

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

15 Ocak 2014 Çarşamba

ADALET KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

15 Ocak 2014 Çarşamba

----0----

K O N U

Sayfa

Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnameler de Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Devam)

1:86

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:55
Atilla KART (Konya)	1, 2, 3, 4
Madde 34	2, 3, 4
Uğur BAYRAKTUTAN (Artvin)	4:5
Ali Rıza ÖZTÜRK (Mersin)	5:6, 9:11, 11:12, 13
Yılmaz TUNÇ (Bartın)	6:7
Atilla KART (Konya)	7
Ali İhsan KÖKTÜRK (Zonguldak)	7:8
Murat BAŞESGİOĞLU (İstanbul)	8:9
Hakan ÇAVUŞOĞLU (Bursa)	9:11
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı) (Yozgat)	12
Ali Haydar ÖNER (Isparta)	12
Önerge	13
Gerekçe	13
Önerge	13
Gerekçe	13:14
Madde 35	14
Ali İhsan KÖKTÜRK (Zonguldak)	14:15
Ali Rıza ÖZTÜRK (Mersin)	15
Önerge	15
Gerekçe	15
Önerge	15:16
Gerekçe	16
Önerge	16
Gerekçe	16
Madde 36	16
Ali Rıza ÖZTÜRK (Mersin)	16:18

Ali İhsan KÖKTÜRK	(Zonguldak)	18
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	19:22
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı)	(Yozgat)	19
Veysi KAYNAK (Adalet Bakanı Yardımcısı)		20
Ömer Süha ALDAN	(Muğla)	22:24
Şuay ALPAY	(Elâzığ)	24
Turgut DİBEK	(Kırklareli)	24:25
Önergeler		25
Gerekçeler		25
Önerge		26
Gerekçe		26
Madde 37		26
Önergeler		26
Gerekçeler		26
Önerge		26:27
Gerekçe		27
Madde 38		27
Ali Rıza ÖZTÜRK	(Mersin)	27
Atilla KART	(Konya)	27:29
Önergeler		29
Gerekçeler		29
Madde 39		29
Turgut DİBEK	(Kırklareli)	29:30
Ali İhsan KÖKTÜRK	(Zonguldak)	31:32
Önergeler		32:33
Gerekçeler		32:33
Madde 40		33
Rıza TÜRMEK	(İzmir)	33
Ali İhsan KÖKTÜRK	(Zonguldak)	34, 44:46
Ali Haydar ÖNER	(Isparta)	34:37, 53:54
Turgut DİBEK	(Kırklareli)	37:38
Yılmaz TUNÇ	(Bartın)	38:40
Mustafa Sezgin TANRIKULU	(İstanbul)	40:42, 43:44
Şuay ALPAY	(Elâzığ)	42:44
Ali Rıza ÖZTÜRK	(Mersin)	46:48
Muharrem VARLI	(Adana)	49:50
Mahmut TANAL	(İstanbul)	50:53
Önerge		54
Gerekçe		54
Önerge		54:55
Gerekçe		55
Önerge		55
Gerekçe		55
İKİNCİ OTURUM		56:86
Madde 41		56
Süleyman ÇELEBİ	(İstanbul)	56:58
Ali İhsan KÖKTÜRK	(Zonguldak)	58:59
Turgut DİBEK	(Kırklareli)	60:61
Ömer Süha ALDAN	(Muğla)	61:62
Mahmut TANAL	(İstanbul)	62:64
Tufan KÖSE	(Çorum)	64:65

Önergeler		65
Gerekçeler		65
M adde 42		65
Murat BAŞESGİOĞLU	(İstanbul)	65:68
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı)	(Yozgat)	67, 68, 69, 70, 72:73
Turgut DİBEK	(Kırklareli)	68:70
Uğur BAYRAKTUTAN	(Artvin)	70:71
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	71:72
Önergeler		73:74
Gerekçeler		73:74
M adde 43		74
Önergeler		74
Gerekçeler		74
M adde 44		74
Ali ÖZGÜNDÜZ	(İstanbul)	75:77, 78
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı)	(Yozgat)	75, 76, 77:78
Engin ALTAY	(Sinop)	78:79
Mahmut TANAL	(İstanbul)	79:80
Ali İhsan KÖKTÜRK	(Zonguldak)	80
Yaşar ŞİMŞEK (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü)		80
Önerge		80
Gerekçe		80
Önergeler		81
Gerekçeler		81
M adde 45		81
Ali ÖZGÜNDÜZ	(İstanbul)	81:82
Mahmut TANAL	(İstanbul)	82
Ömer Süha ALDAN	(Muğla)	82
Önergeler		82
Gerekçeler		82
Önerge		82:83
Gerekçe		83
M adde 46		83
Ali İhsan KÖKTÜRK	(Zonguldak)	83
Ali ÖZGÜNDÜZ	(İstanbul)	83:84
Turgut DİBEK	(Kırklareli)	84
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı)	(Yozgat)	84:85
Önergeler		85
Gerekçeler		85
Önerge		85
Gerekçe		85:86

Açılma Saati: 13.44

Kapanma Saati: 21.55

BİRİNCİ OTURUM

15 Ocak 2014 Çarşamba

Açılma Saati: 13.44

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Mustafa Kemal ŞERBETÇİOĞLU (Bursa)

(Oturum, Başkan Vekili Hakkı Köylü tarafından açıldı)

_____0_____

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, toplantı yeter sayımız vardır.

Toplantımızı açıyorum.

34' üncü maddede kalmıştık. 34' üncü madde üzerindeki görüşmelerden devam ediyoruz...

ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkanım, usule dair bir beyanım olacak.

BAŞKAN – Buyurun Atilla Bey.

ATILLA KART (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, daha evvel de Komisyonun bilgisine ulaşan bir konudaki gelişmeyi sizlerle paylaşmak istiyorum. Biliyorsunuz, biz, Anayasa Komisyonuna mensup 9 üye İç Tüzük'ün 26'ncı maddesi son fıkrası uyarınca Anayasa Komisyonunu bu teklifle ilgili tali komisyon olarak toplantıya çağırdık. Usuli gerekler yerine getirildi. Dün Komisyonumuz toplanamadı. Tabii, orada toplantı saatinde Sayın Başkanın, o olmadığı takdirde Başkan Vekilinin, o da olmadığı takdirde Sözcünün bulunması gerektiği hâlde bulunmadılar. Bu arada, tabii, daha sonra talihsiz bir olayın geliştiğini, bu toplantıdan sonra, toplantı saatinden sonra, talihsiz bir olayın geliştiğini Komisyon Başkanımızın yeğenini kaybettiğini öğrendik. Bugün de kendisini ben öğlen saatlerinde aradım, ayrıca kendisine başsağlığı dileklerini ilettim. Bunu da yine sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu gelişmeler yaşanırken o konudaki talebimizi biz Meclis Başkanlığıyla da paylaşmıştık. Bu konuda İç Tüzük'ten doğan denetim görevini, gözetim görevini yapmak üzere, İç Tüzük 14' üncü maddeden doğan sorumluluğun gereğini yapmak üzere Sayın Meclis Başkanını da göreve davet etmiştik. Biraz evvel bana Meclis Başkanlığından, sekreteryadan ulaşan bilgiye dayanarak söylüyorum, Sayın Meclis Başkanı bu konuda talebimiz doğrultusunda Anayasa Komisyonunun tali komisyon olarak toplanması gerektiği yönündeki düşüncesini Meclis Başkanı sıfatıyla Anayasa Komisyonu Başkanlığına resmî bir yazıyla gönderdi. Yazı yarım saat evveline kadar ulaşmamıştı ama şu dakikalarda ulaşmış olması gerekir. Dolayısıyla, bu gelişme karşısında ortaya çıkan hukuki durumu değerlendirmek gerekiyor. Bunu Komisyonun öncelikle, müzakerelere başlamadan evvel -bu konuyu- usul hükümleri çerçevesinde tartışması, değerlendirmesi zarureti doğmuştur. O konudaki görüş ve düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, çok açık bir tablodur ki burada 26/4 ve 37/4 doğrultusunda yapılması gereken bir uygulama vardır. Başlangıçta yapılması gereken işlem geç de olsa tamamlanmıştır, usul uygulanmaya başlanmıştır. Dolayısıyla, burada evveleminde, Adalet Komisyonu, Anayasa Komisyonu çalışmaları sonuçlanmadan herhangi bir müzakere bence artık yapmamalıdır. Şunu diyebilirsiniz: “Orası, oradaki görüşmeler ne olursa olsun biz istediğimizi yaparız, istediğimiz gibi bunu çıkarabiliriz.” Bunu fiilen diyebilirsiniz ama bunun, tabii, yasal anlamda, anayasal anlamda son derece yanlış bir yaklaşım olduğunu, olacağını ifade etmek isterim. Yani, yargıyla ilgili, yargının yapılmasıyla ilgili ve bu kadar ihtilafli bir konuyu görüşürken Meclis Başkanlığının tesis etmiş olduğu işlemin gereğinin yapılmamasını beklemek, onun sonuçlarını beklememek yönündeki fiilî uygulama zaten her anlamda gergin olan, ihtilafli olan bu ortamı daha da ileri boyutlara taşıyacaktır. O sebeple, aslında, bakın yani bu çalışmanın hemen durdurulması gerektiği noktasında bence hiçbir tereddüt yok, bunun ötesinde şimdiye kadar yapılmış olan müzakereler bile artık tartışılır hâledir. Eğer hukukçu kimliğimiz varsa, gerçekten hukuk mantığımız varsa, hukuk sistematigine inanıyorsak, hukukun birbirini etkilemesi kavramlarına inanıyorsak, illiyet kavramına inanıyorsak bunu izninizle beklemek gerekir. Bu sebeple, oradaki, Anayasa Komisyonundaki müzakere süreci beklenmeden sürdürülecek bir çalışmanın hiçbir anlamı yoktur, gerçekten hiçbir anlamı yoktur, bunu Komisyonun tartışması

gerekir, Komisyonun bu noktada bir iradeyi ortaya koyması gerekir. Umarım, geldiğimiz aşamada, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu bu noktada daha sağduyuyla, daha soğukkanlı bir değerlendirmenin içinde olur. Ben şimdi bu kadarını ifade etmek istiyorum Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

34' üncü maddeyi okutuyorum:

“MADDE 34- 6087 sayılı Kanunun... “

ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkan... Sayın Başkan, bakın, bir talepte bulundum.

BAŞKAN – Hayır, tamam da bir değişiklik...

ATILLA KART (Konya) – Bir talepte bulundum.

BAŞKAN – Anladım da sizin talebinizle ilgili konu daha önce Komisyonunda değerlendirildi, yeniden yapılacak bir işlem görmüyor.

ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkan ama bakın, tamam, ben o zaman tekrar...

BAŞKAN – Hayır, Atilla Bey, dinledim sizi, daha önce de aynı şeyleri söylediniz. Şu anda bizim için değişiklik gerektiren herhangi bir şey yok.

ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkan, fiilî durum yaratarak Komisyon yönetiyorsunuz.

BAŞKAN – Fiilî durum yaratmıyorum.

ATILLA KART (Konya) – Bakın, yeni bir gelişmeden söz ediyorum.

BAŞKAN – Şu anda bizim buradaki duruma göre yeni bir gelişme yok.

ATILLA KART (Konya) – Yeni bir gelişmeden söz ediyorum.

BAŞKAN – Ama, bizim Komisyonumuzla ilgili bir gelişme yok.

ATILLA KART (Konya) – Ben somut bir olaydan söz ediyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının bir iradesinden söz ediyorum. Siz “Bunu, ben, kale almıyorum.” diyemezsiniz. En azından ne yapacaksınız? Bu Komisyonun tüzel kişiliğine duyulan saygı gereği bunu müzakereye açacaksınız. Böyle bir şey olabilir mi? Böyle bir keyfîlik olabilir mi Sayın Başkan?

BAŞKAN – Atilla Bey, bu konuyu bir buçuk gün müzakere ettik.

ATILLA KART (Konya) – Bakın, Sayın Bakan, size hitap ediyorum: Siz, burada bir irade ortaya koymak durumundasınız. Belli ki Sayın İyimaya'nın yaptığını Sayın Köylü de yapıyor. Yani yukarıdan, Hükümetten bir işaret gelmeden bir karar veremiyoruz, zaten sorun da bu, sorun da bu. Maalesef Türkiye'nin yaşadığı sorun da bu. Bu noktada lütfen, sizi sorumluluğa davet ediyorum. Şöyle bir tabloyu görmezden nasıl gelebilirsiniz? Görüşünüz neyse Bakan kimliğiyle Bakan sorumluluğuyla, hukukçu kimliğiyle lütfen görüşünüzü ifade edin. Şöyle bir tablo karşısında sessiz kalarak, tepkisiz kalarak konuyu geçiştiremezsiniz. Bu, başlı başına, özür dileyerek söylüyorum, sorumsuzluk anlamına gelir. Ama lütfen görüşünüzü ifade edin, doğru yanlış her neyse bilelim.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir saniye.

Şimdi, bakın, biz bu konuyu tartıştık. Şu anda bizim elimizde...

ATILLA KART (Konya) – Bu konuyu daha evvel tartışmadınız Sayın Başkan. Bu, yeni bir durumdur, yeni bir durumdur.

BAŞKAN – Bizim elimizde sizin dediğiniz durumla ilgili başka bir şey yok, başka bir bilgi yok, belge yok, Meclis Başkanlığından gelmiş bir yazı da yok bizde.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Gelecek efendim.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Gelirse değerlendiririz.

BAŞKAN – Şu anda yok.

ATILLA KART (Konya) – Yaşadığım olaydan söz ediyorum.

BAŞKAN – Ama şu anda olmadığına göre kusura bakmayın...

ATILLA KART (Konya) – Yani yalan beyanda mı bulunuyorum size?

BAŞKAN – Hayır.

ATILLA KART (Konya) – Uzak bir yer değil, bakın, 10 metre mesafe, 10 metre mesafe, 10 metre mesafe arkadaşlar. Lütfen ciddiyet, lütfen sorumluluk, lütfen sağduyu...

BAŞKAN – Biz bu şartlar altında toplantıya devam ederiz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hayır, bakın, somut bir şey varsa...

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugünkü toplantımızın, Komisyonumuzun da güzel geçmesini, saygınlık içerisinde geçmesini ümit ediyorum.

Tabii, Atilla Bey'in hassasiyetini anlıyorum. Bir gelişmeden bahsediyor, bunun değerlendirilmesini talep ediyor fakat zaten benzer konuları defalarca tartıştığımızı ben hatırlatmak isterim, gayet çok tartıştık bu meseleyi.

Onun dışında, İç Tüzük'ün 23'üncü maddesinin son fıkrasında, Atilla Bey'in dediğinin doğru olduğu zannıyla söylüyorum söylediklerimi...

ATİLLA KART (Konya) – 37'den söz ediyorsunuz.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – 23.

"Tali komisyonlarca süresi içerisinde görüş bildirilmemesi; esas komisyonun raporunu hazırlamasına engel değildir." diyor. Biz tali komisyon olarak onu dinleriz, anlarız, istifade ederiz bu tabii ki güzel bir şey olur fakat bunun olmaması bizim Komisyonumuzu çalışmaz hâle getiren bir durum değildir. Dolayısıyla, ben bu Komisyonumuzda çalışmaya devam edelim derim seri bir şekilde, bunun dışında diğer komisyonlardan da buraya bilgi, belge, evrak gelirse bunu değerlendiririz diyorum.

ATİLLA KART (Konya) – Tamam, bak, ne güzel bir konuya değindin. O dediğinize cevap verebilir miyim Değerli Arkadaşım?

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Verirsiniz.

23'üncü maddenin son paragrafının bu tartışmayı nihayete erdirmesi gerekir diye düşünüyorum ben.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

ATİLLA KART (Konya) – Hemen cevap vereyim izninizle Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Kısa, son olarak...

ATİLLA KART (Konya) – Ne diyor? "Raporun olmaması." Doğru, tabii, nedir? Tali komisyon ilanihaye çalıştığı takdirde...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Devredilemez yani.

ATİLLA KART (Konya) – Tabii doğru söylüyorsunuz, son derece haklı söylüyorsunuz. Adalet Komisyonu ilanihaye Anayasa Komisyonunu bekleyecek değil. Ne yapmış yasa koyucu? 37/4'te de onun zaten çerçevesini çizmiş. Tali komisyona demiş ki: En fazla on gün içinde bitir. Onun da adını koymuş, onun da çerçevesini çizmiş. 37/4'te demiş ki: On gün içinde çalışmasını bitirmezse esas komisyon, o zaman çalışmasını sürdürür. Hatta ne demiş? Başkan, Meclis Başkanlığı o süreyi uzatabileceği gibi kısaltabilir de. O zaman ne yapacağız değerli arkadaşlarım? O zaman, işte o konudaki tali komisyondaki gelişmeyi takip edeceğiz. Bundan daha açık bir düzenleme olabilir mi?

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bunun böyle karşılıklı bir teknik tartışma olmasında çok fayda görmüyorum ben. Bunu saatlerce tartışabiliriz. Eğer illa bunu diyeckseniz, ben şunu söylemek zorunda kalırım: Bakınız 23'ün bir önceki paragrafında da "Başkanlıkça, esas komisyona ve diğer komisyonlara havale birlikte yapılabilir." diyor. Yani siz buradaki komisyonun yarısını bitirmişsiniz, aradan on gün geçmiş, falanca kurum, falanca makam işte şu... Böyle bir şey olabilir mi?

ATİLLA KART (Konya) – Siz bunu fiilen engellemişsiniz, Meclis Başkanı devreye girmiş.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Aynı anda yapılabilir diyor. Sevgili Atilla Ağabey, esas komisyon ve tali komisyona beraber havale edilebilir. Sonradan yapılan işlem, aslında bu bile tartışılabilir ama bunun zaman kaybı olacağını düşünüyorum ben. Tekrar Komisyona devam etmek istiyorum Sayın Başkanım.

ATİLLA KART (Konya) – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının iradesini dinlemeye gerek yok diyorsunuz öyle mi?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, devam ediyorum.

34'üncü maddeyi okutuyorum:

"MADDE 34- 6087 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir..."

ATİLLA KART (Konya) – Gerçekten ama gerçekten diycek söz bulamıyorum.

"...(2) Kurul personeli, naklen veya açıktan atama yoluyla atanır...."

ATİLLA KART (Konya) – Sayın Bakanım, sessizliğinizi de şaşkınlıkla izliyorum.

“...Naklen atamalar Başkan tarafından yapılır. Açıktan ilk defa Devlet memurluğuna atanacaklar, Devlet memurluğuna giriş için yapılan merkezi sınavda başarılı sayılanlar arasından, Başkan tarafından...”

ATİLLA KART (Konya) – Ve böyle bir anlayışla da uzlaşarak bir anayasa değişikliği yapılması düşünülüyor öyle mi?

“...oluşturulan üç kişilik komisyonca yapılacak sözlü ve gerektiğinde uygulamalı sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanırlar. Yarışma sınavına, ilan edilecek kadro sayısının beş katına kadar aday çağrılır. Kurul personeli hakkında 657 sayılı Kanun hükümleri uygulanır...”

ATİLLA KART (Konya) – Gerçekten ayıp denen bir şey var ya.

“...Adalet uzman yardımcıları ve uzmanları muvafakatleri alınarak Başkan tarafından Kurulda görevlendirilebilir...”

ATİLLA KART (Konya) – Diyecek söz... Gerçekten sözün bittiği yerdeyiz.

“...(3) Maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

ATİLLA KART (Konya) – Size de yakıştıramıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan, buyurun efendim.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de Atilla Bey’in görüşlerine aynen katılıyorum.

Şimdi, tabii, ilk Komisyon toplandığı zaman on gün geçmedi ama altıncı gündeyiz herhâlde öyle tahmin ediyorum bugün. Altı gün evvel de ilk konuşmalar başladığı zaman Anayasa’ya aykırılıkla ilişkin iddiaları bütün milletvekilleri, muhalefet milletvekilleri dile getirdiler ama ne yazık ki bu, göz ardı edildi. Bu konuda tali komisyon konumunda olan -ben de Anayasa Komisyonu üyesiyim -bu Komisyondan direkt olarak anlaşıldığı kadarıyla Sayın Başkan bir yazı gönderiyor, “Burada incelemeye gerek yoktur.” anlamında bir yazı gönderiyor. Ben Komisyon Başkanının özel durumunu şimdi öğrendim. Ben de başsağlığı diliyorum, acısını yüreğime paylaşıyorum Sayın Hocamızın, yeğeni vefat etmiş herhâlde şimdi öğrendim, Atilla Bey söyledi. Ama Başkan Vekiliyle ve Sözcü sıfatıyla da sözcü de toplantıya çağırılabilir, onu da bir kere daha ifade etmek istiyorum. Hatta dünkü yapmış olduğumuz tutanakta, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına vermiş olduğumuz dilekçede, Adalet Komisyonunda görüşülmekte olan ve Anayasa’nın ilgili maddelerinde vücut bulan güçler ayrılığı ile mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığını ilgilendiren maddeleri de içeren çeşitli kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifinin Anayasa Komisyonunun görev alanına girdiği iddiası ve Anayasa Komisyonunun bu teklif hakkında tali komisyon olarak görev yapması ve bunun için Komisyonun acilen 14 Ocak, yani dün, 2014’te saat 15.30’da TBMM İç Tüzüğü’nün 26’ncı maddesinin son fıkrası gereğince toplantıya çağırılması talebiyle Komisyon üyelerinin toplam sayısının 1/3’ünün, yani 9 milletvekilinin verdiği yazılı dilekçeyle toplantı gün ve saatinde Anayasa Komisyonu toplantı salonuna gidilmesi neticesinde imza veren Komisyon üyelerinin tamamının salonda olduğu, Adalet ve Kalkınma Partisi üyelerinin ve Komisyon Başkanının salonda olmadığı, Komisyon Başkan Vekili ve Komisyon Sözcüsünün de salonda bulunmadığı tespit edilmiş, İç Tüzük’ün 27/1 maddesine göre gerekli tutanak tanzim edilmiş ve altına 9 milletvekili imza atmıştır, buna ilişkin hazırlanan cetveller de ektedir. Yani bir anlamda Komisyon, Değerli Başkanım, toplanamamış. Sözümlü fazla uzatmayacağım.

Ben, şunu beklerdim bir milletvekili olarak, derdim ki: Bir komisyon başkan vekili veya sözcüsünün başkanlığında toplansın. Eğer bir sayısal çoğunluk varsa Adalet Komisyonu bunu zaten yaptı ilk gün, Anayasa Komisyonunda da bu usuli incelemeden geçmişti olurdu. En azından derlerdi ki: Anayasa’ya aykırı durum vardır veya yoktur. Sayılarla tespit edilirdi ki iktidar partisinin çoğunluğu var. En azından bu konuda yarın, bir gün bir Anayasa Mahkemesine müracaat edildiği zaman bu usuli eksiklikten dolayı da bir iptal kararı çıkmazdı diye düşünüyorum ama bunun ne gerekçesi olabilir diye, bu acelenin amacı nedir diye, bunu ifade etmek istiyoruz. Bu acelenin ne olduğunu biliyoruz arkadaşlar, onu önce ifade edeyim.

Bunun dışında, 34’üncü maddeye ilişkin de söyleyeceklerim var. Şimdi, bu maddede bir hukuk tekniği açısından maddeyi inceledim Değerli Başkanım. Eski haliyle burada diyor ki: “Kurul personeli, naklen veya Devlet memurluğuna giriş için yapılan merkezi sınav sonuçlarına göre yerleştirilenler arasından Genel Sekreterin teklifi üzerine Başkanvekili tarafından atanır; bunlar hakkında 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanır.” Bir başka fıkrada da: “Büroların çalışma usul ve esasları Kurulca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.” diyor. Yeni getirilen düzenlemede iki ayrı şeyde farklılık var. Bunlardan bir tanesi, yeni düzenlemede diyor ki: “Kurul personeli, naklen veya açıktan atama yoluyla atanır. Naklen atamalar Başkan tarafından yapılır. Açıktan ilk defa Devlet memurluğuna atanacaklar, Devlet memurluğuna giriş için yapılan merkezi sınavda başarılı sayılanlar arasından, Başkan tarafından oluşturulan üç kişilik komisyonca yapılacak sözlü ve gerektiğinde uygulamalı sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanırlar.” Sayın Bakan, şimdi, burada bir takdir yetkisi tanınıyor. Yani sözlüyü şey olarak koyuyor, gerektiğinde de uygulamalı sınav

sonucu. Bu “gerektiğinde” hangi ihtiyaç hasıl olduğu için “gerektiğinde” diye bu maddeye böyle bir düzenleme koyulmuştur. Bu konuda bir açıklama yaparsanız sanıyorum ki maddenin ruhuyla kastedilmek istenen asıl amacın ne olduğu ortaya çıkacaktır. Bakın, burada bir terditli şey var yani iki aşamalı bir talep var. “Gerektiğinde” diyor yani hangi koşullar bu “gerektiği”nin muhil sebebi olabilir diye, öncelikle onu ifade etmek istiyorum.

Arkasından da yine, burada, idareye bir takdir hakkı tanıyor önceki hükümde olmayan, 657’ye belki aykırılık taşıyabilir. Bunu başka bir yerden, nereden alındı bilmiyorum. “Yarışma sınavına ilave edilecek kadro sayısının beş katına kadar aday çağırılır.” diyor. Buna neden böyle bir ihtiyaç duyulmuştur? Bunun da eğer hukuki boyutunu anlatırsanız memnun olurum.

Bir de ayrıca maddeye ilişkin (3)’üncü fıkrada mevcut hâlinde “Büroların çalışma usul ve esasları Kurulca çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.” diyor yani değişiklikten önceki mevcut şu andaki fiilî hâl. Burada ise getirilen düzenlemede “Maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Başkanla ilgili bu kısımda genel yetki olduğu için...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Anladım efendim.

Yani, burada HSYK’nın lafzına baktığım zaman HSYK’nın bu şekilde bir yönetmelik düzenlemesine ilişkin bir kaygı mı vardır, nedir? Kanun koyucu bunu düzenliyorken hangi amaç bu teklifin içerisine hasıl olmuştur? Onu ifade etmek istiyorum. Bu konudaki hukuki ayrıntılara da cevap verirsiniz çok sevinirim.

Bir de bunun haricinde, olaya, Atilla Bey’in biraz önceki ifade ettiği görüşlere katılıyorum. Sayın Cumhurbaşkanının da siyasi parti genel başkanlarını Köşk’e çağırması Anayasa’yla aykırılık iddiasıyla ilişkin Cumhurbaşkanlığı katında da ciddi tereddütler olduğunu göstermesi açısından bana göre en önemli kanıtlardan bir tanesidir. Bu konuda, Sayın Cumhurbaşkanı biliyorsunuz, bütün parti liderlerini çağırdı, görüşlerini aldı. Bu konuda Sayın Bülent Arınç’ın, Başbakan Yardımcısının yaptığı açıklama, Sayın Başbakanın yapmış olduğu açıklama... Ki geçen gün ben bir ironiyle cevapladım. Sayın Arınç diyor ki: “Anayasa Mahkemesine gidilebilir.” diye. Ben de dedim ki biz sanki Uyuşmazlık Mahkemesine gidecektik, bize yol gösterdi, teşekkür ediyoruz. Sayın Başbakan da açıklamasında daha önce Cumhuriyet Halk Partisinin Anayasa Mahkemesine yapmış olduğu başvurulara şiddetle karşı çıkmasına rağmen, bunu sanki çok ayıp bir işlem yapıyormuşuz gibi eleştirmesine rağmen bu konuda derin bir genişlik içerisinde. “CHP Anayasa Mahkemesine gidebilir.” şeklinde beyanda bulundu. Çünkü, biz hep iddia etmiş olduğumuz Anayasa Mahkemesine onaydan sonraki o süre içerisinde iptal kararı çıksa bile bütün işin biteceğine ilişkin kaygımızı önümüzdeki günlerde hep beraber göreceğiz.

Bakın, 13 Eylül 2010 tarihinde Sayın Başbakan yapmış olduğu açıklamada diyor ki, o tarihte -ikinci kere anlatıyorum- “Yargıyı kast sisteminden katılımcı anlayışa geçirdik, yargıyı ideolojik bataklıktan kurtaracak sistemi başlattık. Yargıyı ideolojik bataklıktan kurtararak küçük bir grubun kontrolündeki kapalı devre işleyici katılımlı bir demokrasiye geçmeyi değiştiriyoruz. Amaç budur.” Yani, 12 Eylül halk oylamasının yapıldığı günün hemen ertesi günü yapıyor.

Şimdi, dün, Sayın Başbakanın grup konuşmasındaki bazı ibareleri çıkardım. Aradan üç yıl geçmiş, gördüm ki bu ibareleri karşılaştırdığımız zaman üç yılda hiçbir şey değişmemiş, yaklaşık dört yıl geçmiş. Sayın Başbakan dün grup konuşmasında aynen şöyle dedi: “Yargıyı belli tehditlerden kurtarıp... Belli bir ideolojinin, belli bir mezhebin etkisine giriyor, tarafsızlığını yitiriyordu.” Bugünler için diyor. “Belli örgütlerden, özellikle de haricî etkilere kurtarıp çok sesli yapılanması hedeflenmekteydi. HSYK’yla ilgili kanunlarda değişiklik yaparak yargıyı belli bir örgütün tehlikeli sultasından kurtaracağız. Atacağımız adım budur.” Bu şu demektir: Demek ki 13 Eylül 2010 tarihinde Sayın Başbakanın HSYK’ya ilişkin -ki 12 Eylül 2010 halkoylamasının esas, mihenk noktası budur, diğerleri işin jöle tarafıdır.- o tarihte ileri sürmüş olduğu yani 13 Eylül 2010’da “Bu koşullardan yargıyı kurtarmış olduğumuz” dediği iddia veya tespitin, dün itibarıyla bu tespitin doğru olmadığı, geçerli olmadığı... Ki Sayın Bakanın da geçen akşam, iki gece evvel gece yarısı yapmış olduğu “Yargı belli bir mensubiyetin hâkimiyetine geçmiştir.” tespiti, Sayın Başbakanın dün AKP grubunda yapmış olduğum konuşmadaki tespitle örtüşmektedir. Yani, bu -geçen günde söylemiş olduğu gibi- “yetmez ama evet”çilerle “yanlış ama evet”çiler arasındaki ince çizgiyi göstermektedir.

Başkanım, sabrınızı zorladım. Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Ali Rıza Bey, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım...

Şimdi, arkadaşlar, aslında Türkiye’de olağan olmayan bir süreçten geçtiğimiz çok açık. Yürütme organı ile yargı organı arasında başlayan çatışma âdeta bir devlet krizi şekline dönmüş vaziyette. Yani, yargının kararları yerine getirilemiyor. İşte, hepimiz

biliyoruz, tır yüklü bir kamyon mahkeme kararıyla aranması gerekiyor ama kolluk görevini yapmıyor. Şimdi, böyle olağanüstü bir süreçte ya Parlamento olarak biz bu sürecin olumlu bir şekilde aşılması için iktidarıyla, muhalefetiyle katkı koyacağız ya da yürütme organının Parlamentoda çoğunluğunu oluşturan milletvekili arkadaşlarımız bu konuda çok daha özverili, çok daha uzlaşma yollarını açıcı davranacaklar ya da bu krizin büyümesine seyirci kalacağız.

Şimdi, bakın, insanların olağanüstü süreçlerdeki davranış biçimleri olağan süreçteki davranış biçimlerinden farklı olmalıdır. Yani, bizim dün bir başka yasayı görüşürken uyguladığımız tavır ve davranışları, bu yasalarda, böyle bir süreçte daha özenli, daha sorumlu düşünmemiz gerektiğini ben düşünüyorum. Şimdi, şunu hepimiz biliyoruz ki böyle bir yasa oldubittiyle, dayatmalarla çıkarıldığı zaman çok büyük yaralar açacaktır, getirisinden daha çok götürüsü olacaktır. Ve bu yasa bırakın oldubittiyle normal, burada görüşerek çıksa bile yine de çok olumlu katkı sağlamadığını hepimiz biliyoruz aslında; Sayın Başbakan da biliyor, Komisyonumuzun tüm üyeleri biliyor, Sayın Bakanımız da bu olayın aslında bilincinde.

Şimdi, bakın, arkadaşlar, belki ilk defa oluyor bu Parlamentoda yani bugüne kadar olmadı belki de. Şimdi, gerçekten, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı bu konuyu incelemiş ve yapılan uygulamanın, Anayasa Komisyonunun yaptığı uygulamanın aslında yanlış olduğunu tespit etmiş. Ve Sayın Meclis Başkanımız Anayasa Komisyonu Başkanlığına yazı yazıyor, diyor ki: “ Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 26’ncı maddesi (1)’inci fıkrası uyarınca komisyonlar kendi başkanlarınca toplantıya çağırılır. Aynı maddenin son fıkrası uyarınca üyelerinin üçte 1’i tarafından komisyona teklif edilecek gündem üzerine de komisyonlar başkanlarınca toplantıya çağırılır. Bu hükümler uyarınca üçte 1’i tarafından teklif edilen bir gündem üzerine komisyonun toplantıya çağırılması gerektiği Başkanlığımızca değerlendirilmektedir. Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.” diyor. Yani, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Cemil Çiçek, Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının yaptığı çalışmalar sonucunda bu işlemin hukuka uygun olmadığını ve Anayasa Komisyonunun İç Tüzük’e göre işlem yapması gerektiğini bildiriyor.

Bu durumda Sayın Başkanım, sizin Sayın Meclis Başkanı ile görüşmeye geçerek en azından onunla görüşmeniz, nasıl yol izlenmesi gerektiği konusunda en asgarisinden fikir alışverişi yapmanız gerektiğini düşünüyorum. Aslında, yapılması gereken bu yazı üzerine Komisyonun, Anayasa Komisyonunun görüşlerinin bildirilmesine kadar çalışmalarına ara vermektir. Ama siz bunu yapma konusunda inisiyatif kullanamıyor iseniz en azından Meclis Başkanı ile bu yazı üzerine karşılıklı bir fikir alışverişinde bulunmanız gerektiğini düşünüyorum. Böyle bir işlem yokmuş gibi davranarak Komisyon çalışmalarının sürdürülmesinin bence hem hukuki değil hem de ahlaken doğru olmadığını düşünüyorum, siyaseten de doğru değil. O nedenle, Meclis Başkanlığının bu işlemi yeni gündeme gelen bir işlemdir. Bunu yok sayarak Komisyonun çalışmalarını sürdürmesi bence doğru değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Yılmaz Bey, buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Atilla Bey’in ve diğer milletvekili arkadaşlarımızın ifade ettiği Anayasa Komisyonunun tali komisyon olarak toplanması zorunluluğu İç Tüzük hükümlerine baktığımız zaman yok.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Ben değil, Meclis Başkanı “Gerekliyor.” diyor, biz demiyoruz bunu.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Şimdi, İç Tüzük madde 23, komisyonlara havale, esas ve tali komisyonları ayrıntılı bir şekilde düzenlemiş. “Tasarı, teklif ve kanun hükmünde kararnamelerin hangi komisyonlarda görüşüleceği, esas ve tali komisyonların hangisinin olacağı, işin komisyonlara havalesi sırasında Başkanlık tarafından tespit edilir.” Bu tespit edildi, esas komisyon olarak teklif, Adalet Komisyonuna, tali komisyon olarak da Anayasa Komisyonuna gönderildi. Madde 23’ün son fıkrası “Tali komisyonlarca süresi içinde görüş bildirilmemesi; esas komisyonun raporunu hazırlamasına engel değildir.” Bu fıkra gereğince tali komisyonların kendilerine havale edilen işlerle alakalı toplantı yapma zorunluluğu ya da bir görüş bildirme zorunluluğu yok, bu bir takdir yetkisi, komisyonun takdirinde olan bir husus. Tabii, komisyonların toplantıya çağırılmasıyla ilgili 26’ncı maddenin son fıkrası gereğince “Üyelerinin üçte 1’i tarafından da Komisyona teklif edilecek gündem üzerine de komisyonlar, Başkanlarınca toplantıya çağırılır.” hükmü gereğince Anayasa Komisyonunun üçte 1 üyeleri bu yolu denemişlerdir ve Komisyonun toplantıya çağırılmasını Başkandan istemişlerdir ancak Başkan toplantıya çağırmamıştır. Komisyon üyelerinin üçte 1’inin gündem belirleyip, tarih belirleyip toplantı tarihi belirlemeleri, toplantı yapmaları İç Tüzük hükmü gereğince mümkün değil çünkü komisyonlar hem 26’ncı maddenin birinci fıkrası “Komisyonlar, kendi başkanlarınca toplantıya çağırılır.” hem de 26’nın son cümlesi “Başkanlarınca toplantıya çağırılır.” İç Tüzük hükümleri açık. Yine, İç Tüzük’ümüzün 38’inci maddesi Anayasa’ya uygunluğun incelenmesini açıkça belirtmiş zaten. “Komisyonlar, kendilerine havale edilen

tasarı ve tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder.” Zaten Komisyonumuz teklifi görüşmeye başladığında, geneli üzerinde yapacağımız görüşmelerden önce, Anayasa’ya aykırılık iddiasını burada tartıştık ve bunu karara bağladık. O nedenle, Anayasa Komisyonunun tali komisyon olarak toplanması ve Adalet Komisyonuna görüş bildirmesi zorunluluğu bulunmamaktadır, İç Tüzük’ümüzün ilgili hükümleri açıktır.

Görüşmekte olduğumuz 34’üncü madde de idari personelin alımıyla ilgili düzenleme getirmektedir. Burada da yine, idari personelin alımıyla alakalı olarak devlet personel sınavında, KPSS’de başarılı olanlar arasından sözlü sınav yapılacağı öngörülmektedir. Bu, diğer kurumlardaki idari personellerin alımıyla da doğru orantılı bir düzenlemedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkan, açıklama yapmama izin verir misiniz?

BAŞKAN – Peki, kısa bir açıklama rica ediyorum Atilla Bey.

Buyurun.

ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkan, şimdi, 23, 26, 37; konuyla ilgili olan...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – 38 de var.

ATILLA KART (Konya) – 38 de var, evet.

Bunların hepsini bir bütün hâlinde değerlendirmemiz gerekiyor ve burada öne çıkan kavram, “süresi içinde görüş bildirilmemesi” kavramı, yani tali komisyonun süresi içinde görüş bildirmemesi hâlinde, nedir? Elbette, bunu ilanihaye beklemek söz konusu olamaz.

Şimdi, burada çok net olan durum şudur: Bu on günlük süre içinde ya Komisyonun bir iradesi ortaya çıkacak, Komisyon iradesi ortaya çıkacak ya da on günlük süre geçmiş olacak. Bakıyoruz buna, komisyonun çalışmaya başladığı, Adalet Komisyonunun çalışmaya başladığı tarihi esas aldığımız zaman, 10 Ocak’ı esas aldığımız zaman bile bu süre ayın 20’sinde doluyor, bu yazıyı Meclis Başkanlığının... Ki bize göre esas alınması gereken tarih budur, görevlendirme tarihi budur, 15 Ocak tarihi esas alındığı zaman, o takdirde de Anayasa Komisyonunun nihai çalışma süresi, o çalışmasını tamamlama süresi 25 Ocak tarihidir. Dolayısıyla, burada bu geldiğimiz gelişme karşısında, bu somut gelişme karşısında Adalet Komisyonunun İç Tüzük’ün bu amir hükümlerini görmezden gelmesi, şu bizim yaptığımız çalışmanın niteliği, ciddiyeti, kamuoyundaki yaratmış olduğu hassasiyet, yaratmış olduğu gergin ortam, bütün bunlar göz önüne alındığı zaman burada ne yapmış oluyoruz biliyor musunuz Sayın Bakanım? Bakın, nedir? Bir teklifte bulundunuz, uzlaşi adına, Genel Başkanımız birtakım değerlendirmeler yaptı. Aslında, şu gelişmeyle beraber, Adalet Komisyonunun bu uygulamasıyla beraber, uzak bir ihtimal olmakla beraber, o muhtemel uzlaşma ihtimalini de ortadan kaldırıyorsunuz, -anlatabiliyor muyum- onu da yok ediyorsunuz. Lütfen, bütün bu hususları değerlendirin, bunları toplumsal barışımız adına değerlendirin, konunun önemi adına değerlendirin ve bu noktada inisiyatif kullanın, tavır belirleyin Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ali İhsan Bey...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yani gerçekten, eğer Türkiye bir hukuk devletiyse, hukuk devletinde yasama, özellikle Adalet Komisyonunun hukuk devleti sınırları içerisinde kalmaya özen göstermesi gerekiyorsa, burada çok açıkça hukuka aykırılığı görmezden gelmenin ben mümkün olmayacağını düşünüyorum. Yani özellikle, Adalet Komisyonunda bu kadar bariz bir hukuka aykırılıkta bir yasa teklifinin veya tasarısının görüşülmesinin Adalet Komisyonunun niteliğiyle ve kimliğiyle, görev ve sorumluluğuyla örtüşmeyeceğini düşünüyorum.

Yılmaz Tunç Arkadaşımız az önce İç Tüzük’ün 26’ncı maddesini okudu ama son fıkrasındaki son kelime, açıkça “çağrılır” ibaresi, yani “çağrılabilir” veya “takdirindedir” şeklinde bir ifade değil. “Üyelerinin üçte biri tarafından Komisyona teklif edilecek gündem üzerine de komisyonlar, Başkanlarınca toplantıya çağrılır.” diyor, bir zorunluluk kelimesi var, ihtiyari bir kelime değil. “...çağrılır.” diyor, açıkçası “...çağrılır” diyor. Burada, Anayasa Komisyonunun 9 üyesi İç Tüzük’ün 26’ncı maddesinde kendilerine verilen hakkı on günlük yasal süresi içerisinde kullanmışlar, Komisyona dilekçeyle müracaat etmişler, yapılması gereken: Anayasa Komisyonunun Başkanlıkça toplantıya çağrılıp Anayasa’ya aykırılık konusunu incelemesi ve bir karar vermesi ve bu karar verinceye kadar da Adalet Komisyonunun bunu bekletici mesele yapması gerekir çünkü Anayasa’ya aykırılık iddiası yasanın esasından önce görüşülmesi ve karara bağlanması gereken bir husus. Anayasa Komisyonunun 9 üyesi İç Tüzük’ten kaynaklanan haklarını kullanarak bir

Anayasa'ya aykırılık iddiasında bulunmuşlarsa ve İç Tüzük Hükümleri gereğince toplantıya çağrılıp karar verilmesi gerekiyorsa bu husus sonuca bağlanmadan, herhangi bir karara bağlanmadan bu tasarının veya teklifin görüşülmesi hukuken olanaksız.

Lütfen, sizden, Başkan olarak bu hususa riayet etmenizi rica ediyoruz, bir hukukçu olarak, bir milletvekili olarak özellikle, Medisin Adalet Komisyonu Başkanı olarak bu konuya dikkat etmenizi ve Anayasa Komisyonunda Anayasa'ya aykırılıkla ilgili toplantı gerçekleşip orada bir karar tesis edilinceye kadar bu toplantılara ara verilmesinin bir yasal zorunluluk olduğunu düşünüyoruz çünkü burada takdir hakkı yok, açıkça Tüzük bağlayıcı bir kelime, "çağrılır" ifadesini kullanmış, Medis Başkanı da İç Tüzük'ün hükümlerini göz önüne alarak bunun değerlendirildiğini ifade etmiş ve açıkça aynı maddenin son fıkrası uyarınca "Üyelerinin üçte biri tarafından Komisyona teklif edilecek gündem üzerine de komisyonlar Başkanlarınca toplantıya çağrılır." ibaresini de açıkça yazısına koymuş. Yani Medis Başkanının, en üst iradenin bu şekildeki yazısı, İç Tüzük'ün 26'ncı ve diğer ilgili hükümlerinin açık emir telakki edilecek içerikleri gereğince biz toplantıya ara verilmesini ve Anayasa Komisyonunda Anayasa'ya aykırılık konusunun karara bağlanmasından sonra toplantıya devam edilmesini tekrar dile getiriyoruz, bu konuda karar vermenizi talep ediyoruz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Bunlar da tutanaklar geçti.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de Sayın Medis Başkanının elimize ulaşan bu yazısından sonra Anayasa'ya aykırılık konusunun ve Anayasa Komisyonunun toplanma durumunun gerçekten önem kazandığı kanaatine vardım. Medis Başkanı İç Tüzük'ün 14'üncü maddesine göre Türkiye Büyük Millet Medisi komisyonlarını denetleme hakkına sahip. İç Tüzük'ümüz buna o yetkiyi vermiş yani bu Medis Başkanlığının yazısı öyle istişari veyahut da kıymetiharbiyesi olmayan bir yazı değil. Gerçi ifade orada "değerlendirilmektedir" gibi bir nazik...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sonunda "gereğini" diyor.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – "Gereğini rica ederim." demek suretiyle Anayasa Komisyonunun toplanma zarureti ni çok açık bir şekilde ortaya koymuş. Zaten 26'ncı maddeye de çıplak gözle baktığımız zaman bir toplanma zarureti ortada. Belki şurada denilebilir ki: "Bu havale başlangıçta Anayasa Komisyonuna da yapıldı." Şimdi, Sayın Başkanım, bilmiyorum, dosyada, Anayasa Komisyonu bize "Biz bunu görüşmüyoruz." diye bir yazı...

BAŞKAN – Vardı.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Var ama bizim ona da itirazımız var. Tek başına bir Komisyon Başkanının kurulu toplanmadan bizim Komisyona yazı yazmasını onun görüşüldüğü anlamında, menfi veya müspet anlamda bir mütalaa verdiği anlamında kabul etmek mümkün değil. Belki yeni İç Tüzük yapımında bunun da açıklığa kavuşması lazım, bu eksik hususlardan biri.

Buradaki 34'üncü maddeyi de dikkatlerinize sunmak istiyorum. Gerçi direkt ilgili değil ama 34'üncü maddenin üçüncü fıkrasında şöyle bir hüküm var: "Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir tasarı veya teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o tasarı veya teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir." Böyle hâllerde iki komisyon arasında görüş birliği varsa sorun yok, yoksa hakemlliği Genel Kurula bırakmış. Yani böyle bir meselede de Genel Kurulun hakemlliğine müracaat edecek bir durum söz konusu olabilir.

Diğer bir mesele, "Anayasa'ya aykırılığı görüştük." dediniz. Sayın Ahmet İyimaya aslında gürültülü bir ortamda yeterlilik önergesini oyladı gitti, geçti gitti ama sonradan gördük ki şu ana kadar verilen birçok önergeyle Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla birçok madde metinden çıkartıldı. Onu da iktidar partisine mensup arkadaşlarımız verdi. Demek ki görüşmenin başında kifayeti müzakere verdiğiniz, "Anayasa'ya aykırılık yoktur." dediğiniz olguya rağmen birçok maddede Anayasa'ya aykırılık söz konusu oldu ve o metinlerin tekliften çıkarılması söz konusu oldu.

Netice itibarıyla Anayasa Komisyonunun beklenmesinde, onun görüşünün alınmasında ben de fayda mülahaza ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Yalnız, Anayasa'ya aykırılık önergesiyle hiçbir madde çıkarılmadı metinden, başka sebeplerle değiştirildi, çıkarıldı ama Anayasa'ya aykırılık önergesiyle...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Tutanaklara çok açık geçti.

BAŞKAN – Yok, hayır...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Daire başkanlarının seçim meselesi mesela... Ben burada konuşurken arkadaşlar “Önerge verdik.” dediler yani önergede...

BAŞKAN – Önerge de... Ancak Anayasa’ya aykırılık önergesiyle çıkarılmadı yani onu demek istiyorum.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – O incelikleri biliyorum Başkanım ama işin esasına baktığımız zaman Anayasa’ya aykırılıklar giderildi yani.

BAŞKAN – Ali Rıza Bey, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, Değerli Bakan, sevgili arkadaşlarım; şimdi bu tartıştığımız konuların hepsi aslında Türkiye Büyük Millet Meclisi Kanunlar ve Kararlar Başkanlığınca tartışılmış, görüşülmüş. Genel Kurulda görüşmeler sırasında herhangi bir konuda uyuşmazlık çıktığında ne oluyor? Kanunlar Kararlardan hemen bir görüş isteniyor. Meclis Başkanı veya Başkan Vekili yönetirken o görüşe göre kararını söylüyor. Burada İç Tüzük... Şunda şu diyormuş, burada bu diyormuş... Bunların hepsi tartışılmış zaten, Meclis Başkanı bunu tartışmış ve diyor ki Meclis Başkanı: “Çağırılması gerektiği...” Gerektiği... Ve devam ediyor: “Gereğini rica ederim.” diyor. Kime söylüyor bunu? Anayasa Komisyonu Başkanlığına söylüyor. Neyle ilgili söylüyor? Bizim görüşmekte olduğumuz bu kanun teklifiyle ilgili söylüyor.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hayır, toplantıya çağırıp çağırmamasıyla ilgili söylüyor.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Hayır efendim, “çağırılması gerektiği” diyor.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Tamam, evet, “Toplantıya çağırman gerekiyor, içeriğini ben bilemem.” diyor.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) - Kardeşim, hayır, gündem var burada. Bak, orada gündem var.

ATILLA KART (Konya) – “Gündeme al, müzakere et.” diyor.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – O zaman, bir daha söyleyeyim size: İşte, biz bunu kendimiz böyle yaparsak hâkim de “Hazır bulunan tanık dinlenir.” Lafına “Ben dinlemem.” diyebilir. O zaman “Dinlemek zorundadır.” yazılır. Bak, burada diyor ki:

“a) Komisyonunuza üye 9 milletvekilince Başkanlığımıza yapılan 14/1/2014 tarihli başvuru,

b) Komisyonunuzun 15/1/2014 tarihli 159626 sayılı yazısı...”

Yani, Komisyonun 9 üyesinin Komisyona başvurusu üzerine... Demek ki Komisyon, Anayasa Komisyonu 15/1/2014 tarihinde bir yazı yazmış Meclis Başkanlığına, o gözüktüyor ilgi (b)’de. Bu iki yazı yazılmış demek ki. Ne dediğini bilmiyorum Komisyonun, belki itiraz etti.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 26’ncı maddesinin birinci fıkrası uyarınca “Komisyonlar, kendi başkanlarınca toplantıya çağırılır.” Aynı maddenin son fıkrası uyarınca “Üyelerinin üçte biri tarafından Komisyona teklif edilecek gündem üzerine de komisyonlar, Başkanlarınca toplantıya çağırılır.” Bakın, “teklif edilecek gündem üzerine...” Teklif edilen gündem belli. Bu gündem, bu. Bu hükümler uyarınca, üyelerinin üçte 1’i tarafından teklif edilen bir gündem üzerine... Teklif etmişler gündemi yani diyorlar ki: “Anayasa Komisyonumuzun toplantıya çağırılması gerektiği Başkanlığımızca değerlendirilmektedir. Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.”

Şimdi, arkadaşlar, bu yazıdan sonra bizim burada, Komisyon üyeleri olarak İç Tüzük’ün 34’üncü maddesi şunu diyor, 50’nci maddesi bunu diyor diye tartışma yapmamızın anlamı yoktur. Burada Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı iradesini ortaya koymuştur. Demin de Yılmaz Bey’in söylediği konu şudur: On günlük süre geçtikten sonra Komisyon görüş bildirmedeği zaman bu on günlük süre beklenilmeze ilişkindir, bu bir. İki: Zaten buradaki tartışmanın ve uyuşmazlığın çıktığı nokta şudur: Komisyon, Anayasa Komisyonu komisyon olarak bir görüş belirtmemiş, sadece Komisyon Başkanı -zaten oradan çıkıyor bu uyuşmazlıklar- kendisi Adalet Komisyonuna yazı bildirmiş yani Komisyonun böyle bir kararı yok. Komisyon karar almaksızın, “Görüşmeyeceğiz.” diye karar almadığı hâlde Komisyon Başkanı “Biz bunu görüşmüyoruz.” demiş. Zaten tartışma oradan çıkıyor. Eğer şöyle bir şey olsaydı, Anayasa Komisyonu toplanıp “Kardeşim, biz bunu görüşmüyoruz, geri gönderin.” deseydi problem yoktu bugün, tartışacağımız konu yoktu. Yani Anayasa Komisyonu Başkanının gönderdiği yazı o İç Tüzük’te aranan niteliğe sahip olmadığı için de Meclis Başkanı “Bunu görüşmeniz gereklidir.” diyor. Yani bu orada gündeme gelir, Anayasa Komisyonu “Hayır, biz bunu görüşmeyeceğiz.” diyebilir tekrar, bu ayrı bir konu, buna hiç itirazım yok. Sıkıntı oradan kaynaklanıyor, onu söylemek istiyorum.

Öncelikle bu konunun bir açığa çıkması gerekiyor Başkan, bu yeni bir durum, ondan sonra madde üzerindeki görüşmelere devam etmemiz gerekiyor.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyelerimiz; tartışma konusuyla ilgili olarak ben de söz aldım.

Madde 38’i tekrardan incelediğimizde, birinci fıkraya baktığımızda “Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.” diyor. Yani bir komisyona...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Tartışma konusu o değil ama.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hayır, bir şey söyleyeceğim şimdi.

...bir konu havale edilmişse o komisyon zaten o konunun Anayasa’ya aykırı olup olmadığını inceleme yetkisine sahip.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – İtirazım yok benim ona.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Bir saniye...

Tüzük, Anayasa Komisyonuna, diğer komisyonlara nazaran bir üst merci, bir üst komisyon gibi yetki vermemiş Anayasa’yı incelemek noktasında. Dolayısıyla, biz zaten bunu inceledik. Anayasa toplanır, inceler, Anayasa’ya uygun bulur, aykırı bulur, o başka bir şey; o, o komisyonun konusudur.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – O yerine getirilmesi gereken...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Dolayısıyla, Anayasa Komisyonunun Adalet Komisyonunda, KİT Komisyonunda, Plan ve Bütçe Komisyonunda üzerine gelen bütün konularla ilgili olarak Anayasa’ya aykırılığı ya da uygunluğuyla ilgili bir karar verip bağlayıcı olması yönünde herhangi bir husus yok ki zaten.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – V ar.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hayır. Kaldı ki komisyonlar...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Anayasa’ya aykırılığı yönünden değil...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ama müsaade ederseniz...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Lütfen... Bak, şimdi, görüşme yönünden bizim tartışma konusu...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Her zaman görüşülebilir, her zaman görüşülebilir. Şu anda Meclis Başkanı diyelim ki görüşülmesi gerektiği yönünde bir yazı bildirmişse...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Ama sen ondan sonra görüşmeye başlayacaksın işte...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Öyle bir zorunluluğu nereden... Tüzük’ün...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – On günlük süre var orada...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ali Rıza Bey, müsaade ederseniz konuşmak istiyorum, konuşayım ben.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Anladım da yani bizim itiraz etmediğimiz konuları söylüyorsunuz.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hayır, ben...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Benim itiraz ettiğim konu şu kardeşim: Bir: On günlük süre geçmeden Komisyon, Anayasa Komisyonu Tüzük’e uygun bir görüş bildirmemiştir. Tartışma konusu da odur, Meclis Başkanının incelediği konu da budur.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Başkanım, konuşabilir miyim?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Yani bizim itiraz etmediğimiz konuları söylemenin gereği yok. Meclis Başkanının yazısı burada, alın ona göre...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ben gayet açık ve net olarak söylüyorum. Şunu söylemeye çalışıyorum: Anayasa Komisyonunun diğer komisyonlar üzerinde bir denetim yetkisi de, hakkı da yok.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Meclis Başkanının bu yazısı...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ama bir saniye... Müsaade eder misiniz...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Hayır, yanlış mı o?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ama Ali Rıza Beyciğim, konuşmama müsaade edin lütfen.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sevgili kardeşim, onlara itiraz etmiyorum ben. İtiraz etmediğimiz konuları söyleme.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – O zaman şöyle söyleyeyim, tamam.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Ben on gündür söylüyorum, Anayasa Komisyonu görüş bildirmiyor mu?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Peki, o zaman şöyle söyleyeyim, bir saniye. Anayasa Komisyonu, 26’ncı madde son fıkrası uyarınca “Başkanlarınca toplantıya çağırılır.” diyor. Tamam mı?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Evet.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Peki, o gündemle başkanlıkça toplantıya çağırıldı, görüşüldü, Anayasa'ya uygunlukla ilgili olarak denetimi nasıl yapacak? Peki, Anayasa Komisyonundan çıkan herhangi bir sonuç, Adalet Komisyonu, diğer komisyonlarla ilgili...

BAŞKAN – Bir saniye Hakancığım, bir saniye.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Hakan, 34'ü okusana.

BAŞKAN – Ben size başka bir şey söyleyeceğim arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hayır, hayır.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Madde 34'ü okur musun?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Okuyayım, okuyayım, fark etmez.

BAŞKAN – Ali İhsan Bey! Ali İhsan Bey!

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Okuyalım.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – 34'ün sonunu oku.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir saniyenizi rica ediyorum.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Tamam, Genel Kurula düştüğü zaman zaten siz şu anda Anayasa'ya aykırılık iddiasını Genel Kurulda yapmayacak mısınız? Yapacaksınız.

BAŞKAN – Hakan Bey, arkadaşlar, buradaki konu Anayasa'ya aykırıdır, değildir konusu değil.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Değil yani.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Değil, aynen, doğru.

BAŞKAN – Bir kere bunu kabul edelim, komisyon başkanı toplantıya çağırır, çağırılmaz meselesinde.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Ha, o işte.

BAŞKAN – Şimdi, ben siz bunları konuşurken komisyon başkanıyla görüştüm, kendisi Kayseri'de "Cenazem var benim, gelemiyorum Komisyonu pazartesi günü toplantıya çağıracağım." diyor. Şu anda Pazartesiye kadar bu Komisyon toplanamayacak, pazartesi günü toplanır, karar verebilir "Anayasa'ya aykırıdır." da diyebilir ama onun dediği zaman o Genel Kurulda değerlendirilir artık. Biz bu Komisyona devam etmek durumundayız yani dese ki: "Bugün çağırıyorum." dese hadi bırakalım oradan cevap gelsin diye.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkanım, buradaki tartışma bu kanun tasarısının Komisyon Başkanı'na... Şimdi, siz mesela bir konuda tereddüde düşünce ne yapıyorsunuz? Uzmanlara soruyorsunuz.

BAŞKAN – Ha, tereddüde düşmedik ki burada, öyle olsa dediğinizi anlıyorum.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Bir izin verir misiniz?

BAŞKAN – Burada, tamam.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Şimdi, Genel Kurulda da Meclis Başkan Vekili ne yapıyor? Kanunlar Kararlarla çalışıyor. Buradaki tartışma, bizim söylediğimiz yani bu yasanın Anayasa'ya aykırı olup olmadığını, Adalet Komisyonunun inceleyip incelemeyeceği meselesi değil.

BAŞKAN – Değil, doğru.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Mesele burada şudur: Bir prosedür yerine getirilmemiş, getirilmiş gibi yapılmıştır...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Oradan çıkacak sonuç hiçbir şekilde etkilemeyecektir.

BAŞKAN – Ya Hakancığım, bir saniye. Biz konuşuyoruz, biz anlaşabiliyoruz yani.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Yani etkilemedi, etkilemez, ben onu söylemiyorum ki.

BAŞKAN – Evet.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Ama İç Tüzük'te böyle bir hüküm var.

Şimdi, Anayasa Komisyonu Başkanı yapması gerekeni -ama ne yazık ki yapmamış- yapmış gibi bize yazı yazmış. Şimdi, bunları incelemiş, Meclis Başkanı da diyor ki: "Kardeşim, senin bunu yapman gerekiyor." Burada iki şey, arada bir İç Tüzük: Komisyonun usulüne uygun, İç Tüzük'e uygun bir karar alır "Bunu görüşmeyeceğiz." demesinden sonra biz görüşmeye başlayabilirdik ya da on günlük süre geçtikten sonra her hâlükârda görüşmeye başlayabilirdik. Buradaki itiraz budur, tartışma konusu bu, on günlük süre geçmemiş, Komisyonun usulüne uygun bir karar alıp "Biz bunu görüşmeyeceğiz." dememiş. Şimdi, zaten başvurunun nedeni de,

Komisyonun toplantıya çağırılmasının nedeni ede usule uygun görüşüp görüşülmeceğinin kararı alınacak orada. Anayasa'ya uygundur, değildir değil, Komisyon belki toplanacak...

BAŞKAN – Hiç görüşmeden bırakacak belki de, tabii ki o da mümkün.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – ...ama bu İç Tüzük'teki bu hükmü ihlal etmesi sonucunu doğurmaz yani oradan bir şey çıkacak ya da çıkmayacak anlamında söylemiyorum. Benim söylediğim konu çok farklı.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, bir cümle ilave edebilir miyim?

BAŞKAN – Hayır, bir saniye, gerek yok artık. Komisyon Başkanı “Ben pazartesi gün çağıracağım.” dediyse artık bizim şu anda yapabileceğimiz bir şey yok.

Konuyla ilgili, maddeyle ilgili kim söz istemişti başka?

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Bakanın bir açıklama yapmasını söylemişim ama.

BAŞKAN – O, Sayın Bakanın işi değil o artık, biz ona sormayız bu konuyu da.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Hayır, maddeye ilişkin Başkanım.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili mi söyleyecek?

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Maddeye ilişkin Başkanım, çekincem var da o konuda.

BAŞKAN – Tamam, o zaman Sayın Bakanım, buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bu kanun teklifiyle ilgili usul tartışmalarında bildiğim kadarıyla bakanın görüş açıklama yetkisi benim bildiğim yok. Var mı?

BAŞKAN – Yok, hayır Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ama ben Komisyon görüşmeleri sırasında bu teklifin Anayasa'ya aykırılığına ilişkin tartışmalar yapıldı. Komisyon, teklifin Anayasa'ya uygun olduğuna karar verdi. Onun üzerine zaten görüşmeler devam ediyor.

Ben 13'üncü maddeyle ilgili ise Sayın Milletvekilimizin sorduğu sorulara cevap vermek istiyorum. Burada, tabii, yönetmelikle ilgili kısım neden böyle teklifte diye bir şey oldu. ben arkadaşlardan sordum, değişiklik teklifinde bunun nedeni, daha önce Genel Kurulda olan yönetmelik çıkarma yetkisi kurul başkanına aktarıldığından ona paralellik olması nedeniyle burada bir değişiklik yapılmış.

Sınavla ilgili konuda ise esasında daha önce kurul başkan vekili tarafından yapılan işlem kurul başkanına aktarılıyor ve burada yapılacak sınavın şekli de diğer devlet memurlarının alımıyla ilgili Kanun'da olan düzenlemeye paralel bir düzenleme getiriliyor. Sözlü ve gerektiğinde uygulamalı sınav yapılabileceği ifade ediliyor. Arkadaşlarımızdan aldığımız bilgi, bu uygulamalı sınav bazı şeyler için -hepsi için değil de- bazı görevler için uygulamalı sınav yapma ihtiyacı ortaya çıkıyor. Gerektiğinde işte zabıt kâtibi gibi, “gerektiğinde” ifadesiyle uygulamaya ihtiyaç duyulan kısımlarda bunun kullanmak için buraya koyduklarını ifade ettiler.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde Sayın Valim, buyurun.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim, bu yasama çalışmalarının mahiyeti konusunda dün de konuşmuştuk, ihtisas komisyonlarının görüşlerinin alınmasının İç Tüzük hükümleri gereği olduğu vurgulanmıştı. Aynı şeyi yeniden görüşüyoruz, Plan Bütçe Komisyonu da bu konuda üzerine düşeni yapmamıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi yasama çalışmaları, yasama kuralları ihlal edilerek sürdürülmektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisindeki yasama çalışmaları pek çok örnekte görüldüğü gibi İç Tüzük hükümleri zorlanarak, ihlal edilerek sürdürülmektedir. Plan Bütçe Komisyonunda görüşülmesi gereken hususlar görüşülmeden geliyor, Anayasa ihtisas Komisyonunda görüşülmesi gereken hususlar nedense Sayın Başkan tarafından Komisyon çağırılmadan gönderiliyor. Sayın Başkanın buna hakkı yok. Bunu muhalefet şerhimizde belirteceğimiz gibi Anayasa Komisyonu Başkanımızın bu davranışının hukuka, İç Tüzük hükümlerine uygun olmadığına dair başvurumuz da olmuştur. Bunu bir kez daha vurgulamayı gerekli ve zorunlu görmekteyiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Madde üzerinde Ali Rıza Bey, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; şimdi, görüşmekte olduğumuz bu 34'üncü maddeyle 6087 sayılı Yasa'nın 13'üncü maddesinde değişiklik yapılıyor. Bu değişiklikle idari personelin atanması Bakan tarafından oluşturulacak bir heyetin sözlü veya uygulamalı sınav yapması öngörülüyor, ayrıca adalet uzmanı ve uzman yardımcısı çalıştırılması öngörülüyor. Mevcut yasa maddesinde bu yapılan değişiklikle idari personelin atanmasının Bakana bırakılması ve HSYK'nın genel sekreterine ya da başkan vekiline hiçbir yetkinin bırakılmaması ve mevcut yetkilerinin elinden alınması doğru bir yaklaşım tarzı değildir. Bu teklifin yasalaşması durumunda, kamuda çalışacak kurul personeli hakkında dahi tek yetkili söz sahibi bakan olacaktır, yürütme organının, bakanı olacaktır. Aslında HSYK'da bu çaycısından üst kademesine kadar tüm çalışacaklar Bakan tarafından belirlenecek, böylelikle bu madde dahi bize HSYK'nın artık bir yargı erki içerisinde yer alan yargı erkiyle ilgili bir kurum olmadığını, tam aksine yürütme tarafından yönetilen, yönlendirilen bir kurum görüntüsü verdiğinin somut göstergesidir. Anayasa'nın 159'uncu maddesinde çok açık bir şekilde belirlendiği üzere bu HSYK'nın yapılandırılması ve çalışması, hâkimlik teminatı ve yargı bağımsızlığı ilkeleri göz önüne alınarak yapılmalıdır. Yani Anayasa'nın 159'uncu maddesi, aslında, yürütme organının temsilcisi olan Adalet Bakanına tanınan yetkilerin hâkimlerin hâkimlik teminatı ve yargının bağımsızlığı ilkesini zedelemeyecek, yürütme organını yapabileceği konularla ilgili sınırlandırmaktadır. Burada, hâkimlerin ve cumhuriyet savcılarının denetimini yapan HSYK müfettişlerinin de olabildiğince tarafsız ve bağımsız bir yöntem çerçevesinde atanmasının amaçlandığı çok açıktır, 159'da. Anayasa'da yargı bağımsızlığının sağlanabilmesi adına HSYK Teftiş Kurulunun elemanlarının daha bağımsız bir şekilde teşekkül etmesini istemektedir. Kanunla getirilen düzenleme, atanacak kişileri Adalet Bakanının belirleyeceğini öngörmekte olup bu durum, HSYK'nın Genel Kurulunu ve Genel Sekreterliğini sembolik olmaktan öteye götürmemektedir. Bu durum, aynı zamanda hukuk devleti ilkesiyle de bağdaşmamaktadır. Öte yandan, yine Anayasa'da HSYK müfettişlerinin, tetkik hâkimlerinin atama yetkisi Genel Kurula verildikten sonra bu yetkinin nasıl kullanılacağı konusunda kanuni düzenleme yapılacağına ilişkin bir ibareye de yer verilmemiştir. Bu konuda ne Anayasa'nın 159'uncu maddesinde ne de başka bir yerinde özel bir hüküm de yoktur. Genel Kurula Anayasa'yla tüm hâkim ve cumhuriyet savcıları arasından atama yetkisi verildiği hâlde bu kanunla bu sayı da atanacak kişilerin 2 katıyla sınırlandığını daha önceki maddelerde gördük. Şimdi de burada personelin de Bakan tarafından atanmış olması bu kurumu tümüyle bir yürütme organının birimi hâli, görüntüsü verilmektedir. Bu, hem Anayasa'ya hem Anayasa'nın 159'uncu maddesindeki hükmün konuluş amacına aykırıdır. Bu nedenle karşıyız.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde önergeler var, okutuyorum.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Sayın Başkanım, bir acil bilgiyi sunmak istiyorum efendim.

BAŞKAN – Maddeyi oylayayım, ondan sonra.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Bir dakika...

BAŞKAN – Oylayayım ondan sonra Sayın Valim, hemen dinleyeceğim oylayayım da.

Türkiye Büyük Millet Medisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 34. maddesi Anayasaya aykırıdır. Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Celal Adan

İstanbul

Gerekçe:

Bu Madde, Anayasa'nın Hukuk Devleti, yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasanın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Aykırılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Anayasa'ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Medisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 34 üncü maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Adalet Bakanının Kurul personelinin seçimine ilişkin görevini genişleten bu hükmün teklif metninden çıkarılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Maddenin metinden çıkarılmasını talep eden önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 34'üncü madde kabul edilmiştir.

35'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 35- 6087 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Üçüncü Daire Başkanının" ibaresi "Başkanın", üçüncü fıkrası ile dördüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan "Kurula" ibareleri "Başkana", dördüncü fıkrasının (c) bendinde yer alan "Kurul" ibaresi "Başkan" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Valim.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Sayın Başkanım, aldığım bir bilgiyi yüce heyetin bilgilerine sunuyorum: Sayın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız Cemil Çiçek, Anayasa Komisyonunu toplantıya çağırmıştır. Bu da bu konudaki duyarlılığımızın haklı olduğunun bir göstergesidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Ali İhsan Bey, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, 35'inci maddeyi görüşüyoruz. İlgili madde, Teftiş Kuruluyla ilgili, Teftiş Kurulunun görevleri ve oluşumuyla ilgili bu söz konusu madde.

Maddeye baktığımızda: Getirilen düzenlemelerin aslında yani ne kadar ağır düzenlemeler olduğunu...

BAŞKAN – İsterseniz önergeyle birlikte onu da dikkate alarak değerlendirseniz daha faydalı olur.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Önergeyle birlikte bakıyorum Sayın Başkanım.

Yani gerçekten kuvvetler ayrılığını ortadan kaldırması anlamında son derece ağır darbe vuran bir düzenleme olduğunu görüyoruz çünkü adalet müfettişlerinin önemini dünkü yaptığımız konuşmalarda açıkça vurgulamıştık. Yani burada adalet müfettişlerinin normal olarak önceki düzenlemede 3. Dairenin gözetiminde aslında görev yapması gerekirken burada direkt olarak Bakana bağlı olarak görev yapması, Başkana bağlı olarak görev yapması öngörülüyor çünkü getirilen düzenlemeye baktığımızda 14'üncü maddenin (1)'inci fıkrasında yer alan "iki" ibaresi "üç" yani "üç başkan yardımcısı" olmuş, (2)'nci fıkrasında yer alan "3. Daire Başkanının" ibaresi değiştirilerek yerine "Başkanın" şeklinde bir düzenleme yapılmış. Yani bu düzenlemeye baktığımızda "Teftiş Kurulu, 3. Daire Başkanının gözetiminde Kurul adına görev yapar." İbaresini, "Teftiş Kurulu, Başkanın gözetiminde görev yapar." şeklinde bir değiştirme yapılmış. Yani Adalet Bakanının yürütmenin bir parçası olduğunu, açıkçası yargıya müdahale edilecek karar sürecinde yer almaması gerektiğinin, bunun tüm ulusal ve evrensel hukuk belgelerinde temel ilke olarak yer aldığını ifade etmiştik. Burada "3. Daire Başkanı" yerine "Başkanın" ifadesinin gelmesinin tamamen Kurul müfettişlerinin, dolayısıyla hakim ve savcılarının bağımsızlığını ortadan kaldıran, dolayısıyla yargı bağımsızlığını ortadan kaldıran çok açık bir Anayasa'ya aykırılık içeren bir değişiklik olduğunu görüyoruz.

Yine (4)'üncü fıkranın (b) bendinde "Kurula" ibaresi yine "Başkana" şeklinde getirilmiş. Şimdi buna baktığımızda, okuduğumuzda 4'üncü maddenin (b) bendini, görev alanına giren konularda uygulamada ortaya çıkan mevzuat yetersizliği ve aksaklıklarıyla ilgili hususlarda gerekli inceleme ve araştırmaları yaparak alınması gerekli kanuni ve idari tedbirler konusunda Kurula teklifte bulunurken müfettişler, şimdi burada Kurul devre dışı bırakılmış, buraya "Başkana" ibaresi eklenerek direkt olarak Adalet Bakanına yine bağlandığını tevsik eden bir düzenleme öngörülmüş. Yani adalet müfettişleri tamamen başkanın kontrolüne, müdahalesine açık hâle getirilmiş. (4)'üncü fıkranın (c) bendinde yer alan "Kurul" ibaresi de "Başkan" şeklinde değiştirilmiş. Şimdi buna baktığımızda, (c) bendine, "Kanun, tüzük ve yönetmeliklerde gösterilen veya Kurul tarafından verilen benzeri görevleri yapmak." Şimdi, önergedeki değişik hâliyle okursak eğer "Kanun, tüzük ve yönetmeliklerde gösterilemeyen, Başkan tarafından verilen görevleri yapmak." Yani Kurul müfettişleri direkt olarak Kurulun verdiği görevleri yapması gerekirken burada, (4)'üncü fıkranın (c) bendinde yapılan değişiklikle Kurul tarafından verilen görevleri değil, bizzat Adalet Bakanı tarafından verilen yani yürütme tarafından verilen görevleri yerine getirme yükümlülüğü altına sokulmuş. Yani böyle düzenlemeleri yani ben gerçekten Adalet Komisyonunda anlayamıyorum. Yani bu kadar yargıya ağır müdahaleler içeren, yargı bağımsızlığını tamamen ortadan kaldıran, Kurul müfettişlerinin

bağımsızlığını ortadan kaldıran, Kurul müfettişleri kanalıyla hâkim ve savcılarının bağımsızlığını tamamen ortadan kaldıran yani açıkçası sadece kuvvetler ayrılığı ilkesini değil, hukuk devletini tamamen ortadan kaldıran, son derece ağır müdahale içeren bir düzenleme. Yani biz bu düzenlemenin –yine az önce ifade ettiğim gibi- Anayasa’ya aykırı olduğunu söylüyoruz. Anayasa’ya aykırılığın da ötesinde, gerçekten meşruiyeti hiç olmayan bir düzenleme hem ulusal hukuk karşısında hem evrensel hukuk karşısında, bırakın Adalet komisyonu gündemine gelmeyi yani teklif veya tasarı olarak sunulması üzerinde bile düşünülmesi gereken bir düzenleme olarak değerlendiriyorum. Yani çok ağır bir saldırı var bu düzenlemeyle yargı bağımsızlığına Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olasın Ali İhsan Bey.

Ali Rıza Bey, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, şimdi bu düzenlemeyle Teftiş Kurulunun mevcut yapısıyla ilgili olarak dile getirilen en önemli eleştirilerden birisi, daha önce Teftiş Kurulunun yürütme organının bir üyesi ve siyasi kimliği olan Adalet Bakanına bağlı olarak görev yapmasıydı. Bu eleştiriler sonucunda 2010 yılı Anayasa referandumundan sonra yapılan mevcut düzenlemeyle özellikle bu eleştiriler dikkate alındı ve bu eleştirilerin yani Teftiş Kurulunun, Adalet Bakanına bağlı olarak görev yapmasının yargı bağımsızlığını ve hâkimlik teminatını zedelediği iddia edilmekteydi. O nedenle, şimdi değiştirilmek istenilen madde, Avrupa Birliği içtihatları da dikkate alınarak, oradaki ilerleme raporundaki görüşler de dikkate alınarak değiştirilmiştir. Ancak yeni getirilen, bugün görüşmekte olduğumuz teklifle, söz konusu eleştirilere hedef olan 2010 Anayasa değişikliğinden önceki HSYK yapısının da çok daha gerisinde olacak şekilde bu Kurul kendisi doğrudan Adalet Bakanlığına bağlanır hâle gelmiştir.

Sayın Başkan, bu görüşmekte olduğumuz HSYK teklifine her taraftan yağmur gibi tepki yağmaktadır. Avrupalı yargıçlar da bugün yayınladıkları bildiriyle sert bir şekilde bu teklifi kınamışlardır, eleştirmişlerdir. Demokrasi ve Özgürlükler İçin Avrupalı Yargıçları Birliği (MEDEL), HSYK’nın yapısında değişikli öngören kanun teklifini şiddetle protesto eden bir deklarasyon yayınladı. Deklarasyon metninde, değişiklik teklifinin yargıçların ve savcılarının kariyerlerine, yargının iç işleyişine Hükûmetin doğrudan müdahalesine izin verdiği belirtilmektedir. MEDEL’in kaleme aldığı deklarasyon metni Türkiye’de Cumhurbaşkanı, Başbakan, Meclis Başkanı ve Adalet Bakanına gönderilirken aynı zamanda Avrupa Birliği organlarıyla da paylaşılmıştır. Metinde, HSYK kanun teklifinin birçok Avrupa kurumu tarafından yargı bağımsızlığı hakkında kabul görmüş minimum standartlara aykırılık taşıdığı savunulmuştur ve Türk Hükûmetinin yargı üzerinde hâkimiyet kurma amacı şiddetle protesto edilerek tüm Avrupa kurumlarına bu değişiklik teklifinin tehlikeli sonuçları hakkında rapor verileceği belirtilmiştir.

MEDEL, tüm Avrupa Birliği kurumlarına bu protestoya katılmaları çağırısı yaparken Türk Parlamentosuna da seslenerek, Türkiye’nin demokrasi, hukuk devleti ve insan haklarına saygı gösterilen ülkeler topluluğunun bir üyesi olarak kalması için bu düzenlemeyi reddetmesini istemiştir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yılmaz Bey, size söz vereceğim sonra.

Önergeler var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 35. maddesi Anayasaya aykırıdır. Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Celal Adan

Murat Başesgioğlu

Oktay Öztürk

İstanbul

İstanbul

Erzurum

Gerekçe:

Bu Madde, Anayasa’nın Hukuk Devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasanın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Evet, Anayasa’ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 35 inci maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Gerekçe:

Kurul'un yetkilerinin Adalet Bakanına devrini düzenleyen bu önerinin kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Bengi Yıldız'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Üçüncü önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Çerçeve 35 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Çavuşoğlu
Bursa

MADDE 35- 6087 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "iki" ibaresi "üç", ikinci fıkrasında yer alan "Üçüncü Daire Başkanının" ibaresi "Başkanın", dördüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan "Kurula" ibaresi "Başkana", dördüncü fıkrasının (c) bendinde yer alan "Kurul" ibaresi "Başkan" şeklinde değiştirilmiştir.

Gerekçe:

Maddeyle, "Teftiş Kurulunun oluşumu ve görevleri" başlıklı 14 üncü maddesinde değişiklik yapılarak iki olan teftiş kurulu başkan yardımcısı sayısı üçe çıkarılmakta; üçüncü daire başkanının gözetiminde görev yapmakta olan Teftiş Kurulunun, Kurul Başkanının gözetiminde görev yapması ve Teftiş Kurulu Başkanının, görevlerini yerine getirirken Kurula karşı sorumlu olması esası getirilmektedir.

BAŞKAN – Hakan Çavuşoğlu'nun önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

36'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 36- 6087 sayılı Kanunun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 15 - (1) Teftiş Kurulunda görev yapacak olan;

- a) Teftiş Kurulu Başkanı ve başkan yardımcılarını, birinci sınıf hâkim ve savcılar arasından muvafakatleri alınarak Başkan tarafından,
- b) Kurul başmüfettişleri, Teftiş Kurulunda fiilen beş yılını doldurmuş, birinci sınıfa ayrılmış ve birinci sınıfa ayrılma niteliklerini yitirmemiş olan müfettişler arasından, kıdem sırasına göre Genel Kurul tarafından,

atanır.

(2) Kurul müfettişleri, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarıyla ile Kurul müfettişliği hizmetinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından ihtiyaç duyulan her bir boş kadro için Başkan tarafından teklif edilen iki katı aday içinden muvafakatleri alınarak Genel Kurulca atanır. İlk toplantıda toplantı veya karar yeter sayısının sağlanamaması halinde üç gün içinde yapılacak ikinci toplantıda, katılanların en çok oyunu alan kişinin ataması yapılır.

(3) Adalet müfettişliğinden Kurul müfettişliğine veya Bakanlık iç denetçiliğine, Kurul müfettişliğinden adalet müfettişliğine veya Bakanlık iç denetçiliğine, Bakanlık iç denetçiliğinden Adalet müfettişliğine veya Kurul müfettişliğine ilgililerin muvafakatleri alınmak suretiyle atama yapılabilir. Bu şekilde yapılacak atamalarda önceki denetim biriminde geçen süre, yeni atanan denetim biriminde geçmiş sayılır. Kurul müfettişi, adalet müfettişi veya Bakanlık iç denetçisi olarak görev yaptıktan sonra bu görevlerinden ayrılanların yeniden müfettişliğe ya da iç denetçiliğe atanmaları durumunda da bu hüküm uygulanır."

BAŞKAN – Madde üzerinde...

Ali Rıza Bey, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Şimdi, Sayın Başkan, aslında 33'üncü maddeden itibaren tartıştığımız konular birbiriyle bağlantılı, birbirinin içerisine girmiş vaziyette. Burada da 6087 sayılı Yasa'nın 15'inci maddesinde yapılan değişiklikle Teftiş Kurulu başkanı, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını bakan tarafından atıyor, Kurul başmüfettişi ile Kurul müfettişleri arasından Genel Kurul tarafından kıdeme göre atama yapılacaktır. Kurul müfettişliklerine Genel Kurulca yapılacak atamalar bakan tarafından gösterilecek 2 katı

aday içinden yapılacak. Şimdi, Anayasa'nın 159'uncu maddesi yine burada devreye giriyor. Şimdi, Anayasa'nın 159'uncu maddesini hep söylüyoruz yani her şeyin başlangıcında onu söylüyoruz. Yasama organı tarafından yapılacak düzenlemelerin Anayasa'nın 159'uncu maddesindeki hâkimlik teminatı ve yargı bağımsızlığı ilkelerinin zedelenmemesi kaydıyla yapılabileceğini söylüyor. 159'uncu maddesinde, Kurulu müfettişleriyle Kurulda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılarının muvafakatlarını alarak atama yetkisinin Kurula ait olduğu açık bir şekilde belirlenmiş olmasına karşın, önerilen düzenlemeyle, Anayasa'ya aykırı şekilde, başkan tarafından teklif edilen 2 katı aday içinden bu atanmanın yapılması hedeflenmekte, böylece Anayasa'da Kurula hiçbir şartla ve sınırlamayla bağlı tutulmaksızın verilen bu yetki yasayla daraltılmaktadır. Böylece, Genel Kurulun iradesi yok sayılarak, daraltılarak ya da kısıtlanarak bakanın belirledikleri içerisinden seçim yapma zorunluluğu getirilerek Genel Kurulun iradesi Anayasa'ya aykırı bir şekilde sınırlandırılmaktadır. Bu durum, yürütmenin, Anayasa gereğince mahkemelerin bağımsızlık ve hâkimlik teminatı esaslarına göre çalışması gereken Kurulun görevlerine açık müdahale niteliği taşımaktadır.

Mevcut maddenin (1)'inci fıkrasında, müfettişlerin yapacağı görevlerin yargı bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkeleriyle doğrudan ilişkisi göz önüne alınarak Teftiş Kuruluna yapılacak atamalarla ilgili tüm yetki Genel Kurula verilmekteydi. Yeni teklif metninde ise, Kurulda görev yapacak tetkik hâkimlerinin, müfettişlerin başkanın önerceği 2 katı aday arasından seçilecek olması Anayasa'nın 159'uncu maddesinin (11)'inci fıkrası hükmüne açıkça aykırıdır. Zira, Anayasa'yla çok açık bir biçimde Genel Kurula verilen yetki Kurul Başkanına devredilerek bağlı bir yetki hâline dönüştürülmekte, böylece Kurulun yetkisi ortadan kaldırılmaktadır. Bu düzenlemeyle, Anayasa'da herhangi bir sınırlamaya tabi tutulmaksızın verilen yetkinin Genel Kurulun elinden kanun ile alınması açıkça Anayasa'ya aykırılık oluşturulmaktadır. Aynı şekilde, Anayasa 159'da müfettişlerin Kurul tarafından atanacağı düzenleme altına alınırken, bu hükmün müfettişlerin amiri konumunda bulunan Teftiş Kurulu başkan ve yardımcılarını için geçerli olmaması mümkün değildir. Kaldı ki mevcut 6087 sayılı Kanun'un 2/1 maddesi hükmüne göre, müfettiş tanımı içinde çok açık bir şekilde bunun başkan ve başkan yardımcılarını, başmüfettiş ve müfettişleri kapsadığı yazılıdır. Dolayısıyla, başkan ve yardımcılarının da müfettişlerin tabi olduğu güvenceye dâhil olmaması hukuken uygun değildir. Diğer taraftan, hâkimlerin denetim ve soruşturmasını yapan birimin amirlerinin siyasi bir kişilik olan başkan sıfatıyla Adalet Bakanı tarafından doğrudan atanması yargının bağımsızlığına ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarına açıkça aykırıdır. Teftiş Kurulunun başkan ve başkan yardımcılarının seçilmesi, müfettişlerin atanmasında HSYK Genel Kurulunun değil de siyasi bir aktör olan HSYK Başkanının aktif bir rol alması, Teftiş Kurulunun bakanın denetim ve gözetimi altında çalışıyor olması yargının bağımsızlığı üzerinde en büyük tehdit, riski oluşturmakta ve kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırı bulunmaktadır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde 13 Şubat 2013 tarihli Chevrol&Fransa davasında kuvvetler ayrılığının demokratik hukuk devletinin vazgeçilmez bir unsuru olduğunun altı çizilmektedir. Ayrıca İnsan Hakları Komitesi de Romanya örneğinde Adalet Bakanının hâkimlerle ilgili meselelerde denetim dâhil yetkisinin bulunmasının bağımsızlığın önünde engel olduğunun altını çizmektedir. Anayasanın 159'uncu maddesi de incelendiğinde denetim ve soruşturma yetkisi münhasıran kurula ait olduğu sadece olur verme yetkisi başkana ait olduğu belirtilmesine rağmen bu ilkeye ters bir şekilde yetkinin de başına geçmesi Anayasa'nın ihlali niteliğindedir. Mevcut Kanunun 14/5 maddesinde belirtilen Teftiş Kurulu ve Kurul müfettişlerinin mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre görev yapma hususu açıkça başkan ve yardımcılarını da kapsamaktadır. Yukarıda değinilen mevcut kanunun 2/1 maddesiyle aynı kanunun 17'nci maddesi birlikte değerlendirildiğinde Teftiş Kurulu başkan ve yardımcılarının da müfettişler gibi doğrudan müfettişlere tanınan yetkileri kullanarak hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapma yetkileri bulunmaktadır. Zira, zaman zaman da bu yetkilerin kullanılması zorunlu hâle getirilebilmektedir. Bu yönden de başkan ve yardımcılarının doğrudan bakan tarafından atanması yargı bağımsızlığı ilkesine açıkça aykırı olacak ve bu ilkeyle ilgili Anayasa ve uluslararası düzenlemelerde bulunan bütün hükümleri işlevsiz hâle getirecektir.

Hukuk devleti ilkesinin kurumsallaştığı batı ülkelerinde hâkimler hakkında -sadece disiplin yönünden dahi olsa bile- soruşturma yapma yetkisine sahip teftiş kurulları ve adli soruşturma görevlilerinin yargı bağımsızlığının öncelikle ve özellikle yürütmeye karşı sağlanması ve en yüksek yargı organı tarafından atanmakta ve ona bağlı olarak çalışması söz konusudur. Bilindiği üzere, batı ülkelerinin bir kısmında denetim amaçlı teftiş kurulu olmamasına karşın her devlette soruşturma işiyle görevli adli müfettişler bulunmaktadır. Örneğin, ABD West Virginia Eyaleti Adli Disiplin Kuralları Düzenlemesi ve yine, adli araştırma, soruşturma komisyonu üyeleri yüksek mahkeme tarafından atanmaktadır. Bu komisyon başkanını ise kendi içinden kendisi seçmektedir. Böylece komisyonun tam bağımsız olması amaçlanmıştır. Zira, bağımsız yargı üzerinde tasarruf yetkisi kullanacak organların da özellikle ve öncelikle yürütmeye karşı bağımsız olması gerekli ve şarttır. Çünkü yargı bağımsızlığı denince tüm gelişmiş ülkelerde akla bu organın en çok

etkilenme alanı içinde olan yürütmeden bağımsız olması gelmektedir. Ancak belirtilen ifade bu organların oluşturulan çeşitli özel mekanizmalarla denetlenmesine engel değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Bir şeyi söylemeden geçemeyeceğim. Şimdi, bizim rahmetli Hıfzı Veldet Velidedeoğlu vardı, Hocamız. Onun dersi olduğu zaman diğer fakültelerden birçok öğrenci ders dinlemeye gelirdi. Aklıma şu geldi Ali Rıza Bey'in bu konuşmasından sonra: Adal et Komisyonunun salonu büyük bir salon olsa, bu toplantılarda hukuk fakültesi öğrencilerini misafir olarak kabul etsek, her toplantıya 30-40-50 öğrenci gelse bence çok güzel bir şey olurdu diye düşünüyorum. ("Öğrenciler dövülürdü." sesi)

Yok, onların özel seyir yerleri olacak, gelecekler, izleyecekler. Bunu gerekirse Medis Başkanıyla da görüşürüz ama bu salonlarda olmuyor tabii, uygun salon olması lazım.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ali Bey'in konuşmasından sonra bunu söylediğiniz için...

BAŞKAN – Ali Rıza Bey'in konuşmasından sonra geldi aklıma.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – ...çok teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, onun için dedim zaten, özellikle de söyledim. Özellikle söyledim, arkadaşlara da söylüyorum "dinleyin" diye. Boşuna demiyorum ben.

Evet, Ali İhsan Bey, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yani gerçekten çok önemli bir maddeyi konuşuyoruz. Ali Rıza Öztürk'ün de ifade ettiği gibi, değerli arkadaşımızın, direkt olarak müfettişler kanalıyla yargı bağımsızlığına bir müdahale var, açıkça Anayasa'ya aykırılık var. Yani bu maddenin gerçekten yani Anayasa'ya aykırılığını, yargı bağımsızlığına müdahalesini anlatmakta kelimelerin kifayetsiz kalacağını düşünüyorum. Yani böyle bir sıkıntı içerisindeyim. Acaba hangi kelimeleri seçersem konunun önemini daha iyi anlatabilirim kaygısı içerisindeyim. Yani bu düzenlemeye, az önce olduğu gibi, hem Anayasa'ya aykırılık konusunda hem yargı bağımsızlığına müdahale konusunda, gerçekten, kullanacağımız kelimelerin kifayetsiz kaldığı, yetersiz kaldığı çok ağır bir düzenleme olarak görüyorum.

Şimdi, düzenlemeye baktığımızda Teftiş Kurulunun başkanı, başkan yardımcısı direkt başkan tarafından atanıyor yani hâkim ve savcılar denetleyecek, hâkim ve savcılarla ilgili önemli kararları oluşturacak kurulun başkanı, başkan yardımcısı direkt yürütmenin başı olan bakan tarafından görevlendirilecek. Böyle bir durumda yargı bağımsızlığının kağıt üzerinde bile kalması mümkün değil. Yani fiilen uygulamada zaten kalmayacak bir yargı bağımsızlığı kağıt üzerinde de kaldırılıyor. Yani fiilen olmayacak ama hukuken de kağıt üzerinde, şekli olarak da kalmayacak. Tamamen kaldırılıyor.

İkinci olarak... Anayasa'nın dün 159'uncu maddesini okumuştuk ve bunu tartışmıştık. Özellikle tetkik hâkimleriyle ilgili konuda bu maddeyi tartışmıştık çünkü aynı fıkrada düzenleniyordu. Gerek tetkik hâkimleri gerekse kurul müfettişlerinin görevlendirilmesinde Anayasa yetkiyi direkt olarak Genel Kurula vermiş. Herhangi bir şart, kayıt, tahdit, sınırlama getirmemiş. Ancak burada özellikle 2'nci maddede getirilen değişiklikle "Her bir boş kadro için başkan tarafından teklif edilen 2 katı aday arasından muvafakatleri alınarak Genel Kurul tarafından atanır." diyor. Yani burada Anayasa'nın 159'uncu maddesindeki Genel Kurula verilen mutlak, sınırsız yetki, tahdit edilmemiş yetki tahdit edilmiş. Tahdit edilerek de aslında Genel Kurul tarafından kullanılması gereken yetki dolaylı olarak bakana verilmiş. Yani burada aslında müfettişleri Kurul atamıyor, aslında burada Anayasa'nın 159'uncu maddesine göre Kurul tarafından atanması gereken müfettişleri bakan atıyor. Çünkü bakanın önerdiği iki aday arasından birini Kurul seçecek yani doğrudan burada kurul tarafından kullanılması gereken yetki Anayasa'ya aykırı olarak, Anayasa'nın açık hükmüne aykırı olarak yürütmenin bir parçası olan, yürütmenin bir üyesi olan...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Önerge var. İkinci Daire Müdürü...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Gene bir muvazaa var ortada. Yani şimdi, yine muvazaalı hâle getiriliyor.

BAŞKAN – Ömer Bey'in fıkrasını...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Evet, az önce... Yani tabii, daireye vermek, başkana vermek şu an aynı anlama geliyor ama bunun şekli olarak bile, tasarı, teklif olarak önümüze gelmesi bile gerçekte kelimelerle anlatılamayacak bir durum. Bunu Yılmaz Bey'in -hemşehrimiz, gerçekten hukukçuluk kimliğine de saygı duyuyorum ama- böyle bir düzenlemenin altında gerçekten imzasının olmamasını arzu ederdim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Ali Rıza Bey.

Sayın Valim, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, Sayın Başkan, konu teftiş olunca biraz ilgimi çekiyor. On üç yıl mülkiye müfettişliği yaptım.

Şimdi, tüm bakanlıklarda...

BAŞKAN – Öğrencileri buraya davet etme fikrimizden vazgeçmemizi sağlayacak bir şey söylemeyin Sayın Valim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Benden öyle bir şey beklediğinizi ima ediyorsanız çok üzülürüm ben buna.

BAŞKAN – Yok, ima etmiyorum zaten de...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Çok üzülürüm Sayın Başkan. Öyle bir söz beni üzer. Sizin de öyle bir kanaate sahip olmuş olmanız beni daha fazla üzer.

BAŞKAN – Yo, öyle bir kanaatim yok. Onu latife olsun diye söyledim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Bakan, şimdi, tüm bakanlıklarda teftiş kurullarının özel bir yeri vardır. Şimdi açın, bakanlıkların kuruluş kanunlarına bakın, teftiş kurulları ayrı düzenlenmiştir ve mümkün olduğunca sadece bakanla irtibatı vardır, diğer ara kademelerle fazla ilgisi yoktur. Bunun sebebi -adalet geleceğim, o ayrı- teftiş kurullarının çok özellikli birimler olmasından kaynaklanıyor.

Biliyorsunuz, müfettişlik bir kariyer mesleğidir. Hâlbuki sizin getirdiğiniz sistemde kariyer mesleği olması gereken müfettişlik, tam tersine, Sayın Bakanın dilediği zaman göreve getirdiği, dilediği zaman da görevine son verebileceği bir mekanizma olarak öngörülüyor. Bu çok yanlıştır, bu ileride çok büyük sakıncalar doğurur. O nedenle teftiş kurullarının mümkün olduğunca siyasi etkilerden uzak kalması tercih edilir, öyledir, öyle tercih edilir. Tabii, tüm bakanlıklarda teftiş kurullarının öyle bir özelliği vardır da Adalet Bakanlığında çok daha özelliklidir. O nedenle Anayasa, kurul müfettişleriyle bakanlık müfettişlerini birbirinden ayırmış.

Şimdi sizin getirdiğiniz bu sistem, her ne kadar ismi farklı olsa bile birleştiriyor yani ismi “kurul müfettişi” bile olsa bu, bakanlık müfettişidir çünkü bakan göreve alıyor, bakan görevine son veriyor çünkü burada göreve son vermeye ilgili bir şey yok ama – göremedim, belki gözümden kaçmış olabilir- ama mefhumumuhaliinden bu anlaşılıyor. Biliyorsunuz, idare hukukunda bir paralellik ilkesi vardır yani bir işlem kim tarafından nasıl yerine getirilmiş ise sonlandırılması da aynı usule tabi. Siz göreve atadığınıza göre, görevden alıyorsunuz demektir Sayın Bakan. Bilmiyorum, acaba yanlış mı düşünüyorum? Yani buradan anlaşılan bu.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bakan göreve almıyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hayır, atamayı Kurul yapmıyor, siz atıyorsunuz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Görevden almayı Kurul yapar, atamayı Kurul yaptığı için.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bakın, şimdi, Sayın Bakanım, ben okuduğumu anlayabilecek durumdayım. Siz şimdi...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, Kurul yapıyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – O sadece başmüfettişler için, o, başmüfettişler için.

Efendim, okuyalım, burada var.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İçinde başmüfettiş de var, müfettiş de var.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi şöyle: Sizin getirdiğiniz düzenlemeye göre değişiklik burada Sayın Bakanım. Şeye gitmeye gerek yok yani birbirimizi burada şey etmenin bir anlamı yok.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi teklifte “Başkanın önereceği iki aday” diyor. Şimdi değişiklik önergesi vermiş arkadaşlar.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bilmiyoruz biz değişiklik önergesini.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Dairenin önereceklerinden...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Hangi daire?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – 2. Daire.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – 3’e verelim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bir daha çıkar. Efendim, atanma usullerine bakıyoruz.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkanım, o 11 kişi ne yapacak?

BAŞKAN – Bir orta yol bulalım, 1’de anlaşalım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Müsaade buyurun.

Şimdi, Teftiş Kurulunda görev yapacak olan Teftiş Kurulu Başkanı ve başkan yardımcılarını, birinci sınıf hâkim ve savcılar arasından muvafakatleri alınarak Başkan tarafından...

ADALET BAKANİ YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK – Şimdi 2. Daire...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ama bilemiyorum ben, artık şeyi bilmiyorum. Başkan tarafından...

“b) Kurul başmüfettişleri -bakın, dikkat buyurun, Kurul müfettişleri değil- Teftiş Kurulunda fiilen beş yılını doldurmuş, birinci sınıfa ayrılmış ve birinci sınıfa ayrılma niteliklerini yitirmemiş olan müfettişler arasından kıdem sırasına göre Genel Kurul tarafından atanır.”

Bu, başmüfettişler için. Başmüfettişler kimler arasından atanıyor? Beş yıl müfettişlik yapmış olanlar arasından atanıyor.

Efendim, devam ediyorum. 2'ye bakıyoruz:

Kurul müfettişlikleri hâkimlik ve savcılık mesleğinde en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarıyla Kurul müfettişliği hizmetinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından ihtiyaç duyulan her bir boş kadro için Başkan tarafından teklif edilen...

Şimdi, bakınız, bu tamamen bir kamuflajdan ibaret. Sayın Bakan 2 kişi önerecek, onlar arasından Kurul seçecek. Aslında Sayın Bakan seçiyor yani Kurul hangisini seçerse seçsin, Sayın Bakan seçiyor.

ADALET BAKANİ YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK – Önergeyle dairenin teklifi şekline geliyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Valla ben şimdi elimdeki teklife göre okuyorum tabii.

BAŞKAN – O kısmını değiştiririm, önergeyle değişiyormuş. Onu öyle dikkate alalım Sayın Valim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bakan teklif etmiyor mu?

ADALET BAKANİ YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK – Hayır hayır, 2. Daire tarafından teklif ediliyor.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – 2. Daire teklif ediyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Bakanın herhangi bir yetkisi var mı? Okuyalım: “Görüşülmekte olan bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifinin öngörülen 15'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ‘Başkan’ ibaresinin...” Neresi efendim?

BAŞKAN – Bu başka. Bu buna ait bir önerge.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – E, “Başkan” yerine “2. Daire” diyor. Kim gene teklif edecek? Bakan teklif edecek.

ADALET BAKANİ YARDIMCISI VEYSİ KAYNAK – Hayır, 2. Daire teklif edecek.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – İlelebet Adalet Bakanı AK PARTİ’den mi olacak?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim? Ramazan Bey, ne buyurdunuz? Bir anlayayım, ona göre cevap vereyim.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Belki siz Adalet Bakanı olacaksınız.

BAŞKAN – Durun arkadaşlar.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Söyle Ramazan Bey, söyle.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – İlelebet AK PARTİ mi iktidarda kalacak?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, burada sorun olan, falan partinin, filan partinin iktidarda olması değildir. Biz, hukuk devleti neyi gerektiriyorsa, onun gereklerini yerine getireceğiz. Yoksa...

TURGUT DİBEK (Kırıkkale) – Kendiniz değiştireceksiniz zaten. Şu yolsuzlukları örtelim, ondan sonra hallederiz diyorsunuz altı ay sonra. (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yoksa biz partiye göre herhangi bir düzenleme beklemiyoruz.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Bu kadar kompleksli olmayın yani.

BAŞKAN – Tamam arkadaşlar, lütfen ya!

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, ben o “kompleks”i size iade ediyorum. Bu, kompleks meselesi değil.

BAŞKAN – Ya gerek yok arkadaşlar buna ya!

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bir hukuk meselesidir bu. Siz kendinizi o şekilde nitelendiriyorsanız bir şey diyemem ben size. Ben sadece konuları hukuki açıdan tartışıyorum. Bizde kompleks falan yok. Ne kompleks var ne kumpas var ne de başka bir şey var. Kumpas kuranlar, sizin deyiminize göre, “başkaları.”

Madem sözü oraya getirdiniz, şimdi, bakın, hiç oraya girmeye niyetim yoktu, ben şimdi iki kelime daha söylüyorum.

BAŞKAN – Sayın Valim, siz gene de girmeyin, boş verin.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hayır efendim, gireceğim.

BAŞKAN – Bunlar gençtir, bu arkadaşlar.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hayır, gireceğim.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Milletvekili efendim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bakınız, siz bir hukuki düzenlemeyi herhangi bir partinin ne zaman iktidar olacağına göre düzenliyorsunuz...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hayır, öyle bir şey yok.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Öyle bir şey demedi ki.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Öyle bir şey yoksa arkadaşınızı ikaz ediniz o zaman, o zaman ikaz ediniz arkadaşınızı. O zaman ikaz ediniz, deyiniz ki: “Bizim bu yaptığımız düzenlemelerin partiyle alakası yok, biz sadece hukuki açıdan düşünüyoruz.”

İLKUNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Zaten onu söyledi ama ters anladınız. Aslında sizi destekleyici...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ben şunu söylemek istiyorum: 2. daire teklif ederse hukuki, Bakan teklif ederse hukuki olmuyor mu?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ben söyleneni ters anlamam, söyleneni doğru anlarım. O da ne söylediğini biliyor, ben de ne anladığımı biliyorum Hanımefendi. Kusura bakmayınız, tamam mı?

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen dinleyelim, konuşmacıyı dinleyelim arkadaşlar.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, Sayın Bakan, sizin yaptığınız düzenleme, maalesef adalet hizmetlerindeki teftiş ve denetim fonksiyonunu bir Demokles’in kılıcı gibi yargı mensuplarının üzerinde, efendim, sallandırıyor. Bu sakıncalıdır. Yargı mensupları her tür kaygıdan uzak görevlerini yapmalılar. Sayın Bakan sadece onların görevlerini rahat yapabilecek şekilde yetkilerini dizayn etmeli o kadar, başka bir şey değil.

Şimdi, siz böyle yapmıyorsunuz, tam tersine, teftiş ve denetim hizmetlerini bizzat koordine etmek istiyorsunuz. Bu bir sayın bakan için çok tehlikelidir. Sizin için de tehlikeli aslında, samimi söylüyorum, sizin için de tehlikeli çünkü bu teftiş işi tehlikeli bir iş. O nedenle siz bu yetkiyi ehline bırakın.

Bir başka deyim, diyor ki: Efendim, “Bakanın gözetim ve denetiminde fonksiyon icra eder.” Bu bana göre, bir teftiş kurulu için küçük düşürücü bir ifadedir. Lütfen bunu değiştirin. Hiçbir bakanlığın teftiş kurulunda öyle bir ifade yoktur. Teftiş Kuruluna atanan sayın hâkimler birinci sınıfa ayrılmıştır, belirli nitelikleri vardır. Onlar görevlerini nasıl yapacaklarını bilirler. Öyle bilmeleri lazım. Yani Sayın Bakanın denetim ve gözetimine gerek yok. Onlar zaten görevlerini ifa ediyorlar, ayrıca bir denetime ve gözetime hiç gerek yok, çok yanlış bir deyimdir.

Bakın, ne demiş? Türkiye aynı zamanda Avrupa Konseyinin kurucu üyesi, biliyorsunuz. Bakın, Hükûmete ne diyor: “HSYK’yla ilgili bu Komisyonda hızlı karar almayın.” İki: “Şayet Anayasa Mahkemesine gidilirse Anayasa Mahkemesinden karar çıkana kadar icra etmeyin aldığınız kararları.” Çünkü yargı çok önemli bir şey. Gerçi bizim iç hukukumuzda buna engel bir hâl yok, ona ben bir şey demiyorum ama bu bir tavsiyedir.

Diyor ki: “Şayet Anayasa Mahkemesine başvurulursa Anayasa Mahkemesi karar verene kadar bunları uygulamayın.” diyor. Çünkü yargı öyle bir şey ki tamamen pirüpak olmalı. Yani Anayasaya tam uygun olmalı. Ve şöyle diyor gene: “Milletlerarası standartlara uyumluluk mutlaka sağlanmalı, bu teyit edilmeden de uygulamaya geçmeyin.” Gene, biliyorsunuz, başka bir kurum var Demokrasi ve Özgürlükler için Avrupalı Yargıçlar Birliği, diyor ki: “Söz konusu tasarıyla -yani şimdi bizim görüştüğümüz teklif- Hükûmet yargı üzerinde hakimiyet kurmayı amaçlıyor.” Bunu sadece biz söylemiyoruz, herkes söylüyor. Aslında sizin aranızda da pek çok arkadaşımızın aynı düşüncede olduğunu düşünüyorum.

Siz, bu nedenle, bu eleştirileri, bana göre, göz önüne alın. Yapılan tüm eleştirileri kendinize karşı yapılmış bir eleştiri gibi görmeyin, kompleks olarak hele hiç değerlendirmeyin. Ramazan Bey “kompleks” dese de siz aldırmayın. Bu bir kompleks değil, bu tavsiyedir. Bu tavsiyeleri göz önünde bulundurmanız sizin lehinizedir.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Aksine, ben sizi teşvik ediyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Çünkü, Ramazan Beyefendinin söylediği gibi, yarın kimin iktidar olacağı belli olmaz. İktidara göre hukuki düzenleme yapılmaz, kişiye göre hukuki düzenleme yapılmaz, olaylara göre hukuki düzenleme yapılmaz. Hukuki düzenlemeler genel olmalı, soyut olmalı, nesnel olmalı.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ramazan Bey onu kastetti, kişiye göre düzenleme yapılmadığını.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yok, yok, onu kastetmiyor da neyse, öyle olsun.

Şimdi, bunları göz önünde bulundurmanız lazım değerli arkadaşlar. Biz, emin olun, sadece zaman geçirmek için kesinlikle buraya gelip mesai vermiyoruz. Aklınıza öyle bir şey gelmesin. Biz biliyoruz ki bugün de olsa yarın da olsa sizin çoğunluğunuz bu yasayı geçirmeye, bu tasarımı veya telifi, efendim, Komisyondan geçirmeye yeterli. Bir gün sonra olsa ne olur, bir gün önce olsa ne olur? Biz, yani, burada fazla mesai vermeye, nefes tüketmeye çok meraklı değiliz ki. Ama mümkün olduğunca bir katkı yapalım istiyoruz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ve bizim yapacağımız katkırı da biliniz ki iyi niyetle yapıyoruz. Başka hiç herhangi bir amaçla yapmıyoruz. Bizim amacımız şudur değerli arkadaşlarım: Bir, hukuk işlesin; iki, yolsuzluk ve rüşvet operasyonunun üstü örtülmesin; üç, yargı bağımsızlığı zedelenmesin, yapılacak tüm düzenlemeler hâkim teminatına ve yargı bağımsızlığına uygun olsun.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Aynen öyle.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bizim söylediğimiz bu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Valim.

Ömer Bey, buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, öncelikle, tabii, Sayın Ali Rıza Öztürk'ün konuşması için öğrencileri davet ettiniz ama sanıyorum bu teklif zaten uzun yıllar üniversitelerde, işte, “Kötü kanun nasıl olur?” konusunda ya da “Anayasaya aykırılık nasıl olur?” konusunda önemli bir örnek olacaktır diye düşünüyorum.

Şimdi, şunu söylemek lazım: Aslında, tabii ki Sayın Valimden sözü devralarak devam etmek istiyorum. Hukukta bakış açısı çok önemlidir. Yani insanın yaşam biçimiyle, dünya görüşüyle, dünyaya bakış açısıyla doğru orantılıdır. Evet, biz bugün burada, bizim için hiçbir şey fark etmiyor, HSYK cemaatin elinde de olsa bizim gibi insanlar acı çekiyorlar, HSYK iktidarın elinde de olsa bizim gibi insanlar acı çekiyor. Sürekli olarak, yıllarca, şöyle bir düşünün, yani ben çok siyasi düşüncesine de olumlu bakmadığım bir insandır ama bir Yalçın Küçük Hoca var, 12 Eylülde de darbe yedi bu insan, cezaevlerine düştü; 28 Şubat'ta da cezaevlerinde idi, bugün de cezaevinde. Aynı bir unsur, beğenmeyebilirsiniz düşüncesini ama o farklı düşünceye tahammül dönemsel olarak hiçbir zaman olmamıştır. Bu, tabii ki bir arkadaşımızın söylediği, yani iktidarların iş başında -ya da biz öyle anladık diyelim- olduğu dönemlerde yargıyı yönlendiren, biçimlendiren yasal düzenlemelerin yapılmasının mübah görülmesi hukuk devleti ilkesiyle örtüşen bir tutum ve düşünce yapısı değildir. Yargının kendine özgü bir yapısı var. Yargıyı kendi kendimize dizayn edelim dersiniz, bunu daha önce de defaatle de söyledim. Yargıyı siz biçimlendirmeye kalkarsanız o yargı bir gün sizi ezer. Bu, iki iki, dört. Yargıyla oynanmamalıdır.

Ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak -daha önceki konuşmamda da söyledim- bizim arzumuz şu: Gerçekten hukuk devletinin niteliklerine bağlı olan bir düzenlemenin yaşama geçirilmesidir. Ama bu noktada, görüyorum ki iyi bir bakış açısı yok. İnsanlar yine acı çekecekler. Şu anda cezaevlerinde uzun yıllardır, hükümlülüğe dönmüş tutuklu insanlar acı çekiyor, eziyet çekiyorlar. Bu yeni düzenlemeyle onlara bir gün ışığı doğacağı kanısında da değilim. O insanlar yine ezilecek, yine kötü insanlar, çünkü toplum algı üzerine yönetiliyor şu anda. Bir kötüler var, bir de kahramanlar var. Sadece bugün kötüler değişmiştir. Yani kötülerin içine bir grup daha eklenmiştir, mesele budur. Ve kötülerle savaşan kahramanlar ve o kahramanlar sürekli iktidarda olma, baskın olma, üstün olma anlayışlarını sergiliyorlar ama bu bir kibirdir, sağlıklı değerlendirmemdir ve de her zaman söylediğim gibi, çoğunluğun körlüğüdür bu aslında.

Hukuk devletinde yaşam çok özel bir yaşamdır. Yani dünden beri arkadaşlar örnek veriyorlar, işte, “İsveç'te Meclis seçiyor, Danimarka'da, yine, bakan seçiyor vesaire.” türünden. Oradaki demokrasi anlayışına bir bakalım hele. Yani öncelikle bakış açımız bu olmalıdır. O ülkelerdeki demokrasiye bakış açısı, hukuka bakış açısı. Bir örnek vereyim: İngiltere'de acil durumlarda telefon dinleme kararını emniyet amirleri vermektedir ve asıl olan da, telefon dinleme kararını İçişleri Bakanı vermektedir. Bir düşünebiliyor musunuz...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Acil durumlarda bizde de var.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Hayır, o önleyici dinlemeyi kastetmiyorum.

BAŞKAN – Bizde yok öyle.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – O, önleyici dinlemede var, onu gayet iyi bilirim ben çünkü çok yaptım.

Ondan sonra, mesele şudur: Yani bir İngiltere'de İçişleri Bakanı telefon dinleme kararını veriyor. Bir tane insan bir serzenişte dahi bulunmuyor.

Çok önemli bir şeyi daha söyleyeceğim sizlere bu noktada: Bizde gözüaltına alınan şüphelinin her gün doktora gönderilmesi zorunludur. Oysa İngiltere’de hiç böyle bir zorunluluk yoktur. İngiltere’de, o insanın gözüaltındayken fena muameleye tabi tutulacağı gibi bir olgu yoktur da onun için konulmamıştır zaten.

Ve temelde şöyle bir yaklaşım var: Biraz sonra, polemik yapmak istemiyorum ama birkaç pasaj okuyacağım sizlere. Tarih 13 Aralık 2013, bütçe görüşmeleri var. Yani 17 Aralıktan sadece dört gün önce. Bakınız, bir arkadaşımız -ki belli sözlerinin altına ben de imza atarım- ne diyor? “Ankara’daki 120 yüksek yargı mensubunun seçtiği bir HSYK yerine, bugün, Türkiye genelindeki 13 bin hâkim ve savcının seçtiği, Bakanlığın uhdesindeki yetkilerin devredildiği, demokratik hukuk devleti ilkesine uygun bir HSYK vardır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarı döneminde yargı bağımsızlığının ortadan kaldırıldığı şeklindeki konuşmaların tamamen çarpıtmadan ibarettir. Yargı kurumlarını ve mensuplarını da itham altında bırakan bu karalama kampanyalarına katılmamız mümkün değildir.”

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Nereden buldunuz bunları?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sen konuşmuşsun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – “Bunlar, bu kampanyayı yapanlar genellikle darbe davalarından rahatsız olan çevrelerdir. Milletimize karşı komplo kuranlar karşısında yargının sessiz kalması beklenemez. Bu önemli suçları soruşturmak demokratik hukuk devletinin gereğidir.

‘Silivri’deki mahkemenin kararları meşru değildir. Onları yargıç olarak tanımıyoruz.’ demenin hukuk devletinde yeri yoktur.” Aslında, bu sözcükler Sayın Başbakana söyleniyor bugün.

Ve bir başka arkadaşımız bir pasajda... Amacım, dediğim gibi, belli şeylerin altına imzamı da atarım. Bir başka arkadaşımız Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu hakkında konuşmuş: “Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun önceki yapısıyla ilgili olarak gerek yargı camiasından ve gerekse bilimsel çevrelerden gelen eleştiriler kısaca şunlardı: Objektif, tarafsız, şeffaf ve geniş tabanlı olmaması; ilk derece hâkim ve savcılar ile avukatların kurulda temsil edilmemesi, kurul kararlarına karşı iç itiraz sisteminin olmayışı ve yargı denetimine tamamen kapalı olması, Teftiş Kurulunun ve müfettişlerin Adalet Bakanına bağlı olması, Bakan ve Müsteşarın kurulda etkin olması, Müsteşarın bulunmadığı toplantıların yapılamaması, üye sayısının az olması. Haklarında cezai ve hukuki işlemler yapıp karar verdiği hâkim ve savcılarının talep ve düşüncelerine duyarsız, demokratik meşruiyet temelinden yoksun bir yapılanma söz konusuydu. Hâkimi tanıyan birisini bulmak eski Türkiye manzarasıydı. Yani, önceden Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda birbirini doğuran, birbirini besleyen dışa kapalı bir kast sistemi mevcuttu; bunlar, eski Türkiye manzarasıydı.” diyor.

Şimdi, çok daha şeyler var ama fazla detaya girmek istemem.

BAŞKAN – Teferruata gerek yok, evet.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Şimdi, işin özü şu: “Bana olunca ben orayı dizayn edeyim.” anlayışı demokratik bir bakış açısı değildir. Ha, bunu mevcut konjonktürel bir tablo olarak görmeyi de doğru bulmam yani işte sıkıştık, yolsuzluk soruşturmaları var, üstümüze geliyorlar, doğrudan Başbakan hedef alındı... Bir başka konuşmamda onu anlatacağım zaten. Aslında Sayın Başbakan bir sektör işletiyor, öyle düşünelim, o sektörden beslenenler var ve bu beslenen zihniyet tabii ki, Başbakana, bir kılına bir şey dokundurtmak istemiyor “Zira, Başbakanın durumundaki bir tereddüt hâli, o sektörel bazdaki ilintili olan pek çok kesimi olumsuz etkileyecek; bu anlamda onun korunması gerekiyor, onun belli bir koruma altında bulundurulması gerekiyor. Bunun sonucu olarak üzerimizde ağır bir baskı var, bir saldırı var. Bu maksatla biz bu dönemde hiç değilse konjonktürel bazda, belki geçici bir anlayışla bu tabloyu değiştirmek istiyoruz. Bize yönelik o saldırıyı ortadan kaldırmak istiyoruz.” diyebilir.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sektörün adı da “millet” değil mi?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – “Millet” tabii. Ben onu anlatacağım.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Bu sektörün adı “millet.”

BAŞKAN – Bir saniye... Bir saniye... Müdahale etmeyin.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Şuay Bey, anlatacağım, anlatacağım.

Şimdi, bu noktada benim şahsen önerim şu: Mesela, işte başkan atıyormuş da, yok ikinci Daire olacakmış da... Bu aslında, sağ elle sol kulağı göstermek gibi bir şey. Sonuçta etkin olan -Sayın Başkan- yani Sayın Bakan. Önemli olan nokta, burada hukuk devletine bir başlangıç yapmak lazım; bunu ben çok önemişiyorum. Türkiye, 2007’den bu yana, belki daha da geçmişe giderek KCK, Ergenekon, Balyoz, Oda TV gibi öne çıkan davalar var, bir de çıkmayanlar var. Size başka örnekler verebilirim. İnanılmaz, yani eskiden bir yerde bir hata yapıldığı zaman başka bir mekanizma o hatayı giderirdi ama yargıda tekdüzelik anlayışı hataları da peş peşe götürmeye

başladı. Bu bir başlangıç olmalıdır. Gerçekten tehlikeli bir noktadır. Bu anlayış, Türkiye’de demokrasiyi bir tarafa itmek demektir, hukuk devleti ilkesini bir tarafa itmek demektir. Bundan hepimiz zarar göreceğiz. Günü gelecek, dilemiyorum ama zarar göreceğiz. Bu konuda sözlerimden sonra Sayın Bakanıma iki tane soru sormak istiyorum:

Sayın Bakan, Anayasa’nın 100’üncü maddesi ve İç Tüzük’ün 107’nci maddesi gereğince, bakanlar hakkındaki Medis soruşturması Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkisinde olan bir husustur, bir bakan hakkındaki bir iddia gündeme geldiği zaman klasik anlamda milletvekili gibi fezleke düzenlenmemelidir.

BAŞKAN – Evet, doğru söylüyorsunuz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Normalde onun hakkındaki evraklar olduğu gibi...

BAŞKAN – Üst yazıyla...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Üst yazıyla ve anladığım kadarıyla 3 Ocak tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığından 4 bakan hakkındaki evraklar Adalet Bakanlığına gelmiştir ve bunların üzerinde hiçbir inceleme yapılamaz yani “Fezleke anlamında eksiklik var mıdır?” diye bir inceleme yapma yetkisi Sayın Bakanlığın yoktur. Bu anlamda da bu 4 bakan hakkındaki evrakların bir an önce Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmesi gereklidir. Öte yandan, İç Tüzük’ün 107’nci maddesi uyarınca Medis soruşturması için mutlak anlamda gerekçe istenmektedir; dolayısıyla, 4 bakan hakkındaki soruşturma evraklarının bütün milletvekillerine iletilmesi gerekmektedir. Bu anlamda bunun, bu lazımenin yerine getirilmesi için fezleke ya da suç duyurusu yazılarının bir an önce Meclise gelmesini arzu ediyoruz. Bu konudaki durumun ne aşamada olduğunu sormak istiyorum.

İkinci sorum da: Bugün sizin Başkanlığınızda HSYK toplandı ve Birinci Dairede 2 kişinin yerleri değişti; bu değişimin nedeni nedir Sayın Bakanım?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Diğer 2 arkadaşına da söz vereyim de... Yok, 1 kişi kaldı zaten.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ben de varım Başkanım, ben de bir şeyler söyleyeceğim.

BAŞKAN – Siz varsınız zaten, size söz vereceğim.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yok, Yılmaz Bey’in mikrofonu yanıp sönüyor.

BAŞKAN – Yılmaz Bey’in dün öğleden beri yanıyor.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Tamam o zaman, ben çok uzun konuşmayacağım Yılmaz Bey, arkadaşlarımız zaten iller.

Şimdi, önce ben de biraz geç kaldım, programa katılmıştım, sorumun bir tanesini Ömer Bey sordu. Bugün, bu sabah, Sayın Bakan HSYK’nın toplantısına katılmış, ben haberlerde izledim öğle arası.

Birinci Dairedeki 2 üye ayrılmış, yerine -sanıyorum- bir üçten, bir ikiden yeni 2 isim gelmiş.

Şimdi, bu tabii kendi istekleriyle mi oldu? O Birinci Dairedeki 2 üye biz kendi isteğimizle bu daireden ayrılıp işte diğer daireye... Üçüncü Daireye -sanıyorum- geçmişler ya da birisi ikiye geçmiş. Onu ben de öğrenmek istiyordum, Ömer Bey sordu, o konuda Sayın Bakan bizi bilgilendirirse memnun olacağım. Yani prosedür nedir, niye ihtiyaç duyuldu? Kendi istekleriyle mi ayrıldılar, bu değişiklik neden oldu?

Şimdi, maddeyle ilgili olarak da şunu söylemek istiyorum: Bunları ısrarla söylüyoruz ama hem tutanaklara geçsin hem arkadaşlarımızın belki yer edebilir akıllarında. Tabii bu tasarının kurgusunu yapanlar bir silsileyle hem dairelerin sayısını, yani dairelerin üye sayılarını değiştiriyorlar, artı onunla ilgili olan görevleri Sayın Bakana veriyorlar ama bu Teftiş Kurulu da işin diğer kısmı yani tek ayağıyla işi çözmek mümkün değil. Dün de ben sormuştum, Sayın Bakana demiştim ki -bilmiyorum belki arkadaşlar, bürokratlar rakamı söylemiştir- mesela “Teftiş Kurulundaki, Teftiş Kurulu Başkanı, başkan yardımcılarını, başmüfettişler, üye, bu Teftiş Kurulu müfettişleri kaç kişi?” Onu da bize bir açıklarsa iyi olur. Ben toplam sayıyı da sormuştum, demiştim: “Basında okudum 400 kişi yazıyor. HSYK’nın yapısında 400 kişilik bir personel var, bunların tümünü değiştiriyorsunuz, sil baştan, sıfırdan yeni isimleri atıyorsunuz.” Tabii Teftiş Kurulu da ne işe yarıyor arkadaşlar? Bu soruşturmalar, bir taraftan hâkim ve savcılarının sadece yerlerini değiştirerek kapatmak mümkün değil yani ikinci bir sopaya daha, kırbaça daha ihtiyaç var; o da işte Teftiş Kurulundaki bu müfettişlerin görevlendirilmesi.

Ben şunu da merak ediyorum Sayın Bakan: Yani, siz bu adamları alacaksınız, Teftiş Kurulu Başkan, başkan yardımcılarını siz atıyorsunuz, müfettişler de -başmüfettişleri değil- sizdeymiş, önergeyle işte İkinci Daireye veriyormuşsunuz. Sanki İkinci Daireye verince -Ömer Bey’in dediği gibi- farklı bir şey oluyor. Zaten oradaki 5’in 3’ünü siz belirledikten sonra ha siz atamışsınız ha daire

atamış çok bir anlamı yok olayın da, yeni isimleri nereden bulacaksınız ben onu merak ediyorum yani. Bu kadar adamı aldınız, attınız gitti yani yerlerine yeni isimleri nereden bulacaksınız? Güvendiğiniz isimleri nereden bulacaksınız yani kimi getireceksiniz orayada, bu kurullara koyacaksınız? Yani o isimleri Türkiye’de bu kadar kolay değil ki, onlar da yargı camiasından hâkimler olacak yani o isimleri bu kadar... Şu anda görev yapan insanlar, belirttiğiniz gibi hepsi gerçekten bir mensubiyetin temsilcileri midir yani? Hepsini bu insanların, Teftiş Kurulunda görev yapan bu üyelerin her birini niye böyle yaftalıyoruz yani bu insanların içerisinde görev yapacak, görev yapma yetkinliğini ahlakıyla, birikimiyle yeterli insan yok mu hepsini bunların birden değiştirmeye kalkacaksınız? Yani bunu da buradan bir aklımızın kenarına koyalım. Artı, yeni isimler bulmaya kalktığınızda aynı sıkıntıları gene yaşayacaksınız. Yani “Yargı camiasında 13 bin kişi var yarısı cemaatin.” deniyor yani kamuoyunda konuşulan bu, siz de bunları söylüyorsunuz, 5 bin mi, 4 bin mi, 6 bin mi?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Öyle bir rakamı kimse veremez.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Var, öyle. Öyle söyleniyor.

Yani, 20 kişilik HSYK’nın 13 tanesi, 15 tanesi öyleyse herhâlde öyle yani Recep arkadaşım.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Anayasa Mahkemesine götürmeseydiniz öyle olmayacaktı.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yani, hayır...

BAŞKAN – Yok, yok... Şimdi, orada bir şey var, orada...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yani şunu anlatmaya çalışıyorum: Bu toptancı anlayış Türkiye’nin önündeki en tehlikeli anlayıştır Sayın Bakan. İnsanlarımıza güvenmek zorundayız. O Teftiş Kurulunda görev yapan başmüfettişlerin, müfettişlerin hepsi yetkin insanlar yani o insanları böyle kalkıp da hepsini bir kenara atıp yerine yenilerini bulmak... Yani, yenilerini de koysanız aynı sorunlar devam edecektir diye buradan belirtmek istiyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, şimdi mi cevap vereceksiniz? Bilgi alma ihtiyacınız varsa biraz sonra da cevap verebilirsiniz.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sonra...

BAŞKAN - Öyle mi yapalım? Tamam.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Başkanım, maddeyle ilgili ben söz istiyorum.

BAŞKAN – Kaç dakika oldu söz isteyeli, ta akşama yolu var!

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ömer Bey’e satışı kendisi, çok oldu, bir önceki konuşmasını okudu.

BAŞKAN - Madde üzerinde önergeler var, okutuyorum:

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Teklifinin 36’ncı maddesi Anayasaya aykırıdır. Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Celal Adan

Murat Başesgioğlu

Oktay Öztürk

İstanbul

İstanbul

Erzurum

Gerekçe:

Bu madde, Anayasa’nın Hukuk Devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasanın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Anayasa’ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 36’ncı maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Teftiş Kurulunun yetkilerinin Adalet Bakanına devrini düzenleyen bu önerinin kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Bengi Yıldız’ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

BAŞKAN – Bir önerge daha var, onu da okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Çerçeve 36 ncı maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 6087 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Başkan" ibaresinin "İkinci Daire" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ramazan Can
Kırıkkale

Recep Özel
Isparta

Gerekçe:

Önergeyle, Kurul müfettişlerinin atanmasında İkinci Dairenin teklifte bulunması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Recep ve Ramazan ikilisinin önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

TURGUT DİBEK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, araya bir Şaban'ın girmesi lazım!

BAŞKAN – Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

37'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 37- 6087 sayılı Kanunun 16 nc maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan "Üçüncü" ibaresi "İkinci" şeklinde; aynı fıkranın (e) bendinde yer alan "İlgili daire başkanı" ibaresi "Başkan" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz? Yok.

Önergeyi okutuyorum:

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Teklifinin maddesi Anayasa'ya aykırıdır. Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Celal Adan
İstanbul

Gerekçe:

Bu Madde, Anayasa'nın Hukuk Devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasa'nın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Anayasaya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 37 'nci maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız
Batman

Gerekçe:

Daire başkanlarının görev ve yetkilerinin Adalet Bakanlığına devrini düzenleyen bu önerinin kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Bengi Yıldız'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Hangisi ya?

BAŞKAN – 37...

Bir önergemiz daha var, onu da okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Çerçeve 37 ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Çavuşoğlu
Bursa

MADDE 37- 6087 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan "Üçüncü" ibaresi "İkinci" şeklinde; aynı fıkranın (e) bendinde yer alan "ilgili daire başkanı" ibaresi "Başkan" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(3) Teftiş Kurulu Başkanı ve Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını Kurul müfettişlerinin sahip olduğu malî dahil her türlü hak ve yetkiyi haizdirler."

Gerekçe:

Maddeyle, "Teftiş Kurulu Başkan ve başkan yardımcılarının görev ve yetkileri" başlıklı 16 ncı maddenin birinci fıkrasının "e" bendi değiştirilerek Teftiş Kurulu Başkanının ilgili Kanun, tüzük ve yönetmelikler yanında ilgili daire başkanı tarafından verilen benzeri görevleri yapmak yerine Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak veya yaptırmak şeklinde düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca maddeye yeni bir fıkra eklenmek suretiyle Teftiş Kurulu Başkanı ve Teftiş Kurulu başkan yardımcılarının Kurul müfettişlerinin sahip olduğu malî dahil her türlü hak ve yetkiye sahip oldukları hüküm altına alınmaktadır.

BAŞKAN – Hakan Çavuşoğlu' nun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 37' nci madde kabul edilmiştir.

38' inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 38- 6087 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "kendi aralarından seçilecek asıl ve yedek üyelerin toplam sayısı kadar aday için" ibaresi "ancak bir aday için" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde...

Ali Rıza Bey, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; şimdi, bu 6087 sayılı Yasa'nın 19' uncu maddesinde yapılan değişiklikle "Yargıtay, Danıştay, Türkiye Adalet Akademisi genel kurullarında yapılacak HSYK üyeliği seçimlerinde her seçmen ancak bir aday için bir oy verecek." deniliyor.

Şimdi, bu tasarinın bu maddesi aslında Anayasa Mahkemesiyle getirilmişti daha önceki şeyde, Anayasa Mahkemesi bunu iptal etmişti. Dolayısıyla, burada mevcut sizin getirdiğiniz Anayasa maddesine çok açık bir şekilde aykırılık var. Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarında bu husus çok açık bir şekilde belirtilmiş. Buna rağmen yani Anayasa'daki aykırılık giderilmeden, o Anayasa'daki hüküm orada dururken, Anayasa'nın iptal kararı da orta yerdeyken bunu tekrar bir teklifle getirmek Anayasa Mahkemesine de, Anayasa'ya da meydan okumaktır. Bu da yasamanın meydan okumasıdır, hep yargı okuyacak değil ya. Bu, doğru değil. Yani burada tek oy usulü, belki Avrupa Birliğinde önerilen bir model olmakla birlikte, bugün Anayasa Mahkemesinin o kararı orada durdukça, mevcut Anayasa hükmü de burada oldukça böyle bir öneri kabul edilemez, tekrar Anayasa Mahkemesine geri dönecek. Yani böyle bir anlayışla yasa düzenlemesi yapmanın da çok mantıklı olmadığını düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Ali Rıza Bey.

Atilla Bey, buyur.

ATILLA KART (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adalet Komisyonunda hukuk tanımaz bir uygulamanın içindeyiz, ısrarla da bunu sürdürüyoruz, bunu sürdürmeye de devam edeceğimiz anlaşılıyor, öyle anlaşılıyor ama nedir? İsrarla bu aykırılıkları, bu hukuksuzlukları, bu fiili durumları, tamamen artık, suç ilişkileri boyutuna varan bu tabloyu biz kayıtlara geçireceğiz.

Bakın, biraz evvel, Meclis Başkanının size yazısından söz ettim, Meclis Başkanının Anayasa'dan kaynaklanan, İç Tüzük'ten kaynaklanan sorumluluğu çerçevesinde Anayasa Komisyonuna verdiği bir görevden söz ettim. Meclis Başkanı bu görevlendirmeyi yaparken ne yapıyor? Anayasa Komisyonu Başkanının kendisine yazdığı yazıya da cevap veriyor. Anayasa Komisyonu Başkanının Meclis Başkanına yazdığı yazıda Anayasa Komisyonuna mensup 9 üyenin yaptığı başvurunun kendince hukuka aykırı olduğunu ifade ediyor, bizleri "korsan bir girişimde bulunmaktan" söz ediyor Sayın Burhan Kuzu, bizim gasp boyutlarına varan tavırlar içinde olduğumuzdan söz ediyor, bütün bunları Meclis Başkanına ulaştırıyor; Meclis Başkanı da alıyor, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına diyor ki: "Senin yaptığın değerlendirmenin hiçbir hukuki değeri yok, hukuki anlamı yok. Sen bırak bunları, Komisyonu topla, tali komisyon olarak görevini yap." E, bütün bunların bir anlamı yok mu Sayın Başkan? Bütün bunların bir anlamı yok mu Sayın Bakan? Umarım, dinleme nezaketini gösteriyorsunuz Sayın Bakan! (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Tabii, Sayın Bakan aynı anda birkaç işi

yapıyor! Tabii, tabii, tabii...“Nasıl olsa siz bildiğinizi yapın, bildiğinizi söyleyin.” tavrınızı bir kez daha gösteriyorsunuz. Gerçekten, ibret verici bir sorumluluğun içinde olduğunuzu anlayacaksınız ama tabii, bütün mesele çok geç olmaması hepimiz adına, Türkiye adına. Bakın...

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Sizin söylediklerinizi yapmak durumunda değiliz. Siz söyleyeceklerinizi söyleyin ama biz de yapmak zorunda değiliz.

ATILLA KART (Konya) – Söyleyeceğiz, söyleyeceğiz. Bizi sizi akla davet edeceğiz, sizi sorumluluğa davet edeceğiz, sizi hukuka davet edeceğiz, sizi demokrasinin nihai kırıntılarını yok etmemeye davet edeceğiz...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Tam tersi.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Tam tersine, bizim yaptıklarımızı yapsaydınız, şu anda burada olmazdık.

ATILLA KART (Konya) – ...sizi toplumsal barışımızı koruma noktasında, toplumsal barışımıza sahip çıkma konusunda sorumluluğa davet edeceğiz. Bu noktada Sayın Başkan da elbette bir kez daha tarih önünde göreve ve sorumluluğa davet etme noktasında ısrarla bu düşüncelerimizi ifade edeceğiz.

Bakın, değerli arkadaşlarım, sizin biraz evvel, saat 13.30-14.00 civarında dile getirdiğiniz itirazları, sizden daha sert bir şekilde, Anayasa Komisyonu Başkanı, Meclis Başkanına yapmış, yazmış, demiş, bunların hepsini söylemiş. Meclis Başkanı, bunların cevabını vermiş. O yazıyı ilgi tutarak Anayasa Komisyonu Başkanının... Bunları kayda geçmesi için özellikle ifade ediyorum Sayın Başkan, çünkü siz maalesef, tabii savcılıktan geldiniz, adliyeden geldiniz ama usulü, en basit usulü bile uygulama gereğini duymuyorsunuz.

BAŞKAN - Hayır, okundu o yazı zaten.

ATILLA KART (Konya) – Bu, gerçekten üzücüdür. Nedir? Gelen evrakı hem içerik olarak hem tarih, sayı olarak zabıtlara lütfen geçirme sorumluluğunu gösterin Sayın Başkan.

Onun için, sizin bu sorumluluğu yerine getirmemeniz sebebiyledir ki Anayasa Komisyonu Başkanının Meclis Başkanına yazdığı 15/1/2014 tarih, 159626 sayılı yazıyı, bunu biraz sonra, bu 2 sayfalık yazıyı size takdim edeceğim.

BAŞKAN – Tamam.

ATILLA KART (Konya) – Bu yazıya ne yapıyor? Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, yine 15 Ocak 2014 tarih, 159703 sayılı cevapla diyor ki: “Sayın Başkan, sen Komisyonu toplayacaksın, Komisyonu toplamak durumundasın.”

Tabii, burada, Sayın Anayasa Komisyonu Başkanının bir yakınıni kaybetmesi sebebiyle cenazede olduğunu biliyoruz, acısını paylaştığını biraz evvel de ifade etmişim ama nedir? Anayasa Komisyonu Başkanının bir mazereti olduğu zaman komisyon başkan vekili görev yapar, o da yoksa sözcü görev yapar.

Buradan, bu kayıtlar sebebiyle, kayıtlar üzerinden bir kez daha Komisyon Başkan Vekiline ve Komisyon Sözcüsüne görev ve sorumluluğunun gereğini yapmasını ifade ediyoruz.

Biraz evvel basın toplantısında da ifade ettim, biz muhalefete mensup milletvekilleri, tabii, ben, elbette Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşuyorum ama biliyorum ki Milliyetçi Hareket Partisine mensup olan, Barış ve Demokrasi Partisine mensup olan arkadaşlarım da aynı anlayış içinde, kendileriyle konuştum çünkü. Biz Anayasa Komisyonu olarak, bu süreci savsaklama gibi bir anlayışın içinde değiliz, sürüncemede bırakmak gibi ucuz anlayışların içinde değiliz. Biz, bugün gece yarısı da toplanmaya hazırız. Biz, en geç yarın toplanmaya hazırız. Ama neyi görüyoruz? Orada da kendince yine ucuz yollara başvurulduğunu, Komisyonun onuncu gün toplantıya çağrılacağını yani Adalet Komisyonunun başlangıç tarihi esas alınarak İç Tüzük’ün 37/4’üncü maddesince son gün olan 20 Ocak gününün tayin edileceği yönünde haricen birtakım bilgiler geldi. Bu dahi yanlış olur, bu dahi... Bunlar ucuz hesaplar yani bize göre zaten açık olan şudur: Meclis Başkanının görevlendirmesi 15 Ocaktır ve bu durumda 25 Ocakta bizim bu incelemeyi bitirmemiz gerekir. Kaldı ki biz zaten bu on günlük sürenin tamamını kullanmak gibi bir anlayışın içinde değiliz. Bu çalışmayı bir, iki, üç gün içinde bitirmek gibi bir gayret ve sorumluluğun içindeyiz.

Bütün bunları, Sayın Başkan, dirayetinize, asgari ölçülerde olması gereken dirayetinize, sorumluluğunuza, dikkatinize bir kez daha sunmak gereğini sunuyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Tutanaklara da geçti, kayda da geçti.

ATILLA KART (Konya) – Evet, bu kaydı da size ulaştırıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sağ olun, teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde önergeler var, okutuyorum....

ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkan, aynı hatayı yapmaya devam ediyorsunuz. Lütfedin de şu kaydı tutanaklara geçirin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamam, geçiririz, fark etmez, siz okudunuz zaten, ben de okurum.

ATILLA KART (Konya) – Sizin yazmanız önemli, Komisyon Başkanı olarak sizin bunları kayıtlara yazmanız önemli Sayın Başkan.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkan, ben, bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Hayır.

Bir saniye...

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Medisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 38 inci maddesi Anayasaya aykırıdır. Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Celal Adan

İstanbul

Gerekçe:

Bu Madde, Anayasa'nın Hukuk Devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasa'nın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır. Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

Türkiye Büyük Millet Medisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 38 inci maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Üye seçiminde kaynaktan ve demokratik seçim yöntemlerini önermeyen bu düzenlemenin kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Anayasa'ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

İkinci önergeyi, Bengi Yıldız'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

MADDE 39- 6087 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 29 - (1) Başkan, Genel Kurulun toplantı günlerini tespit eder.

(2) Başkan, gereken hâllerde veya üye tam sayısının salt çoğunluğunun, görüşülecek konuyu da belirten yazılı talebi üzerine Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

(3) Kanundaki istisnalar hariç olmak üzere Genel Kurul, en az onyedü üyeyle toplanır ve üye tamsayısının salt çoğunluğuyla karar alır.

(4) Genel Kurul toplantı gündemi, Başkan tarafından, işin önemine, ivedi veya süreli oluşuna göre düzenlenir. Gündem, toplantının yapılacağı gün ve saati, Kurulda görüşülecek işleri ve sırasını gösterir. Görüşme sırasında gündem dışı konunun gündeme alınıp alınmamasına da Başkan karar verir."

BAŞKAN – Turgut Bey, buyurun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Teşekkür ederim.

Yılmaz Bey'e söz vermiyorsunuz Başkanım, hep yanıp yanıp sönüyor.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, söz istiyorum her maddede.

BAŞKAN – Yılmaz Bey'e toptan söz vereceğim ona da onun için ben...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Her maddede söz istiyorum yani arkadaşların eleştirilerine cevap vermem lazım.

BAŞKAN – Teklif sahibi olduğu için hepsini birden açıklasın.

Çünkü o zaman sana devamlı söz vermem lazım her maddede. Hiç değilse başlamışken hepsini birden çıkarırsın. O yüzden öyle yapıyorum.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkanım, şimdi, bu 39'uncu madde, kanunun 29'uncu maddesindeki değişikliği içeriyor, genel kurulun toplanmasıyla ilgili. Zaten “Ne kadar işlevi kaldı ki genel kurulun?” diye düşünüyorum. Bir işlevi de yok genel kurulun, kalmadı. Buradaki mevcut hâliyle baktığımızda, genel kurul, belli bir şekilde kendisi toplanabiliyor, gündemini belirleyebiliyor, işte olağanüstü toplantıyı yine genel kurul üyeleri isterlerse belli bir salt çoğunlukla talep edebiliyorlar. Bakan, orada herhangi bir takdir hakkına sahip değil. Düzenlemeye genel kurul ancak ve ancak Bakan isterse toplanır, genel kurulun toplantı günlerini zaten Bakan belirliyor. Genel kurulun üyelerinin yani HSYK üyelerinin bir iradeleri hiçbir şekilde ortada kalmamış, tamamen iradeleri ortadan kaldırılmış gibi gözüküyor bu düzenlemeyle.

Yani, Sayın Başkan, Sayın Bakanım, bu kadarı da fazla ya, gerçekten fazla yani bu genel kurulu bu insanlar, ben ısrarla söylemeye çalışıyorum, çok fazla hukuki değerlendirme de yapılacak hâle kalmadı bu noktadan sonra ama yani şimdi bu genel kuruldaki insanlar... Yasada belli, ne zaman toplanacakları “Her yıl ocak ayının onuncu günü toplanırlar ve yıllık olağan toplantı günlerini tespit ederler.” diyor. Şimdi ne yapmışınız? “Başkan, Genel Kurulun toplantı günlerini tespit eder.” Bu madde gitmiş, tamamen Bakana bırakılmış. Bakan genel kurul ne zaman toplanacaksa belirleyecek, onlar orada yazacak.

Şimdi, olağanüstü bir toplantı, bakıyoruz yasada “Başkan gerekli hâllerde -yani burada bakan- Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.” diyor ama mevcut yasada “Üye tam sayısının salt çoğunluğu...” Yani 12 kişi, gündemini de belirterek, neyi konuşacaklarını da yazarak olağanüstü toplantı isteyebiliyor mevcut yasada. Baktığımız zaman orada “Başkan, Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.” diyor, “çağırabilir” demiyor yani takdir hakkı yok mevcut yasada.

Şimdi, düzenlemeye bakıyoruz, burada “Başkan, gereken hâllerde veya üye tam sayısının salt çoğunluğunun, görüşülecek konuyu da belirten yazılı talebi üzerine Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.” Burada yani bu kadarını da yani genel kurulun elindeki ufak bir yetkiyi dahi Sayın Bakan uhdesine almış. Yani 12 kişi bir araya gelip “Biz, olağanüstü toplantı yapalım.” dediğimizde, az önce -oraya geleceğim- Sayın Atilla Kart burada sabahdan beri bir şeyi anlatıyor. Daha birinci günü biz dedik ki: “Bu tasarinın Anayasa Komisyonunda görüşülmesi gerekir.” Meclis Başkanı tali komisyon olarak Anayasa Komisyonuna bunu yazmış ama Anayasa Komisyonu Başkanı “Hayır kardeşim, ben görüşmeye gerek duymuyorum.” demiş, telefonla iletmış Sayın İyimaya'ya. Ama İç Tüzük'te ayrı bir hüküm var, komisyon üyelerinin üçte biri yazılı olarak talep ederlerse komisyonu toplantıya çağırabiliyorlar, çağırırlar. Orada bir takdir hakkı yok.

Şimdi, bakıyoruz, Sayın Burhan Kuzu onu da uygulamadı aynı Sayın Bakanın buradaki, işte, alacağı yetki gibi “Takdir bana ait, ben ister çağırırım, ister çağırmam.” noktasında orada yani üçte 1'in talebine rağmen. Bugün Meclis Başkanı, bakıyoruz, “Hayır, kardeşim, ben öyle değerlendirmiyorum. Buradaki yetki üyelere aittir, Anayasa Komisyonu üyelerine aittir. Üçte 1'i böyle bir talepte bulunuyorsa sen toplantıya çağıracaksın yani Anayasa Komisyonundaki çoğunluk gelir gelmez ayrı mesele ama toplantıya çağıracaksın.” diyor.

Şimdi, bunu da tartışıyoruz ama bunun benzerini burada Genel Kurulun toplantılarını olağanüstü olarak eğer Genel Kurul üyelerinin salt çoğunluğu, 12 kişi -yani 22'nin salt çoğunluğu 12 oluyor- Sayın Bakandan istediğinde, Sayın Bakan mevcut yasadaki hâlinde “çağırır” olan hükmünü “çağırabilir” yapmış. Yani, buradan şu çıkıyor... Devam edeceğiz, ilave edelim, orada (3)'üncü fıkraya bakalım: Yani, Genel Kurulun toplantı sayısı 15 üyeyleydi yani salt çoğunlukla da karar alıyorlardı, orada da sayıyı 17 yapmışlar. Yani, bu rakamlar üzerinden, kişiler üzerinden tasarıda tamamen domino gibi böyle bir düzenlemeye gidilmiş. 15 kişi bakmışlar, evet, 15 kişi Genel Kurulu toplayabiliyor yani Sayın Bakan olağanüstü çağırmasa da Genel Kurul zaten 15 kişiyle toplanıyor, orada 15 kişilik bir rakam var. “E, ne yapalım?” Sayın Bakanın dediği gibi çoğulcu hâle getirmişler, 2 kişi ilave etmişler, 17 yapmışlar. Şimdi, Bakan istemezse toplanamıyor; üyelerin yarısı istediği zaman Bakan yine keyfine göre çağırabiliyor. 17 kişiyle bir araya zaten gelme ihtimali yok Sayın Bakan istemezse çünkü o 2 kişiye Sayın Bakan “Gitmeyin.” dediğinde 15'e onlar ilave olmayacağı için... Bu Genel Kurul ne zaman toplanacak, bu Genel Kurul ne iş yapacak? Yani, bu Genel Kurulun hiçbir fonksiyonu kalmamış Sayın Başkanım. Bu Genel Kurul... Buraya bir önerge verin -vermiş arkadaşlar- “HSYK Genel Kurulu madde metninden çıkarılmıştır.” diyelim, olsun bitsin. Yani, bu Genel Kurulun zaten görev anlamında da bir yetkileri kalmadı.

Arkadaşlar, yani bunlar, bilmiyorum, inşallah, Meclisin Genel Kuruluna indiğinde, artık diğer milletvekili arkadaşlarımızın da dinleyeceği bir ortamda ya bir yoluna getirirsiniz ya da çekersiniz. Yani, bu kadar kör gözüm parmağına bu düzenlemeleri getirip bu milletin karşısına dayatmayın diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben çok teşekkür ediyorum.

Ali İhsan Bey, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de Turgut Bey'in düşüncelerine yürekten katılıyorum. Gerçekten bu kadar da olmaz denilebilecek bir madde çünkü hukuk devletini hukuk devleti yapan, devletin organlarının, yetkilerinin hiçbir kişi veya zümre tarafından keyfî olarak kullanılamamasıdır. Yani, devletin yetkileri burada yani Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulunun yetkileri, böylesine önemli bir organın yetkileri bu temel kurala karşın tamamen Bakanın iradesine, keyfiyetine bırakılmaktadır. Yani, Bakanın keyfî olmadığı takdirde, Bakan arzu etmediği takdirde, Bakan istemediği takdirde, Bakanın canı çekmediği takdirde -bu gerekçeleri sayabilirsiniz, fazlaştıracabilirsiniz, burada sınır yok, sınırsız bir şekilde- Bakan toplantıyı arzu etmediği zaman bu toplantı gerçekleşmiyor. Yani, Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu gibi yargı üzerinde yetkiyi kullanan temel kurumun yani yargı bağımsızlığının temel güvencesi olması gereken bu kadar önemli bir kurumun Bakanın tamamen keyfiyetine bırakılması yani Bakanın mensubu olduğu yürütmenin tamamen keyfiyetine bırakılması yani AKP Hükümetinin tamamen keyfiyetine bırakılması hukuk devletinde kabul edilebilir bir düzenleme değildir. Arkadaşlar, ne olur yapmayın bunları yani bu kadar ağır bir düzenlemeyi nasıl Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine ve Adalet Komisyonunun gündemine getiriyorsunuz, ben şaşıyorum. Yani, böyle bir şey olabilir mi? Bakın, eski düzenlemede -az önce Turgut Bey de söyledi- Genel Kurula verilen yetki bile sınırlandırılmış, Genel Kurula bile keyfiyet verilmemiş çünkü ocak ayının 10'uncu iş günü kendiliğinden toplanması öngörülmüş ve iş bölümü yapması yani gündemi belirlemesi öngörülmüş. Yani, Hâkim ve Savcılar Yüksek Kuruluna, Genel Kuruluna bile bırakılan yetki keyfiyete bırakılmamış, kanunda ocak ayının 10'uncu günü kendiliğinden toplanacağı ve yıllık olağan toplantı günlerini tespit edeceği açık, emredici bir şekilde kanun metnine yazılmış. Şimdi, siz, bunu Genel Kuruldan alıyorsunuz, Bakana veriyorsunuz. Bu "kendiliğinden toplanır" hükmünü kaldırıyorsunuz. Ne zaman toplanacağına, hangi gün toplanacağına dair kanuna en ufak bir ibare koymuyorsunuz. Dediğim gibi, yani ne zaman toplanacak? Bakan ne zaman isterse o zaman toplanacak. Bakan hiç istemedi toplantıyı, toplanamayacak. Ya, böyle bir şey olabilir mi arkadaşlar? Yani, hâkim ve savcılarla ilgili karar alacak bir kurul yani Bakanın, tek bir kişinin, tek bir insanın, tek bir iradenin ve kaldı ki bu irade yargı üzerinde gölge etmemesi gereken, yargıya müdahale etmemesi gereken, yargıyla o iş bölümü dışında bir iletişim kurmaması gereken bir Bakanın, bir siyasal iktidarın iradesine bırakılabilir mi arkadaşlar? Ya, böyle bir şey olabilir mi? Yani, ben hakikaten bunları kabul edemiyorum bir hukukçu olarak. Yani, bu tür düzenlemeleri nasıl Adalet Komisyonunun gündemine getiriyorsunuz, bu düzenlemeleri bizim önümüze nasıl getiriyorsunuz, ben yemin ediyorum şaşıyorum, hayret ediyorum Sayın Başkanım, anlatamıyorum kelimelerle. Yani, bir hukukçu olarak bunları izah etmek istiyorum, izah edemiyorum. Yani, biz burada böyle hukuk dışı, hukuk mantığına uymayan...

BAŞKAN - Ya, Ali İhsan Bey, sen anlatıyorsun, anlatamıyorsun değil yani, orada bir sorun yok.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Bakın, yanlış anlamayın, bakın bunun üstünü ısrarla vurguluyorum: Bakın, hukuk mantığıyla değil, normal bir insan mantığıyla bile bağdaşmayan bir düzenlemeyi Adalet Komisyonunun gündemine getiriyorsunuz. Sayın Başkan, hukukta, biliyorsunuz, bağlı yetkinin dışında takdir yetkisi bile keyfî olarak kullanılamaz. Yani, bakın, takdir yetkisinin bile keyfî olarak kullanılamayacağı hukuk devletinin temel ilkesi olarak bizim karşımızda duruyor. Burada, açıkçası takdir yetkisinin de ötesinde yani tamamen Sayın Bakanın iradesine, yürütmenin iradesine, Başbakanın iradesine, Başbakanın keyfiyetine bırakılan bir kurul çalışması söz konusu. Yani, bu kurulu işlemez hâle getirerek yargıyı tamamen yürütmenin müdahalesine açık, yürütmenin kontrolünde bir kurum hâline getiriyorsunuz yani ben hakikaten bunu kabul edemiyorum.

Artı, biliyorsunuz, genelde yönetim kurullarında yarısından 1 fazlasıyla genelde yönetim kurulları toplanır, kurullar toplanır. Şimdi, siz, burada 21 kişilik kurulun 15 olan toplantı yeter sayısını 17'ye çıkartarak, yine az önceki rakam, matematiksel hesaplardan yola çıkarak, 6 tane üyenin siyasal iktidarla beraber hareket ettiği, diğerlerinin siyasal iktidara karşı olduğu gibi gündelik ve konjonktürel hesaplardan yola çıkarak genel olması gereken, soyut olması gereken, objektif olması gereken bir düzenlemeyi Adalet Komisyonu önüne getiriyorsunuz. Yani, siz, bugünkü konjonktürde sizin kontrol edemediğiniz veya kontrol edebildiğiniz HSYK üyeleri ayırımından yola çıkarak bir genel düzenleme yapıyorsunuz. Yani, düzenlemeler soyut olmalı, genel olmalı, objektif olmalı. Ya, bize okulda bunları öğretmediler mi? Yani, hukuk fakültesi 1'inci sınıfında öğretilen bilgilerimizi burada biz test etmek zorunda kalıyoruz. Yani, bunların, bu temel ilkelerin hiçbirisiyle bağdaşmayan yani bizim aldığımız hukuk eğitiminin hiçbir noktasıyla örtüşmeyen yani doğrulanmayan, tevsik edilmeyen yani açıkçası bırak hukuk eğitimi almamış insanları vicdan sahibi insanların bile kabul edemeyeceği - yani ne diyeyim- bu tür düzenlemeleri bizim karşımıza getiriyorsunuz.

Yani, bunlar doğru değil Sayın Bakan. Ne olur yani hukukla bu kadar oynamayın yani hukukun temel ilkelerini bu kadar yok saymayın. Yani, konjonktürel olarak, matematiksel hesaplardan yola çıkarak birtakım gündelik soruşturmaların önünü kapatmak

amacıyla ya bu kadar ağır yani hukuku yok eden, hukuk devletini ortadan kaldıran düzenlemeleri ne olur bizim önümüzden kaldırsın, lütfen kaldırsın yani. Ya, bu böyle olmaz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum, sağ olasın.

Madde üzerinde önergeler var, okutuyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) - Sayın Başkan, söz talebimiz vardı.

BAŞKAN - Hepsini topla dedim ben sana, ondan sonra...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) - Efendim niye söz verilmiyor?

BAŞKAN - Hayır, devamlı söz istiyor arkadaşımız, haklı gerçekten de ama ben de dedim ki: "Hepsine birlikte sana söz vereyim, teklif sahibisin uzunca bir süre izah edersin." Yoksa devamlı söz vermem lazım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 39. maddesi Anayasaya aykırıdır.

Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Murat Başesgioğlu

Celal Adan

Oktay Öztürk

İstanbul

İstanbul

Erzurum

Gerekçe:

Bu Madde, Anayasa'nın Hukuk Devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasanın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Anayasa'ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 39 uncu maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Genel Kurul'un toplantı ve sair iç işleyişine ilişkin görev ve yetkilerinin Adalet Bakanına devrini düzenleyen bu önerinin kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Bengi Yıldız'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir önerge daha var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Çerçeve 39 uncu maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 6087 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının son cümlesinin madde metninden çıkarılmasını ve maddeye aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Recep Özel

Ramazan Can

Isparta

Kırıkkale

"5) Gündemde değişiklik yapılması; ancak gündemin düzenlenmesinden sonra ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması hâlinde ve toplantı gününden en az bir gün önce Başkan veya üyelerden birinin yazılı talebi üzerine Genel Kurul üye tamsayısının salt çoğunluğunun kararı ile olur. İvedi ve süreli olmayan talepler bu suretle ele alınamaz. Gündemdeki işlerden birinin sırasından önce ya da sonra görüşülmesi, ertelenmesi, gündemden çıkarılması veya herhangi bir konuyu görüşmek üzere Genel Kurulun toplantıya çağırılması aynı usule tâbidir."

Gerekçe:

Önergeyle Genel Kurulun gündeminde değişiklik yapılmasına ilişkin usul hükümleri düzenlenmektedir.

BAŞKAN – Sayın Recep Özel'in önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen bu önerge doğrultusunda 39'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

40'ıncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 40- 6087 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekil de değiştirilmiştir.

"(3) Daireler, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve karar alır. Üçüncü daire, Başkanın onayını alarak beşer üyeden oluşan iki heyet halinde çalışabilir. Bu durumda heyetler salt çoğunlukla toplanır ve karar alır. Daire başkanının katılmadığı heyete en yaşlı üye başkanlık eder."

BAŞKAN – Sayın Türmen, buyurun.

RIZA TÜRME (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önce şunu söylemek istiyorum: Anayasa Komisyonu yarın öğleden sonra toplanmaya karar vermiştir. Anayasa Komisyonunun toplantı gündemi, toplantıya çağırılan üyelerin teklif ettiği gibi HSYK Kanunu'nda yapılan değişikliklerin Anayasa'ya uygun olup olmadığını incelemektir. Şimdi, burada, böyle mantıklı olmayan tuhaf bir durum var. Yarın Anayasa Komisyonu toplanacak, bu getirilen değişikliklerin Anayasa'ya uygun olup olmadığını inceleyecek, öbür taraftan burası da toplanıp...

BAŞKAN – Biz de inceledik zaten.

RIZA TÜRME (İzmir) – ...işleme devam edecek. Böyle bir şey olabilir mi efendim, böyle bir şey olabilir mi? Yani burada Anayasa'ya uygun olup olmadığını incelemekle yetkili olan önce Anayasa Komisyonudur değil mi? Bu Anayasa Komisyonunun görüşleri alınmadan Anayasa'ya uygunmuş gibi karar verip bu incelemeyi sürdürmek, tabii ki...

BAŞKAN – Yanlış diyorsunuz.

RIZA TÜRME (İzmir) – ...böyle bir problem ortaya çıkaracak. Bu çelişkiyi nasıl ortadan kaldıracaksınız? Bir taraftan burası görüşüyor, öbür tarafta Anayasa Komisyonu görüşüyor. Bu çelişkiyi nasıl izah edeceksiniz? Bir de, tabii, işin acelesi nedir Sayın Başkanım, nedir bu acele?

RECEP ÖZEL (İsparta) – Hiç acele etmiyoruz.

BAŞKAN – Normal bir çalışma düzenine girdik, devam ediyoruz Sayın Türmen.

RIZA TÜRME (İzmir) – Çalışma düzeni değil efendim. Yani bir hafta bu... Anayasa Komisyonunun toplantısı bir gün, iki gün beklenilse, bu kanun bir şey mi kaybeder, bir şey mi değişir? Hayır, ama yani usulüne uygun yapılmış olur. Yani bu yerleşmiş gelenekler, yerleşmiş usul var burada değil mi? Yani Adalet Komisyonuna birçok kanun teklifi geliyor. Adalet Komisyonu her kanunun ne olduğunu bilemez tabii. Bunun efendim eğitimle ilgili bir kanun gelse, turizmle ilgili bir kanun gelse ne yapar Adalet Komisyonu? İlgili komisyondan görüş alır. Çünkü o ilgili komisyondur ki onu daha iyi inceleyip, onu daha iyi karara bağlayacak olan. Burada böyle eğitim gibi teknik bir mesele de yok. Burada Anayasa'ya aykırılık gibi son derece hayati, son derece önemli bir mesele var. Böylesine önemli bir meseleyi Anayasa Komisyonu toplanırken, bunu incelemek üzere Anayasa Komisyonu toplantısını görmezlikten gelerek, Anayasa Komisyonunu hiçe sayarak bu çalışmasına devam etmesi hem usule, yerleşmiş geleneklere uygun değil hem de Anayasa Komisyonuna karşı fazla da saygılı olmayan bir davranış olacak.

BAŞKAN – Estağfurullah.

RIZA TÜRME (İzmir) – Bunları dikkatinize sunmak istedim.

Ben, 39'uncu maddeyle ilgili söz istemiştim. Onunla ilgili görüşümü gene söyleyeyim müsaade ederseniz.

BAŞKAN – 40'tayız şu an.

RIZA TÜRME (İzmir) – Yani burada, efendim, başkan Genel Kurul toplantı günlerini tespit edecek. Genel Kuruldan bu yetkiyi alıyor başkan, kendisi toplantı günlerini tespit edecek.

BAŞKAN – Onu geçtik artık Sayın Türmen, isterseniz...

RIZA TÜRME (İzmir) – Evet ama yani problem gene devam ediyor yani sakıncaları devam ediyor. Yani başkan toplantı günlerini tespit edecek, ne görüşülecek başkan karar verecek, bu bağımsızlıkla Anayasa'nın öngördüğü, 159'uncu maddede öngördüğü hâkim teminatı ve kurulun bağımsızlığıyla bağdaşır bir şey mi? Bağdaşmaz bir şey. Yani işte onun için Anayasa Komisyonunun toplanıp bir karar vermesi lazım. Çünkü bütün bu yapılar Anayasa'nın 159'uncu maddesindeki kurulun bağımsızlığı, hâkim teminatına uygun olmayan, ona aykırı düşen, bu Anayasa'nın 159'uncu maddesinin ne ruhuna ne de lafzına uygun düşmeyen tutumlardır bunlar. O nedenle, Anayasa Komisyonunun bir karar vermesi lazım, ondan sonra bu toplantının devam etmesi lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum. Bu konuları diğer arkadaşlar da gündeme getirdi zaten. Zapta geçti.

Ali İhsan Bey, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Şimdi Sayın Başkan, yani yasanın kendi içerisindeki tutarsızlıkları ve matematiksel hesaplara dayandığı, Hükümetin kendine bağlı olarak gördüğü üyelerin sayısına göre bu tasarımı dizayn ettiği, çok açık bir şekilde az önceki maddeyle bu madde birlikte değerlendirildiğinde ortaya çıkıyor.

Şimdi Sayın Başkan, az önce Genel Kurulun toplanmasında toplantı yeter sayısını 15'ten 17'ye çıkartırken getiren teklif ve tasarı, şimdi, bu 40'inci maddede "Dairelerin üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve karar alınır." şeklinde bir düzenleme içeriyor. Yani az önce Genel Kurulun toplanması güçleştirilirken, burada dairenin 3 kişiyle toplanması şeklinde bir düzenlemeyle, yine, bir hesaplama hareket ediliyor. Yani bu 3 kişi, nedir? 4 kişiyle toplanmıyor, 5 kişiyle toplanmıyor, 3 kişiyle toplanıyor. Neden? Çünkü 2 daire 5- 5 düzenliyor siyasal iktidar getirdiği teklifle, üçüncü daireyi 11 kişi yapıyor, birinci ve ikinci daireyi 5 kişi yapıyor, her iki daireye kendince kontrol edebileceğini düşündüğü HSYK üyelerinden 3'er tanesini atıyor ve onlar üzerinden hesap yaparak dairelerin toplanma ve karar almasını hukuksal bir düzenleme olarak, hukuksal bir metin olarak önümüze getiriyor. Bu da tamamen konjonktürel, tamamen matematiksel hesaplara dayalı, tamamen bugün siyasal iktidara uzaklığıyla ve yakınlığıyla yani yargı içerisinde aslında baz alınmaması gereken, hareket noktası oluşturmaması gereken siyasal iktidara yakın veya uzak üyelerin matematiksel hesabı üzerinden bir düzenleme yapılarak bu 40'inci madde önümüze getiriyor. Yani değerli arkadaşlar, bu mantık kabul edilemez. Başından beri söylüyoruz.

Bakın, gene kendinizce yani 6 kişi üzerine inşa ettiğiniz bir yasanın işte 3'er kişilik daireler üzerinden yansımalarını bu 40'inci maddeye de yansıtıp onun üzerinden bir düzenleme yapmışsınız. Bunlar doğru düzenlemeler değil. Yapılması gereken konjonktürel veya kişisel veya günlük hesapların dışında hukukun temel ilke ve prensiplerine göre hukuk yaratılır, hukukun temel kurumları düzenlenir, devlet organları düzenlenir. Maalesef, az önce Genel Kurulun toplantı yeter sayısını artırırken, 15'ten 17'ye çıkartırken burada tam tersine bir mantıkla sayıyı azaltarak siyasal iktidara yakın, bakana yakın, bakanın kontrol edebildiği üyelerin arzusuyla toplanacak veya toplanmayacak bir daire yapısı öngörüyorsunuz. Bu, tamamen yargı bağımsızlığına aykırı, tamamen yürütmenin HSYK'ya ve dolayısıyla bağımsız yargıya müdahalesini içeren bir düzenleme. Tekrar tekrar ifade ediyorum, matematiksel hesaplar üzerinden, kişiler üzerinden, gündelik konjonktür üzerinden yapılan bir düzenleme. Hukukun temel prensiplerine de aykırı, yargının temel ilkelerine de aykırı ve açıkçası yani Anayasa'ya da aykırı. Yani böyle bir düzenlemenin, ben, gerçekten Adalet Komisyonunda yani bu ilkeler üzerinde değil, hesaplar üzerinde, matematiksel hesaplar üzerinde ve kişiler üzerinde önümüze getirilen düzenlemenin Adalet Komisyonu gündeminde görüşülmesini de gerçekten zül olarak kabul ediyorum. Bunu tekrar ifade ediyorum. Tasarı metninden bunun da çıkartılması lazım. Ben de kabul ediyorum. Yani zaten bu tasarının hepten yok sayılması lazım. Her maddede aynı şeyleri söylemek zorunda kalıyoruz. Ama her maddede maalesef aynı mantık güdülmüş, her maddede aynı mantık çerçevesinde farklı hesaplar yapılmış. Birbirini takip eden maddelerde bu nedenle hesaplamalar içerisinde birbirine aykırı düzenlemeler getirmiş. Çok açık görünen hesaplar var. Bunlar hem Adalet Bakanlığına hem de bu ülkeyi yönetme iddiasında, sorumluluğunda olan siyasal Siyasal iktidara yakışmıyor, Türkiye'yi bir Orta Çağ ülkesi yapıyoruz, ülkeyi Montesquieu'dan öncesine döndürüyoruz, üç yüz yıl öncesine döndürüyoruz. Bunu açıkça söylüyorum. Karşımızda tebessümle karşılayan arkadaşlara da Yılmaz Bey'in az önce Genel Kuruldaki konuşmasını okuyan sayın valimizin konuşmasındaki durumlarla inşallah karşılaşmalarını diliyorum. Çünkü Sayın Başbakan da Ergenekon'un avukatlığını yapanları darbecilikle, çetecilikle, çetelerin avukatlığını yapmakla suçluyordu ama dünkü grup konuşmasında neler olmuş neler, biz bunları yeni görüyoruz, gizli tanıklarla, tahrif edilmiş delillerle karar verilmiş noktaya geldi. Yani dileğim, siz de Sayın Başbakan gibi, geçtiğimiz dönemlerde Mecliste konuşmalarınızdaki gibi önümüzdeki dönemlerde bunları tekzip eden "Ya, biz o zaman böyle söylemiştik ama yanlış yapmışız." diyen içerikli konuşmalar yapmak zorunda kalmazsınız ama zorunda kalacaksınız gibi görünüyor çünkü bunun ucu yok. Ya, bu tasarıyla, bu yasayla Türkiye bir yere gidemez. Siz eninde sonunda bu tasarıdaki yanlışlıkları kabul etmek zorunda kalacaksınız. "Biz burada yanlış yaptık, Türk halkından özür diliyoruz." diyeceksiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olasın.

Sayın Valim...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Bu öneri niye bir teklif olarak geldi de tasarı olarak gelmedi? Çünkü yapılan çalışmalardan anlaşılıyor ki bu çok ayrıntılı değerlendirmelerle hazırlanan bir öneri. Bu kadar ayrıntılı çalışmayı ancak bir bakanlık yapabilir. Ancak ne hikmetse Hükümet tasarısı olarak gelmemiş, 82 arkadaşımıza imzalatılarak gönderilmiş. Dün de bir önergeyle ilgili olarak bir sayın milletvekilimiz kendi önergesinin mahiyetini sizden önergenin metnini alana kadar çözümleyemedi. Gerçekten de çok dikkat çekici bir durum.

Ayrıca Sayın Yılmaz Tunç'un daha aralık ayı içinde yaptığı konuşmayı bugünkü toplantıda görüşlerini değiştiren bir yaklaşım sergilemesi de çok dikkat çekici.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hayır, değiştirmiyorum, aynı şeyleri söylüyorum.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Biraz önce Sayın Aldan sundu ama Sayın Başkan nedense size cevap hakkı bile tanımadı. Herhâlde tam gaz gitme talimatı verildi ki...

BAŞKAN – Hayır öyle bir talimat yok.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – ...Sayın Başkan vitesi 5'e mi, 6'ya mı ya da otomatik 7'ye mi taktı anlaşılır gibi değil.

BAŞKAN – Yok, ben dünden de söyledim Yılmaz Bey'e "Sen bütün eleştirilere cevap vereceğin şekilde hazırlan." dedim ben, öyle.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim öyle bir usul yok yani madem imza atmış, her madde hakkında görüşme hakkı var. Başkanlık Divanı niye sayın milletvekili arkadaşımızın hakkını tanımıyor da, onun hakkını savunmak...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkanım, hep Komisyon dışından gelen arkadaşlar bize usul öğretmeye çalışıyorlar!

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – ...-Recep Özel'in satışmasına rağmen- bize düşmesin Sayın Başkanım.

Efendim, düzenleme zekâsı çok ilginç ama rahmani mi? Çok şüpheli. Bir maddede öyle düzenleme yapılıyor, Sayın Köktürk'ün belirttiği gibi, bir maddede böyle düzenleme yapılıyor. İşine gelince öyle, işine gelince böyle.

BAŞKAN – Tasarı olsa daha düzgün olurdu, demek ki bir eksiklik var tasarı olmadığından.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Ünlü bir siyasetçimiz vardı "Dün dündür, bugün bugündür." diyordu. (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bakanı fazla meşgul etmeyin arkadaşlar, sonra görüşelim.

Buyurun.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Ünlü siyasetçimiz "Dün dündür, bugün bugündür." diyordu şimdi ona rahmet okutuluyor. Dün dündür, bugün bugündür, yarın ne olacağını Allah bilir. Amenna Allah bilir de bu kadar da yönetimde istikrarsızlık olmaz yani.

O bakımdan, bir oluşum var, Sayın Cumhurbaşkanı devreye girmiş, Sayın Cumhurbaşkanı muhalefet liderlerini davet etmiş, Medis Başkanımızı davet etmiş, Sayın Başbakanı davet etmiş, bir iradesini, bir aktif yaklaşımını ortaya koymuş. Yani bu yapılan, Cumhurbaşkanına da saygısızlık. Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı bir tavır koyuyor, bir tansiyonu düşürme, denge iklimi arıyor ama Adalet Komisyonu tam gaz gidiyor, kimin talimatıyla? Anlaşılmaz. Adalet Komisyonu tam gaz, hadi diyelim tavşan hızıyla giderken Anayasa Komisyonu da kaplumbağa hızına bile ulaşamamış durumda. Aynen öyle efendim, aynen öyle.

BAŞKAN – Aramızdaki fark bu işte.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Yan yana iki müsabaka, birinde zaman kaybına tahammül yok, birinde de top taca atılıyor, auta atılıyor, kaleci vuruş yapacakken yeniden geriliyor, efendim topu sahaya, oyuna sokmakta gecikiyor, hakem de ne sarı kart gösteriyor, ne kırmızı kart ne sözlü uyarı...

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanının devreye girmesine fırsat tanımamak Cumhurbaşkanlığı makamına saygısızlıktır. Aynı şekilde Sayın Medis Başkanımız da nihayet devreye girebilmiştir. Bugüne kadar olan örneklerden farklı olarak kendisine teşekkür ediyoruz. Önceki günkü basın toplantısında bu tavrını eleştirmiştim, şimdi de teşekkür ediyorum. Gerçekten de bu işler vuzuha kavuşmalıdır, yarın sadece iç hukukta, ülke kamuoyunda değil Avrupa Birliği normlarına aykırılık bakımından da ülkemiz çok sıkıntıya düşecektir. Kızıp duruyoruz niye maddeler açılmadı diye. Nasıl açsınlar? Güvenemiyorlar. Bir öyle deniyor, bir böyle deniyor. Gündüz Kızılay Meydanı'nda havai fişek patlatmakla olmaz bu işler, işin özüne sadakat gösterilecek, Avrupa Birliği ruhuna sadakat gösterilecek, Bangalore Deklarasyonu'na saygı gösterilecek, Budapeşte Deklarasyonu'na, Viyana Deklarasyonu'na saygı gösterilecek. Ne diyor Hindistan'da toplanan, Bangalore'da toplanan deklarasyon? Yargı etiği ilkelerini ortaya koymuş. Bunlardan birisi bağımsızlık. Bağımsızlık ilkelerinin hangisine uyuluyor? Hâkim bağımsız olacak. Mecelle'de tarif edilen hâkim gibi davranacak. Ne diyor orada, Mecelle'de? "Hakim olacak, bilgili, bilge olacak, fehim olacak, akıllı olacak, müstakim olacak, doğru olacak ve emin, kendisine güvenilen olacak." Böyle etki altında kalan hâkime kim güvenebilir? Güvenilmezse onun vicdani rahatsızlığını kim tatmin edebilir? Mekin olacak, vakarlı, temkinli olacak, metin olacak, sağlam ve dayanıklı olacak. Başında Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu gibi bir kurul dengesi gözetilmesi icap ederken bir başkan bakan keyfiliğiyle karşı karşıya kalacak. Kimi davalarda işine geldiği gibi karar verirse ödül olarak yurt dışına gönderilecek, kimi davada güvenilmezse sürgün olarak eğitim faaliyetine hiç kimsenin onayı alınmadan gönderilecek. Böyle bir yargı düzeni Türkiye'ye yakışır mı cumhuriyetin 91'inci yılında?

Müfettişler Demokles'in kılıcı gibi, "Git kellesini al gel." Bana da böyle müfettişler gönderildi. Giresun Valisiyim, efendim, varlığımızdan rahatsız olan çevreler bana müfettiş göndermişler. Ben de birileri hakkında soruşturma için müfettiş istemiştim, onu zannediyorum, baktım benimle ilgili sorular soruyorlar. Sorulardan biri de Tarım Master Planı yapılmış mı? Biz de yapmışız. Müfettiş de şaşırıldı kaldı çünkü siparişle gelmiş, "Kellesini kopar gel." Sonunda baktım, hani bağışlayın tabiri, ipe sapa gelmez sorular, müfettişlere yazı yazdım: Sayın Ahmet, Sayın Mehmet; bir süredir hakkımda yalan yanlış, ipe sapa gelmez, gerçeklerle bağdaşmayan iddia ve ithamlarla soruşturma yürütüldüğü anlaşılmaktadır. Şikâyet sahiplerinin ad ve adresleriyle dilekçelerinin bir örneğinin bilgi edinme hakkı çerçevesinde tarafıma verilmesi... Alıyor alıyor başmüfettiş, "Olacağı buydu." diyor. Ertesi gün toplanıp gittiler. Ankara'da sorgulanmışlar: "Ya, gittiniz, bir şey bulamadınız mı?" "Ne yapalım? Ne gördüysek onu yazdık. Adamın bir açığı yok." demiş. Ama tedirgin etmek bile çok önemli bir "mobbing" dir, tacizdir. Üç günde bir "Şu dosyaları getir, bu dosyaları götür; bunu niye getirdin, bunu niye götürdün..." Bu, yakışmaz objektif, tarafsız bir devlet yönetimi anlayışına. Devlet yöneticilerimizden devlet yönetimine yakışır tavır, vakar bekleriz. Millet bunun için yetki veriyor, emaneti ehline verdiğini düşünüyor. Emaneti verenler ehil bulmadılarsa e, 30 Mart yakın; ondan sonraki süreçte de Cumhurbaşkanlığı olacak, genel seçimler olacak.

Onun için, Peygamber Efendimiz'in hadisi şerifi de çok önemli: "Emaneti ehline veriniz." Emaneti ehline mi vereceğiz, istediğimize mi vereceğiz? Bizim dediğimizi yapana mı vereceğiz, objektif, vakur, hakkaniyetle davranana mı vereceğiz? Böyle bir yapıyla nasıl hakkaniyetli davranana verilecek?

Şimdi, doğruluk ve tutarlılık değer 3, değer 2 tarafsızlık, değer 5 eşitlik, değer 6 ehliyet ve liyakat. Kimse seçiyor bu ehliyet ve liyakati? Bir kişinin iki dudağı arasında. Yani, bağımsız yargıyı, üç temel erkten birini bu kadar aşağılamak çok yanlış bir davranıştır. Bu, resmen, hâkimleri, savcılar, tahkir, tağyir, aşağılama girişimidir arkadaşlar. Zaten, ilk gün, bir yargıç, çok ağır, kaba, çirkin, yaralayıcı, Meclise, Adalet Komisyonuna yakışmayan bir muameleye maruz bırakıldı. Yakışır mı? Yani insanın isyan edesi geliyor. Bu kadar devlet hizmetinde bulunduk, böyle bir dönem yaşamadık. Buna kimsenin izin vermeye, yol açmaya, bunu meşru, mazur göstermeye kati surette hakkı yok ve Meclis Başkanımız devam ediyor.

BAŞKAN – Toparlayalım efendim, lütfen.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Ne toparlayacağım Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Ne oldu? Hayırdır?

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim, ben, burada halkın ve sağduyunun sesi olmak, hiç kimseden korkmadan, çekinmeden görevimi yerine getirmek işleviyle baş başayım.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Dağıtsın toparlayamıyorsa!

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – O bakımdan, Sayın Meclis Başkanına fırsat tanımalısınız. Ona bile fırsat tanınmıyor. Toplansın bakalım Anayasa Komisyonu. Onlar da muhtemelen, çoğulculuğu gözetmeyip, çoğunlukla evet "Kabul edenler... Etmeyenler..." diye gidecek ama işlerinden, herhâlde, bir iki insaf, vicdan sahibi çıkacak.

Anayasa'nın 138'inci maddesi başta olmak üzere, pek çok maddesine aykırı olan bu tasarı ile ilgili olarak orada da hukukçular var, hukuk profesörleri var. Bir konuşsunlar, görüşsünler bakalım; inşallah, erdem galip gelir.

Sayın Başbakanın çağırısı var, diyor ki: "Bu tasarımı geri çekebiliriz." Niye uygun iklim yaratılıp Sayın Başkanının niyetine imkân sağlanmıyor da tam gaz gidiliyor, telaşa, aceleyle gidiliyor? Hadi, özelleştirmeyelim ama soruşturmalar durdurulmuş durumda, savcılar çekilmiş durumda, polisler sürülmüş durumda. Uzak yakın, yağmur, çamur; okulda öğrencisi var mı, hastası var mı, yerleşim yeriyle ilgili sorunları var mı, karda, kışta nasıl yeni ev kiralayacak, nasıl taşınacak diye insaf, vicdan ile düşünmeden bir yargıyı, adaleti, hakkı, hukuku askıya almış dönemdeyiz.

İstanbul'daki emniyet müdürünün hâlâ Cumhurbaşkanı tarafından onaylanmış bir kararnamesi yok. Varsa Sayın Bakanım, lütfen bilgilendirsinler. Yani, hukuk dışılık bu boyuta hiç ulaşmadı, Anayasa'ya aykırı tavırlar hiç bu kadar yoğunlaşmadı. Yani, tamam, millet sorar ama millet yönetimi belirler, yargı işlevini yapacak hâkimleri belirlemez.

Ne diyor Avrupa Birliği şartı? "Ulusal adalet organizasyonları Bangalore bildirisine uygun düzenlemeler yapar." diyor. Bu düzenlemeler Bangalore bildirisine uygun düzenlemeler mi? Niye yargı etiği toplantısını Sayın Sadullah Ergin 2012 Kasımında düzenledi de bu konuda benim söylediğime çok benzer söylemler sergiledi? Önceki Bakanın söylemine bile değer verilmiyor. O bakımdan...

Ayrıca, Sayın Bakanımız da grupları ziyaret ettiler, uzlaşma zemini arıyorlar. Şu Anayasa Komisyonunun kararını bir bekleyelim. Yani talimat mı var illa, efendim, 15 Kasım'da her şey bitsin diye? Aceleyle hareket etmenin trafikte özdeyişi var, günlük

yaşamda değerlendirmeleri var. Lütfen acele etmeyelim. Lütfen basiretli, sağ duyulu davranalım. Lütfen usulet ve suhuletle konulara yaklaşalım.

Ne demek istediğim anlaşıldı zannediyorum.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Turgut Bey, buyurun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkanım, 40'ı görüşüyoruz değil mi? Ben dışarıya çıkmıştım.

BAŞKAN – Evet, 40'ı görüşüyoruz.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – 39 mu? 40 mı?

BAŞKAN – 40 efendim, 40'ı görüşüyoruz.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Çünkü aşağıdaydım ben, aşağı inmiştim.

Yani 40'ı görüşüyoruz; dairelerin toplanmasıyla ilgili değişiklik yani üye tam sayılarını değiştirdikten sonra, evet, dairelerin toplantı, karar yeter sayısına yönelik.

Şimdi, Sayın Başkanım, ısrarla -zaten maddeler birbirine bağlı- bu sayılar üzerinden bir düzenleme. Yani, bu tasarının bence denklemi bunlar. Dairelerdeki sayıları değiştirmek, artı o dairelerdeki toplantı nisaplarını değiştirmek, karar almaları değiştirmek, artı dairelerin görev alanlarını buna göre dizayn etmek.

Tabii, Türkiye, yaklaşık yüz yıllık bir demokrasi geçmişi olan -cumhuriyetle beraber-bence dünyanın da en önemli ülkelerinden bir tanesi. Yani, bizim belki Avrupa'yla kıyaslanamayacak kadar, belki demokrasi kültürümüz o kadar gelişmiş değil ama yüz yıllık geçmişimizde de belli bir yere geldi Türkiye aslında. Bu tasarı, bu yüz yıllık süre içerisinde... Size de az önce söylediniz -yani ben buradan oturduğum yerden düşünüyorum- diyorsunuz ki: "Ya, buraya öğrencileri falan çağırırsak. Öğrenciler dinlese." Ya, Sayın Başkanım, öğrenciler buraya gelse, öğrenciler "Türkiye 'de..."

BAŞKAN – Vazgeçtim zaten.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – "...bu Mediste bunlar neyi konuşuyorlar? Böyle bir tasarımı, böyle bir teklifi bu arkadaşlar nasıl imzalamışlar?" diye düşündüklerinde hukuk fakültesini okumaktan vazgeçerler.

BAŞKAN – Çocukların kafası karışmasın.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hayır, anne babasına "Ben yeniden üniversite sınavlarına giriyorum, hukuk fakültesinde okumaktan vazgeçtim. Ben güzel sanatlar okuyacağım falan, resim yapacağım." diyebilirler. Bunu ciddi söylüyorum, espri olarak söylemiyorum. Yani, bu tasarı böyle bir tasarı yani bizim hem demokrasi hem hukuk tarihimize gerçekten kara leke olarak geçen bir tasarı.

İnsanlara, bu dairede görev yapan insanlara Allah sağlık versin. Bu insanların hastalanmaları -özellikle o 6 kişi için konuşuyorum- yani bütün bu her şeyi dizayn ettiğiniz 6 kişinin grip olmaya dahi hakkı yok. Allah korusun, evde ayakları bir yerde kayıp, kolları bacakları falan kırılırsa, o 6 kişi, 3 kişiden 2'ye düştüğü anda bu daire toplanamaz Sayın Başkan. Yani Birinci Daireyi toplamak için o 3 kişinin mutlaka oraya sağ sağlım gelmesi lazım. Böyle bir düzenlemeyi, insanların, işte, sayıları üzerinden böyle bir düzenlemeyi burada getirip... Türkiye'nin gündemini -Sayın Cumhurbaşkanından, işte muhalefet partilerinden- toplum dışarıda konuşuyor, akşam izliyor. Ya ne konuşuyorlar, ne ediyorlar? Evet, 6 kişinin sağlığına duacıyız Sayın Bakan. Yani o arkadaşlarımız, eğer, dediğim gibi... Şimdi H3N2 gribi var, nisan ayına kadar 7 milyon insanın bu grip virüsüne yakalanacağı söyleniyor. Ya bu arkadaşlara grip aşısı yaptırın. Bu arkadaşları "check up" tan geçirin...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Hiç komik değil.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Öyle, gerçekten öyle. Yani, bu arkadaşlar toplanacak... Ya, arkadaşlar yani espri gibi veya size komik gibi geliyor ama siz 3 kişinin kaderine, 3 kişinin toplantısına oraya gelip o toplantıda yer almasına bağlamışsanız Türkiye'nin kaderini bunlar konuşulur, bunlar burada söylenir.

Şimdi, Sayın Valim burada. Sayın Valim, üzerinize alınmayın yani biliyorsunuz bir de bizim merkez valileri var, merkeze alınan. Bu 11 kişi bence merkez valisi konumunda olacak gibi, belki öyle değerlendirmek lazım. Yani üçüncü Dairedeki 11 kişiden bahsediyorum.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Bankamatik memurları.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yani, hayır, onlar... Merkez merkez valilerinin, bildiğim kadarıyla, İçişleri Bakanlığında bir odaları var, orada oturuyorlar ama ne görev yapıyorlar, onlara bir görev veriliyor mu yani devlet onlardan faydalıyor mu? Çünkü, maaşları ödeniyor. Ya, bu 11 kişi de o konumda olacak. O 11 kişiyle ilgili zaten bir şeyin düşünüldüğü yok. Ya onlara böyle ücretli yıllık izin verin altı ay, bir yıl, deyin ki: “Siz izninizi alın, bakın.” Yani, belki size şey gibi geliyor, ben ironi yapıyorum tabii ki burada ama gelinen noktada, değerli arkadaşlar, bunlar bizim konuşacağımız şeyler.

Ben az önce programdaydım, televizyon programındaydım, bana soruyorlar: “Ya bu tasarıda işte neler var?” Bunları anlatmak zorunda kalıyoruz, neyi anlatacağım? Yani Anayasa’ya külliyen aykırı olan bir tasarı. Arkadaşlarımızın içinde ben burada, iktidar partisi milletvekili arkadaşlarımızın içinde de rahatsız olan arkadaşlarımızın olduğunu biliyorum, gerçekleri anlattığımızda onlar da bize hak veriyorlar. Türkiye’nin önündeki yolsuzlukların, bu sürecin kesinlikle kapatılmaması gerekir, vatandaşlarımızın böyle bir talebi yok. Sayın Başbakan bu süreci bile bile, aylarca önce önüne gelen MİT raporunu, nisan ayında gelen raporu bile bile o bakanlarla çalışmaya devam etti, bu konuda önlem almamaya devam etti ve sekiz ayın sonunda bir komplodan veya bir tuzaktan vatandaşın karşısına çıkarak bahsediyor. Böyle bir şeye hakkı yok, bunu siz de görüyorsunuz. Genel Kurula bu hâliyle indiğinde belki burada konuşulanların iki katını konuşacağız yani her maddede muhalefet partisi milletvekilleri bu olup bitenleri anlatacak. Biz anlatacağız, MHP anlatacak, BDP anlatacaktır ama 52 madde Türkiye’nin belki günlerce... Yani, burada altı gündür çalışıyoruz yani yarın mı biter, bugün mü biter bilmiyorum bu tasarı çünkü 40’inci maddeye gelmişiz belki bu akşam da bitebilir, bilemiyorum, çalışma temposuna göre ama önümüzdeki hafta Meclise geldiğinde günlerce Türkiye bu tasarıyı konuşmaya, olup bitenleri anlamaya çalışacak. Ben inanıyorum, 320’ye yakın iktidar milletvekili var, içlerinde de kafası çok karışık olan milletvekilleri var. Tarihî bir görev yapılacak. Sayın Ertuğrul Günay’ı burada görüyorum, Sayın Bakanı görüyorum, uyarılarını yaptı, parti içerisinde yaptı, sizlere anlattı, Sayın İdris Naim Şahin yaptı, çok önemli sözler söyledi, Erdoğan Bayraktar yaptı, başka milletvekilleri yaptı. Bu uyarıları yaptılar ve dediler ki: “Biz sorumluluk almayacağız, sorumluluk alamayız. Böyle bir süreci bizim kapatmak gibi hiçbir şekilde halktan aldığımız böyle bir yetki yok.” Ya, sonuna kadar gidilsin deniyor, gidilmemesi için, kapatılması için de her şey yapılıyor. Yani, bu rakamlar herhâlde Türkiye tarihinde ilk kez bu kadar önemli oldu, kişiler, sayılar, rakamlar. Yani, kanunun önceki hâline baktığımızda her şey normal, kafalarda soru işaretleri olmadığı için toplantı yeter sayıları, dairelerin sayıları, HSYK üyelerinin seçimi ile ilgili işlere bakıldığında belli bir sistematikte yargı bağımsızlığının, hâkimlerin tarafsızlığını, o kurulda görev yapan insanların iradelerini, yürütmenin o iradelere olan baskısını mümkün olduğu kadar minimize edecek, ortadan kaldıracak birtakım düzenlemeler var mevcut hâlinde ama şimdi kurulun iradesi yok, üyelerin iradesi yok, her şey Sayın Bakanın iradesine bağlı ve sonra diyoruz ki “HSYK Türkiye’deki yargının kalbi, hâkimlerin teminatı, tarafsız yargıyı ve bağımsız yargıyı düzenleyecek olan kurul.” yani bunu da söylüyoruz ama getirmiş olduğunuz tasarıda hiçbir şekilde böyle bir düzenleme yok değerli arkadaşlar.

Son kez, bir kez daha bu maddeyle ilgili uyarayım, Anayasa’ya aykırı olan bu düzenlemeleri arkadaşlar buradan geçirmekte ısrarcısiniz. Bilmiyorum yani kapalı kapılar ardında ne konuşuyorsunuz. Sayın Cumhurbaşkanı tabii bir süreci götürüyor, muhalefet partisi genel başkanlarıyla görüştü, yargı mensuplarıyla görüşüyor. Bu görüşmeyi yani nasıl okumamız gerekiyor, tasarı önüne geldiğinde tavrını belirlemek adına mı bunu yapıyor yoksa iki tarafa da birtakım mesajlar vermeye çalışıyor onu da bilmiyorum. Ben niyet okumadan şunu söylemek isterim: Sayın Cumhurbaşkanının iyi niyetle bu görüşmeleri yaptığını, bu tasarinin Anayasa’ya aykırı olduğunu -yanındaki uzman hukukçular zaten ona anlatacaklardır yazılı olarak, sözlü olarak- Sayın Cumhurbaşkanının kendisi de görüyor ama bu yanıltan döndürmek adına da bir görev üstleniyor. Bu ülkede Cumhurbaşkanından öte kimse yok, işte yüksek yargı makamları var, Anayasa Mahkemesi var, Yargıtay var, Danıştay var, onların başkanları var, üniversiteler var. Tabii, oradan gelen sesler cılız sesler. Bilmiyorum, belki Genel Kurul aşamasında biraz daha o sesler yükselir diye düşünüyorum. Ama sizlere son kez sesleniyorum: Arkadaşlar, bu düzenlemeyi gelin geri çekin ve bu sıkıntılı süreci Türkiye’nin önünden alın diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Yılmaz Bey, buyur. Sabahtan beri söz istiyorsun, buyur.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Turgut Bey ve önceki konuşan arkadaşlarımız her maddede maddelerin Anayasa’ya aykırı olduğu yönünde eleştirilerde bulundular. Tabii, geneli üzerinde yaptığımız açıklamalarda da ifade ettik, diğer maddeler üzerinde yapılan açıklamalarda da kanun teklifimizin maddelerinin Anayasa’ya uygun olduğunu ifade etmiştik.

Tabii, görüşmekte olduğumuz 40, 39, 38, bu maddelerde konuşma fırsatı alamamıştım, bununla ilgili de birkaç kısa açıklama yapmak istiyorum.

Şu anda 40' ıncı maddeyi görüşüyoruz. 40' ıncı madde dairelerin oluşumu, iş bölümü, toplantı ve karar yeter sayıları ile ilgili olan madde. Bu madde tamamen kanuna bırakılan, Anayasa' mızın 159' un son fıkrasında kanuna bırakılan hususlara ilişkin düzenlemelerdir. Yapmış olduğumuz düzenlemelerde de 159' a ters düşecek, mahkemelerin bağımsızlığı, hâkimlik teminatı ilkelerine ters düşecek herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Anayasa 159' la bağılıyız, 12 Eylül 2010 referandumunda milletimizin onayından geçen 159' la bağılıyız. 159' daki kurallara aykırı her hangi bir madde, teklif burada görüşmüyoruz. 159' da dairelerle ilgili ne diyor? “Üç daireden oluşur.” diyor. Eğer burada “Dairelerin üye sayısı eşit miktarda olacak.” deseydi Anayasa' mız, o zaman biz bu düzenlemeyi yapamazdık. Burada, dairelerdeki üye sayılarının, dairelerin görev dağılımının, dairelerin kararlarına itirazın, genel sekreterlik teşkilatının kuruluşuyla ilgili düzenlemelerin, kurul üyelerinin seçimiyle ilgili esas ve usullerin, kurulun çalışma esas ve usullerinin tamamen kanunla düzenleneceğini belirtiyor. Evet, kanunla düzenlenebilir ama bu düzenlemelerin genel ilke doğrultusunda mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatına da uygun olması gerekir.

Başkana verilen yetkilerle ilgili, başkana verilen yetkilerin yargı bağımsızlığına aykırı olduğu yönünde görüşler hep ifade ediliyor. Teklifimizde başkana verilen yetkilere baktığımız zaman kesinlikle yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin düzenlemeler değil. Bu nedenle, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkesine aykırı herhangi bir husus yok. Burada Anayasa' ya aykırılığı defalarca konuştuk, buna ilişkin İç Tüzük' ün 38' inci maddesi gereğince Adalet Komisyonumuz gerekli kararı da aldı. Elbette ki Anayasa Komisyonunun toplantıya çağırılması İç Tüzük hükümleri gereğince mümkün. Tali komisyon olarak ortaya çıkaracağı görüş elbette ki Genel Kurul aşamasında da eğer Komisyon toplantılarımız devam ettiği süre içerisinde bir görüş beyan edilirse bunu da Komisyonumuz elbette ki değerlendirecektir. Ancak, Anayasa Komisyonu Başkanının bu konuyla ilgili yazısı zaten Adalet Komisyonumuza ulaşmıştır, bu noktada usulde bir eksiklik yok. Eğer Anayasa Komisyonu kanunların Anayasa' ya uygunluğunu denetledikten sonra diğer komisyonlara getirilecektir diye bir Anayasa ya da bir İç Tüzük hükmü varsa onu gösterin çünkü böyle bir şey yok. O zaman bütün kanunlar Meclis Başkanlığı tarafından öncelikle Anayasa Komisyonuna havale edilir, o kanun tasarısı ve teklifinin önce Anayasa Komisyonunda Anayasa' ya aykırı olup olmadığı değerlendirilir, bir karara varılır, ondan sonra diğer komisyonlara gönderilir. İç Tüzük' te böyle bir usul yok. İç Tüzük 38 açık, komisyonlara havale edilen tasarısı ve tekliflerin Anayasa' ya aykırılığını öncelikle inceleme görevi o tasarısı ve teklifi görüşecek olan komisyona aittir, bunu da Komisyonumuz yapmıştır.

38' inci maddeyle ilgili, 38' inci maddede kurul üyelerinin seçim usulüyle ilgili de arkadaşlarımızın “Burada Anayasa Mahkemesinin iptal kararı var. Bu nedenle “Böyle bir düzenleme yapılamaz.” şeklinde yorumlar oldu; buna da katılmıyoruz. Çünkü Anayasa' mızın 159' uncu maddesinin beşinci fıkrasında yüksek yargıdan ve ilk derece mahkemelerinden seçim yapılırken oy kullanacakların sadece bir adaya oy vermesi hususu noktasında kanun koyucunun bir iradesi vardı. Bu irade, aslında iktidarıyla muhalefetiyle hepimizin iradesiydi, kurulun çoğulcu bir yapıyla oluşmasını hepimiz istiyorduk; ancak o günkü Anayasa değişikliği, Anayasa Mahkemesine götürüldü ve Anayasa Mahkemesi oradaki “Bir adaya oy verir.” ibaresini metinden çıkardıktan sonra, kanun koyucunun iradesi dışında bir uygulama gerçekleşti. Aslında Anayasa' mızın 153' üncü maddesi açık. Anayasa Mahkemesi bir kanun veya kanun hükmündeki kararnamenin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken kanun koyucu gibi bir hareketle yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez. Burada kanun koyucu gibi bir hüküm tesis etti Anayasa Mahkemesi. Kanun koyucu diyor ki: “Oy kullanacak herkes bir adaya oy versin.” Ama Anayasa Mahkemesinin kararından sonra, Anayasa' nın 153' üncü maddesine aykırı bir durum ortaya çıktı ve seçimler liste usulü gerçekleşti.

Şimdi, şu anda yapmış olduğumuz, kanun teklifiyle ilgili yapmış olduğumuz değişiklik Anayasa' mızın şu anda mevcut düzenlemesine de uygun çünkü orada bir usul öngörmüyor, orada genel bir ifade var.

BAŞKAN – Yılmaz Bey, toparlayalım; yarın yine söz veririm size.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – O genel ifadenin somutlaştırılması lazım; bu da tabii “Kurul üyelerinin seçimi kanuna bırakılır.” hükmü gereğince, Anayasa' mızın bu hükmü gereğince kanun teklifiyle düzenlenebilir.

Ayrıca, müfettişlerin atanmasıyla ilgili eleştiriler oldu Sayın Başkanım. Burada da kurul müfettişlerinin atanması yine Anayasa' mızın 159' uncu maddesinin on birinci fıkrası gereğince Genel Kurul tarafından yapılır. Burada da önergeyle de zaten madde değişikliğe uğradı; burada da tamamen yargı bağımsızlığına uygun, hâkimlik teminatına uygun bir düzenleme. Teklifte kurul müfettişlerinin atanmasının Genel Kurul tarafından yapılacağı zaten öngörüldü. Burada İkinci Dairenin her boş kadro için 2 katı aday önermesi söz konusu ve sonuçta yine bunu Genel Kurul belirleyecek.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Anayasa' da böyle mi yazıyor?

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yalnız burada şunu da ifade edeyim: “Burada yaptığınız düzenlemeyle, İkinci Dairenin teklifi usulünü getiriyorsunuz burada bir daraltma var, Genel Kurulun yetkisini daraltıyorsunuz.” dedi Ali İhsan Bey. Burada Genel Kurulun yetkisi daraltılmıyor çünkü mevcut kanunumuzda da zaten ayrıntıya ilişkin düzenlemeler kanunla düzenleniyor. Mesela Danıştay üyeleri Anayasa’ mıza göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından seçiliyor ama Danıştay üyesinin ne kadar kıdem süresine ait olacağı, diğer ayrıntılar tamamen kanunla düzenleniyor.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Bu onunla aynı değil Yılmaz, sen de biliyorsun bunu.

BAŞKAN – Evet, Yılmaz Bey, toparlayalım artık.

Teşekkür ediyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Ali İhsan Bey, söz sizde.

Buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkan, tabii, öncelikle yasa o kadar ağır ki yani arkadaşlarımızın...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Başkanımız burada, önce Başkanımız konuşsun çünkü sonra toplantıdan ayrılacak.

BAŞKAN – Peki, buyurun Sezgin Bey.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, Değerli Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle Sayın Bakan, hayırlı uğurlu olsun. Gerçi hayırlı bir dönemde başlamadınız yani ama yine de hayırlı olsun diyoruz. Cumhuriyet tarihinin en derin yolsuzluk, rüşvet ve hükümet krizinin arkasından Başbakan Yardımcılığından ayrılıp Bakan oldunuz. Yani umuyorduk ki keşke bu dönem size nasip olmasaydı on yıldan sonra çünkü yani bu dönem, cumhuriyet tarihinde rüşvet, yolsuzluk, ihaleye fesat karıştırma ve bu dönemin ardından bunların kapatılmasına yönelik bir dönem olarak algılanacak ve size kısmet oldu bu dönem; keşke olmasaydı yani ben bunu bir insan olarak, bir milletvekili olarak temenni ediyordum.

Şimdi ben tabii, gerçekten de yaklaşık otuz yıllık bir hukukçuyum. 1984’de hukuk fakültesini bitirdim, üç yıldır Parlametodayım, siyasetteyim, hatta ondan önce yirmi beş yıl avukatlık yaptım. Yani Türkiye’de yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda çok yazı yazdım, akademik çalışmalarda bulundum, bilimsel çalışmalar yaptım, doktoramı da yaptım “Etkili başvuru hakkı” konusunda; o konuda da yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunun olması gereken nüveleri konusunda da görüşlerimi yazdım. Bugün de burada gerçekten hani çok önemli olan bir konu tartışılıyor. Ama neden sonra tartışılıyor? Konjonktürel bir mesele var Türkiye’de ve o konjonktürel mesele de yolsuzluk, rüşvet, ihaleye fesat karıştırma ve bunun etrafında dönen ilişkiler ve bununla bağlantılı yargı sorunları. Keşke Türkiye’de kurumsal olan ve kronik olan yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı sorunu bütün bu tartışmalardan sonra gündeme gelmeseydi de daha steril bir ortamda, yani bu Hükümetle, bu Hükümetin bakanlarıyla veya bu Hükümetle ilişkide olan insanlarla ilişkili olmayan bir dönemde Türkiye’nin yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı sorununu gerçekten de çok etraflı konuşabilseydik, ülkenin layık olduğu, olması gereken demokrasiden, özgürlükten, adaletten yana bir yargı kurumunu ortaya çıkarma konusunda bu yasama organı bir irade ortaya koysaydı. Ama maalesef iki buçuk yıldır, bakın iki buçuk yıldır bizi bu Parlametoda hiç dinlemediniz, ondan önce de, yani siyasette olmadığımız dönemde de, Baro Başkanırken de yine bizi dinlemediniz. Yani çok kez sizlerle temas ettik, bu Hükümetin bakanlarıyla temas ettik, konuştuk yani “Bunlarla sağlayamazsınız.” dedik. Yani “Yargının güvencesi bunlar olmaz.” dedik. “Türkiye’de yargının bu zihniyetine özgürlükler teslim edilemez.” dedik. “Adalet teslim edilemez.” dedik. O yüzden de “Özgürlük konusunda, adalet konusunda, insan hak ve özgürlükleri konusunda yargıya takdir alanı bırakan düzenlemeler yapmayın.” dedik. Sayın Meclis Başkanı Adalet Bakanıydı, Sayın Başbakanla beraber Diyarbakır’a geldiler; Diyarbakır’da herkese açık ortamda konuştuk, buraya geldik burada konuştuk. Dedik ki: “Bakın, biz, yani canımız yanıyor bütün bu işlerden, biliyoruz bu işleri.” Dolayısıyla yani yirmi yirmi beş yıllık bir pratik var arkamızda 1980’den itibaren gelen, öncesi de var tabii bu Türkiye’nin yargı pratiği bakımından ama en azından o dönemin biz tanıyız, içinde bulunduk, avukatlık yaptık ama bu “Yargı zihniyetine, bu anlayışa bu yasaları bırakmayın.” dedik. Ben bugün gibi hatırlıyorum, Sayın Meclis Başkanı Adalet Bakanıydı ve aynen şunu bana söyledi 2005 yılında Diyarbakır’da: “Ya Sezgin Tanrikulu, niye bu kadar çok sızlanıyorsunuz? Yani eğer bu CMK’da, TCK’da bir eksiklik varsa, uygulamada bir hata ortaya çıkarsa düzeltiriz.” dedi. Bakın, o dönemde bizim yazdığımız CMK değişikliği, bizim yazdığımız TCK değişikliği konusunda gerçekten de yani kitap olabilecek yayınlar vardı; ne o zaman Türkiye Barolar Birliği bu çalışmayı yaptı ne

İstanbul Barosu yaptı ne Ankara Barosu yaptı. Ama orada hukuksuzluğun içinden gelen insanlar olarak bizler yaptık ve sizlere teslim ettik bütün bunları ama kulağınızı tıkadınız.

O günden bugüne yani 3 Kasım 2002 ve bugüne kadar on bir yıl geçti. Yüzlerce kez dile getirdik gerçekten, avukat olarak dile getirdik, insan hakları savunucusu olarak dile getirdik, şimdi siyasetçi olarak dile getirdik iki buçuk yıldır ama sürekli kulağınızı tıkadınız, bir kez olsun bizim bir önerimizi, yani özgürlükten yana bir önerimizi bu Mecliste kabul etmediniz. Bu yasayı falan bir tarafa bırakıyorum, bunu çoğunluğunuz var geçireceksiniz; yani Anayasa umurunuzda değil onu biliyorum. Anayasa'ya uygun hâle getirmeye çalışıyorsunuz, siyaset mühendisliği yapıyorsunuz, matematik mühendisliği yapıyorsunuz, 3 üye buraya, 5 üye buraya "Kim nereden geliyor, hangi üniversiteyi bitirmiş, babası kimdir, amcası kimdir, bununla nasıl etki ederiz, şunu nasıl alırsınız, şunu nasıl veririz?" diye hesap yapıyorsunuz, bunların hepsini biliyoruz veya tahmin ediyoruz. Böyle bir hesap üzerine, siyaset mühendisliği üzerine matematik hesabı yaparak hesaplar yapıyorsunuz; şu aykırı olmaz, şöyle olsa böyle olmaz diye ama mesele bu mu gerçekten? Mesele, Türkiye'de getirdiğiniz bu yasa değişikliğinin Anayasa'ya uygun olup olmadığı mı değişikliğin; yoksa gerçekten de yolsuzluk, rüşvet konusunda sizin partinizle ilgili olarak, partinizin ilişkide bulunduğu insanlarla ilgili olarak bir soruşturmayı engelleme meselesi mi? Bunu Anayasa'ya uygun hâle getirebilirsiniz ama yolsuzluk, rüşvet konusunu kamu vicdanında aklayamazsınız. Yok böyle bir şey. Yani şimdi gerçekten de, yani insanların gözünün içine soka soka, yani elbise çantası içerisinde giden, sonra da Sayın Bakanın "Kravatın deseni çok iyiymiş." denen "tape"yi nereye koyacaksınız? Bir yere, yani nereye koyabiliriz? Gitmiş, konuşma yapılmış, elbise çantası içinde para gitmiş ve paradan sonra Sayın Bakan telefonla konuşuyor: "Kravatın deseni de çok iyiydi, teşekkür ederim." Ee, şimdi bundan sonra başlatılan soruşturma var veya ayakkabı kutusu, 4,5 milyon dolar... Sayın Başbakan bir kez, bir kez bununla ilgili bir şey söylemedi. Oturup kalkıp söylüyor Halk Bankası şöyle Halk Bankası böyle; işte büyük transferlerin bankası olacaktı, Kuzey Irak'tan gelen paranın merkezi olacaktı, Amerika'yla böyle olacaktı falan ama Genel Müdürün evinde çıkan, kutu içinde çıkan parayla ilgili olarak bir sefer "Ya bu uygun düşmemiştir, bu yanlış, bu adam rüşvet almış olabilir, içimizdeki bu insanları ayıklayacağız." Bir kez söylemedi bir şey. 4 bakan istifa etti, 6 bakan değiştirmek zorunda kalındı ama şimdi ne yapıyorsunuz? HSYK'yi kendinize göre düzenlemeye çalışıyorsunuz. Hangi olaydan sonra? Rüşvet, yolsuzluk, ihaleye fesat karıştırmadan sonra yapmaya çalışıyorsunuz. Bakın, bunu bırakalım. Gelin gerçekten elinizi vicdanınıza koyun. Bu olay olmasaydı HSYK'yla ilgili düzenleme gelecek miydi buraya? Elimizi vicdanımıza koyalım, gelir miydi?

2009 yılında KCK soruşturmaları Diyarbakır'da oldu. Kimler yakalandı? 29 Mart 2009 tarihinde yerel seçimler oldu, 29 Mart, 16 Nisanda Diyarbakır Adliyesinde belediye başkanları kuryuğa dizilerek, elleri kelepçeli adliyenin içerisinden geçirildiler. Sizden bir kelime laf çıktı mı? Daha geçen gün, altı ay önce Sayın Başbakan ne söyledi? "Efendim onlar siyaseten değil de başka bir şeyle yargılanıyorlar."

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onu eleştirdik.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Hüseyin Çelik ne söyledi? "Efendim bunlar bırakılmazlar, bunların suçu yargıyla ilgili değil, bilmem neyle ilgili değil." Böyle söylediniz daha geçen gün.

İşte Oda TV davası, Ergenekon davası, Sayın Başbakan demedi mi? "Ben savcısıyım." Bakın, biz davaların konusuyla ilgili olmadığımızı söyledik. "Eğer bir suç varsa yargılanır, darbeye, başka bir şeyse yargılanır." dedik ama "İnsanların temel hak ve özgürlükleri konusunda, adil yargılanması konusunda, kişi özgürlüğü konusunda, özel yaşamlara müdahale konusunda, özenli olacaksınız, özenli olmak zorundasınız, dinleyemezsiniz bu şekilde, izleyemezsiniz." dedik ama sizden bir ses çıkmadı. Diyarbakır'daki belediye başkanları üç yıl boyunca dinlenmişler, üç yıl boyunca tutanaklarda benim savunmam var, avukat olarak. Aynen şunu söyledim: Ya bakın, bu adamlar toplantılara katılmış, tamam; yürüyüşe katılmış, tamam; yürümüşler, tamam; toplantıya katılmış, tamam; 2006'dan 2009'a kadar. Ya "Suç idiyse 2007'de niye gözaltına almadınız, niye almadınız?" diye sordum yargıca. Belki derdi ki: "Ya, bu suç değil, suçtur" bir daha öyle bir toplantıya katılmazdı. 2006'da niye bunu gözaltına almadınız? Çıt yok. Sizden çıt yok, ses çıkarmadınız bugüne kadar. 2007'den itibaren, işte, Silivri'de birçok insan yargılandı, İzmir'de birçok insan yargılandı, Adana'da birçok insan yargılandı, hiçbir şeye sesinizi çıkarmadınız. Sayın Başbakan ne söyledi? Dedi ki: "Şeriatın kestiği parmak acımaz." E, şimdi, şeriat parmak kesiyor, niye sesinizi çıkartıyorsunuz? Acımasın. Yolsuzluk ve rüşvet başka bir şey değil, ne siyasal bir suç ne düşünce suçu ne de başka bir şey. Tümü, biz de biliyoruz ki ceza yasası literatüründe yüz kızartıcı suç. Yani acıması lazım parmağın eğer bu yargı düzeni varsa. Ama ne yaptınız? Anında, 17'sinden itibaren, tepki gösterdiniz. Bakın, ben avukat olarak da söylüyorum, siyasetçi olarak da söylüyorum. Yargı kararları yüzde yüz yanlış olabilir, yüzde yüz yanlış kararları da vardır, binlerce, bir tane değil, hepsini sıralayabilirim size. Alın Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin sadece arşivini çıkartın, binlerce Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin

kararına dayanak olan yargı kararını görürsünüz, binlercesini görürsünüz. Yüzde yüz yanlış olabilir ama hiçbir dönemde sizin döneminizde olduğu gibi idare –yani valilik, yani emniyet müdürlüğü- yargı kararı konusunda bir takdir hakkı kullanmadı. Yüzde yüz yanlış olsa bile onu yerine getirmek zorunda, yoksa hukuk devletlerinde düzen çöker; şimdi çökmüş durumda. Karar yanlış...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sezgin Bey çok kısa bir soru soracağım.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bir saniye, bir şey söyleyeceğim, bitireyim, ondan sonra. Karar yüzde yüz yanlış olabilir, ben doğru demiyorum, yüzde yüz yanlış olabilir ama bunun takdir yetkisi valide mi? “Ben yerine getirmiyorum.” diyebilir mi? “Senin delilin var mı yok mu?” diye savcıya sorabilir mi? Bir yargı kararı var, alınmış bir vesileyle. Emniyet müdürü diyebilir mi? “Ben gözaltına almıyorum, yakalama kararını yerine getirmiyorum.” Bunu söyleyebilir mi? Zorla getirme kararı olan... Bakın, biz kimsenin çocuğuyla, eşyle falan ilgili değiliz. Ama göz göre göre bir hukuksuzluk Türkiye’ye gösterilemez, Türkiye bunu hak etmiyor gerçekten ama bütün bunlar yapılıyor. Yoksa bu kanun çıkar, çıkmaz, nasıl çıkar çok mesele değil ama Türkiye’nin hukuk tarihine gerçekten de bir bıçak saplıyorsunuz. Hem de hangi konuda? Düşünce özgürlüğü değil, ifade özgürlüğü değil, adalet değil, başka bir konuda. Yolsuzluk, rüşvet ortaya çıkmasın diye. Bakın, bunun vebali çok ağırdır, gerçekten vebali çok ağırdır. Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusu Türkiye’de kroniktir. 12 Eylül 2010’dan önce de kronikti, şimdi de kroniktir, ondan sonra düzelmemiştir, ondan öncede düzgün değildi, bunu söylüyoruz. Ama bu şekilde getirirseniz, Anayasa’ya işte uygun, düzeltme, falan filan, işte düzelttik, bunu yaptık, Anayasa’ya uygun, yok üye sayısı böyle, Anayasa’da yazmıyor, 159’da yazmıyor, deseniz kimse bunları yemez, kimse bunları da yutmaz. Anayasa tamam yani 5-5 mi diyor? Niye 11, 5-5 yapıyorsunuz? Ben yemin ederim, oradaki kurul üyelerinin tümünün yedi sülalesini araştırmışsınız, tümünün bilgileri sizde var, yedi çocuğunu araştırmışsınız. Kimi nasıl, nereye koyacağız, nasıl yapacağız, hangi atamayı nasıl yapacağız, hangi soruşturmaya giderse nasıl davranacaklar, hangi komisyona nasıl adama atacağız hesabını yapmışsınız. Niye bunu bundan önceki daha ağır hukuk ihlallerinde yapmadınız? Hadi daha önümüzde sorun var. Çok açık söylüyorum, 2006 yılında Diyarbakır’da, Sayın İçişleri Bakanının vali olduğu dönemde ölen 10 kişi var. O zaman da yargı direndi direndi, bizim baromuzun direnciyle sadece bir dava açabildik, sadece bir dava, Enes’le ilgili bir dava açılabilirdi, 9 kişinin daha katili belli değil. O zaman da yargıçlar ve savcılar vardı, bu kurul vardı. Niye direnmediniz? Çok daha yakın örnek var. Talimat verseydiniz veya başka bir şey verseydiniz, HSYK’yı eleştirseydiniz o zaman. Diyarbakır Cumhuriyet Savcılığı niye takipsizlik kararı verdi, görevsizlik kararı verdi, askerî yargıya gönderdi? O zaman deseydiniz, Bakan çıksaydı: Bu karar yanlıştır, Diyarbakır Özel Yetkili Savcısı bu kararı veremez, bu görev askerî yargının değil deseydi, niye demedi? Bir tek kelime çıktı mı? “Yargının daha prosedürü bitmemiştir, bakacağız, işimize bakacağız, Anayasa Mahkemesi vardır”. falan... Orada 34 kişi ölmüş, yine bir yargı kararı var, ses çıkmıyor.

BAŞKAN – Toparlayabilir miyiz Sayın Sezgin.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ama yolsuzluk var, rüşvet var, başka bir şey var, tümünüz ayaklandınız, tümünüz ayaklandınız. Bakın, bunu tarih affetmeyecek, yazacak bir yere. Bunu konjonktürel nedenlerle gündemi değiştirebilirsiniz, başka algılar yaratabilirsiniz falan ama sonuçta yargıyı kurumsal olarak bağımsız ve tarafsızlıktan çıkarmada sizin vebaliniz var. Vebaliniz var, göz yumdunuz çünkü yararlandınız bu yargıdan. Ne diyorsunuz? “Hata yaptık”. Ama yararlandınız ve şimdi de doğrudan doğruya size dokunduğu için, sizin döneminize ilişkin olduğu için de başka bir yapıyı ortaya çıkarmaya çalışıyorsunuz. Bu, son derece yanlıştır, Türkiye’de özgürlüğe, adalete, hukuk devletine hizmet etmez, demokrasiye hizmet etmez, gün gelir bütün tarih bunları yazar. Biz, bu toplumun hafızasına güveniyoruz, bu tutanaklar her şeyin göstergesi olacak, beraber yaşayacağız.

Allah hepinize uzun ömürler versin, ben tekrar başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Ali İhsan Bey, Sezgin Bey’e çok kısa bir soru sormama izin verebilir misiniz?

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Başkan orada, bakın.

BAŞKAN – Soruyu karşıdakine soramazsın, Bakana sorarsın soruyu ancak başka türlü olmaz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Başkanım, Sezgin Bey’in genel tespiti için, onun için söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Soru cevap şeklinde yürütmüyoruz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Soru-cevap olarak sormuyorum.

BAŞKAN – Peki, hadi şey yapalım.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Türkiye’de yargılama süreçleriyle alakalı olarak özellikle 2003 sonrasında, bizim AK PARTİ olarak, münferit olarak da kurumsal olarak da yargılamaların bir kısmına yönelik eleştirilerimizin olduğunu çok iyi biliyorsunuz. Hukuki

reformlar ve yargı reformlarıyla ilgili olarak süreçleri bizler başlattık, bunları yakın takip ettiniz, gördünüz. Birçoğu Avrupa Birliği müktesebatıyla ilgili olarak yapıldı, birçok şey yapıldı. Çetelerle bu anlamda, darbelerle hesaplaşmanın süreçleri burada başlatıldı. Evet, belki bazı yargı süreçlerinde sesimiz çıktı.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – “Yanlış yaptık.” diyorsunuz ama şimdi.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hayır, sesimiz çıktı fakat yeterince, çok daha fazla, Sayın Bakan da ifade etti, çok daha belki yüksek perdeden, daha fazla yüksek sesle seslenmemiz gerekirdi, belki bu kadar olmamış olabilir. Ama şunu soruyorum: Çok açık ve samimi, ehliyetli bir hukukçu olarak soruyorum size. 17 Aralıkta Anayasa’nın 138’inci madde ihlali açıkça yapıldı, 159’uncu madde ihlali açıkça yapıldı bir kurul tarafından, HSYK kurulu tarafından, kanunsuz işler yapıldı. Evrensel bir hukuk ilkesi olan suçların ve cezaların şahsiliği prensibi açıkça çiğnendi, hepiniz gördünüz bunu. Bakan çocukları ya da bürokratlarla ilgili yapılan münferit –asla onu zaten savunmadık- suçsa, işlenmişse, yolsuzluksa kim yaptıysa Allah belanı versin ve bunun hesabını versin dedik.

BAŞKAN – Beddua etmeyelim diyelim, cezasını çekerse çeksin.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hayır, bunu yapan olarak...

BAŞKAN – Normal söyleyelim.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Neyse evet, bedduayı geri aldık, evet dua faslında, “Allah, onları hayırla ıslah etsin.” diyoruz. Şimdi, bunları yaptık ama suçların, cezaların şahsiliği prensibi açıkça ihlal edildi. HSYK açıkça hukuki meşruiyetini tartışılır hâle getirdi. Bununla ilgili olarak, burada tavrınız ne oldu? 17 Aralıkta şeyler, Allah aşkına soruyorum size, ehliyetli bir hukukçusunuz, gönlünüze sınıyor mu? Bu asrın yolsuzluk operasyonu muydu yoksa siyasi iktidara karşı operasyonel bir iş miydi? Bunun cevabının öyle olmadığını çok iyi biliyorsunuz. Niye burada yeterince sesiniz çıkmadı? Cezaların ve suçların şahsiliği prensibi açıkça ihlal edildiği zaman niye birlikte karşı çıkmadınız evrensel hukuk ilkelerine göre?

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkanım, böyle bir şey yok ya.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Kendin soruyorsun, kendin yanıtlıyorsun, bir dakika...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Neyse yani bir an şöyle yani yolsuzluğa...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Başkan...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Kim yapmışsa yanlışlığı çok açık söylüyorum, cezasını bulsun. Kararıyız, Sayın Başbakan, Sayın Bakan, hepimiz açıklama yapıyoruz. Siz de buna inanmıyorsunuz. Yani bu operasyonun çok açıkça...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Biz inanıyoruz ya, böyle bir şey yok.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Yolsuzluk falan kirli bir operasyonun işi olduğunu siz de biliyorsunuz, adınız gibi biliyorsunuz, yeterince sesinizi çıkarmadınız. Soruyorum size...

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Ne demek efendim? Hayret ya!

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Kim yaptı, açıklasanıza.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Ortaya çıkaracağız.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Bir operasyondur diyorsunuz, başka bir şey demiyorsunuz. Ne bu operasyon?

MUHARREM VARLI (Adana) – MHP’nin genel merkezi dinlenirken niye bu kadar asabi değildiniz Sayın Milletvekili?

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Evet, şimdi, 17 Aralık, 24-25 Aralık neyse... Şimdi, bakın, değerli arkadaşlar, ben ne söyledim biraz önce? Dedim ki: “Bakın, bir yargı kararı yüzde yüz yanlış olabilir.” Bu yargı kararından hareketle söylemiyorum, yüzde yüz yanlış olabilir. Bugüne kadar yanlış olan hangi yargı kararına karşı çıktınız?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Çok, eleştirdiğimiz çok şey oldu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, bakın, 17 Aralıkta İstanbul hâkimleri 16 Aralıkta mı tayin edildiler oraya? O gün mü tayin edildiler oraya? Bir buçuk yıldır, iki yıldır, üç yıldır görev yapıyorlar, yaptıkları birçok doğru iş de var, yanlış iş de var kamuoyuna yansıyan. Ya, bir kez, bu yolsuzluk ve rüşvet olayı olmadan bir sesiniz çıktı mı sizin?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Çıkmaz olur mu?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başbakan demedi mi “Ben savcısıyım bu davaların.” ya? Demedi mi kendisi? Bakın, demedi mi?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Deniz Baykal “Bu davanın avukatıyım.” dediği için Sayın Başbakan da...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bakın, hayır, demedi mi? Ama bakın, bir gün bile...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Biz de çok şey söyledik.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, bakın, konu o yüzden... Biz burada samimiyet testi yapıyoruz, samimiyet testi.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen... Lütfen karşılıklı konuşmayalım.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bizim samimiyet testimiz kamu vicdanında var yargı konusunda. Açarsınız bütün geçmişimizi orada bulursunuz, bütün geçmişimizi. Bakın ama siz bugüne kadar hukuksuzluğa ortak oldunuz, göz yumdunuz, ta ki ne zamana kadar? Yolsuzluk ve rüşvet operasyonuna kadar, ta ki o zamana kadar.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Siz de böyle olmadığını biliyorsunuz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Rüşvet, yolsuzluk, ihaleye fesat karıştırma, nüfuz ticareti gibi olaylar olana kadar bir tek laf çıkmadı bu yargı konusunda. Şimdi, Adalet Bakanı ne zaman HSYK'yla ilgili bir laf söyledi?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hukuk reformlarını kim yaptı?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ne zaman söyledi?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Kim yaptı hukuk reformlarını? Sezgin Bey, lütfen yani.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ben duymadım. Hayır, kim söyledi? Duymadım ben, hiç bunları duymadık. Bakın, dolayısıyla sizin tek yapacağınız bir iş var, bu milletten gerçekten de burada özür dilemek. Yolsuzluk, rüşvet...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Eğer buna inanarak söylüyorsanız söyleyecek hiçbir şey yok.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır, bakın, konjonktürel neden dışında, gelin HSYK'yı, bütün yargı düzenini konuşalım ama ne zaman gündeme getirmişsiniz? HSYK'yı çalıştırmıyorsunuz, emniyeti çalıştırmıyorsunuz. Nerede bir operasyon yapıyorsa anında emniyet müdürü, emniyet müdür yardımcıları, şube müdürleri gözaltına alınıyor.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Gözaltına alınmıyor, gözaltına alınmıyor.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Şimdi, Kilis Şube Müdürünü, Van Şube Müdürünü niye alıyorsunuz görevden, söyler misiniz? İzmir'deki yolsuzluk operasyonunu yapan, ya şimdi Limanlar Daire Başkanı tutuklu, onunla ilgili işlem yapan adam görevden alındı, anında alındı, saatte alıyorsunuz, saatle.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Olabilir.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bakın, bir saatte alıyorsunuz ama bu insanlar ne yapıyorlar? Yolsuzluğu araştırıyorlar, yolsuzluğu, rüşveti araştırıyorlar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Niye tutuklandılar peki? Ben inanarak konuşuyorum gerçekten.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – İnanmadığını görüyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır.

BAŞKAN – Ali İhsan Bey, buyurun.

Arkadaşlar, tamam artık ya, lütfen arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım. Lütfen, konuşmacıyı dinliyoruz arkadaşlar.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Allah kimseye inandırmadığı şeyi konuşturmasın, hep beraber amin diyelim, buna amin dersek meseleyi çözeriz.

BAŞKAN – Ali İhsan Bey, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkanım, ben tabii, Sayın Sezgin Tanrikulu'nun, Genel Başkan Yardımcımızın düşüncelerine tamamen katılıyorum. Yani bu tasarı veya bu teklif -artık neyse teklif gibi görünen tasarı- Adalet Komisyonu gündemine geldiğinden bugüne kadar -yaklaşık işte 5'inci gün sanıyorum- 5'inci günde bu tasarının 17 Aralık yolsuzluk operasyonundan sonra bu yolsuzlukların üstünün kapatılması amacıyla, yargı faaliyetlerinin engellenmesi amacıyla gündeme getirildiğini ve açıkça Anayasa'ya aykırılık içerdiğini defalarca tekrar ediyoruz.

Şimdi, az önce Yılmaz Bey, bu dairelerin görevleriyle ilgili Anayasa'nın 159'uncu maddesine atıfta bulunarak bir şey söyledi, dedi ki: "Dairelerin sayısı, kaç üyeden oluşacağı Anayasa'nın 159'uncu maddesinde yazmıyor, dolayısıyla Anayasa'ya aykırılık yok. Bizim referandum sonucunda oluşturduğumuz Anayasa'yı, siz halkın iradesiyle oluşan Anayasa'yı kabul etmiyor musunuz?" şeklinde bir açıklama yaptı. Şimdi, öncelikle biz bu teklifin Anayasa'nın 159'uncu maddesine, işte, Anayasa'nın başlangıç kısmına, Anayasa'nın 2'nci maddesindeki hukuk devletine, 4'üncü maddesindeki cumhuriyetin değiştirilemez niteliklerine, Anayasa'nın 138'inci

maddesindeki hâkimlik teminatına, yargı bağımsızlığına aykırı olduğunu defalarca anlattık ama temas etmediğimiz bir 14' üncü madde kalmıştı, Anayasa'nın 14' üncü maddesi. Ben Anayasa'nın 14' üncü maddesini de tutanaklara geçmesi amacıyla Yılmaz Bey'e yanıt olarak okumak istiyorum çünkü Yılmaz Bey "Anayasa 159' a uygun, Anayasa' ya aykırılık yok." dedi. Anayasa' ya aykırı olduğunu tekrar tekrar söylemekle birlikte, Anayasa'daki hiçbir hak ve hürriyetin kötüye kullanılamayacağına ilişkin Anayasa'nın 14' üncü maddesini Adalet ve Kalkınma Partisinin Komisyon üyelerinin dikkatine sunmak istiyorum. Anayasa'nın 14' üncü maddesinde ne diyor? "Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbirisi, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz." Bakın, bir kere daha okuyorum: "Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbirisi, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti -demokratik ve laik Cumhuriyeti- ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz." diyor. Bu, Anayasa'nın 14' üncü maddesi, açıkça başında, Anayasa'dan yola çıkarak da bunu yapamazsınız diyor.

Yani baştan beri Anayasa' ya aykırı olduğunu söylüyoruz, dairelerin oluşumunun da Anayasa' ya aykırı olduğunu söylüyoruz. Ama bu yasanın teselsül eden maddelerine baktığımızda, yasanın lafzıyla beraber ruhuna baktığımızda, teselsül eden maddeleri bütünüyle değerlendirdiğimizde bu yasa Anayasa' ya aykırı olduğu gibi, Anayasa' ya aykırı olmadığı iddia edilse bile hiçbir hak ve hürriyetin, Anayasa'da yer alan hiçbir hükmün ülkedeki temel hak ve hürriyetleri kötüye kullanılacak bir şekilde, demokratik ve laik cumhuriyeti ortadan kaldıracak bir şekilde kullanılamayacağını Anayasa'nın 14' üncü maddesi açık bir şekilde ifade ediyor.

Şimdi, bu yasayla ne yapılıyor arkadaşlar? Bu yasayla yapılan açık yani tekrar tekrar söylüyoruz; bu yasayla yargı yetkisi tıpkı yasama yetkisinde olduğu gibi, tıpkı yürütme yetkisinde olduğu gibi tek bir kişiye veriliyor. Bunu defalarca söyledim, bakın, bunu söylemekten zül duyuyorum. Bu yasayla Türkiye'nin rejimi değişiyor, resmen Türkiye Cumhuriyeti'nin temel nitelikleri ortadan kaldırılıyor, cumhuriyet rejimi ortadan kaldırılıyor, yasama, yargı ve yürütme yetkilerinin tek elde toplandığı bir krallık rejimi kuruluyor. Geçen gün de söyledim, krallıklarda parlamentoların bulunması o ülkede demokrasi olduğunu göstermez. Meşrutî krallıklarda parlamentolar sadece kralın isteklerini, kralın arzularını meşrulaştırma aracı olabilir. Bugün de biz burada Adalet Komisyonu üyesi olarak, beş günden beri olduğu gibi, maalesef kralın, padişahın, monarkın -ne dersiniz deyin, ağır eleştiriler olarak da kabul edin- istek ve arzularını...

BAŞKAN – Altı gün.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Altı gün, evet Başkan.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – ...sadece istek ve arzularının ötesinde imtiyaz teşkil edecek bir şekilde yargı bağımsızlığını arzu edecek bir şekilde tek bir kişiye verilmesinin -aff edersin- çabasına karşı mücadele etmek zorunda kalıyoruz. Ya, bu doğru bir anlayış değil. Bakın, bu ülkedeki bütün yurttaşlar Anayasa 10' uncu maddesine göre kanun karşısında eşittir. Nasıl sıradan bir memurun, yani sıradan bir işçinin, işi olmayan bir aile babasının çocuğu suç işlediğinde veya ormandan bir dal kesti diye, kuru bir dalı kesti diye, yakmak için, yakacak kömür parası olmadığı için, odun parası olmadığı için ormandan kuru bir dalı kestiği için orman mahkemelerinde yargılanan, ağır cezalara çarptırılan çocuklar, vatandaşlar, aile babaları nasıl cezaevlerinde çürütülüyor veya mahkemelerde yargılanıyorsa, yargı önüne çıkartılıyorsa Başbakanın çocukları da, bakanların çocukları da, bu ülkeyi yönetme yetkisini elinde tutanların çocukları da yargı önüne çıkmalı. Anayasa'nın 10' uncu maddesi açık, hiç kimseye imtiyaz tanınamayacağını söylüyor. Oysaki biz burada bu Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Yasa Tasarısı'yla Başbakanın çocuklarının, bakanların çocuklarının veya bakanlara kadar uzanan, Başbakana kadar uzanan soruşturma dosyalarının önünü kesmek, onlara yargı karşısında bağımsızlık sağlamak, imtiyaz tanımak için rejimi tamamen ortadan kaldıran bir düzenlemenin aracı konumuna düşürüyoruz Adalet Komisyonu üyesi olarak.

Bu tasarı, diğer tüm maddelere aykırı olduğu gibi, Anayasa'nın 14' üncü maddesindeki temel hak ve hürriyetlerin demokratik ve laik cumhuriyeti ortadan kaldırma amacıyla kullanılamayacağına dair hükme de açıkça aykırı. Bunu da açıkça belirtiyorum. Ben, Adalet ve Kalkınma Partisinin komisyon üyelerinden, bakın, hukukçu olarak davranmalarını değil, normal bir yurttaş olarak davranmalarını istiyorum.

Sözümü tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yasanın ağırlığı, eleştirilerin ağırlığını, yani dozunun ağırlaşmasını beraberinde götürüyor. Onun için Adalet ve Kalkınma Partili komisyon üyeleri ağır eleştirilerimize katlanmak zorunda. Az önce Turgut Bey bir şey söyledi. "Bu yasa çalışmalarını eğer görürse gençlerimiz hukuk fakültesinde okumaktan vazgeçerler, hukukçu olmaktan vazgeçerler."

dedi. Ben de şunu söylüyorum: Sadece hukuk fakültesinde okumaktan vazgeçmezler, bence okuryazar olmaktan vazgeçerler. Çünkü bu tasarının neyi amaçladığını ne kadar hukuka aykırı, temel insan hak ve özgürlüklerine aykırı, rejime aykırı olduğunu anlamak için hukukçu olmaya gerek yok, okuryazar olmak gerekli. Ben bu ülkenin gençlerinin bu süreci takip edip okuryazar olmaktan vazgeçmemelerini diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ali Rıza Bey, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; deminden Yılmaz Bey konuşurken gerçekten hayretler içinde kaldım. Yani Yılmaz Bey öyle şeyler söylüyor ki sanki sürecin dışında ilk defa böyle bir yasa teklifi geliyormuş gibi davranıyor. Oysa hepimiz biliyoruz ki 2010 anayasa referandumundan sonra Anayasa AKP'nin istediği doğrultuda değiştirildi. O zaman meydanlarda o Anayasa'ya "hayır" oyu kullananları, Sayın Başbakan ve AKP'li yöneticiler darbecilikle suçladı ve o Anayasa halkın yüzde 58 oyuyla kabul gördü. O Anayasa'nın en büyük, en önemli iki maddesi bir Anayasa Mahkemesinin yapısı bir de HSYK'nın yapısının düzenlenmesiydi. Hem Anayasa görüşmeleri sırasında hem de Anayasa'nın 159'uncu maddesine dayanılarak çıkarılan 6087 sayılı Yasa'nın hem komisyon hem Genel Kurul görüşmeleri sırasında Adalet ve Kalkınma Partisi üyeleri, yöneticileri, Başbakan, grup başkan vekilleri hep bir ağızdan HSYK'nın o yasayla, yani 6087 sayılı Yasa'yla getirilen yapısını çok açık bir şekilde savundular. Şimdi, yeni bir anayasa değişikliği yapılmadı, yani HSYK'nın yapısını yeniden düzenleyen bir anayasal dayanak yok. 6087 sayılı Yasa'nın anayasal dayanağı o 159'uncu madde, yani anayasa değişikliğinden sonra dediler ki: "Biz Anayasa'nın gereğini yerine getiriyoruz, halkın bize verdiği talimatı yapıyoruz." Hem Hâkim ve Savcılar Yüksek Kuruluna ilişkin yasayı yaptılar. İşte Anayasa Mahkemesinin kuruluşu ve işleyişine ilişkin yasayı düzenlediler. Şimdi o yasa o tarihte iyiydi. 6087 sayılı Yasa'yı yapan Cumhuriyet Halk Partisinin komisyon üyeleri değil ya da MHP'nin komisyon üyeleri değil. O yasa, burada AKP'li üye arkadaşlarımızın oylarıyla geçti bizim muhalefet şerhimize rağmen ve o yasada Yılmaz Tunç arkadaşımızın da kabul oyu var, konuşmaları var. O yasanın ne kadar güzel bir yasa olduğunu söylüyor.

Peki, şimdi ben soruyorum: Bu getirilen teklifin Parlamente'ye getirilme amacı nedir? Yeni bir anayasa mı yapılmıştır? Gerekçelerine bakıyoruz. Gerekçeleri maddenin tekrarıdır ibaret. Nerede görülmüş böyle bir yasa yapma tekniği? Yani bir yasa yapılırken maddenin gerekçeleri, bu yasanın getiriliş amacı belirtilir. Madde metinleri gerekçelerinde tekrardan ibaret yapılmış ve görüyoruz ki burada bir teklif geliyor, arkasından komisyonda her madde için bir önerge geliyor.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Yağmur gibi yağıyor.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Evet, yağmur gibi yağıyor. Bu bile arkadaşlarımızın aslında çaresizlik içinde kıvrandıklarının somut delilidir. Bu yasa teklifi bir yolsuzluk soruşturmasından sonra o yolsuzluk soruşturmasını örtmek için, soruşturmaları engellemek için getirildiği konusunda kamuoyunda çok ciddi bir kuşku var. Şimdi yani bunun bir intikam alma vasıtası olarak getirildiği konusunda kuşku var. Bu kuşku hepimizde var. Gerçekçi olalım. 17 Aralık soruşturmasında eğer o soruşturma siyasi iktidarı istediği gibi gitseydi, örtülseydi, bu HSYK'yla çatışma olmasaydı bu yasa gelmeyecekti. Şimdi, biz Türkiye'de yasama organı olarak yürütmenin her YSK'yla çatışmasında bir yasa değişikliği mi yapacağız? Geçmişteki anayasa değişikliğinin en büyük nedeni, o tarihte HSYK'yla bakanlık müsteşarının çatışmasıydı gündem oluşturma konusunda. Ee şimdi de yürütme organı HSYK'yla çatışıyor, buraya bu yasa getiriliyor ve AKP kendisinin getirdiği yasayı şimdi gerekçesini de söylemiyor. O yasanın nesini beğenmediler de... Hadi biz beğenmedik, yani bugün siyasi iktidar değişmiş olsaydı o yasayı değiştirseydi anlarım. Komisyon, AKP bunun gerekçesini de söylemiyor. Şimdi böyle bir yasa yapma tekniği olamaz. Bugün burada bu kadar önerge geldi. Yarın Genel Kurulda ne kadar önerge gelecek, onu bilmiyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bir kere yasa yapma tekniği konusunda gerçekten usule uymuyoruz. Yani burada Adalet Komisyonunda hepimiz görüyoruz ki, kafa yara yara, göz çıkara çıkara hukuku bir yasa yapmaya çalışılıyor. Bunu ne kadar yaparsanız yapın bu teklifin getiriliş amacını gerçekleştiremeyeceksiniz. Yani "Biz, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki sayısal çoğunluğumuza dayanarak ne olursa olsun bu yasayı Genel Kuruldan geçiririz" anlayışıyla hareket ediyorsunuz ve HSYK'daki 6 rakamını 15'in üstüne getiriyorsunuz; matematiksel hesaplarla seçim yöntemleriyle oynayarak 15 kişiyi 6 kişiye mahkûm ediyorsunuz. Sayın Başbakan hep şunu söylüyordu: "Parlamente'de şunu diyordu: "Efendim, çoğunlukta'yız. Canım, azınlığı çoğunluğa mı mahkûm edeceğiz." diyordu. Ee siz burada kalkıyorsunuz, 15 kişiyi 6 kişiye mahkûm ediyorsunuz. Neyle yapıyorsunuz bunu? Sayısal, aritmetiksel oyunlarla yapıyorsunuz. Seçim yöntemleriyle oynuyorsunuz, dairelerin görevini değiştiriyorsunuz. Bunların hepsi ne uğruna oluyor? Bunu anlamamız lazım. Yani bu yapılan oyunların hepsi herhâlde yargının bağımsızlığı ve hâkimlik teminatının güvence altına alınması

amacıyla yapılmıyor. Yani böyle bir şey de yok. Onun için arkadaşlarımız kendileri inanıyorlarsa bu söylediklerine başkalarını inandırmaya çalışmasınlar. AKP'li milletvekili arkadaşlarımızla biz de görüşüyoruz dışarıda. Bu yasanın Anayasa'ya aykırı olmadığını söyleyen bir tek insan yok bugün. Etmeyin arkadaşlar, yani açık açık şunu söyleyin. Açık açık şunu söyleyin. Biz bunu bilelim. Sayın Bakana sordum ben bunu. Yani Sayın Başbakan, AKP'ye yönelen her eleştiri olduğunda bir darbeden bahsediyor. Ben Parlamentoda 2007'den beri varım, ondan önce siyasetin içindeyim. 2002'den beri Sayın Başbakan her olayda bir darbecilikten bahsediyor. Yani AKP'yi eleştiriyorsunuz, efendim, millete hakaret ediyorsunuz oluyor. Yani AKP'yi millete özdeşleştiriyor. Çünkü millî iradeyi kendisinden ibaret görüyor Sayın Başbakan. Yani kendisinin yanlışlıklarını eleştirdiğimiz zaman millete hakaret etmiş oluyorsunuz. AKP'ye kaşı çıktığınız zaman, uygulamalarına karşı çıktığınız zaman, darbeden, darbecilikten bahsediyor. Ne zamandır bu ülkede yolsuzlukla mücadele etmek, hırsızlıkla mücadele etmek darbecilik oldu ya. Böyle bir şey olabilir mi? Yani bu ülkede eğer 17 Aralıkta hiçbir yolsuzluk olmadıysa, yolsuzluk yapıldığını gösteren çok ciddi şüpheler olmadıysa Sayın Başbakan 4 tane Bakanı niye istifa ettirdi? Devam ettirseydi. Demek ki bu konuda çok ciddi şüpheler var ama şimdi bu şüphelerin arkasından yapılması gereken, o yolsuzluk iddiasının gün ışığına çıkarılmasıdır. Bunu yapacak da Adalet Bakanıdır. Eğer o soruşturmayı kapatarak, bununla kapatarak, şununla kapatarak olayların üstünü örtmeye kalkıyorsanız bunda başarılı olamazsınız. Sizin o zaman millî iradeye yönelik darbe söylemlerinize de kimse inanmaz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Şu anda kapatılan bir tane soruşturma var mı Ali Rıza Bey?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Efendim, var tabii.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hangisi?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Ne oldu, ben size söyleyeyim. İkinci soruşturma vardı, 41 kişilik...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Yok.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Bir dakika...

Bilal'in çağırısı kâğıdı ne oldu? Bilal...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Soruşturmanın kapatılmasından bahset.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Kardeşim, o soruşturma değil mi? Nerede onlar?

BAŞKAN – Neyse arkadaşlar, tamam.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – 41 kişinin ikinci soruşturma olayı vardı. Gazetelere yansıdı. O ikinci soruşturma ne oldu? Durdu. Tır yüklü kamyon ne oldu? Polisler geri çekildi. Köpeklerle kontrol de olmuyor. O köpekler de görevden alınmış zaten şimdi. Onlar da görevden alınmış. Polis köpekleri var ya kontrol ediyor, onları da kontrol etti, onlar da görevden alındı.

BAŞKAN – Köpek polise bağlıdır, öyle gitmiştir.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Ya neden bahsediyorsunuz? Siz Türkiye'de yaşamıyor musunuz Şuay Bey? Şuay Bey, siz Türkiye'de yaşamıyor musunuz? Yani bırakın bu işleri. Böyle bir şey olamaz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Soruşturmadan bahsediyorsunuz. Soruşturmanın kapatılmasından bahsediyorsunuz. Yok böyle bir şey!

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Bakın, şu doğru değildir: Eğer bir yolsuzluk varsa o yolsuzluğun olup olmadığı soruşturma ile belli olacak. O soruşturmanın, yürütmenin emrinde yürütülen bir soruşturma değil, özgür ve tarafsız bir soruşturma ile belli olacak. Siyasi iktidar bunun koşullarını yaratmak durumunda. Söylemek istediğim konu budur. Eğer böyle bir şüphe olmamış olsaydı, onu söylüyorum, Sayın Başbakan 4 tane bakanı istifa ettirmezdi. 750 bin liralık saat Bakanın kolunda ne arıyor? Ben de yok.

Benim de kızım 34 yaşında, doktor. Ben de anamdan doğdum doğal çalışıyorum. İki tane üniversite bitirdim, ameliyelik yaptım, ırgatlık yaptım. Kızım 34 yaşında, doktor. Evi dahi yok, hiçbir şeyi yok. 34 yaşındaki Bilal Erdoğan nasıl 6 tane gemi sahibi oluyor? Kusura bakmayın arkadaşlar. Bunu açıklayın.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Ne oluyor, ne oluyor?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Yani Başbakan mağdur. Şimdi benim hiçbir şeyim yok. Şuradan aldığım milletvekili maaşı var. Ben mağdur değilim, Başbakan mağdur.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Yapmayın ya!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen ya...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Bakın, bu darbe marbe işlerini bırakın. Kimse yutmuyor artık bu darbe şeylerini. Açık ve dürüst bir şekilde yolsuzluğun üstüne gidin. Sizden istediğimiz bu.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Gidiyoruz, gidiyoruz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Tamam, göreceğiz o zaman.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Gitmiyorsunuz. Bu yasa soruşturmayı, hırsızlıkları örtmek için getirilen bir yasadır. Başka hiçbir şey değildir. Halkı kandıramayacaksınız. İşte Başbakanın, dün, önüne gelen anketlerden sonra o bardakları kırmasının nedeni o. Bu halk yolsuzluklara prim vermez.

Bugüne kadar yutturdunuz, Ergenekon davasını yutturdunuz, Balyoz davasını yutturdunuz. “Darbe yapılıyor.” dediniz ama aynı Başbakan şimdi diyor ki: “Efendim, biz yanılmışız. Bunlar neler yapmış neler?” Kimin üstüne atıyor? Cemaatin üstüne atıyor. Cemaatle AKP bunu beraber yaptı. Suç ortağısınız.

Ha, şimdi biz diyoruz ki: Eğer bu ortaklıktan ayrılıyorsanız, bu gerçekleri gördüyseniz, o zaman gördüğünüz gibi davranın. Böyle bir şey yapmayın diyoruz. Gelin Anayasa’yı adam gibi değiştirelim diyoruz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Hukukçuluk mu bu şimdi?

BAŞKAN – Bir saniye arkadaşlar...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Hukukçuluğu senden öğrenecek halim yok Şuay, kusura bakma. Hukukçuluğu senden öğrenecek halim yok.

Hırsızlığa “evet” diyen adam, bana hukukçuluk öğretemez kardeşim, kusura bakma. Benim alnım ak yüzüm pak. Bak, benim alnım ak yüzüm pak. Ne cemaatten korkuyorum ne başkalarından. Tamam mı? Ha, hiç kimseden korkmuyorum.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Allah’tan başka kimseden korkmuyoruz. Hayatımız böyle geçti bizim.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Korkuyorsunuz, korkuyorsunuz...

Bu yasa korkunun ifadesidir. Öyle bir korkuyorsunuz ki, Başbakanın yüzünü görmüyor musun? Başbakanın yüzünü görmüyor musun? Rengi gidiyor Başbakanın, rengi. Bu yasa korkunun eseridir. Bu teklif korkunun eseridir.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ne rengi gidiyor ya!

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Aynaya bak!

BAŞKAN – Tamam arkadaşlar!

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Eğer öyle olmamış olsa üç sene önce burada söylediklerinizin aksini söylemezsiniz. Üç sene önce söylediklerinizin tam zıddını söylüyorsunuz.

BAŞKAN – Tamam. Teşekkür ediyorum.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Tutanakta var. Tutanağı aç oku. Genel Kurulda Bekir Bozdağ ne demiş, oku bakalım.

BAŞKAN – Ali Rıza Bey, teşekkür ediyorum.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Böyle hukukçuluk olur mu!

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Oku, oku!

BAŞKAN – Tamam arkadaşlar. Lütfen!

O hukukçuluğu dışarıda tartışın. Şu anda burası yeri değil.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sabahdan beri yok öyle olmuş yok böyle olmuş!

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Ayıp denen bir şey var!

BAŞKAN – Lütfen bu işi kapatalım burada artık!

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Kapatalım efendim, kapatalım!

BAŞKAN – Şimdi, evet, iki arkadaşımız daha söz istemişti. Yalnız komisyon üyesi olmayan arkadaşarımdan bir istirhamım var: Madde üzerinde görüşmeler yapıyoruz. Konuşmalarını ona göre yaparlarsa...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Öyle bir kısıtlama yapamazsınız Sayın Başkan!

BAŞKAN – Hayır, madde üzerinde görüşüyoruz. Ne demek yapamayız?

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Tümü üzerinde görüşüyoruz.

BAŞKAN – Komisyon üyesi arkadaşlarımız madde üzerinde görüş belirtirken, Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımız altı gündür burada maddelerin dışında konuştu, buna sabrettik, hiçbir şey demedik, hoşgörülle karşıladık.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Burası demokrasinin mabedi.

BAŞKAN – Ama demokrasinin mabedi de, Sayın Valim, buranın da bir usulü var, tüzüğü var. Maddelere göre konuşuyoruz artık.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim, biz de maddelere göre konuşuyoruz, ezbere konuşmuyoruz. Hangi konuda ezbere konuştuk?

BAŞKAN – Buyurun.

MUHARREM VARLI (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine her zaman olduğu gibi, AKP'nin kendi çoğunluğuna güvenerek, bir AKP klasiğiyle karşı karşıyayız. 2010 referandum sürecini çok iyi hatırlıyorum, o dönemde de milletvekiliydim. Burada kürsüye çıkıp konuşan değerli AKP milletvekillerinin hepsi “Üstünlerin hukuku değil, hukukun üstünlüğü olacak bundan sonra.” diyorlardı ve halka bu şekilde gittiniz, halkı bu şekilde inandırdınız kendinize. Dolayısıyla yüzde 58 oy oranıyla referandum sürecini atlattınız ve orada sizin için önemli olan iki tane şey vardı: Birisi HSYK'nın değiştirilmesi, diğeri de Anayasa Mahkemesinin değiştirilmesi. İkisini de yaptınız, diğerleri uvertür sanatçısıydı zaten. Başrolde bunlar vardı, diğerleri uvertür sanatçısıydı. Hiç anlamı da yoktu birçoğunun. İşte kimini 12 Eylülle hesaplaşacağız diye kandırdınız kimini bilmem ne yaptınız kimine neler söylediniz neler ama esas hedef bu ikisiydi. Dolayısıyla HSYK'nın yapısını değiştirdiniz ve Anayasa Mahkemesine atamak istediklerinizi atadınız.

Şimdi aradan iki buçuk yıl üç yıl geçti, HSYK'yla kavgaya ediyorsunuz ve HSYK'nın bağımsızlığını, hâkimlerin savcılarının bağımsızlığını ortadan kaldıracak bir yasa teklifi getirdiniz. O zaman Bekir Bozdağ mı yalan söylüyordu, şimdi mi yalan söylüyor? Acaba hangisi doğru? Ben bunu anlamak istiyorum. O zaman hukukun üstünlüğü varsa, eğer ki hukukun üstünlüğü o zaman varsa, şimdi hukukun üstünlüğü nerede acaba? Hukukun üstünlüğü Sayın Bakana mı geçti? Sayın Bakanın hukukunun üstünlüğüne mi bundan sonra inanacağız?

Şimdi, değerli arkadaşlar, yaptığımız işi düzgün yapmamız lazım, konuştuğumuz lafı düzgün konuşmamız lazım, eğri oturup doğru konuşmamız lazım. Siz hem eğri oturuyorsunuz hem de eğri konuşuyorsunuz. Dolayısıyla yaptığınız iş de hep eğri büğrü oluyor, iki sene sonra üç sene sonra değiştirmek zorunda kalıyorsunuz.

İşte Sayın Bakan burada. O zaman grup başkan vekiliydi, bakan değildi. Söylediklerinin hepsini çok iyi hatırlıyorum. “Üstünlerin hukuku değil, hukukun üstünlüğü.” dediniz. Peki, şimdi kimin hukukunun üstünlüğü? Kime hizmet ediyorsunuz şu anda? Kime?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – O değişmedi, sen bir oku.

MUHARREM VARLI (Adana) – Hayır kardeşim, hepsi değişiyor. Tamamen bakanın yetkisine bırakıyorsunuz her şeyi.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Nerede değişiyor?

MUHARREM VARLI (Adana) – Neyse dinle Yılmaz, sen anlarsın daha sonra.

Şimdi, referandum sonrasında dediniz ki, işte bağımsız yargı. Efendim, Türkiye ilk defa her şeyiyle bağımsız yargıya kavuştu. Ergenekon davaları, Balyoz davaları görülürken sayın Başbakan çıktı dedi ki: “Ben bu davanın savcısıyım.” Dolayısıyla o gün 1 milyon askere komutanlık yapmış, bilmem kaç tane uçağı idare etmiş, kaç tane tankı idare etmiş Genelkurmay Başkanını silahlı terör örgütü kurmak suçundan cezaevine atarken bağımsız yargı, şimdi...

BAŞKAN – Biraz mikrofondan az uzak durabilir misiniz.

MUHARREM VARLI (Adana) – Şimdi Başbakanın oğluna dayanınca soruşturma, Başbakana dayanınca, çeteci, öyle mi? Asker çeteci, darbeci, polis daha dün ödül verdiğiniz onu da çeteci ve darbeci yaptınız, yargı dün bağımsız yargıydı askeri refüze ederken, şimdi size gelince o da çeteci oldu, siyaset yapan aleyhindeki muhaliflerin hepsi çeteci. Peki, bu ülkede kim var acaba, bu ülkede gerçekten layıkıyla demokrasiye inanan bir siz mi varsınız? Bir siz mi varsınız? Allah izin verirse 30 Martta da bunu göreceğiz, hep beraber yaşayacağız. O zaman nasıl hesap soruluyormuş, hukukun üstünlüğü nasıl oluyormuş hep beraber göreceğiz.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Yaşayalım...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – 1 Nisanda buradayız.

MUHARREM VARLI (Adana) – Dün MHP'nin Genel Merkezi takip edilirken, bizimle ilgili bir sürü komplo kurulur hazırlanırken hiç sesiniz çıkmıyordu. O zaman yargıda çeteciler yoktu, poliste çeteciler yoktu ve “Özel hayata müdahale olmasın.” denildiğinde Başbakan mikrofonu eline aldı “Ne özeli kardeşim? Genel, genel!” diye bağırды, ben bunu çok iyi hatırlıyorum. Peki, şimdi, işin ucu size dayanınca herkes çetesi oldu, herkes darbeci oldu.

Biraz insan Allah'tan korkar. Biraz vicdan sahibi olur. Yani yüce dinimiz İslam'a göre bir Cenab-ı Allah'tan bir de Hazreti Peygamberden hesap soramayız. Onun haricinde herkesten hesap sorulabilir. Herkes hukuka hesap vermek zorunda. Herkes hesap

vermek zorunda. Kendinizi kimin yerine koyuyorsunuz acaba? Bu yasayı çıkararak kendinizi kimin yerine koyuyorsunuz? Ben bunu anlamak istiyoruz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Kanun koyucunun yerine koyuyoruz.

MUHARREM VARLI (Adana) – Kanun koyucu... Evet, kanun koyucunun yerine koyuyorsunuz. Onun hesabını da soracağız ayrıca. Onun hesabını da soracağız, evet.

Şimdi, “paralel devlet” diyorsunuz, “Paralel devlet” diyorsunuz, “paralel devlet.” On bir yıldan beridir bu ülkede kim iktidar? Siz iktidarsınız. On bir yıldan beridir bu paralel devletle, “paralel devlet” diye ifade ettiğiniz güçlerle kol kola değil miydiniz? Onları sizler getirmediniz mi, makam sahibi yapmadınız mı? Bu Zekeriya Öz’ü ben mi atadım İstanbul’a ya, yoksa Hindistan’ın Başbakanı mı atadı? Ona zırhlı aracı veren, koruma polislerini veren ben miydim?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Altı gündür aynı konuşma yapılıyor da burada.

MUHARREM VARLI (Adana) – Evet, altı gün de yapacağız, yedi gün de yapacağız Recepçiğim, canını sıkma!

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yok, canımızı sıkıyoruz.

MUHARREM VARLI (Adana) – Daha çok konuşma yapacağız, tahammül edeceksin bunlara.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Dinliyoruz.

MUHARREM VARLI (Adana) – Konuşma! Tahammül edeceksin bunlara.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Dinliyoruz da biraz sesini kısarsan...

MUHARREM VARLI (Adana) – Tahammül edeceksin bunlara. Konuşma, sus!

RECEP ÖZEL (Isparta) – Biraz sesini kıs, bağırma, sakın konuş.

MUHARREM VARLI (Adana) – Konuşma!

BAŞKAN – Ya, Sayın Vekilim, özür dilerim...

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) – Konuşmanı engelleyen yok da...

MUHARREM VARLI (Adana) – Engel olamaz da zaten kimse.

BAŞKAN – Mikrofondan biraz uzak...

MUHARREM VARLI (Adana) – Şimdi, eğer paralel devlet arıyorsanız, bakın, paralel devlet arıyorsanız, paralel devlet yapılanması masaya oturup el sıkıştığınız PKK ve onun uzantılarıdır. Paralel devlet arıyorsanız gidin orada paralel devlet yapısını bulursunuz. Şimdi, efendim, size geldi miydi her şey güllük gülistanlık, başkalarına geldi miydi her şey zor; böyle bir anlayış olmaz. Bu anlayış yanlış bir anlayıştır, vicdanı olan insanlar da böyle bir anlayışın içerisine girmemeli.

Şimdi, Başbakan yine bir mağdur rolleri... Efendim, her gün, işte, “Asker darbeci.”, “Polis darbeci.”, “Yargı darbeci.” Yahu, hırsızlığın mağdurluğu olur mu ya? Hırsızlığın mağdurluğu olur mu? Yani evinde yatak odasında bilmem kaç tane para kasası bulunduracak, para kasaları parayı almayacak, ayakkabı kutularında saklayacak, ondan sonra bu yargıya intikal edince, yargı bunun hesabını sormaya başlayınca, efendim “Yargı bize darbe yapıyor.” denilecek. Buna hiç kimse inanmaz, hiç kimseyi de inandıramayacaksınız zaten, Allah’ın izniyle 30 mart seçimlerinde de bunların hesabını hep birlikte soracağız.

Peki, Hasan Sabbah, yine, dünden beri konuşuluyor. Acaba kimi Hasan Sabbah’la ilişkilendiriyorsunuz? Lütfen, bunu da Sayın Başbakan veya Bakan açıklarsa memnun olacağız.

Hepinize teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Bakan, değerli milletvekilleri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tabii, arkadaşlarımız “somut örnek” diyorlar, ben Sayın Bakan da buradayken, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nda, 3’üncü maddesinde, işte, 2010 yılında 3 milyona kadar, ondan sonrası rakamlar tabii her yıl değişiyor, ihale usulü değişiyor, yani pazarlık usulü ve açık artırma şeklinde. Elimizde İSFALT dosyası var, İstanbul Büyükşehir Belediyesine bağlı bir yan kuruluş, belediye kuruluşu. Bu tüm ihalelerini bu şekilde, ihaleleri parçalara bölerek... Sivas’ta Kepenek var. “Kepenek kimdir?” olayı eğer Google’a girilirse gayet rahat arkadaşlarımız bulabilecekler. Bu ihaleler Kepenek’e verildikten sonra ikinci bir ihale oldu, yine aynen Kepenek’e verdiler. Biz bu Kamu İhale Kanunu’nun dolandırılarak kamu gelirlerinin israfı nedeniyle ve belli kişiler kayırılarak, kayırmacılık ilkesi de göz önüne alınarak, bu ihalelerini vererek biz suç duyurusunda bulunduk. Gayet rahat... Bakan arkadaşımız da hukukçu, sizler de

hukukçusunuz; takdir edersiniz, yazılı emir yoluyla nasıl gidilebiliyor? 1) Şikâyeti yaparsınız, takipsizlik kararı verilir, takipsizlik kararı üzerine yazılı emir yoluyla Adalet Bakanlığına gidersiniz. 2) Veyahut da kanuni yolları eğer geçirmiş iseniz, bir karar kesinleşmişse o şekilde gidersiniz veyahut da eğer kararda artık görüldükten sonra kesinleşmişse, çok bariz kanuna aykırılıklar varsa cumhuriyet başsavcılığına gidilebiliyor, yine kişiler gidebiliyor, yani bu 3 hâl var. Ancak görülmekte olan bir dava nedeniyle gidilmesi ne ben bugüne kadar tanık olmadım ve yirmi beş yıllık bir avukatlık yaşamım var. Tabii, bu yetmediği gibi... Tarihini de vereceğim, kararı da size vereceğim Sayın Bakanım. Yani sizin de tuhafınıza gitti.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Kararı alabilirsek...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tabii, tabii, vereceğim ben size kararı da.

Şimdi, burada netice itibarıyla biz Üsküdar Cumhuriyet Başsavcılığına itiraz ettik. İsimlerini de vereceğim ben size, kararı da vereceğim. Kararı biz İstanbul Üsküdar Başsavcılığına şikâyet ettik. Üsküdar Cumhuriyet Başsavcılığı o dönem kalktı takipsizlik kararını verdi. Biz takipsizlik kararına itiraz ettik, Kadıköy Ağır Ceza Mahkemesi dava açılması hususunda karar verdi. Bu dava Üsküdar Ağır Ceza Mahkemesinde görülürken, İSFALT yöneticileri yargılanır iken ve orada görülmekte olan bir davaya Adalet Bakanlığına başvurdular, “Efendim, bu dava görülmez.” denildi, yazılı emir yoluyla görülmekte olan davayı durdurdular. Bu görülmekte olan dava durdurulunca bunun üzerine mahkemeye geldi, mahkeme de gayet rahat “Ben bu davaya bakamam.” dedi, beraat de etmedi, durdurma kararı verdi, işten el çekti. Bunu biz şu anda temyiz ettik, Yargıtayda. Ne olacağını... Tabii ki Adalet Bakanlığının bu devam eden bir davayla ilgili müdahale etmesini ben beklemiyorum, burada demem de doğru olmaz, Anayasa 138’in ihlali olur. Bir hukukçu olarak da bunu söylemem. Bunu yani somut ihlal açısından söylemeye çalışıyorum. Yani durup dururken, ihaleyle ilgili bir dosya, Adalet Bakanlığı tüm işini bırakıyor, elindeki bir dosyayı durduruyor. Bunu, tüm dosyanın fotokopilerini de ben size vereyim. Bu bir.

Yani hakikaten bu yolsuzluklarla uğraşmak... Hiçbir dinde, hiçbir toplumda, hiçbir ahlakta benimsenmemesi lazım. Yani düşüncemiz bu, Türk toplumunun yapısı da bu ama bu tabii bilerek mi yapılıyor, bilmeyerek mi yapılıyor; bunun da takdirini ben sizlere bırakıyorum.

Değerli Komisyon Üyesi Yılmaz Bey, Milletvekili Arkadaşımız “Efendim, biz İç Tüzük 38’inci maddesi uyarınca Komisyon olarak Anayasa’ya aykırılığı, biz kararımızı verdik. Bunun öncesinde kimse denetleyemez.” şeklinde bir cümle sarf etti, eğer yanlış algıladıysam, yanlış söylüyorsam özür dilerim, kendileri beni düzeltsinler bu konuda.

Şimdi, değerli arkadaşlar, benim elimde -inanın bir öğrenci gibi çalışıyorum- Anayasa hukuku ders kitabı, bakın, İbrahim Kaboğlu’nun. Bakın, baskıda, Legal Yayın, 7’nci baskı, 2011. Netice itibarıyla denetimi, “Hukuka denetim ne zaman yapılır?” başlığı adı altında, yasa yapılmadan önce, tasarı ve teklif döneminde deniliyor ki: “Tasarı veya teklif Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulduğu zaman, bu, komisyonlara havale edilmeden önce Kanun Kararlar bir ‘Anayasa’ya aykırılık var mı, yok mu?” denetler; ondan sonra komisyona havale edilir; bir.” der. 2) “Bu, komisyona geldi; komisyon da kendi açısından denetler; iki.” der. “3) Genel Kurul’a gelir, Genel Kurul da denetler. 4) Genel Kuruldan bu kanun çıktı, Cumhurbaşkanına gitti, Cumhurbaşkanı da denetler ve yürürlüğe girdikten sonra eğer hâlen gerçekten kanuna aykırılığını iddia eden muhalefet partileri varsa Anayasa Mahkemesine gider, o da denetler. Bir başka yol olarak da -takdir edersiniz Sayın Başkanım- Anayasa’ımız 152’de görülmekte olan bir davayla ilgili sayın mahkeme eğer o kanunun aykırı olduğunu söylerse o da Anayasa Mahkemesine aykırılıktan gider.” diyor.

Yani Sayın Yılmaz Bey Kardeşim, yani netice itibarıyla bu “Evet, komisyonda sadece bu olur. Bu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının şu anda böyle bir çalışma başlatması bizim Komisyonumuzu bağlamaz.” demek... Biz, takdir edersiniz, ne deriz? Yani eğer bekletici mesele yapılacak olan bir durum varsa bunun sonucunun beklenilmesi lazım. Hukuk ekonomisi ilkesi açısından da, temel hukuk prensipleri açısından da bu bu şekildedir. Tabii, biz bunu ilk gün toplantı oldu...

Yani keşke şunu yapabilsek: Herkes kendisine karşı bir gardını almış durumda. Birileri “Mutlaka biz bunu savunacağız.”, birileri “Mutlaka biz bunu karşı çıkacağız.” diyor. Bu gard bir sefer, bilemiyorum, yani doğru bir gard değil. Hukuk, evrensel ilkeler neyi emrediyorsa onu yapmamız gerekiyor. O gün için de yine söyledik, dedik ki: Bunun hakikaten Türkiye Büyük Millet Meclisi Kanun Kararlar gayet rahat bu işlerle iştigal eden bir alan ve bunun bu konuda bir rapor var mı? Yok. E, şu anda, sağ olsun, Meclis Başkanı... Bu hata, neresinden dönersek kârdır bunun. Netice itibarıyla böyle bir çalışma varsa bu çalışmanın sonucunu beklemekte yarar var Sayın Başkanım. Şimdi, burada, “Evet, bir panik hâlde...” deniyor, hakikaten bir panik yasası mıdır? Evet, bir panik yasası. Bir yandan, görevde bulunan insanların görevden alınması, bu bir göz dağı mıdır? Bu bir göz dağıdır. Demokratik ülkelerde, işte, tüm ülkelerin hepsinde aşağı yukarı şu yapılıyor: Bir soruşturma yapılıyorsa mümkün olduğunca yürütme organına, yasama organına düşen görev, soruşturma makamlarının önünü tıkayan bir şey varsa bunları açmak lazım, maalesef biz bunun önünü kapatmakla uğraşıyoruz.

Biraz önce Milliyetçi Hareket Partisi temsilcisi arkadaşımız konuşurken dedi ki: “Kardeşim, herkesten hesap sorulur.” Arkadaşımızın biri dedi ki: “Efendim, yaşamadan da hesap sorulur mu?” Tabii, arkadaşlar, yaşamadan hesabı gayet rahat Anayasa Mahkemesi, bu yasa Anayasa’ya aykırıysa sorar. İki, yasama organı yetki alırken, seçime giderken “Bizim yakınlarımız rüşvete, yolsuzluğa bulaşırsa biz bunların önündeki tüm engelleri, onları kapatacağız, soruşturulmasına izin vermeyeceğiz, bunun için bize yetki veriyor musunuz?” deyip böyle bir oylama için halka gitmediniz ki? Yani halktan şöyle bir oy istenilmedi: “Siz bize oy verirseniz, biz ve yakınlarımız bir suça bulaşırsa biz bu konuda düzenleme yapacağız, bunlara dokunulmasını engelleyeceğiz.” şeklinde bir yetki halktan istenilmedi ki. Yasama organı da gayet rahat, dürüst davranmak zorunda, hukukun evrensel ilkelerini nazara almak zorunda, keyfi olarak davranmaması gerekir.

Şimdi, eğer burada yargı bir tarafa bırakılırsa, biz gerçekten üç kuvvetten bir tanesini yok edersek sonuç ne olur Sayın Bakanım? Sonuç şu olur, hani bazı anayasa hukuku hocaları şunu söyler Sayın Başkan: “Efendim, 1960 yılından öncesinde yani 1924 Anayasası’nda eğer Anayasa Mahkemesi olmuş olsaydı...” 1961 Anayasası’yla Anayasa Mahkemesi geldi. Hani hukukta biz şunu söyleriz: Efendim, bazı işlemler yazılı yapılırsa kişileri hiç olmazsa sürekli bir daha düşünmeye sevk ederiz, kişilerin hiç olmazsa doğru hareket etmesini sağlamış oluruz. Anayasa Mahkemesi aslında yararlı oldu 1961 Anayasası’yla kurulmasıyla.

Şu anda bizim bu yargının etkisiz hâle getirilmesiyle bizi bekleyen felaketler ne olur? Yargının bu kadar önünü kapatmakla, etkisiz hâle getirmekle şunu yapmış olacağız: Bir, yürütme organı –bugün “A” partisi, yarın “B” partisi, “C” partisi- bir sefer diyecek ki: “Kardeşim, ben istediğimi yapıyorum.” Gayet rahat, sağlıklı düşünemeyecek, sağlıklı düşünemeyince kendine kötülük de yapmış olacak, sağlıklı düşünme imkânını da elden kaçırmış olacak. Mesela–anayasa hukuku hocaları söylediği için ben de onlardan alıntı olarak söylüyorum- diyorlar ki: “1924 Anayasası’nda eğer Anayasa Mahkemesi olmuş olsaydı Demokrat Parti de fazla hata yapmamış olacaktı, iş ve işlemleri denetlemiş olacaktı, rahmetli Menderes’in sonucu idamla sonuçlanmayacaktı.” Şimdi, netice itibarıyla bizim yargıyı etkisiz hâle getirmemiz, yargıyı bu kadar yürütme organına bağımlı hâle getirmemiz, memur konumuna getirmemiz bu sıkıntıyı da dile getirecek.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Tanal, Menderes’in idamını burada doğru mu kabul ediyorsunuz, böyle bir şey var mı?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Yılmaz Bey, ben sakıncalarını anlatıyorum, o, sizin yanlış algılamanız, yanlış örnek vermeniz. Ben yargının ve yürütmenin, yasamanın üç ayrı erk olması, denge, fren balatası nedeniyle, o “check up” sistemi nedeniyle birbirini frenlemesinin yararlarını anlatıyorum. Yani siz konuyu başka mecralara çekiyorsunuz, öyle bir hadise ile söylemedik ve mümkün olduğunca da hep hukuki konuşuyorum yani işin dışına çıkmamaya özen gösteriyorum değerli arkadaşım.

BAŞKAN – Evet, toparlayalım lütfen Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, yani netice itibarıyla biz, burada, tabii, bu yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığını hep birlikte eğer istiyor isek ve bu konuda samimi isek burada Ali’nin, Velinin, Ayşe’nin, Fatma’nın özgürlüğü için değil, 76 milyonun hak ve özgürlüğü için yargı bağımsızlığına ve tarafsızlığına ihtiyaç var. Peki, yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı için ne yapmak lazım? Yani Adalet Bakanlığıyla müsteşarı bu kadar yerleştirmek lazım, bu kadar söz sahibi yapmamak lazım. İki kurumu da ikisini de dışarı çıkaralım. Yani 2010 tarihine kadar bu tartışma çok yoğunlukta hukuk literatüründe. “Efendim, Adalet Bakanlığıyla müsteşar mutlaka dışarı çıkarılsın, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun içerisinde bulunmasın, ayrı bir binası olsun, ayrı bir sekreteryası olsun, ayrı bir bütçesi olsun, tam bağımsız olsun, tam tarafsızlığı sağlayalım.” deniliyordu. Netice itibarıyla bu şekilde bu bağımsızlığı ve tarafsızlığı ihlal etmiş olacağız.

Gelelim soruşturmayla ilgili Ceza Muhakeme Kanunu’nun 157’nci maddesine, madde açık, 157’nci maddesi diyor ki: “Soruşturmalar gizli olur.” “Efendim, bu soruşturmayla ilgili neden başsavcıya, neden valiye, neden üst amirlere, hiyerarşik amirlere bilgi verilmedi?” Peki, CMK 157’deki gizli olan soruşturmanın açığa çıkmasının ihlali suçu var. Kime söyleyecekler? İki, “Efendim, mevcut olan polis neden üst amirlere bilgi vermedi?” Peki, CMK 164 var. Cumhuriyet savcılığının soruşturma nedeniyle görevlendirdiği polisler biz adli kolluk demiyor muyuz? CMK 164 de gayet rahat bu atfı yapmış durumda. “Bu görevle ilgili onun ita amiri cumhuriyet savcısı.” deniliyor. Onun ita amiri emniyet genel müdürü değil, vali değil, emniyet amiri değil, hiç kimse değil. Peki, bunların bu görevlerini yapması Ceza Kanunu... 24, 25, maddeyi tam söyleyememiş olabilirim, kusura bakmayın. Bir görevin ifası var. Peki, bu görevin ifasında olan insanları çetecilikle suçlamak, cemaatçilikle suçlamak, bu kadar ağır bir ithamı yapmak hakikaten yazık, günah değil mi?

Aslında son söz olarak, ülkemizde bir darbe ticareti yapılıyor. Darbeyle beslenen bir kesim var, bu darbe ticaretine son vermek lazım. Yani darbe ticareti maalesef sürekli bir beslenme malzemesi, bir gıda malzemesi hâline geldi.

Ben teşekkür ediyorum, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Son konuşmacımız –ondan sonra yemek arası vereceğiz- Sayın Valim, buyurun.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Bu maddeyle 3. Daire, Başkanın onayı alınarak 5’er üyeden oluşan iki heyet hâline getiriliyor. Doğru mu efendim?

BAŞKAN – Evet.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Daha önceki düzenlemelerde de “Daireler en az 5 üyeye toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar alır.” Niye? Yani kurulsu kurulu genişletmek varken niye daraltıyoruz? 12 Eylül referandumundan önce de zaten 5 seçilmiş üye vardı.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sizi bekliyor konuşmacı.

Buyurun.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – İkinci 12 Eylül darbesi olarak adlandırabileceğimiz 12 Eylül referandumundan önce de zaten 5 seçilmiş üye vardı, bir de sayın bakanla müsteşar vardı. Aynı sayıya dönülecek idiyse niye sayılar değiştirildi? Niye 3. Daire ortadan ikiye bölünerek 5’er üyeden oluşan daireler teşekkül ettiriliyor? Ayrıca salt çoğunlukla toplanıyor, eğer başkan bulunmazsa bugün tıpkı bazı başkanların bulunamayışı gibi... Bu arada Sayın Başkanımız İyimaya’yı da özledik yani, bir sağlık sorunu varsa geçmiş olsun dileklerimizi, saygılarımızı lütfen iletiniz.

BAŞKAN – Tabii, iletirim, hayhay.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Yoksa yani bize her türlü yorgunluğu reva görürken kendileri istirahatteler mi? Çok saygılarımızı ve özlediğimizi lütfen iletiniz efendim.

Şimdi, başkan da yoksa en yaşlı üye başkanlık ediyor. Nasıl her şey özenle garanti altına alınmış. Yani, mazallah, o gün başkan, bazı atamalar konusunda rahatsızlık duyarsa yani tıbbi rahatsızlık değil de adli rahatsızlık ya da artık siyasi bir kuruluş hâline de dönüşüyor, siyasi rahatsızlık söz konusu olursa en yaşlı üye kurula başkanlık edecek. Böylece 3 kişi, bütün yargı camiası hakkında söz sahibi olacak. Bunun, yargıya saygıyla, yargının bağımsızlığıyla, yargı erkinin üç temel erkten biri oluşuyla hiç ilgisi yok.

Şuay Bey biraz önce Genel Başkan Yardımcımıza “17 Aralık operasyonuna inanıyor musunuz?” dedi. İnanamayana ben şaşıyorum.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – “Operasyona inanıyor musunuz?” diye sormadım yanlış anladınız ama bir daha söyleyeyim.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Evet.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Bu operasyonu “asrın yolsuzluğu operasyonu” olarak takdim edilenlerin içinde hiçbiriniz inanmıyorsunuz, hiçbiriniz inanmıyor.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Bizim adımıza bir şey diyemezsiniz Sayın Şuay Alpay.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Siz diyorsunuz.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Bizim adımıza bir değerlendirme yapamazsınız.

İlknur Hanım siz de yapamazsınız. Siz kendi adınıza değerlendirmenizi yapın, vicdanınıza da...

BAŞKAN – Herkes kendine göre değerlendirir sonuçta.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Ben samimi bir soru sordum burada...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Biz de samimiyetle söylüyoruz. Vicdanen, bir genel müdürün...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Biz de aynı şeyi söylüyoruz.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – ...yatak odasında, ayakkabı kutusunda 4,5 milyon dolar bulundurulması bir yolsuzluk emaresidir, ağır bir şüphe durumudur. Bu adama banka genel müdürü Şuay Bey, banka genel müdürü. Kendi bankasına da mı güvenemiyor bu?

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Şüpheli işin...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim ağır şüphe var, sorgulanması lazım.

Efendim, bakın bir şey daha söyleyeyim: Sayın Zekeriya Öz’ü önceki Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu görevden almadı, o çok ağır ithamlara maruz kalan Kadir Özbek dönemindeki, Mahmut Acar dönemindeki kurullar almadı. Ben, nasıl bir hâletiruhiye içinde olduğumu da anlatayım; ben bir mülki idare amiriyim ve yargının bağımsızlığını savunuyorum. Çünkü, bizler empati yapmasını bilmeliyiz. Üç temel erkin birbirinden bağımsız olması, devlet hayatının sağlıklı idamesi bakımından çok gereklidir.

İspanyol Prensesi, yargının davetine uyuyor gidiyor. Türk şehzadesi, Sayın Başbakanın babasının torunu yargının davetine icabet etmiyor. Hani üstünlerin hukuku değil hukukun üstünlüğü egemen olacaktı?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Babasının torunu...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Recep Bey sen hep karışyorsun ama hiç mantıklı bir laf ettiğini duyan yok.

BAŞKAN – Recep tamam ya! Ne dedi? “Başbakanını babasının torunu.” dedi, ne var, anormal değil ki bu.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Sen ancak MİT Yasası’nı sana verirler imzalar şey yaparsın.

RECEP ÖZEL (Isparta) – 2 defa, aynı maddede 2 defa...

BAŞKAN – Hayır. Ya zaten bu Isparta vekilleri Isparta’yla uğraşmıyor hep burada oturup duruyorlar, ben anlamıyorum. Bence Isparta’nın işleriyle meşgul olsanız.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim, Sayın Recep Özel’in birinci vazifesi benim konuşmalarında insicamımı bozmaya gayret etmektir. Bugüne kadar da hiçbirinde başarılı olmamıştır.

BAŞKAN – O konuda başarısız demek ki.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Milletvekili insicam bozmaya çalışmıyor da bence uzatmaya çalışıyor görüşmeleri.

BAŞKAN – Vallahi ben de anlayamadım zaten ne olduğunu.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Ben Recep Bey’den şikâyetçi değilim, Recep Özel’i seçtiği için Sayın Başbakanımız Recep Tayyip Erdoğan’a şükran borçluyum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Valim, devam edelim, toparlayalım lütfen.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Şimdi, gerçeklere gözü kapalı yaklaşamayız, vicdani kanaatlere aykırı bir adalet duygusu taşıyamayız. Egemen Bağış çıktı, bağıra bağıra “Alınım ak, yüzüm pak.” dedi ama “Elbise kılıfında para almadım, elbise almadım.” diyemedi. Ya da Sayın Başbakan bu “Alın ak, yüzü pak.” deyip Yunus Emre’den demagoji yapan Bakanı niye görevden aldı ya da niye istifa ettirdi? İstifa ettirirken de kendi hakkında niye övücü mesajlar yayınlanmasını istedi? Her şey ortada arkadaşlar, mızrağın çuvala sığmadığı belli. 17 Aralık operasyonlarının gerçek yolsuzlukların bir kısmını açığa çıkardığı belli. Buz dağının suyun üstünde kalan bölümü görüldü ama soruşturmalar askıya alındı, durduruldu. Savcının, savcılarının... Zekeriye Öz’ü çektiniz, tamam; Akkaş’ı niye çektiniz, diğerlerini niye çektiniz, polisleri niye çektiniz? Oradaki polisleri çektiniz, ta Bayburt’a kadar diğer yerlerdeki polisleri niye çektiniz? Bunların hepsi mi kusurlu? Hepsi kusurluysa bunları buralara getiren kim? Emaneti ehline vermek bir millî ve dinî görev olduğu hâlde, kim emaneti ehline niye vermedi? “Benden olsun, çamurdan olsun.” demeyin arkadaşlar; sizi de batırır, memleketi de batırır. Ben her iktidar değişiminde yeni iktidar sahiplerine bu görüşümü ilettim. “Benden olsun, çamurdan olsun.” demeyin, sizi de batırır, memleketi de batırır. 12 hükümetle çalıştım çünkü.

Bütün soruşturmaların üstüne gidilsin. Hakkaniyetten ayrılmak, maksatlı operasyonlardan daha fazla zarar verir, hükümete de, devlete de, millete, memlekete de.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Önergeler var, okutuyorum:

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 40. maddesi Anayasaya aykırıdır. Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Celal Adan

İstanbul

Gerekçe:

Bu Madde, Anayasa’nın Hukuk Devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasanın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Anayasa’ya aykırılık iddiası talebi olan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 40 ıncı maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Üye seçiminde kaynaktan ve demokratik seçim yöntemlerini önermeyen bu düzenlemenin kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Bengi Yıldız' ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir önerge daha var onu da okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Çerçeve 40 ıncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Recep Özel

Ramazan Can

Isparta

Kırıkkale

Madde 40- 6087 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(3) Daireler, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve karar alır. Üçüncü daire, Başkanın onayını alarak beşer üyeden oluşan iki heyet halinde çalışabilir. Bu durumda heyetler salt çoğunlukla toplanır ve karar alır. Daire başkanının katılmadığı heyete en yaşlı üye başkanlık eder."

"5) Gündemde değişiklik yapılması; ancak gündemin düzenlenmesinden sonra ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması hâlinde ve toplantı gününden en az bir gün önce daire başkanı veya üyelerden birinin yazılı talebi üzerine üye tamsayısının salt çoğunluğunun kararı ile olur. İvedi ve süreli olmayan talepler bu suretle ele alınamaz. Gündemdeki işlerden birinin sırasından önce ya da sonra görüşülmesi, ertelenmesi, gündemden çıkarılması veya herhangi bir konuyu görüşmek üzere dairenin toplantıya çağırılması aynı usule tâbidir."

Gerekçe:

Önergeyle dairelerin toplantı ve karar yeter sayısına ilişkin düzenleme yapılmakta ve gündemde değişiklik yapılması hükme bağlanmaktadır.

BAŞKAN – Evet, Ramazan Can' ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda 40' ıncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

19.30' a kadar ara veriyorum arkadaşlar.

Kapanma Saati: 18.09

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.32

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Mustafa Kemal ŞERBETÇİOĞLU (Bursa)
(Oturum, Başkan Vekili Hakkı Köylü tarafından açıldı)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, toplantımıza kaldığımız yerden devam ediyoruz.

41'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 41- 6087 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "Genel Kurula" ibaresi "kararı veren daireyi numara olarak izleyen daireye, üçüncü daire için ise birinci daireye" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Süleyman Bey, buyurun.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, çok değerli Komisyon üyeleri, Komisyon dışında bulunan çok değerli arkadaşlar; hepinizi ben de saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle Sayın Bakan, bir helalliğe ihtiyacımız var galiba bu yasa görüşülürken çünkü daha önce bu yasaya karşı çıkanlar, daha önce bu HSYK'yla ilgili düzenlemelere 12 Eylül referandumunda karşı çıkanlar "darbeci" olarak nitelendirildi. Bunlardan bir tanesi de bendim, ben bu yasaya karşıydım çünkü bu yasanın, hukukun temel niteliklerini... Ben, tabii, amele bir insanım, işçiyim yani sonuçta hukukçu falan değilim, çok fazla anlamam ama okuduğum kadar, anladığım kadar, anlatıldığı kadar, bu konuda bize bu konunun uzmanları olan İbrahim Kaboğlu gibi üniversiteden bilim insanlarının bu yasanın doğuracağı sonuçlarla ilgili duydukları kaygıları anlattıkça biz de diyorduk ki: "Biz bu yasaya 'evet' dememeliyiz." Diğer bir taraftan da bu yasa çok övüldü ve devrim niteliğinde bir yasa olduğu noktasında sürekli bir pompalama oldu ve bugün görülüyor ki bu çok "devrim" diye sunulan "ileri demokrasi" diye adlandırılan bu yasanın, bugün, aradan çok kısa bir zaman geçmesine rağmen bir tadilata ihtiyacı var. Biz de şimdi baktığımız zaman, o gün bunları söyleyen insanlar olarak gerçekten demokrasi ve özgürlük konusunda nerede duruyorsak, bugün de aynı noktada durduğumuzu bir kez daha hissettim bu yasa görüşülürken ve bu, o gün yaşadığımız kaygıların haklılığını ortaya koyan bir noktada olduğumuzu da görüyorum. Sizin bu yenileşme ve yeniden HSYK'yla ilgili yasal düzenlemeleri ele alışınızdan da bunu anlıyorum.

Şimdi, bütün problem şurada: Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; örgütlü toplum olmazsa, örgütlü toplumun olmayışından kaynaklanan baskı grupları yeterince işlevsel değilse bir ülkede, o ülkede demokrasi, özgürlük, hukuk ve adaletin sağlanmasında zorluklar var. Örneğin, yargıçların gerçekten sendikası olsa, gerçekten ama sendikası olsa, bağımsız, devletten bağımsız, siyasi partilerden bağımsız, sermaye gruplarından bağımsız bir sendikal örgütlenme bilinciyle hiçbir siyasi yaklaşımın arka bahçesi olmadıkları bir örgütlenme hakları olsa, özgürlükleri olsa, herhangi bir grubun vesayetinde veya herhangi bir siyasi yaklaşımın vesayetinde bir tercih kullanmazlar. Daha özgür, daha bağımsız, daha nitelikli bir özgürlük alanının olduğu ve kendilerine de bir haksızlık yapıldığında örgütlü mücadeleyle, örgütlü temsilcileri aracılığıyla bu sorunu açacaklarına daha çok inanırlar. Bu, polisler için de geçerli yani gecenin bir yarısında 2.500 tane polis, işte onunla beraber müdürler, yardımcılar sağdan sola gönderiliyor. Halbuki, örgütlü olsalar, hak arama özneleri olsa, kendilerini ifade etme hakları olsa, böylesi çil yavrusu gibi bir taraftan bir tarafa sürülmezler ve karşılaştıkları bir hukuksuzluk varsa o hukuksuzluğa karşı hak arama özneleri hemen devreye girmiş olur, bir baskı grubu çerçevesinde sorun yürümüş olur.

Şimdi, bütün bunlardan yoksun bir noktada bugün bu yasal düzenlemeler görüşülüyor ve görüşülürken de baştan başlayan ve bugüne kadar seyreden gerilimli sürecin özünde, aslında biz, Cumhuriyet Halk Partili milletvekilleri olarak, ta başından beri, gerçekten hukukun uygulandığı bir anayasal düzen istedik. Anayasa çalışma süreçlerinde de arkadaşlarımızın tamamen katkısı bu nitelikleriyle ortaya konulmuştur, iradeleriyle. Anayasal düzenin, gerçekten hukukun herkese eşit, adil, bağımsız bir hukuk düzeninin kurulmasından yana tavırları konulmuştur. Bu tavırlar konulunca, ben biliyorum, Genel Kurulda her konuşan arkadaşımıza bir 12 Eylül rövanşı

içerisinde sürekli laf atmalar olmuştur. Sürekli, işte “Siz 12 Eylülde ne yaptınız? Karşı çıktınız.” diye başlayan bir egemenliği, bir baskılanmayı hep yaşadık.

Şimdi, 12 Eylülde bir Kenan Evren’in yarattığı bir 12 Eylül vardı, yönetime el koydu ve dedi ki: “Hukuku, sosyal devleti koruma ve kollamak adına yönetime el koyduk.” Bugün de hukuka müdahale bu noktaya gelmiştir. Hukukla ilgili bağımsızlığını zedeleyen, hukukun geleceğini karartan ve insanların hukuka güven sağlamadığı, güven duymadığı, adaletsizliğin kendisi için de uygulanır hâle gelebildiği bir düzene doğru gittiğine insanlar inanmaya başladı. Bu, yalnız sizin yaptığınız uygulamayla değil, bundan önce de süreçlere bakıldığında yüzlerce sorunu vardı bu ülkenin tabii ki, işsizlik sorunu, yoksulluk sorunu, eğitimden sağlığa, çevreden diğer alanlarla ilgili ciddi sorunları vardı ama “Toplumun en önemli sorunu ne?” diye sorsaydınız bana, söyleseydiniz ve sorsaydınız, derdim ki: “Hukuksuzluk ve adaletsizlik.” Çünkü, hukuka güvenin kalmadığı, hukuksuzluğun egemen olduğu bir süreci Türkiye yeni yaşamıyor, bir yıldır yaşamıyor; iktidarınızın büyük bir bölümünde bu süreç yaşanıyor.

Şöyle bir bilgi vermek istiyorum: Yine o referandum sürecinde “Çalışma alanıyla ilgili grev önündeki engelleri kaldırdık.” dediniz. Sayın Başbakan da gitti, Kahramanmaraş’ta “Bu engellerin kaldırılmasını istemiyor musunuz?” dedi. “İstiyoruz.” denildi. Bütün toplum öyle bir talepte bulundu- Ona güvendi Hava-İş kolundaki işçiler kendileri aleyhine çıkan bir yasaya karşı tepki koydular, 305 kişi kendisini kapının dışında gördü ve işinden, ekmeğinden oldu.

Sayın Bakan, soruyorum: Şimdi, siz yürütmesiniz. Mahkeme bir karar verse, yargı bir karar verse yerel bir iş mahkemesi ve bunu Yargıtay da onasa, ne yaparsınız siz Hükûmet olarak, icra organı olarak ve bu sizinle de ilgiliyse? Yani, örneğin, Ulaştırma Bakanlığına bağlı bir birimde -biliyorsunuz- YOL-İŞ Sendikası bir dava açtı. Çoğu işçiler taşeronda çalışıyordu, taşeronda çalışan işçilerle ilgili dava açıldı ve dedi ki mahkeme, yerel mahkeme: “Asıl iş, burada, taşeronda çalışmak değildir, Karayollarında çalışmaktır ve Karayollarında kadro çalışması gerekiyor.” Bunu Yargıtay da onadı.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Evet, dinliyoruz Süleyman Bey.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Sayın Bakan dinliyor mu? Ben soru da soruyorum.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Dinliyor, dinliyor.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Hayır, “Yargıtay da onadı.” diyorum Sevgili Bakan. Peki, siz icrasınız değil mi yani yürütmesiniz? Ne yaparsınız bunun karşısında? “Ben bu kararı tanımıyorum.” mu dersiniz? Öyle yapıyorsunuz, tanımıyorsunuz çünkü. Yaklaşık bu karar çıkalı sekiz ay oldu, Yargıtayın bu onama kararına rağmen bu kararlar uygulanmıyor bu ülkede. Nasıl güveneceğiz? Yani, yargının kararlarının uygulanmadığı bir ülkede, hukukun, hak arama öznelerinin çürüdüğü bir ülkede, insanlar yargıya bir daha gidebilir mi ve yargıdan bir medet umabilir mi değerli arkadaşlar? Yani, yargı kararlarının uygulanmadığı tabloyu anlatıyorum; bu, yalnız Karayollarında değil.

Şöyle bir yargı kararından bahsetmek istiyorum Sayın Bakan yine, bu 305 kişiyle ilgili: Hava-iş kolunda, aynı iş mahkemeleri, Bakırköy’de 6-7 tane farklı iş mahkemeleri, farklı farklı mahkemeler olmasına karşın hepsi bu 305 kişinin işe iadesine karar verdi. 305 kişinin tamamı, ayrı ayrı mahkemeler olmasına karşın, “Bu işçiler işten atılırken haksız yere atılmıştır.” denildi ve işe iade kararı verildi. Yargıtayın birisi onadı kararı, dosyası hukuk dairesine gidenlerle ilgili 9. Daire onadı, 22. Daire onamadı. Ne yaparsınız siz bu ülkenin Adalet Bakanı olarak?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Aynı daireden bile farklı kararlar gelebiliyor.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Oluyor ama bakın, iki tane önemli tablodan bahsediyorum arkadaşlar. Yani, adaletin zedelendiğini anlatmak açısından söylüyorum bunu.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hukuki güvenlik ve eşitlik bozuluyor.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Bozuluyor, ben de onu anlatmaya çalışıyorum.

Yani, şimdi, gidip de vatandaşın bundan sonra “Ya, böyle yüzde 100 de haklı olsam, hukuk benim lehime karar verecektir.” diye bir güvencesi kalmış mıdır? Kalmamıştır. Ben bu karardan sonra gördüm ki, hissettim ki 6 tane farklı iş mahkemesinin kararına rağmen Yargıtayın birisi bütün bu kararları onuyor, bir tanesi de tamamen reddediyorsa, bir tanesini bile kabul etmiyorsa, orada hukuk adına ciddi anlamda bir sorun var demektir. Bunları çözmeye ihtiyacımız var, yoksa bu müdahalelerle, bu yapılan düzenlemelerle bu sorunu aşmış olamayız, bu sorun aşılmış olmaz Sayın Bakan. Sizlerden hukuk adına ve adalet adına... Gerçekten, bu ülkede, hukukun egemen olduğu, gerçekten adaletin vicdanen yerleştiği ve hukuk öznelerinin ortadan kalkmadığı bir sisteme ihtiyacımız var. Bu da bir oldubittiye gelmez. Ben geldim, “Şimdiki şu süreç beni zedeleyici bir süreçtir, ben ona müdahale edeyim.”; bir başka dönem, başka bir süreç “Bu zedeleyicidir, buna müdahale edeyim.” ile olmaz. Bir uzlaşma kültürüyle... Bakın, Sayın Cumhurbaşkanı çağırdı siyasi

partilerin genel başkanlarını, bir görüşme yapıldı, grup başkan vekilleriyle bir görüşme yapıldı şu veya bu şekilde. Yani, sonuçta, hukukun bu normlarının uluslararası hukuk normlarına dönüştürülmesi konusunda biz bir adım atsak bu sorunları konuşmuş olmayacağız.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Anayasa 90'ncı madde var zaten.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Var ama uygulanmıyor.

Şimdi, Anayasa'nın 90'ncı maddesinin uygulanmadığı bir yargıya bir yöntem getiremezsiniz, bu sorunları aşamayız. Evet, ben de biliyorum, Anayasa'nın 90'ncı maddesinde "Uluslararası insan hakları, sendikal haklar, diğer temel hak ve özgürlükler konusunda uluslararası sözleşmeler geçerlidir." diyor ama bunu uygulayan mı var? Çünkü, bizim yargı şunu görüyor: Önündeki yasaya bakıyor.

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen, Süleyman Bey.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Toparlayacağım Sayın Başkanım.

Anayasa'ya değil, uluslararası sözleşmelere değil, bir tek önündeki yasaya göre karar veriyor; problem o. Biz bunu önleyecek düzenlemeleri derli toplu yaparsak, oradaki yargıcın sorumluluğunu doğru dürüst belirlersek...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Zaten...

BAŞKAN – Hakancığım, ya lütfen... Hakancığım, burada...

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Bir sorun yok, katkı veriyorlar efendim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katkıda bulunuyorum. "Adalet Akademisini kurmamızın nedeni de bu." diyorum.

BAŞKAN – Ya, tamam da yani bizim de hesabımız var burada, görüyorsunuz vallaha.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Şimdi, Akademinin kurulması bir şeyi çözmiyor ki. Bir sürü kurumlar kurarsınız, işlemiyorsa mekanizma, mekanizmanın işlemeyen bir ortamda bir sorun varsa bu sorunu giderelim diyorum, benim de anlatmak istediğim bu. Bu sorunu giderecek tedbirleri bir oldubittiye getirmeden, üzerinde ciddi anlamda, bu konunun uzmanlarıyla... Belki günlerimizi alır ama bir defa doğru dürüst yapalım bir başlangıcı. Bu doğru başlangıç, geleceğin güvenle bakabildiği bir hukuk üretsın, geleceğin güvenle bakabildiği bir adalet, özgürlük, demokrasi üretsın diyorum.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum, sağ olasın.

Ali İhsan Bey, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii, yani, biz konuşuyoruz mütemadiyen çünkü yasada o kadar çok konuşulacak şey var ki, tasarı ve teklifte.

BAŞKAN – Aslında çok da kalmadı gerçi.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yani, konuşmadan geçilecek madde neredeyse yok gibi. Yani, gerçi hepsi aynı felsefe, aynı temel üzerine oturtulmuş. Bu da o felsefenin, o temelin bir devamı niteliğinde bir madde.

Dairelerin oluşturulmasında ve dairelerin oluşumundaki üyelerin seçilmesinde Bakana verilen yetki bölümünde aslında pek çok şeyi ifade etmiştik. Orada söylediğimiz düşüncelerin devamı olan yani oradaki maddeleri tamamlayan bir düzenleme olarak karşımıza çıkıyor bu yasanın 41'inci maddesi. Tabii, dairelerin yapısı oluşturulduktan sonra, 41'inci maddede de yeni bir operasyonla, Genel Kurula verilen yeniden inceleme itiraz yolu ortadan kaldırılarak bu sefer dairelere veriliyor. Yani, dairelerin beşer kişiye düşürülmesi, bir dairenin 11 kişi olarak yapılması, o hesaplamalardan sonra da burada o hesaplar üzerine kurulu bir sistemin devamını görüyoruz yani bu son derece tehlikeli bir düzenleme. Bu verilen dairelerin vermiş olduğu kararlara karşı Genel Kurulun itirazları inceleme yetkisi varken bunun kaldırılması, devam eden dairelere yani bir sonraki gelen daireye o hakkın verilmesi, tamamen, bir amaç üzerine oluşturulan, temelin üzerinde inşa edilen bir kat olarak karşımıza çıkıyor. Yani, şimdi, Birinci Dairenin 5 kişiyle vermiş olduğu bir kararı, salt çoğunlukla 3 kişiyle vermiş olduğu bir kararı İkinci Daire yine 3 kişiyle inceliyor. Oysaki, Genel Kurulda 21 üyenin incelemesi ve değerlendirmesine tabi tutulması gereken bir karar, 3 kişilik yani Başkan tarafından, Adalet Bakanı tarafından, yürütme tarafından belirlenen 3 kişi tarafından değerlendiriliyor. Yani, 21 kişilik Genel Kurul karar vermiyor, daire kararına karşı itirazı incelemiyor, Başkanın inisiyatifinde belirlenen 3 kişilik üye çoğunluğuna sahip bir başka daire tarafından değerlendirilerek 21 kişilik kurul tamamen devre dışı bırakılıyor. İlginç tarafı şu: Şimdi, Üçüncü Daire 11 kişiden oluşuyordu; 5, 5, 11'di. Üçüncü Dairenin 11 kişiyle vereceği karara karşı yapılan itirazı da Birinci Daire inceleyip kesin olarak karara bağlıyor. Yani, Üçüncü Daire, 11 kişi bir karar veriyor, o dairenin almış olduğu karar Birinci Daire itiraz merci olarak inceliyor. (Gülüşmeler) Siz de gülüyorsunuz, ben de gülüyorum.

BAŞKAN – Sistemde sorun yok.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ya, Başkanım, hakikaten böyle şeyler olmaz. Yani, 11 kişiyle verdiği karara...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – 550 milletvekilinin kararını 11 kişi bozuyor.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yasama-yargı ayrı, farklı bir şey.

BAŞKAN – Tamam, o ayrı, o ayrı.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Kuvvetler ayrılığı ilkesi var Yılmazcığım.

Şimdi Başkanım, yani şurada bir kitabı okurken bir şeyi okuyacağım yalnız. Şimdi çok ilginç geldi de Yılmaz Bey'in bu sözü üzerine. "Kanunların Ruhu" adlı kitabı Yılmaz Bey'in dikkatine sunuyorum. Şimdi bu kitabı Montesquieu yazdıktan sonra bu kitap üzerine değişik girişimlerde bulunmuş.

BAŞKAN – Kitabı sen Yılmaz Bey'e ver, o okusun boş zamanlarında.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yok, vereceğim de sadece şunu söyleyeceğim: Bakın, Sayın Başkanım, anlatmayacağım kitabı, sadece dikkatinizi çekeceğim yani kitabın tamamını okumadım. Ben de okumadım da başlangıç bölümünü bu arada boşlukta okurken, bakın Montesquieu'nun kuvvetler ayrılığını anlattığı "Kanunların Ruhu" adlı bu kitabı ne diyor: "Uçsuz bucaksız bir ülkeyi idare edenin egemenliğinin de tabii olarak sınırlı olması gerektiğini düşünen II. Katerina bile alıyor kitabı başucuna koyuyor." Yani büyük bir İngiltere Krallığı var. II. Katerina, yani uçsuz bucaksız ülkelere hükmeden krallığın yetkilerinin sınırsız olması gerektiğine inanıyor o çağda yani bu 1700'lerde yani neredeyse Orta Çağ'da. Yani Orta Çağ'dan, ne diyelim, işte Aydınlanma Çağı geçiş döneminde. O çağda alıyor Kraliçe bu "Kanunlar Ruhu"nu, başucuna koyuyor ve o bile yani Montesquieu'nun dediklerine bir değer atfediyor yani o dönemde atfediyor. Yani biz, aradan geçen üç yüz yıl sonra maalesef Montesquieu'nun dediklerine bu Parlamentoda bir değer atfedilmediğini görüyoruz, ya bundan üzüntü duyuyoruz. Yani uçsuz bucaksız ülkelere egemenlik yapan kralların bile değer atfettiği ilkelerin maalesef Türkiye Büyük Millet Medisi Adalet Komisyonunda hiçbir anlam ve değer ifade etmediğini görüyoruz. Ben gerçekten bundan büyük üzüntü duyuyorum ve 11 kişilik dairenin kararını 3 kişilik 1. Daire inceliyor, ondan sonra da verdiği kararlar kesin oluyor.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – 5 kişilik.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – 5 kişilik. 3 tane salt çoğunlukla karar veriyor. Yani Sayın Bakanın oraya önereceği 3 taneden, 1. Daireye önereceği 3 tane üye, 2. Daireye önereceği 3 tane üye, tüm Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna egemen oluyor, bütün kararları bozma, denetleme gibi bir yetkiye sahip oluyor.

Yani yine matematiksel hesaplar üzerine kurulan, yine kişiler üzerine kurulan, yine soyut olmayan, genel olmayan, objektif olmayan yani o, böyle domino taşlarını dizersiniz ya, böyle domino taşlarını aynı hespla üst üste dizme sonucu oluşturulan bir yasa var ama unutulmamalı ki bu taşlardan bir tanesi düştüğünde bütün kule çökebilir. 2010'da çıkardığınız yasa, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Yasası da bu hesaplarla çıktı ama maalesef işte, bu domino taşlarından çekilenler olunca iflas etti ve çöktü. Puzzle'in parçalarından bir iki tanesi koparsa bu sistemde, istediğiniz hiçbir amaca ulaşamazsınız. Bakın, hukuk dışı amaçlarla oluşturulan bir yasa var yani hakikaten kabul edilmesi mümkün olmayan bir yasa var. Bu yasa sizi selamete götürmez yani bu tasarı sizi selamete götürmez. Bu hesaplar bir yerde şaşar ve o domino taşının bir tanesinin bile çekilmesi hâlinde bu hesaplarınızın tamamı çöker. Koskoca Türkiye'nin yargı bağımsızlığını, kuvvetler ayrılığını bu hesaplar üzerine kurmayın, bunları tamamen bu hesaplarla ortadan kaldırmayın Sayın Bakan.

Ne olur, bakın, tekrar söylüyorum: Bu yasa Anayasa'ya aykırı. Bu yasa yani 17'nci yüzyılda bile kabul edilemez bir yasa. Yani 21'inci yüzyılın Türkiye'si'nde değil, 17'nci yüzyılın yani Türkiye'si'ni bırak, hiçbir ülkesinde kabul edilebilecek bir yasa değil. Yani bunu herkes görüyor, hukukçu olmaya gerek yok.

Gruplarla görüşmelerinize bence devam edin. Gruplar olarak, Türkiye'de yargı bağımsızlığını sağlayacak, hukuk devletini sağlayacak; yargının yürütmenin kuyruğuna girmesini, takılmasını engelleyecek ve böyle küçük hesaplarla, matematiksel hesaplarla yargıyı yani kişi güvenliğini, hukuk güvenliğini tamamen ortadan kaldıracak bir düzenlemeyi Parlamente'ye ne olur getirmeyin.

Ya, bu Parlamente'da bu yasanın çıkması gerçekten Türk parlamentosu için hoş olarak tarihe geçmez, tarihin hoş sayfalarında yazılmaz, bunu çıkaran Bakan olarak siz hoş duygularla anılmazsınız, bu teklife sahip olan arkadaşlar da, bu teklifte imzaları olan arkadaşlar da bundan çok değil, on yıl sonra, beş yıl sonra değil, belki bir yıl sonra, iki yıl sonra bile yani hoş duygularla anılmayacaktır, sizin grup tarafından da. Biz zaten bunun hoş olmadığını biliyoruz ama siz kendiniz de yaptığınız şeyin hoş olmadığını çok yakın zamanda idrak edeceksiniz. Yapmayın bunları. Yani biz bunu istiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Turgut Bey, buyurun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Bakanım, ben de Ömer Bey de sorduk gün içerisinde ama yanıt vermediniz. Ne zaman konuşacaksınız bilmiyorum da. Bugün bu 1. Dairedeki değişiklik oldu. Yani onu gerçekten, yani hani derler ya, düşün değil, bayram değil nereden çıktı o diye. Niçin 2 ve 3'ten 1'er üye 1'e geldi; 1'den 2 üye çıktı, onların yerine 2 ve 3. Daireye gitti? Yani bununla ilgili bir şey bilmiyoruz, kamuoyuna açıklama da yapmadınız bildiğim kadarıyla; herhâlde yapmadınız açıklama. Yani orada özel bir durum var. Yani eğer sakıncası yoksa o konuyu bizlerle, buradaki, Komisyonadaki arkadaşlarımızla paylaşırsanız... Çünkü herhâlde daire üyeleri, şu anda bu yasa geçmediğine göre, kendi rızalarıyla böyle bir şey... Yani 1. Dairedeki 2 üye kendi rızalarıyla mı ayrılmak istediler oradan, onu bilmemiz gerekiyor. Yani sizin şu anda öyle bir yetkiniz yok ya da dairenin öyle bir yetkisi yok görev yerlerini değiştirmek üzere. Kendi adlarına böyle bir değişiklik mi oldu?

Ha, bunun arkasında ne var, bir pazarlık mı var, onu da bilmiyoruz. Yani okumaya çalışıyoruz ama sizin söyleyebileceğiniz ne varsa, onları öğrenmek isteriz. Yani çünkü bugün birkaç kez soruldu, henüz yanıt vermediniz, tekrar bunu hatırlatmak isterim öncelikle.

Şimdi, Ali İhsan Arkadaşımızın da belirttiği gibi, bildiğimiz sistematik mantık içerisinde Genel Kurulun bir yetkisi yine bu maddeyle ortadan kaldırılıyor. Yani dairelerin verdiği kararlarda yeniden inceleme taleplerine Genel Kurul bakıyor.

Daha önce de konuşurken söylemiştim yani Genel Kurul gerçekten işlevsiz hâle getirilmiş. Yani iki tane yere burada operasyon var, bir Genel Kurula bir de 3. Daireye. Yani bu ikisi, yasadaki mevcut hâlinin, yasadaki görevleri, anlamları, önemlerinin tümüyle dışına çıkarılan bir hâle getiriliyor yani fonksiyonları yok, hem Genel Kurulun yok hem de işte 3. Dairenin yok.

Bugün de söylendi yani orada işte, zaman zaman Başbakanın veya sizlerin ağızından çıkan bir şey var yani çoğu burada belli bir sayı, belli bir çoğunluk... İşte, kurulu da oluşturan 22 kişinin içinde ne olması lazım? Yani kuruldaki kararlar, dairelerde de yine belli bir çoğunlukla alınması lazım ama öyle bir hâle geliyor ki, hep söylediğimiz gibi 3+3, 6 kişinin tümüyle iradesine, onların güdümüne, onların yani 21 kişiye, 22 kişiye hükmeden bir yapıya dönüştürülüyor kurul.

Şimdi bu, demokratik teamüller, demokratik kültür, ne dersiniz deyin, her şeye ters. Yani diğer 15 kişi anlamsız, yok gibi bir hâle geliyor. Bir geçiş dönemi belki. Bilmiyorum, “Kasımdan sonra böyle olmayacaktır.” denebilir, “Kasımdan sonra yeni bir teklif gelecektir, 7+7 yapacağız, merak etmeyin.” falan da diyebilirsiniz yani onu bilmiyoruz, öyle kafanızda bir şey varsa.

Önemli olan şu: Yangın, yangın... “Ortalık yanıyor, biz yanıyoruz, şunu bir söndürelim.” düşüncesi var tabii. Yani bunu halledelim, şu anda her şey mübah. Makyavelist bir yöntem, bir anlayışla her şey mübahtır. Yani 6 kişi, 5 kişi önemli değil yani şu yangını söndürelim düşüncesi var.

Burada tabii, daireler oluştuktan sonra yani burada da şimdi 2. Daire bu hâkim ve savcıların denetimleri, teftişleriyle ilgili daire yani o görevi üstleniyor daha çok ana hatlarıyla. Şimdi 2. Daireye, aldığı karara itiraz edildiğinde, ona itiraz olarak bakacak yer 3. Daire.

Şimdi şöyle denebilir: Yani öyle bir düşüncemiz olsa “Yani kardeşim, o zaman 2'nin kararlarını 3 zaten kaldırır. Yani bak, burada da bizim öyle bir düşüncemiz yok, bir zincir kurulmuş.” gibi diyebilirsiniz ama yani orada da yapacak bir şey yok. Yani nihayetinde iki daire... Orada da zaten 3'ün aldığı kararları da... 3'e de şunu diyorsunuz: “Ha, bana bak, 2'den size gelen itirazları, yeniden inceleme taleplerini siz de usturuplu inceleyin çünkü sizin aldığınız kararlar da 1'e gider.” Orada da siz... Tabii, bu itirazla ilgili değil, itirazla ilgili karar, 3'ün aldığı karar kesin ama 3. Dairenin verdiği ilk karar eğer bir yeniden inceleme yapılacaksa 1'e gider. Ne oluyor? Yani üçün ikisi gibi. Yani ikisi kontrol altında, biri de bu iç işleyişte orada bu çıkan düzenlemeden, işte kendine düşenden, durumdan vazife çıkarmak. “Sen de durumdan vazifeni çıkar, burada 2'nin kararlarıyla ilgili olarak çok fazla işte sorun çıkarma.”

Ha, belki ya da bu arada şu olacak: Bilmiyorum, bugünkü bu değişikliğin de bununla alakası var mı, şimdi hemen aklıma geldi. Yani 2'den çok fazla karar 3'e gitmeyecek belki. Yani 2'nin belli bir tarihe kadar, 2'nin, 2. Dairenin bu teftişle ilgili, hâkim ve savcılar incelemesiyle ilgili görevleri bu kanun değiştikten sonra çok fazla karar 3'e gitmeyecek yani bir geçiş döneminde böyle biraz sakin kalacak, 2 ile 3 arası böyle bir boş kalacak gibi, belki öyle bir süreç de yaşayabiliriz. Çünkü yani her şeyi düşünüyoruz arkadaşlar. Yani, öyle bir şey ki bizim kafamızı da tuhaf hâle getirdiniz. Şimdi, burada ne var ne yok? Çünkü, hiçbir açık bırakmamışsınız, hiçbir boşluk bırakmamışsınız, her maddeye kafanızda ne var düşüncesiyle bakmak zorundayız. Gerçekten de öyle yani yasa öyle çünkü. Ben de buradan onu düşünüyorum yani 2'den 3'e kararlar giderse 3 bozacak, bunlar bunu göze almışlar. Bir taraftan da diyorum ki

mecburen, yapacakları bir şey yok. 3'ün kararları 1, 1'inkileri 2. 1 ile 2 al gülüm, ver gülüm oluyor yani dostlar alışverişte görsün. 1, 2 zaten kontrol altında olduğu için 1'in kararlarında 2 çok fazla bir sıkıntı yaratmayacak bu incelemede.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Anladık Turgut Bey, anladık.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Anladınız. Hani bir laf var ya, anladın sen onu, anladın sen onu, evet, doğru.

Şimdi, Ali İhsan'ın...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Usul ekonomisi diye bir şey var, zamanın hakkı var yani, anladık.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Anlamadım.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ya, ısrarla ikna etmeye çalışıyoruz, anlatmaya çalışıyoruz.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – 2 tane daire sorusu sordunuz, soru bu.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hayır, 3. Daire önemsiz tabii yani 3. Daire...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Şimdi, Bülent, bir şey söyleyeceğim de beni yalnız farklı algılama: Bugüne kadar duvara söylessek...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hayır, arkadaşlar...

Sayın Başkan, ben söz alırken aslında uzun konuşmayayım diye, aslında kafamda şimdi maddeyle ilgili konuşayım diye düşünüyorum, birdenbire aklıma şu geldi: Bu 2 kişi niye değişti, bir pazarlık mı var? Bu pazarlık ile bu maddeyle bir bağlantı da kurdum kafamda şimdi. Yani, 3'ten, 2'den niye 1'e geldi? Yani, şöyle bir şey mi yapıldı diye düşünüyorum: Ya, siz bize, 1'e 2 tane adamı verin, zaten gelen isimler Sayın Bakanın o 6 kişi içindeki isimler. Yani, burada basın da mutlaka takip ediyor. Yani, 1. Daireye bugün gelen yeni 2 isim Sayın Bakanın o 1 ve 2. Daireye düşündüğü 6 kişilik heyetin içindeki 2 isim. Şimdi, 1. Daireyle ilgili o zaman özel bir şey var yani 1. Daire atama ve yetkilerle ilgili ama o zaman 2. Daire teftişlerle ilgili. O zaman şu mu dendi? Yani, ya, bu teftiş işleriyle uğraşmayacağız, bu teftiş işlerini şimdi bir kenara koyduk, hâkimleri fazla sorgulamayacağız, araştırmayacağız, işte onlarla ilgili çok fazla sıkıntı çıkarmayacağız, biz sadece bu soruşturmayı yürütenlerle ilgili yer değişikliklerini, onları alalım, savcılar alalım, hâkimleri alalım noktasında mı yani böyle bir söz mü verdiniz de onlar 1. Daireye geldi. Şimdi kafamızda böyle bir düşünce, tilkiler de dolanıyor Sayın Başkan.

Evet yani bu madde -uzatmayalım- Genel Kurulun var olan yetkilerini ortadan kaldıran, dairelerin de yeni oluşumunda iktidarın istediği, Sayın Bakanın istediği bir oluşumu belki sadece 2. Daireden 3. Daireye gelecek olan kararları, 3. Daire de bir sıkıntı, onu da belli bir süre göze alacaklar anladığım kadarıyla yeni HSYK yapısı oluşana kadar ya da yumuşak bir süreç geçecek o beş, altı, yedi aylık sürede. Öyle bir hesapları var diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ömer Bey, buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; aslında bu teklif önüme geldiği zaman önce çok güldüm, sonra çok utandım, sonra kaygılandım. Şunun için güldüm: Yani, bizden sonra gelen iktidarlar bu yargının yapısını kolay değiştiremesin diye Anayasa'ya hüküm koyarsanız sonra da böyle bunu düzeltmek için bu kadar -tabiri caizse-takla atmak zorunda kalırsınız, ona çok güldüm. Utandım tabii böyle bir teklifin, böyle bir zorlama teklifin önümüzde olmasından. Hukuk adına, hukuk devleti adına kaygılandım geleceğimiz açısından. Bu anlamda aslında bu madde tipik bir şeye örnektir. Aslında devlet hiyerarşisinde yeniden inceleme ve itiraz müessesesinde mutlaka bir sonraki yapının esas alınması gerekir. Yani, bir kurul olur itiraz, incelemeye, bir alt birim bir karar verir, belki bir ara birim yeniden inceleme işlemi yapar, sonuçta da bir kurul yapısal olarak genel anlamda bir değerlendirmeye tabi tutar o idari işlemi ve karar verir. Bu tümüyle yıkılıyor. Yani, bir dairenin kararına bir diğer dairenin itiraz hakkının tanınması bir kere bu hiyerarşik yapıyı tümüyle bozucu, bu anlamda da gerçekten Anayasa'ya aykırı bir hüküm.

Öte yandan, işin şöyle tuhaf, belki yanı trajikomik tarafı var: Hep arkadaşların üzerinde durduğu bir eski HSYK vardır. İşte, kast sistemi vardı, işte kaç kişilikti bu Kurul? Kurulun sayısını genişlettik değerli arkadaşlarım. Eski Kurulun üye sayısı 7'ydi. Bir daha tekrarlayayım, Bakan, Müsteşar, 3 Yargıtay ve 2 Danıştay üyesi olmak üzere 7 kişi ve yeniden inceleme kararını bu 7 kişi yapardı. İtiraz edildiğinde de yedek üyeler dâhil edilirdi Kurula, 11'e ulaşırdı sayı. 11 kişi bir hâkim, savcının hakkındaki bir tasarruf konusunda itirazı karara bağlardı. Şimdi, bu kast, dar, işte milletten uzak dediğimiz sistemden daha da kötü bir sisteme gidiyoruz, artık itiraza 3 kişi bakacak. 11 kişide 6 kişinin oyu gerekiyordu, şimdi 3 kişinin oyu gerekiyor. Bu doğrudan bir geriye dönüş demektir. Bu ileri demokrasinin sona erdiğinin çok tipik bir örneğidir bence.

İşin bir de bir diğer boyutuna değinmek gerek. Diyelim 1. Daire 3 kişiyle bir karar verdi, 2. Daireye gidecek. 2. Dairede de istenen bir tablo yok diyelim. Sayın Başkanın yani Sayın Bakanın daireler arasında kişileri değiştirme yetkisi var mı? Var. Aynı kişileri 2. Daireye atadığı zaman aynı kişiler itirazı da karara bağlamış olacaklar. Bunu engelleyen bir tablo var mı? Yok.

Bir diğer trajikomik bir taraftan daha bahsedeceğim. Ha, olur mu? Olur.

BAŞKAN – O kadar da olmaz artık.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Olur mu? Olur yani bu teklif geldikten sonra her şey olur.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hayatın olağan akışına aykırı olmayan örnek ver.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Başka bir örnek daha vereceğim, çok daha tipiktir bu. Şimdi, üçerden, 1. Dairede 3 adamınız var, diyelim 2. Dairede 3 adamınız var. Sayın Bakanın daireler arasında değişiklik yapma olanağı olduğuna göre o 6 kişiyi alıp da 3. Dairenin incelemesi gereken bir konuda onları 3. Dairede görevlendirirse olur mu? Olur.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Olur, engel yok.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hayatın normal akışına ters.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Şimdi, dolayısıyla, arkadaşlar deminden beri biraz bence yanıılıyorlar yani 3. Dairede eften püften işler oluyor, işte o, itiraza baksa olur, bakmasa olur. Evet, buna da cevaz veren bir yapı ortaya çıkıyor.

Ne diyeyim?

BAŞKAN – Hayırlısı diyelim.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Zor ama hayırlısı diyeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olasın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“İktidar” adlı, yazarı Russell’in olduğu Konfüçyüs’le ilgili bir konuyla başlamak istedim. Konu, tabii, Thai Dağı’nın yanından geçerken Konfüçyüs bir mezarın başında acı acı ağlayan bir kadına rastladı. Üstat adımlarını hızlandırıp hemen kadına yaklaştı, sonra da Tze-lu’ya kadının ağlmasının nedenini sordurdu. “Senin ağlaman neden? Acı üstüne acı çekenlerin ağlmasına benziyor.” dedi, kadın “Öyle, bir seferinde kocamın babasını bir kaplan öldürmüştü, sonra bir başka kaplan kocamı öldürdü, şimdi oğlumu da yine bir kaplan öldürdü.” dedi. Üstat “Öyleyse neden bu diyardan gitmiyorsun?” diye sordu. Kadın şu yanıtı verdi: “Burada hükümet baskısı yok da ondan.” Bunun üzerine üstat şöyle dedi: “Unutmayın çocuklarım, baskı yapan hükümetler kaplanlardan daha dehşet vericidir.” Şimdi, buradaki baskı, amaç...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Konfüçyüs hangi dağın yanından geçerken onları söyledi?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben size fotokopisini veririm üstadım.

BAŞKAN – İyi olur.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani, sizde bir an...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kaçırdım da, bir dağın, hangi dağın?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İşte, burada ben size fotokopisini vereyim, Thai Dağı, Thai Dağı diyorlar.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hira değil, değil mi?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hira değil. O nereden çıktı?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Öyle anlaşıldı da yanlış anlaşıldı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok, yok, olmazsa fotokopisini vereyim değerli arkadaşım.

BAŞKAN – Dağın çok önemi yok.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu nereden yazar? Kuvvetler ayrılığı. Bir arkadaşınız bunun kuvvetler ayrılığıyla ne ilgisi var derti ya yani bu...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yok, kim dedi?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sizin burada olmadığınızda dün bir arkadaşımız söyledi.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Hayır, hayır, kimin dediğini biliyorum, “CHP döneminde ne alakası var?” dedi. Ben de yanındaydım.

BAŞKAN – Anlayamadım.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Kaç defa açıklama yaptık.

BAŞKAN – Lütfen neyse bu çok önemli bir şey değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi, tutanaklar...

Herhâlde yanılmıyorsam Sayın Başkanım tam tutanak tutuyoruz, değil mi?

BAŞKAN – Evet.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tabii, tam tutanak tutulduğuna göre...

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Ben yanımdaydım arkadaşımızın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ya, arkadaşlar, aslında laf atmazsanız, söz atmazsanız ne kadar güzel gidiyor değil mi?

BAŞKAN – Ya, arkadaşlar, bunu, burada...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Konuyu kendiniz dağıtıyorsunuz ya.

BAŞKAN – Ya, bunu, burada düzeltmeyiz, ne yapacağız?

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sayın Başkan, hiçbir AK PARTİ’li vekil arkadaşımız “Yasama, yürütme, hepsi de beraber.” demedi, öyle şey demez.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Dedi, dedi.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Öyle şey olur mu ya?

BAŞKAN – Öyle bir şey değil, öyle bir şeyden demiyor zaten.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ya, arkadaşlar, aslında...

BAŞKAN – Öyle demedi zaten.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – İade ediyorum, ben yanımdaydım arkadaşın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, değerli arkadaşlar, yani, siz, laf atmazsanız, bırakırsanız ve konuşursak; bir, zaman ekonomik geçer.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – “Doğru söyleyin.” diyorum Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İki, sizin de sinirleriniz gerilmemiş olur, konuşan arkadaşın da sinirleri gerilmemiş olur, zamanı da rasyonel ve ekonomik olarak kullanmış oluruz. Yani, biz, birbirimize neden niye böyle laf yetiştirmeye çalışıyoruz, ben ona da anlam veremiyorum.

BAŞKAN – Tamam, devam edin siz.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, burada, amaç nedir? Amaç, tabii ki, kuvvetler ayrılığı, temel hak ve özgürlüklerin güvencesi açısından bu, o dönem anlatılan bir konu.

Konumuzla direkt bağlantılı olması açısından, tabii, ne diyoruz? Eğer, bir konuda ihtiyaç varsa, o konuda bir düzenlemenin olması gerekir. Şu anda ihtiyaç olan nedir mesela? Yine, taze, sıcak bir simit gibi güncel olan bir ihtiyaçla ilgili, kanunla ilgili bir sıkıntıyı dile getirmek isterim, bu da nedir? 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu’nun 93/A maddesi. Nedir, burada 93/A maddesi ne diyor? “Hâkim ve savcılarının bir soruşturma, kovuşturma veya davayla ilgili olarak yaptıkları işlem, yürüttükleri faaliyet veya verdikleri her türlü kararlar nedeniyle:

a) Ancak Devlet aleyhine tazminat davası açılabilir.

b) Kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk sebeplerine dayanılarak da olsa hâkim veya savcı aleyhine tazminat davası açılmaz.

Devlet aleyhine açılacak tazminat davası ancak dava konusu işlem, faaliyet veya kararın dayanağı olan;

a) Soruşturma sonucunda verilen kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın veya kamu davası açılmış ise kovuşturma sonucunda verilen hükmün,

b) Dava sonunda verilen hükmün,

kesinleştiği tarihten itibaren bir yıl içinde açılabilir.

Kovuşturmaya yer olmadığına dair kararın veya hükmün kesinleşmesinden önce, hâkim veya savcının söz konusu işlem, faaliyet veya kararıyla ilgili olarak görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanmaktan mahkûmiyeti hâlinde ise tazminat davası bu hükmün kesinleşmesinden itibaren bir yıl içinde açılabilir.

Devlet, ödediği tazminattan dolayı, tazminat davasına konu işlem, faaliyet veya kararlar ile ilgili olarak görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan hâkim veya savcıya rücu eder.

Kanun yoluna başvurulması için miktar veya değere ilişkin olarak öngörülen sınırlamalar, hâkim ve savcılarının işlem, faaliyet veya kararlarına dayanılarak açılan her türlü tazminat ve rücu davalarında uygulanmaz.

Hâkim ve savcılarının bir soruşturma, kovuşturma veya davayla ilgili olarak yaptıkları işlem, yürüttükleri faaliyet veya verdikleri her türlü kararlar nedeniyle Devlet aleyhine açılacak tazminat davaları ile rücu davalarında bu madde hükümleri; bu maddede hüküm bulunmayan hâllerde ise ilgisine göre Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri uygulanır.

Bu madde hükümleri;

a) Yüksek mahkemelerin başkanları, başkanvekilleri, daire başkanları ve üyeleri ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekilinin bir soruşturma, kovuşturma veya davayla ilgili olarak yaptıkları işlem, yürüttükleri faaliyet veya verdikleri her türlü kararlar,

b) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu müfettişleri ile adalet müfettişlerinin, yetkilerini kullanırken yaptıkları işlem, yürüttükleri faaliyet veya verdikleri her türlü kararlar,

nedeniyle açılacak tazminat davaları hakkında da uygulanır.” şeklinde düzenlenmiştir.

Şimdi, tabii ki, bu kanun bu şekilde düzenlendikten sonra, daha önceki olayda, daha önceki kanun düzenlemesinde, hâkim veya savcılarının kusurları nedeniyle açılacak olan tazminat davaları, neydi? Direkt hâkim veya savcıya karşı açılıyordu. Bu, temel hak ve özgürlükleri açısından gerçekten hâkim ve savcılarının kusurlu davranmasını, hukuka aykırı karar vermesini, hukuka aykırı hareket etmesini engelleyen bir hükümdü. Ancak, bu, ne oldu? Mevcut olan, işte, bu Silivri’deki davalardan Sayın Mehmet Haberal’ın, davayı yürüten 2 üye, 1 başkan aleyhine açtığı tazminat davalarını kazandı, Yargıtaydan temyiz edildi, Yargıtaydan kesinleştiği sonra baktı ki, hakikaten hâkimlerin ve savcılarının bu şekilde rahatlıkla hukuka aykırı hareket edemeyeceklerini ve bu tazminat davalarından korktukları için bu sefer hemen alalece böyle bir kanun değişikliği yapıldı.

Yani, benim Sayın Bakanlıktan, Sayın Başkanlığınızdan istirhamım şu: Şimdi, biz, bir yandan “Hukuka aykırılıklarla mücadele edin.” diyoruz, bir yandan temel hak ve özgürlüklerin güvencesi açısından görev yapan hâkim veya savcılarının kusurlu davranışlarından dolayı en azından caydırıcılık anlamında hüküm koymak istiyoruz. Böyle olunca değerli arkadaşlar, bu konuyla bağlantılı, görüşülmekte olan teklifle bağlantılı olarak şu anda bizim yapmamız gereken, 2802 sayılı Yasa’nın 93/A maddesindeki tazminat olayını yine eski düzenlemeye getirelim. Yani, mevcut olan... Bu konunun hakikaten geciktirilmesiyle bir yandan hukuka aykırılıklara da prim vermiş oluruz diye düşünüyorum Sayın Bakan. Yani, onun için, bu konuda, bu teklifle birlikte nazara alınarak bunun da gündeme getirilmesini arz eder, hepinize saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Tanal.

Sayın Köse, buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii, Komisyon üyesi arkadaşlarımız maddenin esası üzerinde konuştular, ben de maddeyle bağlantılı olarak -siz “Genel konuşmayın.” diyorsunuz ama biraz geneli de olacak tabii- konuşacağım.

Benim anladığım, 2010 yılında yapılan ve işin esasında özü Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda değişikliğe dayanan Anayasa değişikliğinin bir benzerini bugün yaşıyoruz. Bu kanunu da incelediğimde gördüğüm şu: Mantık, azınlığı çoğunluğa -çok itiraz ettikleri- hâkim kılmak, görünen o. 1’inci ve 2’nci Dairede üye sayısını azaltacaksınız ve geçmişte cemaatle iş birliği hâlinde yaptığınız şeyleri bu defa tek başınıza yapacaksınız.

Ben, yine, biraz hatırlatma yapmak istiyorum değerli arkadaşlarım: Geçmişte, Ergenekon davasına bakan -Sayın Bakan hatırlayacaktır- 13. Ağır Ceza Mahkemesinin Başkanı -hatırlatma olsun- Köksal Şengün’ü Bolu Hâkimliğine tayin etmişsiniz. Niye tayin edilmiş tayin talebi yokken? Bütün suçu, bugün aramızda bulunan Mehmet Haberal Hoca ve Mustafa Balbay’ın tahliye taleplerinin reddedilmesi kararına muhalefet etmekte, bütün suçu buydu. Gerekçesinde de “Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğine yasal bir seçim sonucu ve demokratik yollardan seçilen bu kişilerin kazanmış oldukları nitelikleri sebebiyle; kaçma, saklanma ve delileri karartma ihtimali kalmamıştır.” demişti. Bugün de, bu gerekçelerinin haklılığı bir kez daha ortaya çıktı, aramızda bulunuyorlar.

Yine, Balyoz davasına bakan 10. Ağır Ceza Mahkemesinin Başkanı -bunları hatırlatmakta fayda var, sizler de hatırlayın arkadaşlar- Zafer Başkurt vardı, bunu da Gebze’ye göndermişsiniz. Bu da, bu hâkim de uzun tutukluluk hâllerine muhalefet şerhi koyuyordu, Haberal Hoca’nın da tahliyesi yönünde oy kullanmıştı.

Yine, 14. Ağır Ceza Mahkemesinin Başkanı Erkan Canak var. Bunun da Sakarya’ya tayini çıkartılmıştı. Bunun da suçu yine, uzun tutukluluk hâllerine muhalefet koymak, Dursun Çiçek’in de tahliyesine karar vermektir.

O dönemde Sayın Bakan da zaten itiraf ediyor açıklamalarında "Biz, bu tür davalarda yeterince sesimizi çıkartmadık, keşke çıkartsaydık." diye. Keşke çıkartsaydınız, bugün samimiyetiniz, inandırıcılığınız bu anlamda kalmamış oluyor. Bugün de yapmak istediğiniz, yargıyı ortaklarınızın elinden alarak kendi tahakkümünüze, kendi hâkimiyetinize almak. Bu kadar, bütün çabanın gerekçesi budur. Bu anlamda, yaptığınızı Meclisten geçirecek olsanız bile, tarih önünde iyi anılmayacaksınız. Yaptığınız iş, iş değil; gittiniz yol da, doğru bir yol değildir.

Sayın Bakana da geçmiş döneme ilişkin -ben, onu özür sayıyorum- özründen dolayı teşekkür etmek istiyorum.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde önergeler var, okutuyorum:

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 41. maddesi Anayasaya aykırıdır.

Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Murat Başesgioğlu

Celal Adan

Oktay Öztürk

İstanbul

İstanbul

Erzurum

Gerekçe:

Bu madde, Anayasa'nın hukuk devleti, yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı, hâkim teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasa'nın parlamenter demokrasi ve kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Anayasa'ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 41 inci maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Genel Kurul görev ve yetkilerini daire başkanlarına devreden bu düzenlemenin kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Bengi Yıldız'ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 41'inci madde kabul edilmiştir.

42'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 42- 6087 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Genel Kurul" ibaresi "Başkan", beşinci fıkrasında yer alan "Genel Kurula" ibaresi "Başkana", dokuzuncu fıkrasında yer alan "Genel Kurulca" ibaresi "Başkan tarafından", onuncu fıkrasında yer alan "Kurul tarafından" ibaresi "Başkan tarafından" şeklinde değiştirilmiş; ikinci fıkrasında yer alan "iş Genel Kurula götürmeden önce" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve üçüncü, altıncı ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(3) Başkan, ihbar veya şikâyeti doğrudan ya da inceleme yaptırdıktan sonra soruşturma açılmasına yer olmadığına ya da soruşturma açılmasına karar verir. Soruşturma açılmasına karar veren Başkan, üyeler arasından, üç kişilik bir soruşturma kurulu görevlendirir. Soruşturma kuruluna, yaşça büyük olan üye başkanlık eder."

"(6) Başkan, soruşturma sonucunu ilgiliye yazılı olarak bildirir ve yedi günden az olmamak üzere tayin edeceği süre içinde kovuşturma aşamasına ilişkin olarak, bizzat veya vekili aracılığıyla yazılı savunmasını vermeye davet eder."

"(7) Başkan, disiplin kovuşturması kapsamında, hazırlanmış olan disiplin soruşturması dosyası ve raporu ile yazılı savunma verilmişse bu savunmayı inceler ve tüm evrak kapsamını gözönüne alarak;

- İsnat olunan hâl ve hareketi sabit görmezse dosyanın işlemiden kaldırılmasına,
- İsnat olunan hâl ve hareketi sabit görürse eyleme uyan disiplin cezasına, karar verir."

BAŞKAN – Murat Bey, buyurun.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; hepinize hayırlı akşamlar diliyorum.

Diğer maddelerde konuşmadım, bu maddede biraz belki sabrınızı aşarsam şimdiden özür dilerim.

Şu ana kadar yaptığımız görüşmelerde, Anayasa'ya aykırılık konusundaki endişelerimiz hâlâ devam ediyor değerli arkadaşlarım. Örneğin, Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyelerinin seçimine ilişkin madde, daha önce, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş idi. Ek oy ve aday kadar üyeye oy verme işi. Şimdi, burada yine, aynen, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği hüküm aynen geçti. Şimdi, burada nasıl bir durumla karşı karşıya kalacağız. Anayasa Mahkemesi iptal gerekçesinde şöyle diyor: "Bazı adaylar açısından seçmenlere oy kullanma hakkı tanınmayarak sonuçları seçmen iradesini yansıtmaktan uzak olan bir seçim usulünün demokratik olmadığına kuşku yoktur. Seçmen iradesinin gerçek anlamda oya yansımaları sınırlandıran, böylece oy kullananların iradesini olumsuz yönde etkileyen bu düzenlemenin hukuk devletinin temel ögesi olan bağımsız ve tarafsız bir yargının oluşmasını da engelleyeceği açıktır." Şimdi, Anayasa Mahkememiz iptal gerekçesinde, işi hukuk devletine, hâkim teminatı ve yargı bağımsızlığına dayandırmış. Bunu, aynen, biz yasal düzenlemeyle tekrar götürüyoruz. Bu Anayasa'ya aykırılıktan bir tanesi.

Bir de sık sık önerge vermeye başladı değerli arkadaşlarımız. Tabii, insan, daha salim, sakin kafayla düşündükçe buradaki çok rijit, radikal şeyleri gevşetme ihtiyacını duyuyor. O önergelerin çoğu da Anayasa'ya aykırılık olarak verilmeseler bile, teklifteki Anayasa'ya aykırılıkları gidermeye matuf. Arkadaşlarımız şöyle bir savunma içerisinde: "Ya, biz 159'un dışında bir şey yapmıyoruz." diyorlar, bilhassa Yılmaz Bey.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Doğru.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Yani, doğru, 159, kanunla düzenleme yapılacak hususları saymış ama bu düzenlemeyi yaparken de hâkim teminatına...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Onu da söylüyoruz.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – ...yargı bağımsızlığına tecavüz et, ortadan kaldır dememiş.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kaldırmıyoruz.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Yani, illa o, 159'un sonu bu anlamda, bu kapsamda düzenleme yapılır demek, Anayasa'nın diğer maddelerine aykırılık yapmayacağınız anlamına gelmez. Bu da bir şey, husus değil.

Mesela, şu maddede, şimdi 42'de bile önergeniz var. Daha önce kurulun bütün yetkilerini, soruşturma ve kovuşturma yetkisini Sayın Bakana, Başkana vermiştiniz. Şimdi, anladınız ki hem soruşturma hem kovuşturma Bakana olursa, Başkana olursa sıkıntı olur, Anayasa'ya aykırı olur. Onun için, soruşturma ve kovuşturmayı böldünüz, soruşturmayı Sayın Bakana, kovuşturmayı da...

BAŞKAN – Yok, soruşturma komisyona, Kurul içinden bir komisyona, kovuşturma da Kurula veriliyor. Bakan başlatıyor sadece.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Tabii, başlatması bile, başlı başına, bizim açımızdan, hâkim teminatını, yargı bağımsızlığını zedeleyen bir husus.

Şimdi, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; tabii, hukuk devletinde, herkesin hesap verdiği gibi, yasamanın, yürütmenin hesap verdiği gibi, yargının da hesap vermesi lazım. Yargının da hesap verebilirlik ilkeleri içerisinde olması lazım. Hesap vermeyen bir yargıyı savunmak mümkün değil yani o, çıkmaz bir sokak anlamına gelir. Mesela, bir yabancı yazar, yargısal hesap verebilirliği şöyle tanımlıyor: "Yargının bağımsızlığı gibi, hukukun üstünlüğünün kale duvarlarından biridir yargısal hesap verebilirlik. Halkın mahkemelere olan güveni, bağımsızlıktan ziyade, hesap verebilirlik ilkesiyle sağlanmaktadır." diyor. Yani, bu anlamda, hesap verebilirliği önemli kılıyor.

Bilindiği gibi, bizim mevzuatımız, hesap verebilirlik konusunda, 2802 sayılı Yasa da bazı hükümler öngörmüş. Arkadaşlarımız söylediler, tazminat konusu var. Gerçi, şu anda, o, devlete direkt açılabilir. Onun dışında da disiplin ve ceza sorumluluğu meselesi var. Bu da tabii, Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulunun uhdesinde. O sebeple bu maddenin dizaynı ve kurulda kalması önemli diye ifade etmek istiyoruz.

Peki, değerli arkadaşlarım, bu kadar ince ince çalışma oluyor, önerge veriliyor, teklif veriliyor, biz itirazlarımızı sürüyoruz; bunun altında yatan sebep ne? Süha Bey söyledi: "Eskiden bir bakan, 6 da üye vardı." Çoğu ülkede de böyle. Yüksek yargı konseyleri 6 veya 7 kişiden ibaret. Bizim kadar böyle teşekküllü, teferuatlı kurum düzenlemesi de var.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Var, sayısı 20'yi aşan birçok ülke de var.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Az olan da var. Şimdi, burada bütün mesele şu: Açık konuşmak gerekirse, toplum olarak birbirimize güvenmiyoruz. Buradan kaynaklanıyor. Şimdi, biz, hâkimi düşündüğümüz zaman, hâkimin hukukçu kimliğinden ziyade, onun ikinci kimliği nedir diye hep bakıyoruz. Sağcı mı, solcu mu, bir yere mi mensup, acaba karar verirken bununla mı etkili

olur? Şu anda sizin taşıdığınız endişe bu. Bu tarafın taşıdığı endişe de, ya, iktidar partisinin getirdiği hâkimler ve savcılar da hukuk kimlikleri değil de bu ikinci kimlikleriyle iktidar partisine yakın mensubiyetleri vasıtasıyla karar verilerse yargı bağımsızlığı, hukuk devleti gider, ondan sonra yasama, yürütme, yargı, parlamenter demokrasiden uzaklaşırız, Türkiye’de parti devleti kurulur. İşin, benim çekmiş olduğum fotoğrafı bu. Peki, biz bu hâkimlerimize, savcılarımıza güven duymayı nasıl, kendi kendimize şey... Bu kadar tartışıyoruz Sayın Bakanım, elektrik yanıyor, doğal gaz yanıyor yani şu beş günlük, yedi günlük toplantının sonunda bir hasılası çıkması lazım bu şeyin.

Hadi, bunda anlaşıyoruz da bundan sonra, geleceğe dönük, acaba üzerinde mutabık kalacağımız bir şey olabilir mi diye ben kafamı zorluyorum. O zaman şöyle bir önermede bulunmak istiyorum: Yani, bağımsız yargının ve hukuk devletinin temel taşı bence yargıçtan geçiyor, hâkimden geçiyor. Hâkim, işte, meclenin tarif ettiği gibi –değerli bir arkadaşımız söyledi- ne diyor meclle: “Emin, fehim, metin, mekin, hâkim, müstakim.” Yani, anlayışlı, sağlam, vakarlı, güvenilir, bilge, doğru. Yani, toplumun ahlak kodlarıyla, kültürel değerlerini özümsemiş, bundan hiç taviz vermeyen ve evrensel değerlerle bunu mükemmel hâle getirmiş, aslında mükemmel bir insan arıyoruz ama toplumun ortalaması neyse, toplumun kreması olan insanlar da o özellikleri iyi kötü yukarıya taşıyorlar. Yani, sorunuz sadece hâkim değil, insan yetiştirme sorunu, nitelikli insan yetiştirme sorunu. Onun için, hepimiz biliyoruz, meslekten geliyoruz Sayın Bakanım, dünya kadar hukuk fakültesi var. Bizim talebeliğimizde 3 tane hukuk fakültesi vardı; Ankara, İstanbul, İzmir. Herkes de İstanbul’a koşardı, daha evrensel, daha yüksek okul olduğu için. Şimdi, 60-70’i geçti herhâlde.

BİLAL UÇAR (Denizli) – 100’ün üzerinde...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – 100... Çoğunda hoca yok. Şimdi, burada anlaşıyoruz ama şunu yapabiliriz: Ben mesela, Bakanlar Kurulunda, hukuk fakültesini çok zor imzalıdım. Yani, bundan sonra, bu standartları karşılayamayan hukuk fakültelerini açtırmayalım Sevgili Bakanım, yazık.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bence de... Kanaatinizi paylaşıyorum.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Bu çocuklara diploma veriyoruz ama iyilik yapmıyoruz bunlara yani. Onun için, bunu yapalım. Ondan sonra da mesleğe alınma, yetiştirme, terfi, tayinleri konusunda da daha objektif olalım yani hâkim bir ipotek altına girmesin. Şimdi, bizde bir vefa duygusu vardır; birini işe koyarsınız, hayatta sizi unutmaz, “Bu adam bana ekmek verdi.” der. Hâkimin de böyle bir vicdan şeyi duyacak bir şey olmaması lazım. Onun, sadece devlete, mevzuata borçlu olması lazım. Yani, birinin elinden tutup hak etmediği bir yere getirip, onu ömür boyu bir bedel ödemeye mahkûm etmek lazım. Onun için, yargı bağımsızlığı çok önemli ve hâkim ve savcılarımızın yetişmesine önem verme konusunda dersiniz ki “Adalet Komisyonu gece gündüz çalışsın.” zannediyorum, arkadaşlar da farklı düşünmezler, biz, buna çalışırız. Bu, elli yıllık bir iş aslında, birden bire bunu dönüştüremeyiz biz yani böyle bir kültürü, bağımsız yargı kültürünü üç günde, beş günde, beş senede hayata geçiremeyiz ama bozulmayacak bir başlangıç yapma şansı olabilir bu Komisyonun. Komisyon size yardımcı olabilir, siz Bakanlık olarak buna önderlik ederseniz, biz sizin bu konuda her zaman yanınızda oluruz, destekleriz.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; tabii, olağanüstü bir dönemden geçiyoruz yani biraz belki daha kalın harflerle söylenmiş olacak ama şu anda bir kriz yaşıyoruz yani yargı ve yürütme arasında bir meydan okuma var. Mesela, şu lafı sadece bireysel anlamda bir savcıya söylenmiş olarak kabul etmiyorum: “Bu savcı kimin adına hareket ediyor? Daha onunla işimiz bitmedi.” Bu lafları sadece bir savcıya söylenmiş bir söz olarak kabul etmiyorum. Bunu, ben, yürütmenin yargıya bir meydan okuması olarak görüyorum.

Artı, verilmiş olan adli kararların yerine getirilmemesi büyük bir sıkıntı yani doğru olabilir, yanlış olabilir ama yerine getirilmemesi çok büyük sıkıntı. Bu, ülkede kaosu beraberinde getirir.

Onun dışında, geçenki toplantıda da söyledim, bu görevden almalar hızlı bir şekilde devam ediyor. Bu, aslında, devlet memuriyeti hayatında iyi bir şey değil yani ben emniyeti bildiğim için konuşuyorum, 4-5 bini buldu. Gelenler de bizim çocuklarımız, gidenler de bizim çocuklarımız. Bu, emniyet teşkilatı arasında gelenler-gidenler, onlarca-bunlarca tefriki yaparsak, bu, emniyet teşkilatında ileride telafisi imkânsız sonuçlar doğurur. 12 Eylül’den evvel, biliyorsunuz -POLBİR’di, POLDER’di- emniyet teşkilatı bunun sıkıntısını çok çekti. Onun için, konjonktürün de verdiği şeyle “İşte bunlar size geçmişte çok eziyet etmişti, haydi aslanım, şimdi siz bunları kırın geçin.” demek, hukuktan ayrılmak son derece yanlış. Onun için, bir kez daha, bu toplu şekilde görevden almalar artık son bulsun, bunlar içerisinde iade edilmesi gerekenler varsa edilsin diyorum.

Bir de toplu olarak, şimdi, Hükûmet topluma bir hedef gösteriyor “Ey millet, bu devlet çatısı bir virüs var.” diyor. Onu, ben, burada telaffuz etmeyeyim, daha aşağılayıcı ifadelerle ifade ediyor, bence bu da yanlış. Yani suçların bireyselliği var, kolektif bir suçlama olmaz. Bir hizmet olabilir, bir dinî grup olabilir; bunlar toplumumuzun bir gerçeği. Bu gruplarla ilişkili inanmış insanları

topyekûn suçlu gibi ilan etmek, topyekûn onları tedirgin etmek son derece yanlış. Yani eğer bir suç işleyen varsa, demin dediğim gibi, hukuki kimliğinde ziyade, öbür kimliğini ön plana atarak herhangi bir şey yaptıysa, amenna, bunun hesabı sorulsun, bu devlet hayatında bunu savunmak mümkün değil ama sadece bir yere mensup... Herkes bir yere mensup. Şu anda, sizin atadığınız arkadaşların, herkesin bir yerle irtibatı var yani bu suç değil, suç anlamında söylemiyorum. Herkesin inancına göre, düşüncesine göre bir mensubiyeti var ama o inancının yahut da mensubiyetinin gereklerini devlet hayatına karıştırdığı zaman, mesele orada problem oluyor. Niye bağırıyoruz "İslam'ın siyasallaşması mahzurlu" diye? Bu, aslında onun bir alt başlığı. Bizim devletimizin nizamı, kuralları belli, o kurallar içerisinde hem yönetenler hem yönetilenler, amirler, memurlar buna uymak zorundalar.

Onun için, Türkiye'nin normal gündemine dönmesi lazım. Bir sürü şey konuşuluyor, yarım kalıyor. Mesela, üç parti -bizim dışımızda- bir Anayasa değişikliğinde anlaştılar. Neydi? Tutuklu ve hükümlü milletvekillerinin sorununu anayasal olarak çözeceğiz. Bir konuşuldu, bitti.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Kaldı.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Arşive attık.

Ondan sonra, yargılamanın yenilenmesi... Bir laf atıldı ortaya, cezaevindeki insanlar bir umuda kapıldı, aileleri umuda kapıldı, ha bugün çıkıyoruz ha yarın çıkıyoruz. İlerisi yok.

Şimdi, şunda bir "Anayasa değişikliği" dendi. Benim görebildiğim kadarıyla bir anlaşma umudu son derece...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Cumhuriyet Halk Partisi de reddetti şeyi.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Öyle mi?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Benim arkadaşlardan aldığım bu.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Zaten o da çok zayıf gözüküyordu. O zaman, yine döndük bu şeye.

Tabii, böyle bir tasarının arkasında bir toplumsal, siyasal mutabakat, meşruiyet olsa çok kolay yani bu Meclisten çıktığı günden itibaren bir meşruiyet tartışması olacak "Olağanüstü mahkemeler kurulmasına yol açacak." diye söylenecek. Bu da yargıyı yaralayacak, kararlarını şey yapacak. Yine de vakit geçmeden bir uzlaşma, bir anlaşma arkasına koyabilirsiniz, hukuk devleti açısından, yargı bağımsızlığı açısından iyi olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Turgut Bey.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, maddeyi okuduk, derken önerge de gelmişti bu maddeyle ilgili olarak. 42'nci maddede HSYK üyeleriyle ilgili disiplin soruşturmaları...

BAŞKAN – Maddeleri okurken, Allah'tan, önergeler imdada yetişiyor.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hayır ama Başkanım, burada, bakın önergeyi okuyorum: "Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Çerçeve 42 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz."

Şimdi, 1, 3, 6... Zannediyorsunuz ki, burada 10 tane fıkra var, bu hâliyle mi? Yani okuduğunuz zaman, bu 42'nci madde bu hâle dönüşmüş gibi, başka, diğer, onun dışındaki tüm fıkralar madde metninden çıkarılmış gibi algılıyorsunuz yani tepesi öyle. Yani, üstüne bakarsanız, öyle algılıyorsunuz. Bu kadar acele, önergeleri de paldır küldür hazırlıyor arkadaşlar. Bence...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Paldır küldür değil.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ben öyle algılıyorum. Yani ben şimdi baktım, 42'nci maddede burada 10 fıkra var, burada 3 fıkraya düşüyor. Herhâlde bu hâline dönüştü mü acaba diye bakıyoruz ama 1, 3, 6 diye gidince sadece bu fıkralarda değişiklik olduğunu da görüyorsunuz. Arkadaşlar daha dikkat etsinler.

Sayın Bakanım, arkadaşlar; konuşuyoruz da neresinden tutacağız, bilmiyorum ki. Sizin içinizi siniyor mu, onu da bilmiyorum Sayın Bakanım yani bu düzenlemeleri arkadaşlar yapmışlar, siz "Evet ya, bu kadar yetkiyi bana verin." dediniz mi gerçekten?

Burada, daha önceki maddelerde şunu konuşuyoruz, teftiş kurulu ve diğer hükümlere baktığımızda, 10-13 bin tane hâkim, savcı var yani onlarla ilgili olan zaten sakıncaları anlatmaya çalışıyoruz. Şimdi, burada, 20 tane seçilmiş üye var gelen siz ve Müsteşarınız dışında, onlarla ilgili düzenleme bu yani HSYK'ın seçilmiş üyeleri, onlarla ilgili bir disiplin soruşturmasına konu olacak bu

üyelerin bir eylemi, davranışı olursa o nasıl soruşturulacak, nasıl kovuşturulacak, onu düzenliyor. Öyle bir hâle getirmişsiniz ki, haydi diğer dairelerin sayılarını oluşturdunuz, dairelerin görevlerini oluşturdunuz, yaptınız, oradan aldınız bu daireye koydunuz, daire işte “5” dediniz, “5” dediniz, “11” dediniz; haydi, onları kafanıza göre yaptınız kurtaralım diye. İyi de bu 20 kişiyi böyle, senin boğazın benim elimde, istediğim zaman sıkırım gibi bir düzenlemenin yeri de değil. Bu kadar nasıl gözünüzü karartmışınız? Yani, İhsan da “Hangi cümleleri, hangi sözcükleri kullanacağım, bilmiyorum.” dedi ya, vallahi ben de bilmiyorum. Burada, mevcut düzenlemede iyi kötü bir Genel Kurul yetkisi var. Yani orada genel kurulun yapacağı işler var. Burada, bir şikâyet varsa, disiplin soruşturması konusunu siz açıyorsunuz, diyorsunuz ki üyeye ilgili olarak: “Evet, senin hakkında soruşturma başlatıyorum.” Sonra şunu yapıyorsunuz: O soruşturmayı başlattıktan sonra 3 kişilik, üyeler içerisinde, mevcut düzenlemede yani mevcut hâlde gizli oyla seçilen bir soruşturma heyeti diyelim, oluşabiliyor kurul içerisinde, siz “Hayır, onu da bana verin.” demişsiniz, o 3 kişiyi siz belirliyorsunuz 20 kişi içerisinde, diyorsunuz ki, sen, sen, sen bu adamı soruştur. 3 kişiyi de siz belirliyorsunuz ve biz yargı bağımsızlığından bahsediyoruz bu arada yani bağımsız yargı, HSYK’nın bağımsızlığı, hâkim teminatından falan bahsediyoruz. Soruşturuluyor, o 3 kişi bir rapor hazırlıyor. Haa, siz dediniz ki, evet. Soruşturma açılmasına karar verdikten sonra, daha doğrusu kovuşturma aşamasından geçiyorsa, önergeyle o aşamayı genel kurula atmış arkadaşlar yani o da sizdeydi yani soruşturma ve kovuşturma ikisi beraber sizin uhdenizdeydi ama önergede, baktığımızda, soruşturma sizde, kovuşturma kısmını genel kurula atıyorsunuz. İyi, güzel ama diyelim ki, genel kurula gitti. Haydi dediniz ki: “genel kurul.” Şimdi, Genel Kurul bir rapor düzenliyor. Daha sonra bunlar yine size geliyor.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Genel kuruldan geçtikten sonra...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) - Olur mu? İşte...

Sayın Başkanım, bakın, okursanız: “Başkan disiplin kovuşturması kapsamında -(7)’nci fıkrayı okuyorum- hazırlanmış olan disiplin soruşturması dosyası ve raporuyla yazılı savunma verilmişse bu savunmayı inceler ve tüm evrak kapsamını göz önüne alarak...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Hayır.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yok, yok, bu burada devam ediyor. (7)’nci fıkradan bahsediyorum, (7)’nci fıkra değişikliği yok.

Size geliyor, size geldikten sonra isnat olunan hâl ve hareketi sabit görülmezse dosyayı işlemiden kaldırılıyorsunuz; hayır, isnat olunan hâl ve hareketi sabit görülürse eyleme uygun olan disiplin cezası kararını üyeye yine siz veriyorsunuz. Yani arada disiplin kovuşturmasını Genel Kurula atmışsınız, Genel Kurul o kovuşturmayı yapıyor ama tüm evrakları size gönderiyor, karar mercisi sizsiniz, Genel Kurulun kararları ilgili, disiplin cezasıyla ilgili bir yetkisi yok. Arada sadece kovuşturma aşaması, bir böyle ara model görmüş arkadaşlar.

Anladığım kadarıyla, basın bize diyor ki: “Ya, bu önergeyi verin.” Ne yapmışlar diye onlar da bakıyorlar. Ha, burada Genel Kuruldan bir şey atmışlar, başkandan almışlar bir şeye atmışlar. Yani atmışsınız da hiçbir şey değişmiyor sonuç itibarıyla, yine cezayı siz veriyorsunuz.

Yani anlatmaya çalıştığım şu –mekanizma bu da- bakın, oradakiler Türkiye’deki en yetkin -Yargıtaydan, Danıştaydan, işte efendim Cumhurbaşkanının seçtiği, kürsüden gelen, adli ve idari yargıdan gelen- insanlar ve bu insanlar orada tüm yargı bağımsızlığının teminatı olarak görev yapacaklar ama onlarla ilgili her şey sizin iki dudağınızın arasında. Birisi bir şikâyetle bulunursa siz soruşturma açacaksınız, hadi, ondan sonra kovuşturmayı Genel Kurul yapacak ama tüm dosya size geldiğinde cezaya veya disiplin cezasına yer olup olmadığına son kararı yine siz vereceksiniz.

Yani Sayın Bakan, bunu siz dünyanın hiçbir yerinde kimseye anlatamazsınız, arkadaşlar.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Hep aynı şeyler...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Anlatıyorum, aynı şeyleri tekrar etmek zorunda kalıyorum. Yani bunu tekrar etmezsem kafanıza girmez diye düşünüyorum arkadaşlar yani.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Edince de girmez!

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Arkadaşlar, bu düzenleme gerçekten diğer düzenlemelerden daha da beter bir şey, çok çirkin bir düzenleme bu düzenleme. Yani burada yargı bağımsızlığıymış, bilmem hâkim teminatıymış, işte, hâkimlerin efendim tarafsızlığıymış. Bu hâkimler 20 kişi, sürekli “Acaba Bakan bizi soruşturacak mı? Acaba Bakana birisi bir ihbarda bulunur mu? Acaba bizimle ilgili bir şikâyet olur mu? Olursa sonunda biz bir ceza alır mıyız?” Ya, bu adamlar dairelerinde nasıl görev yapacaklar hep bakanın o disiplin cezası, soruşturması ve en sonunda disiplin cezası verme yetkisini düşünerek? Böyle bir şey olabilir mi? Olacaksa bu

olay mevcut düzenlemede olduğu gibi Genel Kurul'un yetkisine bırakılmalı, Genel Kurul objektif soruşturmasını yapar, orada kurallar iyi veya kötü...

Yani bakıyorum, mevcut düzenlemede 3 kişilik komisyon gizli oyla seçiliyor, soruşturuyor, ediyor, savunmaları alıyor, sonra da kararı Genel Kurul veriyor Başkanım, yani en doğal olan bu, bunu nasıl olur da Bakana bırakınız? Hadi dairelerin sayılarını anladım da burada Bakan ne amaçlıyor? Buradan şunu amaçlıyor: "Yargı, hâkim ve savcılar, HSYK üyeleri bizi dinlemezse elimizde böyle bir sopa da bulunsun, bu sopayı gerektiği zaman kullanalım. Yani orada 6 tane adamımız var, o 6 kişi bizim dediğimizi yapacak ama olur da yapmazlarsa yanında da böyle bir kırbacımız olsun." Bunun kaldırılması gerekiyor Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan herhâlde söz istediniz.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Sayın Başkan, Turgut Bey'in dile getirdiği husus son derece önemli bir husus ama bu değişiklik önergesiyle Turgut Bey'in dile getirdiği kısım kalkıyor. Önergeye baktığınız zaman, sadece bu maddede (1)'inci, (3)'üncü ve (6)'ncı fıkralar değişiyor, diğer fıkralar kanundaki gibi kalıyor. Dolayısıyla, (7)'nci fıkrada kanundaki eski düzenleme kalıyor. O yüzden, sadece 3 fıkra var.

Ceza verme yetkisi Genel Kuruldur. O yüzden, bir yanlış anlaşılma var, onu düzeltmek istedim.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) - Önergeyle ilgili zaten, önergenin yazılışında bir problem olduğunu baştan söyledim Başkanım. Yeni ben şimdi...

BAŞKAN - Biraz sıkıntı var önergenin yazılışında da, ondan anlaşıldı.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) - ...3 fıkrada değişiklik yapılmış gibi okudum.

BAŞKAN - Evet.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) - Turgut Bey, bu önerge o maddeyi yeniden düzenliyor.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) - Zaten, şimdi, önergeyi Ramazan yazmış.

RECEP ÖZEL (Isparta) - İşte, senin bütün söyledikleri düzeltiyoruz.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bayraktutan, buyurun.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Başkan, yani madde içeriğine baktığım zaman soruşturma ve kovuşturmalara ilişkin şeylerde 42'nci maddede bir kurum... Başkanla Genel Kurul'un değiştirildiği görülüyor.

Size gecenin bu saatinde yaşadığım ilginç bir şeyi anlatayım, gülersiniz belki bu gerginlikte, demin Mahmut Tanal'a anlattım aşağıda, güldü.

Şimdi, bu kurum değiştirmeye ilgili ilginç bir olay var. Şimdi den güldüğüne göre anlatayım, sonra konuya girelim.

Şimdi, bizim yöremizde, Artvin'de her tarafta vardır -çok özür diliyorum- yabani hayvan, ayı vurmak müthiş bir suç, müthiş parasal cezası var.

BAŞKAN - Ayının burada sahibi yok muymuş?

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Sayın Başkanım, Yusufeli ilçemizde de gerçekten bu tip bir doğal yaşam müthiş...

BAŞKAN - Bizde de... Biliyorum hikâyeyi de onun için söyledim.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Biliyorum Başkanım, anladım.

Yirmi dört, yirmi beş yıl avukatlık yaptım ben de, orada hep bunlar, vatandaş, ayı vurduğu için yargılıyorlar. Bir gün de ayı köyde bir vatandaşımızın evine giriyor. Evine girince çıkamıyor hayvan dışarıya, pencereden de kendini atamıyor. Buzdolabı, çamaşır makinesi, mobilya ne varsa mahvediyor -gerçekten ben kendim de gördüm yani fotoğraflarını filan- bir avukat arkadaşımızın yanına gidiyor, köylü diyor ki: "Ya, bu ayıyı vurmak suç, bunun bir sahibi olmalı, biz buna bir dava açalım." diyor. Bizim avukat da -böyle yeni başlamış- gidiyor, orada tespit yapıyor ayının verdiği zararlardan ötürü, kalkıyor, Orman Bakanlığına, Orman Genel Müdürlüğüne izafeten tazminat davası açıyor tespite göre. O günlerde de Millî Parklar Genel Müdürlüğü de yeni kuruluyor. Hatta avukat bir, iki duruşmaya geç gidiyor "Ayının avukatı nerededir, geç kaldı?" falan diye de söylentiler yayılıyor. Neyse, dava dilekçesini veriyor mahkemeye, mahkemeye verince Ormanın avukatı ilk itiraz olarak husumet itirazında bulunuyor. Diyor ki: "Davacı vekili davalı olarak Orman Genel Müdürlüğünü dava etmiştir. Hâlbuki, ayı kurum değiştirmiştir, Millî Parklara bağlanmıştır." Husumet itirazında bulunuyor

ve mahkemenin ne yapacağına ilişkin epey bir tereddüt ediyor, çünkü ayı kurum değiştirmiş, Orman Genel Müdürlüğünden Milli Parklara geçmiştir.

Şimdi, ben gülün diye anlattım...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kurul üyeleri alınır bundan.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Hayır, “kurum” dedim, burayla alakalı değil.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kurul üyeleri...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Hayır, olur mu öyle şey, hiç aklımdan bile geçmedi öyle bir şey. Öyle bir kastım yok, sizi güldürmek için anlattım, yani öyle bir şey olmuşsa... Şimdi, burada gülün diye bu gerginlikte onu anlatayım diye dedim.

Şimdi, buraya, bu yasaya şeyi de eklersek “1) Başkan haklıdır. 2) Başkan her zaman haklıdır. 3) Başkanın haksız olduğu durumlarda da yukarıdaki maddeler geçerlidir.” diye desek daha iyi olur diye düşünüyorum.

Şimdi, tabii, içeriği bayağı karmakarışık, kimin neye bağlandığı, neyin neye bağlandığını dikkatle izlemeye çalışıyorum ama arada karışıyor, bunu ifade etmek istiyorum.

Ama bunun dışında biraz önce de konuşmamda söyledim, Sayın Başbakan yine HSYK'ya ilişkin konuşmasında –biraz önce de bahsettim- “İlgili kanunlarda değişiklik yaparak yargıyı bir örgütün tehlikeli sultasından kurtaracağız.” diyor.

Geçen akşam Sayın Bakanın yapmış olduğu konuşma da bu içeriktedir. Evet, demek ki, yargı tehlikeli bir örgüt tarafından ele geçirilmiştir, hem Sayın Başbakanın konuşmalarında hem Sayın Bakanın konuşmalarında bana göre bu itiraf edilmiştir. Yani bu bir tespittir, “itiraf” kelimesini de kullanmayayım ama bu bir tespittir. Yargıyı ele geçiren bu örgüt özellikle Ergenekon, Balyoz ve diğer davalarda sahte delillerle, gizli tanıklarla... Ki, o gizli tanıklardan bir tanesi de çok önemli bir gizli tanıktır. Örneğin, PKK'nın 2 numaralı adamı Şemdin Sakık'ın ifade vermiş olduğu davada veya diğer davalarda yurtseverler, askerler, aydınlar, bu ülkenin Genelkurmay Başkanı terör örgütünün lideri olarak içeri atılmıştı.

Demek ki bu gizli örgüt o kadar tehlikeli bir örgüttür ki, şimdi gizli örgütten kurtarma hesapları yapmaktayız. Yani bu o kadar vahim bir tablodur, onu ifade etmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Ben Teşekkür ediyorum.

Sayın Valim, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sayın milletvekilleri; hepinize saygılar sunuyorum

Şimdi, bu 42'nci maddeyi okuyunca gerçekten kafam karıştı. Ya, şimdi, madde bir defa özensiz. Bana göre -içinizde bulunanların büyük çoğunluğu hukukçu ama- hukuk tekniğine çok uygun değil. Bu kadar karışık yazmaya gerek yok ki. Bu, nihayet ceza ve disiplin soruşturması. Kim yapacak? Genel Kurul yapacak. Oradan alıyoruz, Bakana veriyoruz. Kim yapacak? Bakan yapacak.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bir kısmını vermişler.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bir kısmını vermişler ama tümünü vermişler aslında.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Başta tümünü vermişler.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yani bir kısmını vermiş gibi görünüyorlar da tümü verilmiş aslında, tümü verilmiş gibi. Efendim, bu kadar karışık yazılmasına gerek yoktu.

İkincisi, Sayın Bakan, bundan önceki, ya evvelsi günkü veya dünkü konuşmamda da belirtmiştim, burada yapılan tek şey “Kurul” kelimesini kaldırıyoruz, onun yerine “Başkan” kelimesini koyuyoruz ve her şey bitiyor. Aslında, bana göre, bu, Kurul üyelerine karşı bir güvensizlik ve haksızlıktır. Sayın Bakanı da –nasıl ifade edeyim- büyük bir yükümlülük altına sokmaktır, buna hiç gerek yok. Genel Kurul niye yapmıyor ki? Şimdi, siz diyorsunuz ki: “Efendim, soruşturma safhasında Sayın Bakan –tabii, Başkan olarak- 3 üyeyi görevlendirecek.” Eski düzenlemede nedir? Zannediyorum gizli oyla seçiliyor, değil mi? Genel Kurul kendi üyeleri arasından gizli oyla 3 kişilik bir heyet seçiyor. Bunun ne mahzuru var? Yani şimdi, Genel Kurulun kendi üyeleri arasından 3 kişilik bir soruşturma heyeti oluşturmasının ne mahzuru var? Sayın Bakan soruşturma kurulunu oluşturuyor, soruşturma açılıp açılmamasına, dosyanın işlemden kaldırılıp kaldırılmamasına karar veriyor; şimdi, bu, yargı bağımsızlığıyla bağdaşır mı?

İkincisi: Başka bir husus var, kafama takıldı, Sayın Ali İhsan Köktürk'e de sordum, 2010 yılında da gündeme gelmiş. Şimdi, bu Kurulda seçimle gelen yüksek yargıçlar var; Danıştay üyeleri var, Yargıtay üyeleri var. Onların tabii olduğu soruşturma usulü ne

olacak? Şimdi, bundan şunu anlıyoruz: Sayın Bakan onlar hakkında da soruşturma açabilecek. Yani diğer Kurul üyelerinin, seçimle gelen tüm Kurul üyelerinin tabi olduğu hükümlerine tabi.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yargıtay ve Danıştay Kanunu'na aykırı

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Aykırı.

Şimdi, Yargıtay üyesinin ve Danıştay üyesinin soruşturmaya tabi tutulup tutulmayacağına Sayın Başkan karar verecek, dolayısıyla Sayın Bakan karar verecek. Bu, gerçekten, yargı bağımsızlığını çok zedeleyen bir husus. Öyle bir şey olabilir mi Sayın Bakan? Bunun mutlaka düzeltilmesi lazım. Bu Kurul, bu hâliyle Bakanlığın bir şube müdürlüğü şeklindedir, bunun başka hiçbir izahı yoktur. Bu Kurul, Bakanlığın şube müdürlüğü hâline getirilmiş ve adına "Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu" denmiş.

Şimdi, Sayın Bakan, biz hâkimlerimize, savcılarımıza niye bu kadar güvensiz davranıyoruz? Yani şimdi, onlar Yargıtay üyesi olmuşlarsa, Danıştay üyesi olmuşlarsa, efendim, Türkiye'de bulunan –sayılarını kesin bilmiyorum ama- 10 bin civarında hâkim seçmişse bir bölümünü, biz bunlara niye bu kadar güvensiz davranıyoruz ki? Şimdi, Danıştay üyesinin, Yargıtay üyesinin geleceğini Sayın Bakanın takdirine bırakıyoruz.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yani kazanılmış hakları ortadan kaldırıyor. Yargıtay ve Danıştay Kanunu'na da aykırı.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Çok yanlış bir şey. Bana göre, bunun düzeltilmesi lazım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – "Teşekkür ederim." demedim ki Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ettim, arkasından...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – İzin verin ben de teşekkür edeyim çünkü arkadaşlarıma haksızlık yapmak istemem.

BAŞKAN – Tamam, peki.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Bakan, bunları gerçekten, bizim göz önünde bulundurmanız lazım. Yani birkaç gündür, cumartesi, pazar da dâhil siz de buradasınız, biz de buradayız. Bu fazla mesainin, müşterek mesainin, yaptığımız mesainin bir karşılığı olması gerekir. Gelin, şunu bir düzeltelim, yeniden yazalım, bir heyet oluşturun, onlar yazsınlar. Yargı bağımsızlığını, hâkim teminatını sağlayacak şekilde yeniden bir düzenleme getirilsin, Komisyonun gündemine o şekilde gelsin ve o şekilde görüşün. Şimdi, buna gerek kalmadan Sayın Bakan, siz bazı icraatlara zaten başladınız. Ne yaptınız? Kurul daire üyelerinden bir bölümünü değiştirdiniz. Demek ki, siz bazı şeyleri değişiklik yapmadan da yapmaya muktedir oldunuz. O zaman, tümünden harap etmeyelim biz bu Kurulun yapısını.

Teşekkür ediyorum, saygılar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu maddeyle ilgili ve maddeye ilişkin verilen önergeyle ilgili beraber değerlendirme yapmak istiyorum. Esasında, bu maddede HSYK seçilmiş üyelerinin disiplin ve suç soruşturmasına ilişkin usul düzenleniyor. Kurul kendi disiplinini kendi yapıyor, soruşturmasını, kovuşturmasını da kendi yapıyor, kendi...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Soruşturmayı siz yapıyorsunuz Sayın Bakan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, ben şimdi eski usulü söylüyorum, yani kanunun mevcut hâlini söylüyorum.

Disiplin soruşturmasını kendi yaptırıyor kendileri hakkında, suç soruşturmasını da yine kendi yapıyor, sonra, bunlarla ilgili kararı da yine kendi veriyor. Şimdi, baktığınız zaman, etkin bir denetim yolu yok. Yani kendi kendini denetleyen; kendi, kendi hakkında karar veren bir yapı var. Yine, Venedik Komisyonu Raporu'nda da yani meslek dayanışması veya başka nedenlerle denetimin etkisizleştirilmesini de eleştiriyor ve buna imkân verilmemesini de ifade eden değerlendirmeler yapılıyor. Bu değişiklikle getirilen şey, esasında, Kurulda olan ana yetkiyi kaldırmıyor ortadan? Ne yapıyor? Kurul Başkanına, gelen bir ihbar ve şikâyet üzerine süreci başlatma yetkisi veriyor, süreç başlatılıyor, 3 kişiden oluşan bir komisyon oluşuyor...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bırakın onu da gizli oyla seçsinler, siz niye belirliyorsunuz Sayın Bakan?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, süreç başlıyor, bir süreç işletiliyor, sonra süreçte ortaya çıkan rapor, vesaire olduğunda da bunları Kurula havale ediyor, Kurul nihai kararı veriyor. Yani orada diyelim Kurula havale etmediği

takdirde zaten idari işlem olduğu zaman yargı denetimine tabi. Burada bir postacı vazifesi görüyor ama en azından, Kurulun seçilmiş üyelerinin dışında mekanizmayı işleten bir fonksiyon oluyor. Yoksa, baktığınızda, onlar “Hayır.” dediğinde olacak bir şey yok çünkü Kurul kararı zaten kesin bir karar, yargı yoluna da kapalı bir karar. Yani buradan “Süreci işletmek Kurul üzerinde bir baskı oluşturur.” eleştirisi yapılıyor. Bunun bir baskı oluşturması için karara dönüşüp sonuçta da bir etki doğurması lazım. Bu, önergeyle ortadan tamamen kalkmış oldu. Dolayısıyla...

ALİ SERİNDAĞ (Gaziantep) – Sayın Bakanım, bir kişiye savunma istemek o kişiyi çok yaralar.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim, şu anda da bakın, bugün veya başka zaman da aynı şeyler var.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Önergeler var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Medisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 42 maddesi Anayasaya aykırıdır. Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Celal Adan

Murat Başesgioğlu

Oktay Öztürk

İstanbul

İstanbul

Erzurum

Gerekçe:

Bu madde, Anayasa'nın Hukuk devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasanın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Anayasa'ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Medisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 42 inci maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Genel Kurul'un görev ve yetkilerini Adalet Bakanına devrini ve Adalet Bakanının yargı mekanizması üzerindeki etki gücünü artıran bu önerinin kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir önerge daha var, onu da okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Çerçeve 42 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Recep Özel

Ramazan Can

Isparta

Kırıkkale

"MADDE 42- 6087 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci, üçüncü ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde, beşinci fıkrasında yer alan "Genel Kurula" ibaresi "Başkana" şeklinde değiştirilmiş; onuncu fıkrasında yer alan "Kurul tarafından" ibaresi "yukarıda belirtilen usule göre Başkan ve Genel Kurul tarafından" şeklinde değiştirilmiştir.

"(1) Kurulun seçimle gelen üyelerinin, disiplin suçu oluşturan eylemleri sebebiyle, haklarında yürütülecek disiplin soruşturması Başkan, disiplin kovuşturması Genel Kurul tarafından bu Kanun hükümleri uyarınca yapılır."

"(3) Başkan, ihbar veya şikâyetle ilgili olarak, doğrudan veya yaptırdığı inceleme sonucuna göre soruşturma açılmasına yer olmadığına ya da soruşturma açılmasına karar verir. Soruşturma açılmasına karar vermesi halinde üyeler arasından, üç kişilik bir soruşturma kurulu görevlendirir. Soruşturma kuruluna, yaşça büyük olan üye başkanlık eder."

"6) Başkan, soruşturma sonucunu ilgiliye yazılı olarak bildirir ve dosyayı kovuşturma işlemlerinin yürütülmesi için Genel Kurula sunar. Genel Kurul kovuşturma aşamasına ilişkin olarak bizzat veya vekili aracılığıyla sözlü ya da yazılı savunmasını yapmak üzere ilgiliye yedi günden az olmamak üzere süre verir."

Gerekçe:

Önergeyle Kurul üyeleri hakkındaki disiplin soruşturması işlemlerinin Kurul Başkanı tarafından yapılması, kovuşturma işlemlerinin ise Genel Kurul tarafından yürütülmesi ve disiplin cezası kararlarının Genel Kurul tarafından verilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Recep Özel’in önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

43’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 43- 6087 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(2) Disiplin cezasına ilişkin Başkan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabilir."

BAŞKAN – Madde üzerinde çıkarma önergesi vardır, bundan sonraki maddede sizlere söz verdim, bunu çıkaracağız nasıl olsa.

Evet, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Medisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifinin 43’üncü maddesi Anayasa’ya aykırıdır. Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Celal Adan

İstanbul

Gerekçe:

Bu madde, Anayasa’nın hukuk devleti, yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı, hâkim teminatını düzenleyen maddeleri ile Anayasa’nın parlamenter demokrasi ve kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Anayasa’ya aykırılık iddiası olan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 43’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Recep Özel

Isparta

Ramazan Can

Kırıkkale

Gerekçe:

Teklifin 43’üncü maddesi kurul üyeleri hakkındaki disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerinin Kurul Başkanı tarafından yürütülmesini ve nihai kararın Başkan tarafından verilmesini öngörmekte iken, teklifle kurul üyeleri hakkındaki disiplin soruşturma işlemlerinin yürütülmesi Kurul Başkanına, kovuşturma işlemlerinin yürütülerek nihai kararın verilmesi ise genel kurula bırakıldığından, çerçeve 43’üncü madde teklif metninden çıkarılmaktadır. Böylece, disiplin cezasına ilişkin genel kurul kararlarına karşı yeniden inceleme talebinde bulunulabileceği ve bu talep sonrasında genel kurul tarafından verilecek kararın kesin olacağına ilişkin yürürlükteki fıkra hükmüne dönülmektedir.

BAŞKAN – Ramazan Can’ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiş ve madde metinden çıkarılmıştır.

Değişiklik önergesi vardır, ancak bu önerge kabul edildiğinden o önergeyi işleme koymuyorum.

44’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 44- 6087 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; ikinci fıkrasında yer alan "iş Genel Kurula götürmeden önce" ibaresi madde metninden çıkarılmış; beşinci fıkrasında yer alan "Genel Kurula" ibaresi "Başkana", altıncı ve onuncu fıkralarında yer alan "Genel Kurul" ibareleri "Başkan" şeklinde değiştirilmiştir.

"(1) Kurulun seçimi gelen üyelerinin görevleriyle ilgili suçları ile kişisel suçları hakkındaki soruşturma ve kovuşturma izni işlemleri Başkan tarafından yapılır."

"(3) Başkan suç ihbar veya şikâyetini doğrudan ya da inceleme yaptırdıktan sonra soruşturma açılmasına yer olmadığına ya da soruşturma açılmasına karar verir. Soruşturma açılmasına karar vermesi hâlinde, üyeler arasından, üç kişilik bir soruşturma kurulu seçer. Soruşturma kuruluna yaşça büyük olan başkanlık eder."

BAŞKAN – Başkan herhâlde dışarı çıktı, size söz veriyorum.

Buyurun.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkan, şimdi grup başkan vekilimiz de konuşacak ama basın da burada, yani Anayasa değişikliği teklifiyle ilgili Cumhuriyet Halk Partisi Grubu reddetti şeklinde bir söylem oldu az önce yani öyle duyum geldi diye...

BAŞKAN – Hayır, onu bilmiyorum ben.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Bizim öyle bir cevabımız yok, daha MYK’da görüşülüp grup başkan vekilleri onun üzerine yanıt verecekler. Yani dolayısıyla böyle bir yanlış bilgilendirme olmasın, öyle bir şey yok.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Umutluyuz diyorsun yani!

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Umutluyuz derken bu yasa... Bağımsız yargıyı kurmak bizlerin görevi, eğer siz varsanız bağımsız yargının...

BAŞKAN – Neyse, başkan konuşacak şimdi zaten, o cevap verecektir, tamam.

Siz buyurun.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Evet, teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, bu yasa baştan beri de söylediğimiz gibi yargı bağımsızlığını falan sağlamaya dönük değil, tamamen hükümete bağımlı, bakana bağımlı bir yargı yaratmak için getirilmiştir.

Aslında, bana göre, Sayın Bakan, bu yasayı bu saatten sonra çıkarsanız da çıkarmasanız da artık bir anlam ifade etmiyor bugün yaptığınız operasyondan sonra.

Sabahleyin biliyorsunuz HSYK’da bir toplantı yapıldı ve atama nakil işlemlerine bakan, yani sizin önümüzdeki hafta kararname taslağını görüşeceğiniz Birinci Daireye 2 üye atadınız. Bu üyeler, bu 2 üye, diğer dairelerden gelen 2 üye, enteresandır, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun adli kollukla ilgili yapılan değişikliğin, Bakanlığınızın ve İçişleri Bakanlığınızın yaptığı yönetmelik değişikliğinin yargıya müdahale olduğuna ilişkin görüşe katılmayan, karşı oyu olan, yani hükûmetinizin görüşünü destekleyen Rasim Aytın ve Halil Koç. Her nedense 2 kişiyi Birinci Daireye aldınız siz.

Değerli arkadaşlar, bakın, bunu herkes bilsin, bir hafta içinde bir kararname çıkacak, buradan söylüyorum ve bu kararnameyle, Adalet Komisyonu Başkanları veya şu anda hükûmeti sıkıntıya sokan, soruşturmaları yürüten savcı arkadaşların görev yeri değişecek. Bu açıkça yargıya müdahaledir. Hırsızlığın üzerine giden cumhuriyet savcılarının görev yerinin değişmesi açıkça yargıya müdahaledir.

Değerli arkadaşlar, herkes bilsin, bilmiyorsanız bilin diye söylüyorum, şu anda, Sayın Bakanın bilgisi dâhilinde, Adalet Bakanlığında 3 bakan hakkında, Zafer Çağlayan hakkında, 28 kez rüşvet almak ve kaçakçılık yapmak suçundan -toplamını da söyleyeyim 52 milyon dolar civarında- Muammer Güler hakkında 10 milyon dolar civarında, 10 kez rüşvet almak suçundan, cürüm işlemek için suç...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Nasıl aldınız bu bilgiyi?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakanım, söylüyorum.

Zafer Çağlayan hakkında, toplam 52 milyon dolar civarında, 22 kez...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Nereden bilgi aldınız?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakanım, söyleyeceğim.

...rüşvet almak, sahtecilik, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’na muhalefet, Muammer Güler hakkında, rüşvet almak, sahte belge düzenlemek, cürüm işlemek için örgüt oluşturmak, suçluyu kayırmak, adil yargılamayı etkilemek suçundan, Egemen Bağış hakkında 3 kez, toplam 1,5 milyon dolar rüşvet almak suçundan fezlekeler, 504 sayfa fezleke, 27 klasör önünüzde, bütün deliller önünüzde.

Bu, size, Anayasa’nın 100’üncü maddesine göre, Medis Başkanına sunulmak için bilgi notu olarak gönderildi. Bu bir klasik milletvekili dokunulmazlık fezlekesi değildir. Sayın Bülent Arınç’ın açıkladığı gibi, 900 küsur fezleke var, bunlar da sıraya girecek değildir. Geçmişte uygulamaları vardır. Bu, gelecek, Genel Kurulda okunacak ve Medis soruşturması açılması için bu bakanlar

hakkında, efendim, Meclisin onda 1 üye tam sayısının imzasıyla bir komisyon kurulması yönünde bir önerge verilecek ve görüşülecektir. Siz bunu kapatamazsınız, ertemezsiniz, orada da bekletebilirsiniz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Kapatma değil...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakanım, niye bekletiyorsunuz orada? Gönderin.

Şu anda, bu Meclisin, bizim meselemizdir Sayın Bakanım.

3 bakan hakkında, benim bildiğim -4'üncü bakanı siz söylüyorsunuz, 4'üncü bakan hakkında bilmiyorum- 3 bakan hakkında fezlekeler sizin önünüzde. Siz bunun neyini inceliyorsunuz, merak ediyorum, bir açıklayın, öğrenelim. Ben milletvekiliyim, millet adına bunu sorgulamak benim vicdani görevimdir, benim insani görevimdir, benim inançsal ve anayasal görevimdir. Yani Millet Meclisinin yetkisinde olan bir konunun siz neyini inceliyorsunuz, hakikaten merak ediyorum.

Yani bu milletvekili arkadaşlar da iktidar partisinden olan arkadaşlar, yani dün de söyledim yani bir bakana 700 bin liralık saat, gece yarısı 00.30'da Esenboğa Havalimanında teslim ediliyorsa korumasına, ertesi gün özel kalem arayıp adama teşekkür ediyorsa... Birçoğunuzun serveti o kadar değil, 700 bin lira... Yani bunun hesabını sormak sizin de görevinizdir. Yani bu sadece muhalefet işi değildir, bu başka bir olaydır.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım, sizden rica ediyorum, bu fezlekeleri bir an önce getirin Genel Kurula, okunsun, efendim, Meclis soruşturma komisyonu kurulsun, Meclis soruşturması sonucunda -sizin partinizden de milletvekilleri olacaktır- dolayısıyla bu iş doğru mu yalan mı, ak mı kara mı ortaya çıksın, hırsızlık, yolsuzluk varsa da bunları gönderin. Yani diğer türlü, siz kendiniz pırıl pırıl, tertemiz, şahıs olarak, efendim, yine partinizde bir sürü pırıl pırıl tertemiz insan olabilir ancak bu iddiaların üstünü örtmeye kalkarsanız o hırsızlığa ortak olmuş olursunuz, beşerî hukuk açısından da medeni hukuk açısından da bu böyledir, ilahi hukuk açısından da bu böyledir.

Dolayısıyla, biz, efendim, kimse suçludur, değildir demiyoruz ama bu işin bir soruşturma usulü var, Anayasa'ımız bunu öngörmüş, İç Tüzük'ümüz bunu öngörmüş, Türk Ceza Kanunu bunu öngörmüş.

Siz, bakın burada söylüyorum, herkes de burada, basın mensupları da burada, eğer önümüzdeki hafta 17 Aralık soruşturmasını yürüten savcılarla ilgili bir tasarrufta bulunursanız bu hırsızlığa ortak olursunuz, öbür tarafta da bu dünyada da bunun hesabını verirsiniz.

17 Aralık soruşturmasını başlatan savcılara - çünkü 25 Aralık'a müdahale ettiniz zaten, 25 Aralık sekteye uğradı- eğer 17 Aralık soruşturmasını yapan savcılara müdahale ederseniz, görev değişikliği yaparsanız, bu fezlekeleri eften püften sebeplerle bekletirseniz, sadece görevi kötüye kullanmak, bu suçlara iştirak etmek değil, yani hakikaten insani olarak da bunun sorumlusu olarak sizi görürüz. Sizin kendinizin şahıs olarak temiz olması bizi ilgilendirmez, bu kirliliğe bulaşmış olursunuz diyoruz. Efendim, nereden öğrendik? Bakın, açın, gazetelere, İnternet'e bakın, Bakana hediye edilen Patek Philippe marka, resimleriyle, görüntüsüyle, İsviçre'de alınan mağazasıyla hepsi ortada. Efendim, açın, bakın, Bakan Bey'in ihracat belgeleri sahte olduğu hâlde banka müdürünü arayarak "Efendim, yardımcı olun bu işlere." dediği ortada, hepsi düştü bunların İnternet'e. Efendim, adam diyor ki: "Ya Allah'tan korkun, bu kadar da olmaz! 5 bin tonluk gemiyle -arkadaşlar duyun bunu, özellikle iktidar partisi milletvekilleri- 150 bin ton ihracat yapılır mı? Bari usturuplu yapın bunu." diyor. Ya böyle bir şey var mı? Yani, bu, hakikaten vicdanen... 5 bin tonluk gemiyle 150 bin ton ihracat yapılıyor.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Soruşturma yapılacak.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Çok güzel, soruşturma yapılsın, işte biz de bunu diyoruz.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Tamam.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) - İşte önünü kesmeyin.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Hayali ihracat zamanında onlarca kez yapıldı.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) - Çok güzel, hesabı soruldu.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Bu da sorulacak.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) - Ha, sorulacak! Ha, işte bunu söylüyorum. Gelsin işte, gelsin buraya, gelsin...

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Bunu tekrar tekrar... Altı gündür aynı şeyi...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) - Arkadaşlar, nasıl sorulacak? Sen savcıyı görevden alırsan... Bakın, MASAK'tan 50 kişi görevden alındı haberinizi var mı sizin söyleyin?

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Takip ediyoruz tabi.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) - Mali Suçları Araştırma Kurulundan 50 kişi görevden alındı, MASAK boşaltıldı. İstanbul Mali Suçlar Şube Müdürlüğündeki bütün amir, memur polis görevden alındı. Kaçakçılık ve Organize Suçlardaki bütün amir, memur polis görevden alındı. Şu anda savcının elini, kolunu bağladınız. Savcının bu soruşturmaları yürütecek elemanları ne MASAK'ta kaldı ne Mali Suçlarda kaldı ne Organize Suçlarda kaldı. Bu müdahale değil midir? Ve yarın savcıcı alacak sizin bu Bakanlığınız. Bakın, söylüyorum buradan: O zaman sizin karşı çıkmanız lazım. Yarın bu savcıcı müdahale edildiği anda sizin karşı çıkmanız lazım. Bırakın soruşturma yapılsın. Efendim, suç mu işlemiş, savcı görevini kötüye kullanmış mı? Hâkimler Savcılar Kanunu çerçevesinde onunla ilgili işlem yapılır. Sayın Bakan HSYK'nın Başkanı sıfatıyla o savcı hakkında soruşturma başlatır.

Başka bir şey daha söyleyeyim Sayın Bakan: Sizin bu soruşturma ile ilgili görevlendirdiğiniz HSYK müfettişi daha önce Deniz Feneri soruşturmasında da adı geçen ve hatta sanıkların bir kısmını arayarak "Ortalığı temizleyin." şeklinde haber verdiği söylenen bir müfettiş -yine adı geçiyor bu soruşturmada- bu olayı, bu savcıları soruşturmakla görevli. Eğer öyleyse, eğer o müfettiş yani bu işi de Deniz Feneri savcıları gibi yapacaksa yine bunun sorumlusu sizsiniz, buradan açık açık söylüyorum, saygılar sunuyorum.

Dediğim gibi, siz amacınıza ulaştınız, Birinci Dairede değişiklik yaptınız, herkes de bilsin bunu. 2 tane üye özel olarak getirildi. O 2 üyenin kimlerle ne tür irtibatları olduğunu da söyleriz yeri geldiği zaman, onu da biliyoruz. Dolayısıyla, siz önümüzdeki hafta, bir hafta on gün içinde kararname çıkaracaksınız ve bu savcılara müdahale edeceksiniz. Bu da yargıya açıkça müdahaledir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, tabii, Adalet Bakanlığında bulunan fezlekelerle ilgili bir hususu ifade etmem lazım. Adalet Bakanı fezlekeler açısından bir postacı vazifesini görüyor sadece.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Bravo, çok güzel!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yani, oradan burada intikal ettiriyor. Tabii, biz, bu vazifemizi kanunlar çerçevesinde yapacağız, bunda herhangi bir tereddüdümüz yok, kimsenin bundan da endişeye kapılmasına gerek yok çünkü bizim aksi yönde bir yetkimiz zaten yok. Yani, bunu özellikle burada değerli komisyon üyelerine ifade etmek isterim.

İkincisi, fezlekelerle ilgili arkadaşlarımızın bana verdiği bilgi çerçevesinde şöyle bir usul var: Yani, bir bakanın kişisel suçlarıyla ilgili bir husus olursa o zaman bu fezleke dokunulmazlığın kaldırılması şeklinde geliyor ama diyelim bakanlık göreviyle alakalı olursa o zaman da Meclis soruşturması şeklinde. Esasında, Adalet Bakanlığının bu konuya ilişkin yayınladığı genelgede...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Evet, genelgeniz var Sayın Bakan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – ...böyle şeylerin doğrudan Meclis Başkanlığına gönderilmesi yazar yani öyle olması gerekir ama...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Ama Sayın Bakanım... Affedersiniz...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bitireyim lafımı.

Tabii, uygulamada bu genelgeye rağmen bugüne kadar böyle olmamış. Sürekli gene Adalet Bakanlığına gelmiş, Adalet Bakanlığından Başbakanlığa, Başbakanlıktan da Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına intikal etmiş. Şimdi, biz yine aynı usulde onları intikal ettireceğiz.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Gönderdiniz mi Sayın Bakanım? Yaklaşık iki haftadır...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yani, göndermedik, daha Bakanlıkta, göndereceğim.

İkincisi, tabii, soruşturma konusu olan kişiler, bakanlar bizim arkadaşlarımız, sizlerin de milletvekili olarak arkadaşı. Hepinizin "Merhaba." dediğiniz, zaman zaman bazı konuları görüştüğünüz insanlar. Herkesle ilgili bir iddia olabilir. Birtakım deliller de iddiaları teyit için ortaya konabilir ama bu delillerin sıhhati nedir, doğru mudur, değil midir veya bunlara ilişkin herhangi bir mahkeme kararı olmadığı sürece medyada, şurada, burada yayınlananlarla eğer biz birbirilerimizi değerlendirirsek o zaman büyük bir yanlışlığın içerisine düşeriz diye düşünüyorum. O noktada tabii, herkesin hassasiyet göstermesinde fayda...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakan, iddia ediyoruz sadece, iddia.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ama yani konuşurken öyle anlaşılıyor Ali Bey. Siz yargının da içinden gelen biri olduğunuz için bu konulara daha hassasiyet göstermemiz lazım.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Efendim, basında yer alan iddialar diyoruz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, ama bak o öyle algılanmıyor ve ifade edilirken de sizin ifadelerinize bakarsanız kesin hüküm şeklinde cümleler de onun içinde yer alıyor.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakanım, bu konu soruşturulsun diyoruz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onun için de ben şunu özellikle ifade etmek isterim ki şu anda soruşturmaya konu olan kişiler hakkında verilmiş bir hüküm yok, belki takipsizlik çıkar, belki dava açılır, sonuçta beraat çıkar. Bunların hepsini bizim bilebilme imkânımız yok ancak şunu özellikle bir kez daha vurgulamak istiyorum: Herhangi bir suç soruşturmasının durması veya durdurulması söz konusu değildir, olmaz da zaten.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Hayır, savcıya müdahale ederseniz durdurmuş olursunuz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim, müdahaleyle de durmaz, müdahale edilmesi de söz konusu olamaz. Bunlar başladıktan sonra bunlar devam edecektir. O, Ceza Muhakemesi Usulü'ne göre yürüyecektir. Bugüne kadar Türkiye'de böyle durmuş, durdurulmuş bir soruşturma yok. Bu soruşturmalar da hakeza kendi usulü içerisinde yürüyecek, gerçek neyse ortaya çıkacak, mahkeme bu konuda karar verecektir.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakan kararnameyi düşünüyor musunuz önümüzdeki hafta?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben bunu özellikle altını çizerek bir kez daha ifade etmek isterim.

Bir de Cumhuriyet Halk Partisinin Anayasa değişikliğiyle ilgili bir husus... Demin Sayın Başesgioğlu konuşurken ben yerimden, Cumhuriyet Halk Partisinin bu Anayasa konusundaki uzlaşma talebini reddettiğine ilişkin bir bilgi geldiğini söyledim ama doğruluğu teyit edilmemiş bir bilgi. Ben onun için bu konuda sanki Cumhuriyet Halk Partisi reddetmiş, ben de reddettiğine dair kesin bir bilgiyle böyle konuşmuşum gibi kamuoyuna da öyle yansıyan haberler var. Ben onu özellikle düzeltmek isterim. Mikrofona da söylemedim, konuşulurken böyle bir bilgi intikal etti diye söyledim.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Arkadaşlara böyle bir şey geldi.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Tabi, doğruluğu teyit edilmemiş bir bilgidir. Tabii, doğrusu, Cumhuriyet Halk Partisinin kendi yapacağı açıklamadır. Şu ana kadar da bize gelen böyle bir açıklaması yoktur. Tekrar komisyona arz ederim.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakan, kararname düşünüyor musunuz önümüzdeki hafta?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Kararnameyi bilemez şu anda Sayın Bakan, nereden bilecek?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Hayır, niye değiştirdiniz o zaman Birinci Dairedeki üyeleri? Hangi gerekçeyle? Sayın Bakan, hangi gerekçeyle değiştirdiniz?

BAŞKAN - Sayın Başkan buyurun.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, beş on dakikalığına odama geçmişim, Sayın Bakanın açıklaması bütün medyaya düşmüş, telefonlarımın ikisi de kilitlendi. Önce şunu tabii söylememiz lazım: Gerçi Sayın Bakan da şey yaptılar...

BAŞKAN – Fakat burada iki kişi arasındaki bir konuşmaydı, nasıl oldu o kadar... Hayret bir şey ya!

ENGİN ALTAY (Sinop) – Vallahi bilmiyorum! Ben odamda bir sigara içene kadar iki telefon da şey yaptı yani.

BAŞKAN - Her tarafa nasıl yayıldı yani anlamadım.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Evet, müsaade ederseniz ben bu konudaki durumu ve anlayışımızı tekrar teyiden komisyonun değerli üyelerine aktarmak istiyorum, tabii, Sayın Bakana da.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Şimdi, Sayın Başkan, bildiğiniz gibi biz bu teklif gelince de yani Sayın Bakanın ve Sayın Canikli'nin bizi ziyaret edeceği duyulduğu andan itibaren zaten Genel Başkanımız da öncesinde bu tür... Yani, bir Anayasa değişikliği... Biz başından beri, bu ziyaretten önce de "Çekin bunu, bunun doğrusu Anayasa değişikliğidir. Buna bakılır, bu konuşulur." demiş idik. Bugün Cumhurbaşkanı da çok açık bir şekilde onayladı, biraz sonra değineyim. Böyle bir tabloda bir ziyaret yapıldı bilindiği gibi. Ve biz, hayhay, ancak öncelikle bu teklifin geri çekilmesinin bu işi kolaylaştıracağını, bizim bu işe daha sıcak ve yapıcı bakacağımızı Sayın Bakana ve Sayın Canikli'ye söyledik. İlaveten bir şey daha söyledik. Soruşturmaların, o yolsuzluk ve rüşvet süreciyle ilgili soruşturmaların akamete uğramamasını, engellenmemesini, Hükümet tarafından yapılan kimi uygulamaların da durdurulmasını talep etmiş idik. Bununla beraber, bizim Cumhuriyet Halk Partisi olarak amacımızın, Avrupa Birliği normlarına uygun, bağımsız mahkemeleri esas alan, yargıç teminatını, hâkim teminatını sağlayan bir yapının oluşmasının Türkiye'nin menfaatine olduğunu

söyledik, söyleyegeldik ve perşembe günü yetkili organlarımızla, her şeye rağmen, bunu değerlendirip size cevabımızı ileteceğiz dedik. Ama, bu teklifin çekilmesi burada çok büyük önem taşır. Bu, bizim cevabımızın da olumlu olmasına yol açar dedik. O zaman, Sayın Bakan ve Sayın Canikli de “Ya, bu halledilebilir, çekme olur, durdurma olur, dondurma olur, bir şekilde bir formül buluruz.” dediler. Bunun üzerine biz de o zaman biz de MYK’ımız çarşamba, muhtemelen perşembe toplanacak ve resmî cevabımızı ileteceğiz dedik. Biz aynı anlayıştayız, yarın ileteceğiz cevabımızı. Bu arada, iki partiden 2 grup başkan vekilimiz informal ortamda yani “Ya bunu halledelim.” anlamında, özel nitelikli, bir iyi niyete de dayalı sohbet etmişler. Bu sohbet esnasında arkadaşımız “Ya çekin şunu da bu iş çabuk olsun, kolay olsun.” mealinde bir teklif... Yani teklif demeyelim de ona, informal bir sohbet esnasında böyle bir muhabbet geçmiş. Sanıyorum, Sayın Bakan o bilgiye sahip. Biz resmî cevabımızı inşallah yarın Hükûmete ve iktidar partisine ileteceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Son konuşmacımız bununla ilgili, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, tabii her mesleğin bir etiği var. Kirlenme olur ancak önemli olan, kirlenme olduktan sonra temizlemeyi değil kirlenmenin olmaması için ne yapmalıyız. Şimdi, bu kadar bahsediyor, işte şu oldu bu oldu... Peki, bunun bir daha olmaması için herhangi bir çaba veya herhangi bir hazırlık var mı? Yok.

Şimdi, dünyadaki örneklerle bakıyoruz, evet, bazı ülkelerde devlet başkanı aynı zamanda bu kurula başkanlık yapıyor. Bu tür idari yapı içerisinde devlet başkanlıkları var. Mutlaka Adalet Bakanlığının olması şart mı? Adalet Bakanlığının bence bu kurum içerisinden, bu Kurul içerisinden çıkarılması gerekir. Bunun içerisinde olması, mevcut olan sorunları gittikçe kilitler. Niçin? Peki, bu kadar yargıya yükleniliyor da Hükûmet çok mu temiz? Hükûmet çok mu hukuka uygun hareket ediyor? Hükûmet çok mu Anayasa’ya uygun hareket ediyor? Yok. Yani, o zaman, burada Hükûmeti de frenlemek lazım, yargıyı da frenlemek lazım. Yani, burada, yargının, kendi iç mekanizması, mevcut olan yasal düzenlemeler açısından zaten hukuksal sorumlulukları var. Peki, biz bu hukuksal sorumlulukların hepsini tamamen bir tarafa bırakıyoruz, biz bu hukuksal sorumluluklara güvenmiyoruz, biz, bunun hukuksal sorumluluğunu Hükûmete bağlarsak sanki bunu düzeltmiş olacağız. Asıl olan, Hükûmeti hukukla bağlı hâle getirmek lazım, Hükûmeti hukukun sınırları içerisinde çekmek lazım. Hükûmet hukukun sınırları dışına çıktığı zaman bizim bunu dizginlememiz mümkün değil. İlk önce Hükûmetin hukukla bağlı olması lazım.

Yine, güncel bir konuyla ilgili. Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulunun hakkında iddia, şikâyet gibi nedenlerle soruşturulan birçok hâkim ve savcı hakkında yapılmış olan tasarruf ve atamalar var. İkinci Daire tarafından, 2802 sayılı Kanun’un 77’nci maddesi uyarınca yapılan bu geçici yetkilendirmeler ile Birinci Dairenin hizmet gereği ve soruşturma nedeniyle yapmış olduğu atamalar. Burada, hâkim ve savcılar hakkındaki soruşturmalara ilgili olarak yapılan soruşturmaların kesinleşmesi beklenilmeden, haklarında açılan davaların sonuçları beklenilmeden, Anayasa’nın 41’inci maddesindeki ailenin korunması, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 8’inci maddesinde düzenlenen ailenin korunması, Anayasa’nın 38’inci maddesinde düzenlenen masumiyet karinesi, Anayasa’nın 139’uncu maddesinde öngörülen hâkimlik ve savcılık teminatının ihlal edilmek suretiyle hâkim ve savcılar, ailelerinden, çocuklarından uzak yerlere yetkilendirme veya atama yapılmak suretiyle Anayasa’nın 12’nci maddesindeki hak ve hürriyetlerin ihlal edildiği, kişi haklarının ihlal edildiği, Anayasa’nın 36’ncı maddesindeki hak arama hürriyetinin ihlal edildiği, bu şekilde demokratik hukuk devletinde yasal hakların ihlal edilmek suretiyle tasarruflarda olduğu görülmektedir.

Anayasa’nın 138’inci maddesinde mahkemelerin bağımsızlığının ve 139’uncu maddesindeki hâkimlik ve savcılık teminatının ihlal edilmesi nedeniyle öncelikle yasal düzenlemelerin yapılarak 2802 sayılı Yasa’nın 78’inci maddesinin uygulanmasında, soruşturma nedeniyle geçici yetkilendirmelerde, hâkim ve savcının görev yaptığı il içerisinde birden fazla ilçe varsa o ilçeden birine yetkilendirilmesi, yoksa en yakın ilde yetkilendirilmesi gerekmektedir. Ayrıca, Anayasa’da yer alan coğrafi teminatın fiilen işlenmesini sağlamak amacıyla hiçbir hâkim ve savcı herhangi bir soruşturma nedeniyle görev değişikliği hâlinde bulundukları il dışına gönderilmemesi veya ailenin ve çocukların eğitim durumları, Çocuk Koruma Kanunu hükümleri dikkate alınarak gerekli olan düzenlemelerin acilen yapılması ihtiyacı vardır. Tüm bu gerekçelerle, 2802 sayılı Hâkim ve Savcılar Kanunu’nun 77’nci maddesinin birinci fıkrasında değişikliğe ihtiyaç vardır. Bakanlığın bu konuda da harekete geçmesi lazım. Bu sebeple, bu değişiklik genellikle okullar açıldıktan sonra yapılmakta, aile parçalanmakta, aile kurumu hakikaten burada zedelenmekte, bu açıdan, evet, soruşturmanın selametini etkilemeyecek şekilde o ilin içerisinde birden fazla... Mesela büyükşehirlerde, örneğin İstanbul, örneğin Ankara, örneğin Adana, örneğin İzmir, büyük illerde bunlar hakikaten 2802 sayılı Yasa’nın 77’nci maddesine göre görevde bulunan yargıç ve savcılar için aile kurumu bu anlamda zedeleniyor, mağdur oluyor çocukları. Netice itibarıyla, burada savunma hakkı da ihlal ediliyor. Bu yasa

görüşülürken -Sayın Başkanımız da meslekten gelen bir insan- bu düzenlemenin de olması lazım. İhtiyaç olanlar yapılmıyor, meslekteki sorunlar dile getirilmiyor, efendim, yargıç ve savcıların Hükûmetle olan sorunları şey yapılıyor. Yani, Hükûmetle olan bu sorunu biz nasıl düzenleyebiliriz? Hakikaten, şu anda mevcut olan, soruşturması devam eden insanları da bence siyasal iktidar zorda bırakıyor. Yani, siyasal iktidar, Bakanlık, eğer bu soruşturmaya müdahil olmazsa, bu soruşturma ile ilgilenmezse, bu soruşturmada önünü tıkayabilecek olan engeller varsa bunları kaldırmaya yönelik bir faaliyetin içerisine girerse, burada soruşturulan insanlara da en azından aklanmaları için katkıda bulunmuş olurlar. Bu şekilde, her bir soruşturmada tayinlerin yapılması, görevden el çektilmesi, görevden alınması, dosya değişikliğinin yapılması, bundan sonra bu dosyalar kimin eline geçerse veya kim göreve gelirse âdeta bir gözdağıdır, bu bir tehdittir. Bu tehdit nedeniyle, bakın, işte sizler de eğer bu dosya üzerine giderseniz, derinlemesine, ayrıntılı bir inceleme, bir soruşturma yaparsanız aşağısının başına gelen de sizin başınıza gelir. Bu açıdan, hukuk tehdidi kaldırmaz, hukuk baskıyı kaldırmaz, hukuk gözdağını kaldırmaz. Eğer, gerçekten bağımsız, tarafsız, objektif bir soruşturmanın yapılması isteniyorsa, hele hele burada kişilerin lekelenmemesi hakkı açısından Hükûmet soruşturulan kişilere bir katkı sunmak istiyorsa, bu soruşturma dosyalarını göz önünde bulundurtmadan bir yasal düzenlemenin yapılması lazım. Bu şekilde Hükûmetin dosyayı âdeta kucaklaması, sahiplenmesi... Evet, tüm dünya diyor ki: "Kardeşim, yargıya müdahale ediliyor, soruşturmaya müdahil olunuyor." Yani burada hukuk zarar görüyor. Tabii bu hukuk da bir gün hepimize lazım olacak.

Teşekkür ediyorum, iyi çalışmalar diliyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Ali İhsan Bey, siz bu maddede mi söz istemiştiniz?

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Evet. Şimdi Sayın Müsteşarımız da burada. Ben önce bir sorunun yanıtlanmasını istiyorum, ondan sonra düşüncelerimi açıklayacağım.

Şimdi "Kurulun seçilmiş üyelerinin görevleriyle ilgili suçlarıyla kişisel suçları hakkında soruşturma izni işlemleri Başkan tarafından yapılır." deniyor. Yani, burada Genel Kurula verilen yetkiyi yine başkana, Adalet Bakanına veriyor. Burada yargı bağımsızlığına müdahale var ama ben önce bununla ilgili şunu sormak istiyorum: Soruşturma izni başkan vermediği takdirde yargı yolu nedir? Nereye açık? Kurul Başkanı olarak yani kim yapacak yargıyı? İdari dava mı açılacak? Yani Kurul Başkanı sıfatıyla karar vermiyor mu burada?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Yok, yani kurul sıfatıyla vermiyor.

BAŞKAN – Kurul olarak verilen kararlar kesin de, başkanın verdiği karar kesin değil.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Anladım, yani burada şimdi...

BAŞKAN – O aslında bir teminat da oluyor bir bakıma.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ben açıklaması anlamında söyledim yani çünkü bunların açıklanması lazım.

Tabii, Sayın Başkanım, biz bu maddede de aynı şekilde yani yargı bağımsızlığına müdahale olduğunu düşünüyoruz. Çünkü kurul tarafından yapılan işlemlerle ilgili, yani kişisel suçlarla ilgili soruşturma izni gibi işlemleri başkanın görevine bırakılıyor, Adalet Bakanlığının görevine bırakılıyor. Bunun dışında, yine 3'üncü maddede de aynı düzenleme var, 5 ve 6'da da bunu takip eden, yargı bağımsızlığına aykırı, kurulun yetkilerini daraltan ama adalet bakanının yani yürütmenin yargı üzerindeki hâkimiyetini güçlendiren düzenlemeler var. Bu da aynı mantıkla hazırlanmış olan bir yasa maddesi. Biz bunun da yargıya müdahale teşkil ettiğini, Anayasa'mızın başlangıç kısmına, Anayasa'mızın 138'inci maddesine, 159'a ve işte, cumhuriyetin değiştirilemez temel niteliklerine ilişkin 4'üncü maddesine aykırı olduğunu düşünüyoruz. Bu da Anayasa'ya aykırı bir düzenlemedir.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde önergeler var, okutuyorum:

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 44'üncü maddesi Anayasaya aykırıdır. Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Murat Başesgioğlu

Celal Adan

Oktay Öztürk

İstanbul

İstanbul

Erzurum

Gerekçe:

Bu Madde, Anayasa'nın Hukuk Devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeler ile Anayasanın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Anayasa’ya aykırılık iddiası olan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Medisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 44’ üncü maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Genel Kurul’un görev ve yetkilerinin Adalet Bakanına devrini ve Adalet Bakanının yargı mekanizması üzerindeki etki gücünü artıran bu önerinin kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Maddenin metinden çıkarılmasına ilişkin Bengi Yıldız’ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Çerçeve 44’ üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Recep Özel

Ramazan Can

Isparta

Kırıkkale

MADDE 44 – 6087 sayılı Kanunun 38’inci maddesinin birinci, üçüncü, beşinci ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"(1) Kurulun seçimle gelen üyelerinin görevleriyle ilgili suçları ile kişisel suçları hakkındaki soruşturma izni işlemleri Başkan, kovuşturma izni işlemleri Genel Kurul tarafından, kovuşturma açılması kararı ve kovuşturma mercilerinin belirlenmesi ise gösterilen yetkili merciler tarafından bu Kanun hükümleri uyarınca yapılır."

"(3) Başkan suç ihbar veya şikâyetini doğrudan ya da inceleme yaptırdıktan sonra soruşturma açılmasına yer olmadığına ya da soruşturma açılmasına karar verir. Soruşturma açılmasına karar vermesi hâlinde, üyeler arasından, üç kişilik bir soruşturma kurulu seçer. Soruşturma kuruluna yaşça büyük olan başkanlık eder."

"(5) Soruşturma kurulu, soruşturmayı tamamladıktan sonra kovuşturma açılmasına yer olup olmadığı hakkındaki kanaatini belirten bir rapor hazırlayarak, rapor ve eklerini Genel Kurula sunulmak üzere Başkana verir."

"(10) Kurulun seçimle gelen üyelerinin, Kurul üyesi olmadan önceki suç teşkil eden eylemlerinden dolayı soruşturma yapılması ve kovuşturma izni verilmesi işlemleri, bulunduğu aşamadan itibaren bu madde hükümlerine göre yürütülür."

Gerekçe:

Önergeyle Kurul üyelerinin adli suçlarıyla ilgili soruşturma ve kovuşturma usulünde değişiklik yapılarak Başkanın yetkisinde bulunan kovuşturma izni işlemleri Genel Kurula bırakılmaktadır.

BAŞKAN – Recep Özel’in önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

45’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 45- 6087 sayılı Kanunun 39’uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özgündüz.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, ben, şimdi, yine, biraz önce kabul edilen madde üzerinde görüşemedim, onunla ilgili bir şey söyleyeceğim.

Değerli arkadaşlar, şimdi, aslında, bu az önce kabul edilen maddeyle, 2802 sayılı Kanun’un hükümleri çelişiyor. 2802 sayılı Kanun hâkim, savcıların işledikleri kişisel suçlarla ilgili soruşturma usulünü ayrı bir usule tabi tutmuştur. Sayın Başkan, siz de bilirsiniz, şimdi, burada kurul üyeleri dışarıdan atanan, öğretim üyeliğinden atanan, barolardan atanan, efendim, farklıdır, yine, Yargıtaydan gelen üyeler ve meslekten gelen üyelerin durumu farklıdır. Dolayısıyla, burada, şimdi, Yargıtay Kanunu’yla da bir, yani özel kanunla, 2 tane özel kanun var ve çelişik hüküm çıktı ortaya. Yani, Yargıtay üyesinin kişisel suçundan dolayı yargılama usulü farklıdır. O kişi Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyesi seçildiği zaman, şimdi, buna göre Sayın Başkan, yani adalet bakanı bir soruşturma komisyonu kuracak

ve böyle gidecek. Dolayısıyla, yarın başka bir sıkıntı çıkacak. Bunu yani tekrar uyarıyorum, yeniden, başka bir maddede düzenleme yapılabilir mi, bilmiyorum. Yine, kürsüden gelen bir hâkim birinci sınıfa ayrılmışsa soruşturma usulü farklıdır, dolayısıyla yargılama yeri farklıdır, ayrılmamışsa farklıdır. Yüksek kurul üyesi olduğu için siz bütün bunu yani hâkimlik teminatını da zedeleyecek şekilde, 2802'ye de aykırı olacak şekilde bakanın emrine verirsiniz bu hem Yüksek Kurul üyeleri üstünde bir Demokles'in kılıcı gibi tehdit olur hem de dediğim gibi, 2802 sayılı Kanun'a ve Yargıtay Kanunu'na aykırı olur. Dolayısıyla, bu konu aynı zamanda da bu hâliyle de tabii ki Anayasa'ya da aykırılık teşkil edecektir. Ben bu konunun bir kez daha düşünülmesini sizin takdirlerinize sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ederim.

Sayın Tanal, kısaca, artık sona geldik.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, Sayın Başkan, kısaca şunu söyleyeyim: Tabii, bu değişiklik aşırı ölçüsüz ve gereksiz boyutlara ulaşmaması gerekir iken bu değişiklikler hakikaten aşırı ve ölçüsüz, çok gereksiz boyutlara ulaşmış durumda. “Önlem alıyoruz.” adı altında, aslında gittikçe yargı Hükûmete bağlı bir kurum hâline getirilmiş durumda, ki bu kuvvetler ayrılığı ilkesini ihlal etmekte, hukuk devleti ilkesi ihlal edilmekte, demokrasi ilkeleri ihlal edilmekte. Bu sebepten dolayı göz önüne alınmasını tekrar arz ediyorum, iyi akşamlar diyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sayın Başkan, sadece bir cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN – Ömer Bey, buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Şimdi, tabii, siz kurulun toplanma sayısını -yani şimdi, tamamıyla böyle gedik kapatma şeyine dönüşüyor- 17 yaparsanız, mecburen, oy kullanmayacak insanları kurula sokup çoğunluğu sağlamak durumunda kalırsınız. Yine, bir tamirat değişikliği olduğunu düşünüyorum.

Bu kadar, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeler var, onları okutuyorum.

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 45'inci maddesi Anayasaya aykırıdır. Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Celal Adan

İstanbul

Gerekçe:

Bu Madde, Anayasa'nın Hukuk Devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeler ile Anayasanın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Anayasa'ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 45'inci maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Genel Kurul'un görev ve yetkilerinin Adalet Bakanına devrini ve Adalet Bakanının yargı mekanizması üzerindeki etki gücünü artıran bu önerinin kaldırılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Sayın Bengi Yıldız'ın madde metninden çıkarılmasına ilişkin önergesi vardır, oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Çerçeve 45'inci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 6087 sayılı Kanunun 39'uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Recep Özel

Ramazan Can

Isparta

Kırıkkale

"c) Genel Kurul toplantılarına, Başkan ve hakkında işlem yapılan üye katılamaz; soruşturma kurulu üyeleri toplantıya katılır ancak oy kullanamaz."

Gerekçe:

Önergeyle Kurulun seçimi gelen üyelerinin disiplin suçu oluşturan eylemleri ile görevleriyle ilgili suçları ve kişisel suçları hakkında yürütülecek soruşturma ve kovuşturmalarda Genel Kurul toplantılarına Başkan ve hakkında işlem yapılan üyenin katılamayacağı, soruşturma kurulu üyelerinin ise toplantıya katılacağı ancak oy kullanamayacağı hükme bağlanmaktadır.

BAŞKAN – Recep Özel'in önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen bu önerge doğrultusunda 45'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

46'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 46- 6087 sayılı Kanunun 42 nci maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Hakimlik ve savcılık görevlerine tekrar atanma

MADDE 42 - (1) Kurulda görev yapan;

a) Genel Sekreter ve genel sekreter yardımcıları, istekleri veya Başkanın teklifi üzerine,

b) Tetkik hakimleri ile Kurul müfettişleri; görev süresinin sona ermesi veya istekleri üzerine ya da Başkanın teklifi üzerine,

Birinci Daire tarafından, müktesepi dikkate alınarak uygun görülecek bir göreve atanırlar."

BAŞKAN – Evet, Ali İhsan Bey, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkan, bu maddede de direkt olarak Genel Kurul devreden çıkartılıyor, Kurul Başkanı yani Adalet Bakanı yani yürütme devreye sokuluyor. Mevcut maddede Genel Kurulda, Kurulda görev yapan genel sekreter, genel sekreter yardımcıları ve tetkik hâkimleri ile kurul müfettişleri istekleri üzerine veya resen Genel Kurulun kararı üzerine Birinci Daire tarafından müktesepi dikkate alarak uygun görülecek bir göreve atanır. Yani, açıkçası mevcut düzenlemede genel sekreter, genel sekreter yardımcıları, tetkik hâkimleri ve Kurul müfettişlerinin ancak Genel Kurul kararı üzerine, Genel Kurul karar alacak, Genel Kurulun kararı üzerine Birinci Daire tarafından uygun görülen görevlere atanması söz konusuyken burada Genel Kurulun karar alması tasarı, yani kanun metninden çıkartılıyor, Bakana yetki veriliyor. Bakanın önerisi üzerine yani Bakanın teklifi üzerine direkt Birinci Daire tarafından uygun görülecek göreve atanıyorlar. Yani, burada tamamen hâkim, savcı, yargıç bağımsızlığını ortadan kaldıran, direkt olarak yargıçlar üzerinde, tetkik kurulu hâkimleri üzerinde, genel sekreter, genel sekreter yardımcıları üzerinde yürütmenin baskısını ağır bir şekilde hissettiren, oluşturan bir düzenleme söz konusu. Yani, bu düzenleme kabul edilemez. Adalet Bakanı direkt olarak böyle bir düzenlemeyle Kuruldaki müfettişler ve tetkik hâkimleri üzerinde etkili ve yetkili hâle geliyor. Yani, Genel Kurulun karar alması -tekrar söylüyorum- devreden çıkartılıyor, Adalet Bakanının istemediği, yürütmenin istemediği, siyasal iktidarın istemediği hiçbir hâkimin, açıkçası, güvencesi kalmıyor. Adalet Bakanı isteyecek, Adalet Bakanı 3 kişiyle, işte, salt çoğunlukla karar vermek biçimiyle oluşturduğu Birinci Dairede o tetkik hâkimi veya müfettişi başka bir göreve tayin edecek. Tamamen yargı bağımsızlığını ortadan kaldıran bir düzenleme, açıkça Anayasa'ya aykırı, açıkça "kuvvetler ayrılığı" ilkesine aykırı.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olasın.

Buyurun Sayın Özgündüz.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, biliyorsunuz, genel sekreterlik aslında eskiden Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğünün yerine getirilen bir düzenleme. Eskiden Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü bütün bu özlük işlerini yaptığı zaman biz bunun da hâkimlik, savcılık teminatına aykırı olduğunu söylüyorduk. Onun için, Kurula bağlı bir genel sekreterlik getirildi. Bu genel sekreterliğin görevi biliyorsunuz hâkim, savcılarla ilgili, efendim, sicil dosyalarını, şahsi dosyaları tutmak, izin, emeklilik işlemlerini yapmak, özlük işlerini yapmak, yine kanunda gösterilen Genel Kurulun verdiği diğer işleri yapmak. Ve bunun ataması, genel sekreterin ataması birinci sınıf hâkim ve savcılar arasından, onların muvafakatleri alınarak Genel Kurul tarafından 3 aday, Genel Kurul gösteriyor, Başkan atıyor.

Başkan kim? Efendim, Adalet Bakanı. Dolayısıyla, Başkanın Genel Kurul tarafından gösterilen adaylar arasından 3 kişiden 1'ini seçme zorunluluğu varken şimdi bu getirilen düzenlemeyle başkanın talebi üzerine Birinci Daire tarafından görevden alınması şu andaki 159'uncu maddeye kesinlikle aykırıdır. Yani, Genel Kurul tarafından 3 kişi arasından atanan 1 kişi sadece Birinci Daire tarafından Adalet Bakanının talebi üzerine görevden alınabilecek. Bu, kesinlikle Anayasa'nın 159'uncu maddesine aykırıdır.

İki, Kurul müfettişlerini de aynı şekilde çünkü Kurul müfettişleriyle Adalet Bakanlığı müfettişleri ayrıldı şimdiki sistemde. Dolayısıyla, Kurul müfettişleri, Kurul adına hâkim, savcılarla ilgili soruşturma, inceleme işlemlerini yapan Kurul müfettişlerinin de yine Bakanın talebi ve Birinci Daire tarafından görevden alınmaları kesinlikle Anayasa'ya aykırıdır. Bu, artık bu saatten sonra Bakana bağlı bir yargı demektir.

Hiç gerek yok Sayın Bakan, Yüksek Kurulu da kaldıralım "Hâkim ve savcılarla ilgili her türlü atama, izin, nakil, terfi, görev değiştirme, disiplin işlemlerini Sayın Bakan yapar." diyelim, adını koyalım. Yani, bunu hiç boşuna... Kurul yalandan bir görüntü olacaktır bu hâliyle.

Üç, bakın, mantığa da aykırıdır. Siz Genel Kurulun size gösterdiği 3 kişi arasından Genel Sekreterliğe atama yapıyorsunuz ama sizin talebiniz üzerine bu kişi Birinci Daire tarafından görevden alınıyor. Bu olmaz ki. Yani, Anayasa'nın ruhuna da aykırıdır, düzenlemesine de aykırıdır, mantığa da aykırıdır.

Dört, Kurulun müfettişi, genel yani bütün Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulunun, sizin müfettişiniz değil ki. Adalet Bakanlığı müfettişlerini istediğiniz gibi alırsınız, istediğiniz gibi gönderirsiniz ama Kurulun müfettişlerini, yine, Genel Kurula bağlı müfettişlerini Birinci Dairenin görevden alması Anayasa'ya aykırıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ben de hemen kısa bir şey söyleyeyim.

BAŞKAN – Tamam.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Belki, Sayın Bakan, arkadaşlar önerge verebilir Recep Bey'le...

BAŞKAN – Bir şey hazırlıyorlar herhâlde.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hazırlıyorlar.

BAŞKAN – Öyle zannederim, evet.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Sayın Bakanım, zaten bu yasa teklifi eğer yasalarsa, bu yürürlüğe girerse her şeyi değiştiriyor, herkesi değiştiriyor zaten yani HSYK'da hiçbir şey bırakmıyor. Ne tetkik hâkimi kalıyor, ne oradaki genel sekreter kalıyor, ne genel sekreter yardımcıları kalıyor, hiç kimse kalmıyor, müfettişler kalmıyor. Yani, hepsi atandıktan sonra yeniden, sil baştan o insanları siz göreve getirdikten sonra hâlâ bu maddeye kendinizi ilave ettirip bu tetkik hâkimleri, müfettişleri sizin talebiniz üzerine onların başka bir yere Birinci Daire tarafından görevlendirilmesi yetkisini tutmanız çok anlamlı değil. Zaten sıfırdan kuruyorsunuz, kurduktan sonra hâlâ bu yetkiyi niye üzerinize alıyorsunuz? Yani, bu zaten Anayasa'ya aykırı da... Yani, o zaman şu mu oluyor diye düşünüyorum: "Ya, biz bunları yeniden kuracağız, hepsini HSYK'ya alacağız ama arada, işte, problem olanlar çıkarsa, yani orada da onların da Kurulda görev yapmalarını... Uzaklaştıralım onları da, onların uzaklaşmasını sağlayacak bir yetki gene benim elimde kalsın." Yani, onlar talep etmese de, kendileri istemese de siz bu 46'ncı maddeyle de bu tetkik hâkimleri ve Kurul müfettişlerini oradan uzaklaştırabiliyorsunuz. Bu, özellikle bu yasa tasarısının veya teklifinin içindeki maddelerin dışında yani tekrar o yetkiyi üzerinize almanız çok doğru değil diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanım, buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; tabii, bugün yapılan değerlendirmeler içerisinde şahsıma dönük de epey de soru oldu. Ben bunların gerçi bir kısmına cevap verdim ama bir kısmına da tartışmalar sırasında cevap verme imkânım olmadı.

Özellikle bugün Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu toplantısına ilişkin sorular oldu. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu toplantısı kanun gereği her yılın ocak ayında kendiliğinden toplanıyor. O yıl içerisinde hangi günler çalışıp çalışmayacağına dair bir genel karar alıyor. Onun dışında da gündeminde olan diğer konuları görüşüp karara bağlıyor.

Adalet Bakanı olarak atanmamdan sonra Genel Kurul ilk defa bugün toplandı. Adalet Bakanlığı Müsteşarı da yeni atandığı için ilk defa böyle bir toplantıya katıldı. Kurul üyeleriyle tanışmamız söz konusu oldu. Gerçi daha önce tebrik için Kurul üyelerinin ziyareti oldu, orada bir tanışıklığımız olmuştu ama kendileriyle yakın görüşme fırsatımız, genişçe görüşme fırsatımız olamamıştı, dar bir

görüşmeydi. Kurul toplantısı vesilesiyle bir araya geldik, böylelikle bir tanışma, görüşme imkânı oldu ve Kurul, gündeminde olan konuları görüşerek karara bağladı. Ben Kurulun gündeminde olan konularla ilgili bir değerlendirmeyi burada yapmayı, işin doğrusu, doğru bulmuyorum. Esasında Kurul toplantısından sonra çıktığımda da basın mensupları Kurulun kapısında bekliyorlardı, onlar bana bunu sordular. Ben de orada kendilerine Kurulun -size anlattığım bu kısmı anlattım- bir basın açıklaması yapmayacağını söyledim. Ben bu ilkeyi görevde olduğum süre içerisinde de sürdürmeye özen göstereceğim çünkü Kurul adına basın açıklamaları yapılması Kurulu gündelik siyasi tartışmaların ortasına çekmekte, Kurul içerisindeki konuşmaların dışarıda konuşulması -işte, "Başkan olarak ben şunu dedim, üye olarak o şunu dedi." gibi- bu şekilde değerlendirmelerin hem Kurulun saygınlığına hem de güvenilirliğine zarar vereceği kanaatindeyim. O yüzden, Kurulun, eğer arkadaşlarımız hoş görürlerse, toplantı sırasında serdedilen görüşlerini Kurulun mahremiyetine bırakalım. Kurulun, zaten karar alması hâlinde, kararları eğer şahıslarla ilgiliyse şahıslara doğrudan tebliğ edilmekte, eğer Kurulun sitesinde ilanı gerekli bir husus ise Kurul kararları Kurulun sitesine konulmakta ve kararları gündeme gelmektedir. Kurulun diğer hususlarla ilgili gündeme gelmesi, tartışmanın içerisinde olması bugüne kadar hep Kurula zarar verdi. Ben de Kurul Başkanı olarak bu tartışmalara Kurulun, elimden geldiğince, karıştırılmaması hususuna riayet edeceğim.

Bu maddeyle ilgili hususa gelince; eleştirileri ben de dinledim, eğer bu maddenin çıkarılmasına ilişkin bir önerge olursa bizim o önergeye de olumlu bakacağımızı buradan ifade etmek isterim.

BAŞKAN – Bir önerge var Sayın Bakanım.

Evet, madde üzerinde önergeler var, okutuyorum:

TBMM Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun teklifinin 46'ncı maddesi Anayasaya aykırıdır. Metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Celal Adan

İstanbul

Gerekçe:

Bu Madde, Anayasa'nın Hukuk Devleti, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, Hâkim Teminatını düzenleyen maddeler ile Anayasanın Parlamenter Demokrasi ve Kuvvetler Ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Bu nedenle metinden çıkarılması gerekir.

BAŞKAN – Anayasa'ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer iki önerge aynı mahiyettedir, onları okutup birlikte işleme alacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu Başkanlığına

2/1929 esas sayılı kanun teklifinin çerçeve 46 ncı maddesinin kaldırılmasını arz ve teklif ederim.

Bengi Yıldız

Batman

Gerekçe:

Hâkim ve savcılık mesleğine yeniden atanmaya ilişkin Adalet Bakanının yetkisini artıran bu düzenlemenin kaldırılması amaçlanmıştır.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ayrı ayrı oylayalım Sayın Başkan.

BAŞKAN – İkisi aynı, fark etmez.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Gerekçemiz farklı bizim.

BAŞKAN – Metinden çıkarma, ikisi de aynı, fark etmez. Anayasa'ya aykırılık önergesini ayrı oyladık.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Çerçeve 46 ncı maddesinin Teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hakan Çavuşoğlu

Bursa

Gerekçe:

Önergeyle Kurulda görev yapanların hâkimlik ve savcılık mesleğine tekrar atanmalarına ilişkin düzenleme geri çekilmektedir.

BAŞKAN – Şimdi okutmuş olduğum Hakan Çavuşoğlu'nun önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

O zaman, aynı mahiyetteki diğer önerge işleme konulmamıştır.

Bu önergeyle madde metinden çıkarılmıştır arkadaşlar.

Şimdi, üç madde kaldı, isterseniz bitirelim.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ama böyle konuşmadık, yarın bitiririz dedik.

BAŞKAN – Yarın saat 14.15'te toplanmak üzere toplantıyı kapatıyorum, herkese iyi akşamlar diliyorum.

Kapanma Saati: 21.55